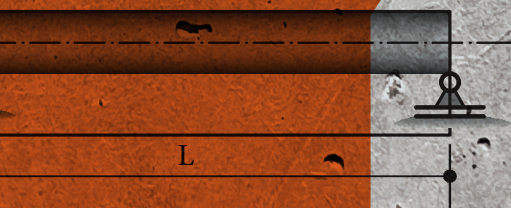

Terminološki slovar
betonskih konstrukcij

A
Č
C
D
E
F
G
H
I
J
L
M
N
O
P
Q
R
S
Š
T
U
V
W
X
Y
Z
Ž

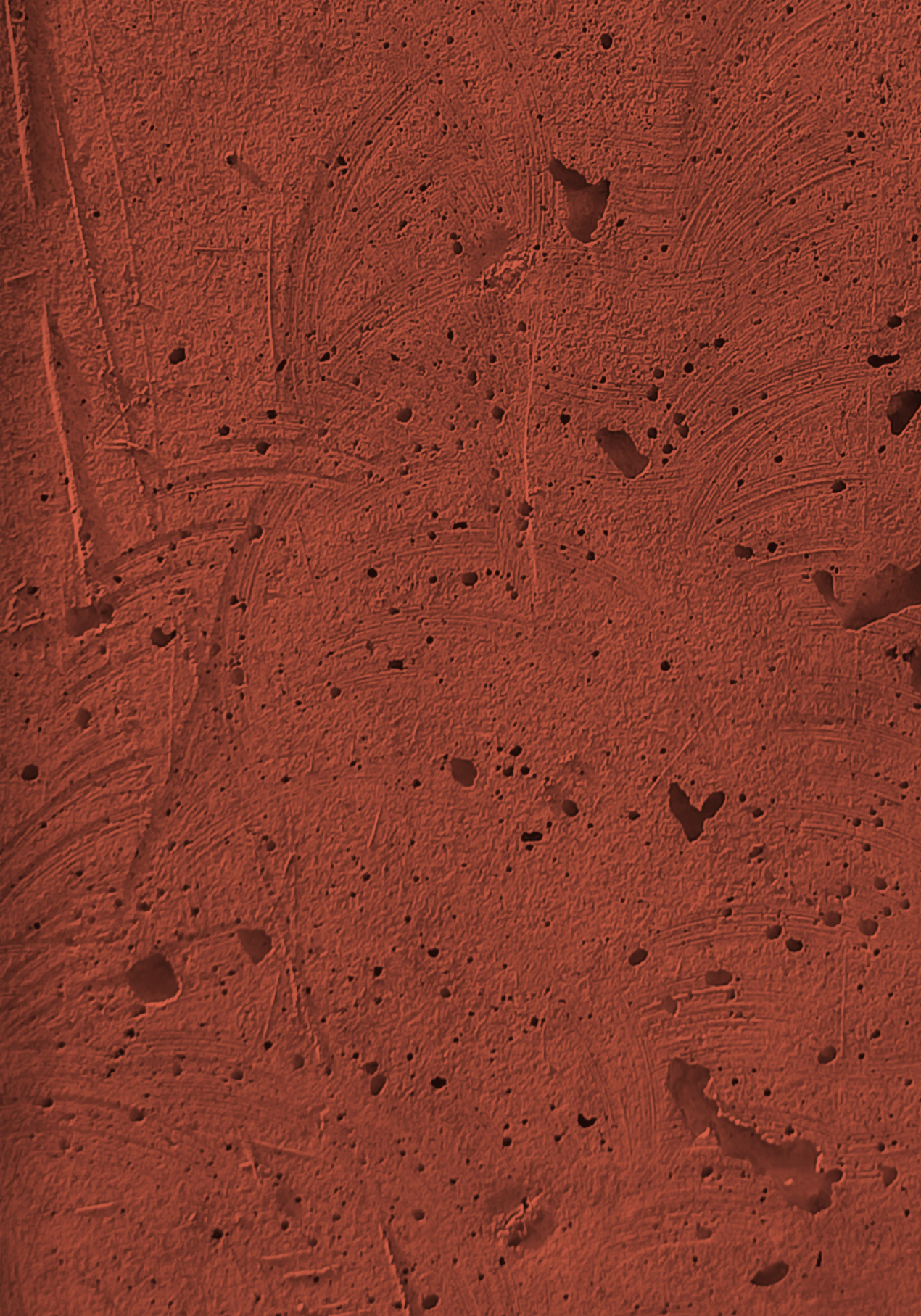

B

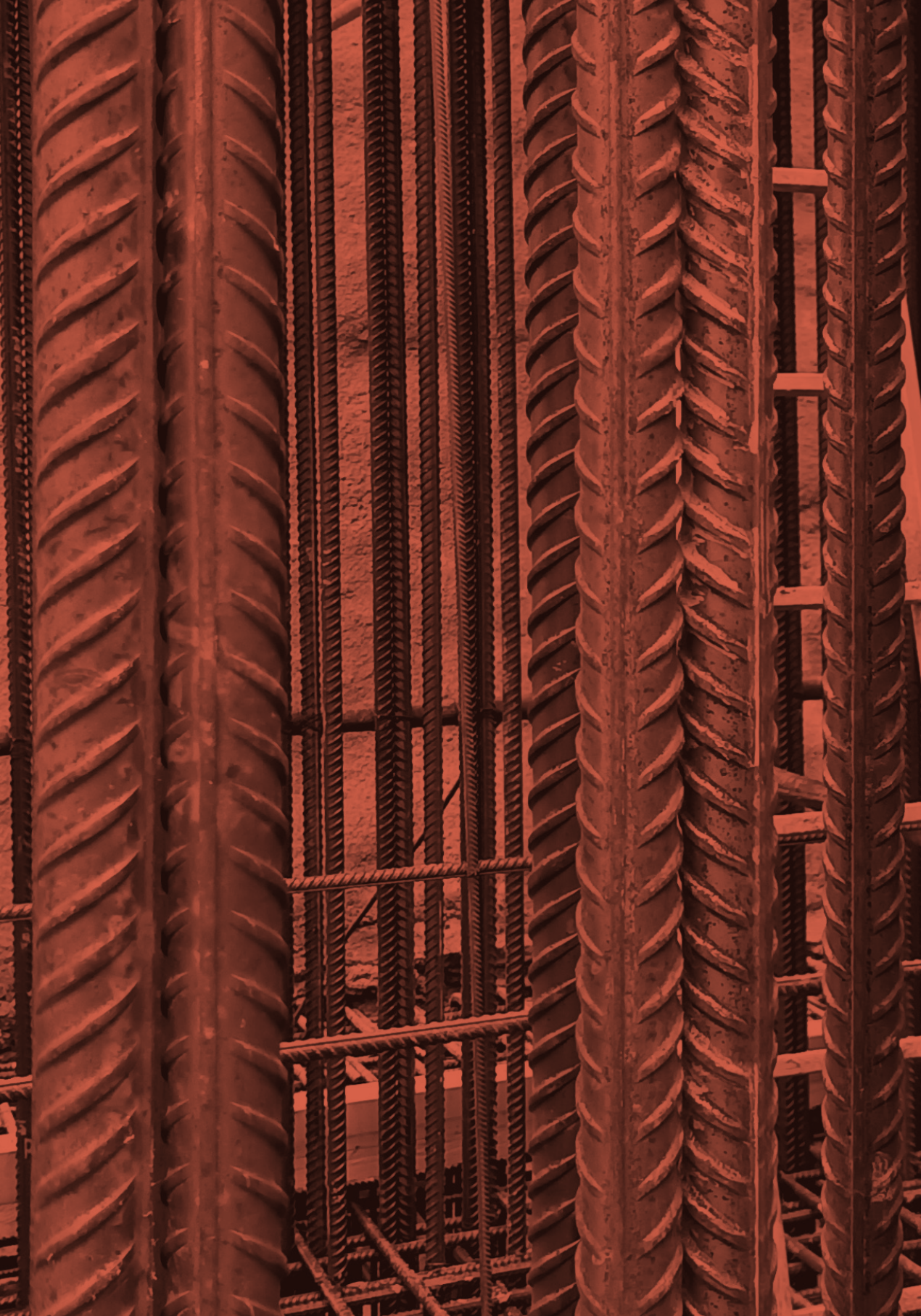

Б

Terminološki slovar **betonskih konstrukcij**

Založba ZRC

Urednik zbirke

Marko Snoj

**Terminološki slovar
betonskih konstrukcij**

© 2021, ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik
Frana Ramovša, Založba ZRC

Glavna urednika

Mitja Trojar, Mojca Žagar Karer

Avtorji

Ana Brunčič, Matej Fischinger, Lucija
Hanžič, Vojko Kilar, Aljoša Šajna, Mitja
Trojar, Mojca Žagar Karer

Recenzenti

Samo Gostič, Nataša Logar, Viktor Markelj,
Goran Turk, Natalija Ulčnik

Terminografski pregled

Simon Atelšek, Tanja Fajfar, Mateja Jemec
Tomazin

Urejanje literature in virov

Alenka Porenta

Jezikovni pregled angleških ustreznikov

Mitja Trojar

Jezikovni pregled nemških ustreznikov

Mateja Jemec Tomazin

Tehnična sodelavka

Karmen Nemeč

Risba na naslovnici in fotografije

Ana Brunčič

Oblikovanje naslovnice in zasnova preloma

Dušan Grobovšek, Idejološka ordinacija

Prelom

Simon Atelšek

Izdajatelj

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana
Ramovša

Zanj

Kozma Ahačič

Založnik

Založba ZRC

Zanj

Oto Luthar

Glavni urednik založbe

Aleš Pogačnik

Tisk

Cicero Begunje, d. o. o.

Naklada

300 izvodov

Cena

28 evrov

Prva izdaja, prvi natis

Ljubljana

Idizid slovarja je podprla Javna agencija za
raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Slovar je nastal v okviru raziskovalnega
programa P6-0038, ki ga je financirala Javna
agencija za raziskovalno dejavnost Republike
Slovenije, ter v okviru programa Naravna in
kulturna dediščina slovenskega naroda, ki ga
financira Slovenska akademija znanosti
in umetnosti.

Slovar je nastal z računalniško aplikacijo
SlovarRed 2.1 Tomaža Seliškarja in
Borislave Košmrlj - Levačič.

CIP- Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
624.012.4(038)

TERMINOLOŠKI slovar betonskih konstrukcij /
[avtorji Ana Brunčič ... et al.] ; [urejanje literature in virov
Alenka Porenta]. - 1. izd., 1. natis. - Ljubljana : Založba
ZRC, 2021. - (Zbirka Slovarji / Založba ZRC, ZRC SAZU,
ISSN 2232-3759)

ISBN 978-961-05-0571-6
COBISS.SI-ID 78630659

ISBN 978-961-05-0572-3 (HTML)
COBISS.SI-ID 78448643

Prva e-izdaja je pod pogoji licence Creative Commons
CC BY-NC-ND 4.0 prosto dostopna:
<https://doi.org/10.3986/9789610505723> (html),
<https://doi.org/10.3986/9789610505716> (pdf).

Terminološki slovar **betonskih konstrukcij**

Avtorji

Ana Brunčič

Matej Fischinger

Lucija Hanžič

Vojko Kilar

Aljoša Šajna

Mitja Trojar

Mojca Žagar Karer

Ljubljana 2021

B

X

B

Kazalo

6	Iz recenzij
8	Uvod
9	Zasnova in zgradba slovarja
15	Krajšave in oznake
17	Slovar
91	Angleško-slovenski slovar
107	Nemško-slovenski slovar
123	Literatura in terminološki viri

Iz recenzij

Terminološki slovarji so zelo pomembni dokumenti za skrb za slovenski strokovni jezik, zato nastanek tega slovarja toplo pozdravljam. Poleg tega se s tem slovarjem postavijo temelji za bolj učinkovito medsebojno sporazumevanje med slovenskimi strokovnjaki.

Slovar je nastal v Terminološki sekciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v avtorstvu strokovnjakov za betonske konstrukcije Ane Brunčič, Mateja Fischingerja, Lucije Hanžič, Vojka Kilarja in Aljoše Šajna ter strokovnjakov za jezikoslovje in terminologijo Mitje Trojarja in Mojce Žagar Karer. Opaziti je, da strokovnjaki prihajajo z različnih specialnih področij betonskih konstrukcij, saj je izbor gesel dovolj širok in uspešno pokriva celotno področje betonskih konstrukcij. Slovar vključuje približno 1300 iztočnic, ki so ustrezno in jedrnato razložene.

V veliko pomoč pri uporabi slovarja so tudi angleška in nemška gesla pri večini slovenskih gesel, kar omogoča nadaljnje podrobnejše iskanje pomena v tuji literaturi. Praktično zelo uporabna sta tudi oba obrnjena slovarja: angleško-slovenski in nemško-slovenski.

Vsekakor podpiram izdajo Terminološkega slovarja betonskih konstrukcij in upam, da se bo delo nadaljevalo tudi na drugih gradbeniških področjih, kot so jeklene in lesene konstrukcije, geotehnika, hidrotehnika, nizke gradnje, prometnice in drugo.

Prof. dr. Goran Turk,

Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo,
Univerza v Ljubljani

Že nekaj časa smo pogrešali referenčno delo, ki bi poenotilo uporabo strokovnih izrazov pri gradbenih konstrukcijah. Ta primanjkljaj se ne kaže samo pri gradbeni stroki, ampak tudi v pomembno povezanih področjih, kot sta pravo in ekonomija, kar je že mnogokrat povzročilo tudi usodne pogodbene in finančne nesporazume. Za mednarodno sodelovanje, ki je postalo nuja, je zelo pomemben tudi ustrezen prevod.

Skupina avtorjev in urednikov pri Terminološki sekciji Inštituta za slovenski jezik FR ZRC SAZU, ki je pripravila Terminološki slovar betonskih konstrukcij, je opravila ogromno delo in pomembno zapolnila to vrzel. Slovar obdela okoli 1300 pojmov s prevodom v angleški in nemški jezik, tudi v obrnjeni verziji. Uporabno in koristno za vsa področja gradbene stroke in širše.

Betonske konstrukcije po številu gradenj predstavljajo večino gradbenih konstrukcij. Prav zato upam, da bo uspešno zaključena izdaja Terminološkega slovarja betonskih konstrukcij dala dodaten zagon in spodbudo za nove napore pri pripravi še obsežnejšega slovarja gradbenih konstrukcij.

Dr. Viktor Markelj,

Ponting, d. o. o.

“Pokritost” slovenskega jezika s terminološkimi slovarji in terminološkimi podatkovnimi zbirkami je – če se izrazim laično – po eni strani slaba, po drugi pa dobra. Slaba je v tem, da obstajajo številne stroke, področja, celo vede, ki na svoj slovar še čakajo; dobra pa v tem, da vendarle imamo zglede slovarje in zbirke, ki jim velja slediti. Vodilne slovenske terminologinje in terminologi vedo, kako je treba pomensko in izrazno sistematično predstaviti terminologijo določene stroke tako, da bo imel prikaz standardizacijsko vrednost, iz večletnih izkušenj pa do potankosti poznajo tudi pot do tja. Pot se začne na izhodišču, ki je uveljavljeno tako v svetu kot pri nas: pri korpusu strokovnih besedil in pri orodjih za njegovo polavtomatsko analizo (to dvojce zlasti pomaga pri pripravi geslovnika); nato se nadaljuje z zahtevnim, mnogo ur obsegajočim pisanjem definicij (te lahko nastanejo le s posvetovanjem s področnimi strokovnjaki); zaključi pa (kolikor to ne poteka že sproti) z normativnimi dogovori pri poimenovanjih, kjer je raba prepoznano nedosledna ali napačna.

Slovar, ki ga ocenjujem, z odliko izpolnjuje zgoraj opisano in sledi uveljavljenemu pojmovnemu pristopu, ki so ga v Terminološki sekciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU zastavili že pred več kot dvema desetletjema. Uporabnikom Terminološkega slovarja betonskih konstrukcij bodo ob definicijah in normativnih usmeritvah vsekakor v pomoč tudi angleški ter nemški prevodi iztočnic (z možnostjo iskanja v obratnem zaporedju: tuji jezik > slovenski jezik). Prav je, da bo slovar nekaj mesecev po tiskani izdaji izšel tudi v e-obliki s prostim dostopom na spletnem mestu Terminologiše.

Doc. dr. Nataša Logar,
Fakulteta za družbene vede,
Univerza v Ljubljani

Slovar predstavlja pojmovni sistem strokovnega področja, zamejenega na betonske konstrukcije. V okvirno 1300 iztočnicah vsestransko prikaže izrazje izbranega področja, ki je bilo tokrat prvič sistematično zbrano, natančno leksikografsko obdelano in ob doslednem upoštevanju terminoloških načel izčrpno predstavljeno v slovarski obliki. Metodološko slovar sledi preverjenemu in dodelanemu pristopu preteklih terminoloških slovarjev, katerih priprava ima v slovenskem prostoru bogato tradicijo. Zbiranju gradiva in izdelavi specializiranega korpusa je s pomočjo korpusnih orodij sledilo luščenje eno- in večbesednih terminoloških kandidatov, na osnovi katerih je bil izdelan geslovník. Za definiranje terminov je bil uporabljen pojmovni pristop, ki učinkovito izpostavi razmerja med pojmi oz. termini in je primarno namenjen strokovnjakom konkretnega področja. Identificirana so bila razmerja med termini (npr. DRENIRANJE – ODVODNJAVANJE), s kazalkami pa je bilo dodatno poskrbljeno za normativno usmerjanje (npr. DRENAŽNI SISTEM → DRENAŽA). Dodana vrednost slovarja so angleški in nemški ustrezniki, ki izkazujejo aktualnost v stroki, ter obrnjena slovarja (angleško-slovenski in nemško-slovenski), ki bosta nedvomno v pomoč tako primarnim kot tudi sekundarnim uporabnikom. Izdelani slovar je rezultat uspešnega sodelovanja terminografov in strokovnjakov za betonske konstrukcije, ki prihajajo z vseh pomembnejših institucij s področja gradbeništva oz. arhitekture. Slovar bo področnim strokovnjakom predstavljal zanesljiv terminološki vir in koristen pripomoček pri delu ter bo nedvomno pripomogel k natančnemu in učinkovitemu strokovnemu sporazumevanju. Njegova izdaja pa je v širšem smislu dragocena tudi za sistematizacijo in razvoj slovenske terminologije.

Izr. prof. dr. Natalija Ulčnik,
Filozofska fakulteta,
Univerza v Mariboru

Uvod

O nastajanju *Terminološkega slovarja betonskih konstrukcij*

Pobudo za *Terminološki slovar betonskih konstrukcij* sta konec leta 2012 dala doc. dr. Milan Kuhta in soavtorica slovarja Ana Brunčič s Fakultete za gradbeništvo Univerze v Mariboru (danes Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru). Za pomoč in strokovno terminografsko vodenje sta se obrnila na Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, in sicer na Sekcijo za terminološke slovarje (danes Terminološka sekcija). Terminografsko vodenje sta prevzela dr. Mojca Žagar Karer in dr. Mitja Trojar. Slovarju se je nato kot avtor pridružil prof. dr. Vojko Kilar, nekoliko kasneje pa še prof. dr. Matej Fischinger, dr. Lucija Hanžič in dr. Aljoša Šajna.

Delo je potekalo večinoma po e-pošti, na koncu so imeli strokovnjaki in terminografa tudi usklajevalne sestanke. Strokovnjaki so se med pisanjem definicij glede strokovnih vprašanj in tujejezičnih ustreznikov večkrat posvetovali s kolegi. Na tem mestu bi se zahvalili doc. dr. Milanu Kuhti za začetno pobudo za izdelavo slovarja in akad. prof. dr. Petru Fajfarju za pomoč pri nemških ustreznikih.

Terminografsko so slovar pregledali in komentirali dr. Simon Atelšek, dr. Tanja Fajfar in dr. Mateja Jemec Tomazin. Za njihovo delo in koristne pripombe se jim zahvaljujemo. Veseli smo, da so slovar pregledali tudi strokovni recenzenti, in sicer dr. Samo Gostič, dr. Viktor Markelj in prof. dr. Goran Turk s stališča betonskih konstrukcij, ter jezikoslovki doc. dr. Nataša

Logar in izr. prof. Natalija Ulčnik. Vsem se za njihov trud in dragocene napotke najlepše zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se tudi Alenki Porenta za urejanje seznama literature, dr. Mateji Jemec Tomazin za pregled nemških ustreznikov, Karmen Nemeč za tehnično pomoč, Dušanu Grobovšku za oblikovanje naslovnice in dr. Simonu Atelšku za računalniški prelom.

Kmalu po izidu slovarja v tiskani obliki je načrtovana tudi objava slovarja v elektronski obliki. Slovar bo prosto dostopen na spletišču *Terminologiče* (<http://isjfr.zrc-sazu.si/terminologisce>), po njem pa bo mogoče iskati z ustreznim iskalnikom. Iskanje po njem bo omogočeno tudi prek slovarskega portala Fran (<http://www.fran.si/>).

Betonske konstrukcije so dinamično področje in gotovo je ostalo nerazrešenih še veliko terminoloških dilem, zato prosimo, da nam pripombe, popravke in komentarje pošljete na naslov **betonske.konstrukcije@zrc-sazu.si**. Upoštevali jih bomo v morebitni naslednji izdaji slovarja. Prosimo tudi za predloge novih terminov, ki bi jih bilo smiselno uvrstiti v naslednjo izdajo slovarja, da bo slovar lahko sledil razvoju stroke in tako ostal uporaben priročnik.

Zasnova in zgradba slovarja

Tip slovarja in osnovni podatki o slovarju

Terminološki slovar betonskih konstrukcij je prvi slovenski razlagalni terminološki slovar s področja betonskih konstrukcij. Termini so pojasnjeni s terminološkimi definicijami. Slovar z uporabo kazalk tudi usmerja rabo, s čimer želi prispevati k poenotenju terminologije na področju betonskih konstrukcij. Terminološki slovar betonskih konstrukcij je torej normativni slovar, saj navaja podatke o prednostnih in podrejenih terminih.

Kot večina tehniških in naravoslovnih ved je tudi gradbeništvo danes izrazito vezano na angleško terminologijo, od koder sprejema največ novih terminov. Zato slovarski sestavki vsebujejo tudi angleške ustreznike. Ker pa je – zlasti na Štajerskem – na gradbeniško terminologijo močno vplivala tudi terminologija nemškega govornega območja, so slovarskim sestavkom poleg angleških dodani tudi nemški ustrezniki. Ti imajo dosledno pripisan tudi podatek o spolu. Na koncu slovarja sta dodana tudi seznam angleških terminov s slovenskimi ustrezniki in seznam nemških terminov s slovenskimi ustrezniki.

Slovar zajema terminologijo iz različnih pojmovnih sklopov betonskih konstrukcij, kot so materiali (npr. *cement*, *cementna malta*, *cementna pasta*, *drobni agregat*, *frakcija*, *hidratacija cementa*, *mladi beton*), armiranje (npr. *kabelska armatura*, *minimalna armatura*, *natezna armatura*, *spiralna armatura*, *prebojna armatura*, *zaključno streme*, *žarjena žica*), modeliranje (npr. *analitični model*, *model razpor in vezi*, *obtežni model*, *statični sistem*), tehnologija

(npr. *centrifugirani beton*, *črna kad*, *gradbiščni beton*, *nega betona*, *prednapenjanje*, *sidranje*, *vidni beton*), konstrukcije (npr. *obremenitev*, *obtežba*, *tlak*, *torzija*, *trdnost*, *upogib*).

Slovar vsebuje 1296 iztočnic. Med njimi je 183 kazalčnih iztočnic, ki usmerjajo bralca na prednostni termin. Vsak slovarski sestavek (razen kazalčnih iztočnic) vsebuje iztočnico, slovnične podatke, definicijo, angleške in nemške ustreznike (če obstajajo) ter morebitne sinonime. Angleških ustreznikov je 1255, nemških ustreznikov pa 1195. Ker pojmovni sistemi strok v različnih jezikih niso povsem prekrivni, imajo nekateri termini lahko več angleških ali nemških ustreznikov, po drugi strani pa nekateri termini nimajo ustreznikov. To pomeni, da ustreznik v angleščini ali nemščini ne obstaja ali ga strokovnjaki ne poznajo. Terminov, ki nimajo pripisanega angleškega ustreznika, je 62, nemškega ustreznika pa nima pripisanega 83 terminov.

Ureditev slovarja je abecedna. Slovar vsebuje sodobne termine in ne posega v zgodovinski razvoj terminov. Primeri rabe in terminološke kolokacije niso navedeni. Ker slovar vsebuje samo termine v ožjem smislu, ne vsebuje lastnih imen, tj. imen društev, fakultet, podjetij itd. Prav tako ne vsebuje terminov sorodnih strok, ki se na področju betonskih konstrukcij sicer uporabljajo, a so definirani enako kot v primarni stroki. Zaradi interdisciplinarnosti področja pa je vključenih nekaj terminov, ki segajo na bližnja strokovna področja (npr. *sedimentna kamnina*, *robni pogoj*).

Ker se termini pojavljajo zlasti v strokovnih besedilih, je bila pri izdelavi slovarskih

sestavkov uporabljena in sistematično pregledana relevantna strokovna literatura, torej znanstveni članki in monografije, univerzitetni učbeniki, strokovni članki in monografije. Slovanske rešitve so bile preverjene tudi v sekundarnih virih, tj. v sorodnih terminoloških slovarjih in leksikonih. Smiselno so bili upoštevani vsi dostopni elektronski viri. Seznam uporabljene literature je naveden na koncu slovarja.

Naslovniki slovarja

Slovar je namenjen zlasti profesorjem, raziskovalcem in študentom, ki se ukvarjajo z betonskimi konstrukcijami, pa tudi strokovnjakom v praksi, tj. v gradbenih podjetjih, državni upravi in drugod. Seveda slovar ni namenjen le strokovnjakom s področja betonskih konstrukcij, ampak tudi strokovnjakom s področja gradbeniških konstrukcij in gradbeništva nasploh, pa tudi bližnjih strok, kot je npr. arhitektura.

Za uporabo slovarja se predvideva določeno strokovno predznanje, vsekakor pa ga lahko s pridom uporabijo tudi prevajalci, lektorji, novinarji in drugi, ki potrebujejo strokovno verodostojno informacijo o terminologiji tega področja.

Metodologija izdelave slovarja

Slovar je nastal z interdisciplinarnim sodelovanjem strokovnjakov različnih strok. Strokovnjaki s področja betonskih konstrukcij so prispevali besedila v elektronski obliki, na podlagi katerih sta terminografa izdelala geslovník. Strokovnjaki so nato pregledali geslovník ter definirali termine, dodali angleške in nemške ustreznike ter izbrali prednostni termin, pri čemer sta njihovo delo v vseh fazah vodila in pregledovala terminografa. Pri izdelavi so bili upoštevani aktualni slovenski in tuji terminološki viri ter druga strokovna

literatura, ki slovarju zagotavljajo relevantnost, strokovnost, aktualnost in zanesljivost. Slovar je bil izdelan s specializiranim računalniškim programom SlovarRed 2.1, ki je bil razvit v Terminološki sekciji na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Program je namenjen terminografski obdelavi gradiva, ki vključuje vnašanje, urejanje in izpisovanje slovarskih sestavkov po različnih kriterijih in končno pripravo besedila za tisk in pripravo baze za elektronsko objavo.

Terminološki slovar betonskih konstrukcij je – tako kot drugi terminološki slovarji, ki nastajajo v Terminološki sekciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU – izdelan na podlagi pojmovnega pristopa, kar pomeni, da so termini obravnavani kot izrazi za pojme, ki so med seboj povezani v pojmovni sistem stroke. Analogno so termini povezani v poimenovalni sistem stroke. To pomeni, da je pri terminološkem delu treba upoštevati medsebojna razmerja med pojmi. Ta razmerja so v slovarju lahko izražena eksplicitno, npr. kot kazalka, ki nakazuje sinonimni par (tj. dve poimenovanji za isti pojem), ali implicitno, npr. hierarhično razmerje nad- in podrejenosti, ki je praviloma izraženo v okviru definicije.

Terminološko delo običajno poteka po tematskih skupinah, kar pomeni, da so skupaj obravnavani npr. termini, ki obravnavajo vrste *betonov* (npr. *brizgani beton*, *črpní beton*, *drenažni beton*, *mladi beton*, *porobeton*). Ker so hkrati obravnavani sorodni pojmi, je lažje opisati razlikovalne značilnosti terminov (npr. *drobni agregat* : *grobí agregat*), kar je koristno tudi pri odpravljanju morebitnih pojmovnih nedoslednosti.

Gradivna osnova

Gradivno osnovo *Terminološkega slovarja betonskih konstrukcij* predstavlja besedilna zbirka, ki jo sestavlja skoraj 700 strokovnih in znanstvenih besedil s področja gradbenih

konstrukcij, med drugim znanstveni in strokovni članki (npr. iz Gradbenega vestnika in strokovnih srečanj), diplomska in magistrska dela ter doktorske disertacije (z Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru), študijsko gradivo (univerzitetni učbeniki, prosojnice s predavanj in vaj), priročniki, tehnična poročila in opisi, tehnične smernice, tehnični standardi (Evrokodi) in promocijska besedila (predstavitve izdelkov).

Besedila, pridobljena v elektronski obliki, so bila pretvorjena v tekstovne datoteke (skupno 690 datotek) in nato polavtomatsko obdelana s programom WordSmith 5.0. Besedila so bila lematizirana, nato pa je bil s funkcijo WordList izdelan seznam najpogostejših lem, ki se pojavljajo v zbranih besedilih. Sledila je priprava seznama terminoloških kandidatov, in sicer z ročnim pregledom začetnega dela seznama najpogostejših lem in opazovanjem pojavitev izbranih besed v sobesedilu (pregled konkordanc za vsako izbrano lemo z namenom identificiranja večbesednih terminoloških kandidatov). Tako je bil oblikovan seznam, ki je vseboval enobesedne in večbesedne terminološke kandidate.

Izhodiščni seznam terminoloških kandidatov je vseboval približno 1600 besed in besednih zvez. Ta seznam je nato pregledal in potrdil področni strokovnjak. Začetni geslovník je tako vseboval približno 1400 terminov in se je delno spreminjal (dodajanje in brisanje terminov) tudi v fazi oblikovanja slovarskih sestavkov in v fazi pregledovanja slovarskega besedila.

Normativnost

Terminološki slovarji imajo lahko poleg osnovne opisovalne vloge tudi predpisovalno vlogo. Predpisovalna vloga se v tem slovarju kaže predvsem v primerih, ko za en pojem obstaja več terminov – takrat slovar poskuša rabo normativno usmerjati z uporabo kazalke. Na ta način lahko terminološki

slovar pripomore k poenotenju terminologije – pri tem je pomembna ustaljenost (praviloma ima prednost termin, ki je v rabi pogostejši), upošteva pa se tudi jezikovnosistemsko ustreznost (termin se uskladi s pravili knjižnega jezika), gospodarnost (prednost ima krajši termin) in zlasti pri najnovejših terminih tudi usklajenost s poimenovalnimi rešitvami v obstoječem poimenovalnem sistemu stroke.

Terminološki slovar torej z izbiro enega prednostnega termina poskuša vplivati na bolj poenoteno rabo terminologije. Pri tem pa je treba opozoriti, da terminologija nobene stroke ni povsem trdno določena, zato se v nekaterih okoliščinah (npr. nova spoznanja v stroki, izrazita uveljavitev enega od sinonimov v rabi) raba prednostnih terminov lahko tudi spremeni.

Zgradba slovarskega sestavka

Termini so med seboj povezani v terminološki sistem, ki odraža pojmovni sistem stroke. V slovarju so termini prikazani v samostojnih slovarskih sestavkih. Ti so lahko polni, kazalčni ali sestavljeni.

Daleč najpogostejši so polni slovarski sestavki.

PRIMER:

prèdnápèti betón -ega -a m beton, v katerem so razpoke in natezne sile odpravljene ali izrazito zmanjšane s tlačanjem, ki ga povzročijo nategnjeni kabli, žice ali palice, ki so vgrajeni vanj ali pritrjeni nanj
 ANG.: *prestressed concrete*
 NEM.: *Spannbeton* m

Manj je kazalčnih slovarskih sestavkov, ki usmerjajo na prednostni termin.

PRIMER:

protiprebójna armatúra -e -e ž ► prebójna armatúra

Redko pa se pojavijo tudi sestavljeni slovarski sestavki.

PRIMER:

montážni móst -ega -a m **1.** most, ki je sestavljen iz predizdelanih elementov, bodisi s klasično montažno gradnjo ali z lepljenjem segmentov
ANG.: *preassembled bridge, segment bridge*
NEM.: *Segmentbrücke f*
2. ► pontónski móst

V nadaljevanju so podrobneje prikazani in razloženi posamezni elementi slovarskega sestavka.

Iztočnica in z njo povezani podatki

Iztočnica je lahko enobesedna (npr. *brv*), dvobesedna (npr. *celotna poroznost*) ali večbesedna (npr. *statično določeni konstrukcijski sistem*). Praviloma je v ednini, le izjemoma v množini (npr. *geološko-geomehanski pogoji*). Besednovrstno so iztočnice v tem slovarju samostalniki ali samostalniške besedne zveze.

Vse iztočnice so onaglašene (npr. *glávni nosílec*), pri čemer naglaševanje sledi *Slovenskemu pravopisu 2001*. Za izraze, ki jih tam ni, je smiselno upoštevana raba v stroki. Terminom je pripisana rodilniška končnica in podatek o spolu.

PRIMER:

grádbeni óder -ega ódra m

V primerih, ko samo naglasno znamenje ne zadostuje, je dodan izgovor.

PRIMER:

Mörschevo páličje -ega -a [mêrševo] s

Tudi pri kratičnih iztočnicah je dodan izgovor. Kratični termini imajo oznako *krat*.

PRIMER:

MKE -- [emkaé] m *krat*.

Kadar gre za termin, ki označuje osebo, je v zaglavju navedena tudi ženska oblika.

PRIMER:

pooblaščëni inženír -ega -ja m *pooblaščëna inženírka -e -e ž*

Definicija

Definicija je gotovo ena od najpomembnejših sestavin slovarskega sestavka. Pri tem velja opozoriti, da terminološka definicija ni matematična definicija, pri kateri je pojem opredeljen z eksplicitnimi matematičnimi sredstvi, npr. z enačbo. Prav tako ni nujno, da so v definiciji zajeti vsi vidiki pojma, zlasti kadar bi bila zaradi tega lahko otežena razumljivost definicije. Pomembno je, da je pojem opredeljen razlikovalno glede na druge pojme v pojmovnem sistemu.

Definicija v terminološkem slovarju torej pojem uvršča v pojmovni sistem stroke. Glavne vrste terminoloških definicij so: intenzijska, ekstenzijska in intenzijsko-ekstenzijska. Najpogostejša je intenzijska definicija, ki temelji na podrobnem opisu lastnosti pojma – ugotovi se nadrejeni pojem in našteje razločevalne lastnosti.

PRIMERA:

zgórnja armatúra -e -e ž *armatura, ki se nahaja v višje ležeči polovici prereza nosilcev in plošč, vgrajena za prevzem nateznih napetosti, ki jih povzroča negativni upogibni moment*

spódnja armatúra -e -e ž armatura, ki se nahaja na dnu konstrukcijskega elementa, zaščiten s slojem betona in vgrajena zaradi nateznih napetosti, ki jih povzročča pozitivni upogibni moment pri ploščah in nosilcih

Ker so v definiciji implicitno nakazana tudi razmerja med termini, npr. hierarhično razmerje nad- in podrejenosti, slovar poleg iztočnic *zgornja armatura* in *spodnja armatura* vsebuje tudi iztočnico *armatura*, ki označuje nadrejeni pojem. Tako iz manjših terminoloških podsistemov nastajajo večji pod sistemi. Vendar pa je treba opozoriti, da terminološki (pod)sistemi niso vedno dosledno izpeljani. Razlog je v tem, da so pojmi na določnem področju lahko definirani z različnih vidikov, zanemariti pa ne moremo niti pojmovnih nedoslednosti, ki se pojavljajo v vsaki stroki. Kljub težnji po sistemskosti slovar torej upošteva stanje v stroki in terminološki sistem ureja v omejenem obsegu oz. le tam, kjer je to smiselno (npr. kadar raba okleva med bolj ali manj sistemsko možnostjo).

Drugi tip definicije je ekstenzijska definicija, ki je sestavljena iz naštevanja vseh posameznih objektov, ki pripadajo pojmu. Pogosto je nemogoče naštetii vse objekte, poleg tega pa ta tip definicije pojma ne uvršča v pojmovni sistem stroke. Zato je v terminološkem slovarju pogostejša intenzijsko-ekstenzijska definicija, ki združuje lastnosti intenzijske in ekstenzijske definicije, torej pojem uvrsti v pojmovni sistem, hkrati pa našteje tudi objekte, ki mu pripadajo (npr. sestavne dele).

PRIMER:

projékt izvédbe betónske konstrukcije -a
 --- m s standardom določen dokument, ki ga pripravi izvajalec in vsebuje splošne podatke o objektu in opis konstrukcije, zahteve za izvajanje, organizacijo gradnje, načrt betoniranja s potrebnimi postopkovnimi navodili, načrt kontrole kakovosti betoniranja recepturo ter vse morebitne dopolnitve in spremembe

Iztočnica ima največkrat eno definicijo, lahko pa se zgodi, da sta definiciji dve ali pa jih je celo več. V takih primerih so definicije označene z arabskimi številkami. To pomeni, da isti termin označuje več pojmov, pri čemer ni nujno, da je slovenski pojmovni sistem popolnoma prekriven z angleškim. V takih primerih morajo biti strokovnjaki pri uporabi termina še posebno pazljivi.

PRIMER:

préčni prerèz -ega -éza m **1.** grafični prikaz reza konstrukcijskega elementa, izdelan pravokotno na njegovo vzdolžno os, z definiranimi geometrijskimi in materialnimi značilnostmi

ANG.: *cross section*

NEM.: *Querschnitt m*

2. grafični prikaz konstrukcije, izdelan kot stranski ris, ki prikazuje notranjost in sestavo konstrukcije v pravokotni smeri konstrukcije z oznako smeri gledanja

ANG.: *section A-A*

NEM.: *Querschnittszeichnung f*

Ker je *Terminološki slovar betonskih konstrukcij* specializirani priročnik, v njem niso navedeni neterminološki pomeni posameznih iztočnic. Prav tako niso navedene definicije, ki termin s področja betonskih konstrukcij opredeljujejo z vidika katere druge stroke (matematika, arhitektura, statistika itd.).

Pojasnilo pred definicijo

Pred definicijo lahko po potrebi stoji tudi pojasnilo, ki pojem omeji glede na specifične okoliščine, npr. glede na rabo termina v zakonu.

PRIMER:

rekonstrúkcija -e ž po Gradbenem zakonu spreminjanje tehničnih značilnosti objekta, pri katerem se delno ali v celoti spreminjajo njegovi konstrukcijski elementi ali se izvedejo druge izboljšave, pri tem pa se dimenzije objekta ne povečajo, hkrati pa se ohranijo najmanj njegovi temelji ali kletni zidovi

Posebno skupino terminov v slovarju tvorijo termini, ki so bili uporabljeni v slovenskih prevodih Evrokodov, tj. evropskih standardov s področja projektiranja in konstrukcij. Označeni so s pojasnilom *po Evrokodih*.

PRIMER:

karakteristična kombinacija -e -e ž

po Evrokodih kombinacija obtežb, ki se uporablja za kontrolo mejnega stanja uporabnosti, pri kateri so stalne obtežbe in prevladujoča spremenljiva obtežba upoštevane s faktorjem 1, druge spremenljive obtežbe pa so skladno s predpisi zmanjšane

Definiciji lahko sledi morebitni sinonim, ki uporabnika slovarja opozarja, da za iskani termin obstaja še eno poimenovanje, ki je po mnenju avtorjev slovarja (pogosto tudi po posvetu z drugimi strokovnjaki) manj ustrezno. Podrejenih sinonimov je lahko tudi več. Navedeni so za oznako **s**.

PRIMER:

pórobotón -a m lahki beton porozne teksture, nastale s sproščanjem zračnih mehurčkov v kemijski reakciji zaradi dodanega aluminija ali cinka, ki se ga neguje z avtoklaviranjem
s: *céličasti betón, célični betón*

Kazalčni slovarski sestavek

Vsak sinonim je v slovarju prikazan tudi kot samostojna iztočnica. Ker slovar normativno usmerja rabo, so prednostni termini prikazani s polnimi slovarskimi sestavki, neprednostni termini pa s kazalčnimi slovarskimi sestavki, ki vsebujejo vse jezikovne podatke, vezane na termin, in morebitno pojasnilo, namesto definicije pa je navedena kazalka (►) na prednostni termin.

PRIMER:

céličasti betón -ega -a m ► pórobotón

Kratični termini niso odsvetovani – prikazani so s posebno obojestransko puščico (◄►), ki usmerja na razvezano obliko termina, hkrati pa uporabniku prepušča odločitev, katero obliko bo uporabil. Pri razvezani obliki termina je kratična oblika navedena za oznako **k**.

PRIMER:

MKE -- [emkaé] m krat. ◄► *metóda kónčnih eleméntov*

metóda kónčnih eleméntov -e --- ž

numerična metoda za iskanje rešitev parcialnih diferencialnih enačb, pri kateri se sistem z diskretizacijo razdeli v manjše delce s končnim številom vozlišč, v katerih se ti delci stikajo, ter se vnaprej predpiše obnašanje teh delcev ob znanih robnih pogojih, rezultat česar je sistem algebraičnih enačb, ki aproksimirajo potek neznane in iskane funkcije rešitve diferencialnih enačb po njenem definicijskem območju **k:** **MKE**

Enako velja tudi za termine s kratično sestavino, le da je pri razvezani obliki termina ta oblika navedena za oznako **s**.

PRIMER:

AB-grêda -e [abé] ž ◄► *armíranobetónska grêda*

armíranobetónska grêda -e -e ž vodoravni ali poševni gradbeni konstrukcijski element iz betona, utrjen z vzdolžnimi armaturnimi palicami, obdanimi s prečnimi stremeni
s: **AB-grêda**

Angleški in nemški ustreznik

Angleški ustreznik ima oznako ang. in je dodan na koncu slovarskega sestavka oz. za vsako definicijo, če je definicij pri enem terminu več. Enako velja za nemški ustreznik (ki ima oznako nem.), le da ima ta dodan še podatek o spolu.

PRIMER:

plástičnost -i ž **1.** lastnost svežega betona, da ga je že pri majhnem pritisku mogoče oblikovati in gnesti

ANG.: *plasticity*

NEM.: *Plastizität f*

2. sposobnost trdega materiala, da se pri obremenjevanju trajno deformira, s čimer pride do nepovratne spremembe oblik

ANG.: *plasticity*

NEM.: *Plastizität f*

Kot že omenjeno, poimenovalni sistem v angleščini in nemščini ni popolnoma prekriven s slovenskim, zato so v slovarju tudi termini, ki nimajo povsem ustreznega termina v angleščini in nemščini. V takem primeru ustreznik nadomeščata dve črtici (--). Iz istega razloga je lahko pri slovenskem terminu navedenih več angleških ali nemških ustreznikov.

Ker namen *Terminološkega slovarja betonskih konstrukcij* ni urejanje angleške in nemške terminologije, so različni angleški in nemški termini za isti pojem le zabeleženi in navedeni po abecedi.

PRIMER:

presévek -vka m količina in velikost materiala, ki še pride skozi sito določene velikosti pri sejanju

ANG.: *screened gravel, screened material*

NEM.: *gesiebter Kies m, Siebkies m*

Pri zapisu angleških terminov je upoštevan ameriški zapis (torej **center of mass** in ne **centre of mass**). Vezaji med sestavinami termina sledijo pravilom angleškega jezika.

Krajšave in oznake

- [ ] oglati oklepaj za navajanje izgovora
- (1, 2) oznaka pomenov pri kazalčnih slovarskih sestavkih
- enosmerna puščica za usmerjanje k prednostnemu terminu
- ◄► dvosmerna puščica za usmerjanje k enakovrednemu terminu
- ANG. angleško
- f femininum: samostalnik ali samostalniška zveza ženskega spola pri nemških ustreznikih
- K: krajšava: oznaka za navajanje kratic ali okrajšav
- krat. kratica
- m samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola
- m maskulinum: samostalnik ali samostalniška zveza moškega spola pri nemških ustreznikih
- mn. množina
- n neutrum: samostalnik ali samostalniška zveza srednjega spola pri nemških ustreznikih
- NEM. nemško
- npr. na primer
- S: sinonim: oznaka za navajanje sinonimov
- s samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola
- ž samostalnik ali samostalniška besedna zveza ženskega spola

X

B

Terminološki slovar betonskih konstrukcij

A

AB-grêda -e [abé] ž ◀▶ armíranobetónska grêda

AB-konstrúkcija -e [abé] ž ◀▶ armíranobetónska konstrúkcija

AB-pilót -a [abé] m ◀▶ armíranobetónski pilót

absolútna gostóta -e -e ž gostota dejanske trdne snovi, ki ne vključuje por ali prostega prostora, ki se lahko pojavlja med delci snovi, izražena kot masa na enoto prostornine

ANG.: *absolute density*

NEM.: *absolute Dichte* f

adaptácija -e ž prenova, sanacija ali vzdrževanje objekta ali njegovega dela z namenom izboljšati njegovo uporabnost in kvaliteto bivanja

ANG.: *renovation*

NEM.: *Renovierung* f, *Wiederaufbau* m

adhezijsko prèdnápetí betón -- -ega -a m predhodno prednapeti beton, pri katerem so tlačne napetosti v beton vnesene zaradi sprijetosti med betonom in jeklom

ANG.: *bonded posttensioned concrete*

NEM.: --

aeránt -a m kemijski dodatek, ki se pri betonu običajno uporablja za zagotavljanje odpornosti na zmrzovanje in tajanje

ANG.: *air-entraining agent*

NEM.: *Luftporenbildner* m

aerirani betón -ega -a m beton s povečanim deležem zračnih mikropor, kar je doseženo z dodajanjem površinske aktivne snovi svežemu betonu, ki omogoči stabilizacijo in zmanjšanje zračnih mehurčkov, s čimer se poveča obdelovalnost in vgradljivost svežega betona, z zagotavljanjem dodatnega prostora za širjenje v pore ujete vode med zmrzovanjem pa tudi odpornost na mraz in trajnost ob nekoliko zmanjšani trdnosti

ANG.: *air-entrained concrete*

NEM.: *Luftporenbeton* m

agregát -a m zrnati mineralni material, ki nastane z naravno abrazijo, umetnim drobljenjem ali lomljenjem naravnih kamnin, s temperaturno obdelavo umetnih materialov ali z reciklažo zavrnjenih materialov in je primeren za uporabo v betonu

ANG.: *aggregate*

NEM.: *Gesteinskörnung* f, *Zuschlagstoff* m

aktívni zêmeljski pritísk -ega -ega -a m zemeljski pritisk, ki se upošteva pri analizi konstrukcij, pri kateri je predvidena mobilizacija zaledne zemljine, posledica katere je tudi sočasen premik konstrukcije

ANG.: *active earth pressure*

NEM.: *aktiver Erddruck* m

akvadúkt -a m objekt, ki presega dolino in omogoča premoščanje vode preko nje zaradi majhnega, a konstantnega vzdolžnega naklona

ANG.: *aqueduct*

NEM.: *Aquädukt* m

alkálno-silikátna réakcija -e -e ž kemična reakcija med alkalijskimi hidroksidi, ki so prisotni v porni raztopini v cementni matici, in med amorfim silicijevim dioksidom, ki se nahaja v agregatu, kar povzroča propadanje betona, na površini betona vidno kot mrežaste razpoke ali kot luščenje betona

ANG.: *alkali-silica reaction*

NEM.: *Alkali-Kieselsäure-Reaktion* f, *Alkalireaktion* f, *Alkalitreiben* n

aluminátni cemént -ega -ênta m cement, ki vsebuje večji delež, tj. približno 40 odstotkov, kalcijevega aluminata, in se uporablja za beton s povišano odpornostjo na sulfate

ANG.: *HAC, high-alumina cement*

NEM.: *Aluminoszement* m

analítíčni modél -ega -a m nabor matematičnih enačb, temelječih na predpostavkah, s katerimi so bolj ali manj poenostavljeno opisani odnosi med parametri in njihove vrednosti v odvisnosti od časa, prostora in drugih parametrov z namenom opisa osnovnih fizikalnih ali kemičnih pojavov za oceno obnašanja ali delovanja sistema

ANG.: *analytical model*

NEM.: *analytisches Modell* n

A

analiza časovnega odziva -e --- ž analiza časovnega poteka učinkov dinamične obtežbe, npr. analiza časovnega poteka premikov konstrukcije zaradi pospeškov temeljnih tal pri potresu

ANG.: *response-history analysis*

NEM.: *Zeitlaufsberechnung f*

analiza nêrazpókane konstrukcije -e --- ž analiza betonske konstrukcije, pri kateri se pri geometrijskih lastnostih upošteva celotni prečni prerez konstrukcijskih elementov

ANG.: *analysis of uncracked structure*

NEM.: *Analyse des ungerissenen Querschnitts f*

analiza obtežbe -e -- ž postopek določanja, izvedenosti in kombiniranja obtežbe na konstrukciji

ANG.: *load analysis*

NEM.: *Belastungsanalyse f*

analiza razpókane konstrukcije -e --- ž analiza betonske konstrukcije, pri kateri se pri geometrijskih lastnostih upošteva zmanjšana velikost togosti konstrukcije zaradi presežene natezne trdnosti betona

ANG.: *analysis of cracked structure*

NEM.: *Analyse des gerissenen Querschnitts f*

arhitektúra -e ž **1.** veda, ki se ukvarja z oblikovanjem grajenega okolja

ANG.: *architecture*

NEM.: *Architektur f*

2. značilna oblika objekta, definirana z razporeditvijo prostorov, uporabo gradbenih materialov, obliko objekta in barvami

ANG.: *architecture*

NEM.: *Architektur f*

arhitekturna zasnova -e -e ž zasnova objekta in njegove konstrukcije s prikazom tlorisov, prerezov in prostorskega modela objekta

ANG.: *architectural design*

NEM.: *architektonisches Design n*

armatúra -e ž material, običajno jeklo, redkeje tudi steklo ali umetni materiali, v obliki palice, mreže, žice, spirale ali drobnih vlaken, ki v kompozitu po strditvi betona zagotavlja natezno odpornost in duktilnost

ANG.: *reinforcement*

NEM.: *Bewehrung f*

armaturna mreža -e -e ž armatura v obliki pravokotno zvarjenih jeklenih armaturnih palic premera različnih ali enakih dimenzij, razpostavljenih na standardnih razmikih, ob proizvodnji navadno širine 2,2 m ali 2,15 m in dolžine 6,0 m ali 5,0 m

ANG.: *mat reinforcement, reinforcing mesh*

NEM.: *Bewehrungsnetz n, Netzbewehrung f*

armaturna pálica -e -e ž podolgovata rebrasta armatura, ki ima ob proizvodnji

dolžino 12,0 m, okrogel prerez in premer standardnih dimenzij, večjih od 6 mm

ANG.: *rebar, reinforcing bar*

NEM.: *Betonstabstahl m, Leichtzuschlagstoff m*

armaturna rísba -e -e ž ▶ armaturni načrt

armaturni kôš -ega kôša m stabilen in nosilen sestav armaturnih palic upogibne in stremenske armature, vnaprej pripravljen za umestitev armanobetonских elementov v opaž, betoniranje in vibriranje

ANG.: *reinforcing cage*

NEM.: *Bewehrungsgerüst n, Bewehrungskorb m*

armaturni načrt -ega -a m grafični del načrta gradbenih konstrukcij, ki prikazuje razporeditev armature po konstrukciji ali njenem elementu **s:** armaturna rísba

ANG.: *reinforcement drawing*

NEM.: *Armierungsplan m, Bewehrungszeichnung f*

armaturno jêklo -ega -a s jeklo trdnosti do 600 MPa in duktilnosti A, B ali C, ki se uporablja za ojačenje betonskega elementa

ANG.: *reinforcing steel*

NEM.: *Bewehrungsstahl m*

armirana sténa -e -e ž betonska stena, ki je utrjena z navpičnimi in vodoravnimi armaturnimi palicami ali armaturnimi mrežami

ANG.: *reinforced-concrete wall*

NEM.: *Stahlbetonwand f*

armirani betôn -ega -a m kompozit betona in armaturnih mrež ali armaturnih palic, ki prevzemajo natezne napetosti in povečujejo njegovo duktilnost

ANG.: *reinforced concrete*

NEM.: *Stahlbeton m*

armiranje -a s utrđitev betonskega elementa z armaturnimi palicami ali armaturnimi mrežami, ki mu zagotovijo višjo natezno trdnost in povečajo duktilnost

ANG.: *reinforcing*

NEM.: *Bewehrung f*

armiranobetónska grêda -e -e ž vodoravni ali poševni gradbeni konstrukcijski element iz betona, utrjen z vzdolžnimi armaturnimi palicami, obdanimi s prečnimi stremeni **s:** AB-grêda

ANG.: *reinforced-concrete beam*

NEM.: *Betonbalken m, Träger m*

armiranobetónska konstrukcija -e -e ž montažna ali monolitna konstrukcija objekta iz armanobetonnega betona, za katero so značilne robustnost, masivnost in pretežna vodoodpornost, izdelana

z uporabo opažev v eni ali več gradbenih

fazah **s**: AB-konstrúkcija

ANG.: *reinforced-concrete structure*

NEM.: *Stahlbetonkonstruktion* *f*

armiranobetónski pilót -ega -a *m* navpični ali

poševni armiranobetonski konstrukcijski element, ki služi za prenos obtežb stavbe globlje v temeljna tla **s**: AB-pilót

ANG.: *reinforced-concrete pile*

NEM.: *Betonpfahl* *m*

armirano elastoméerno ležišče -ega -ega

-a *s* elastomerno ležišče, ki je izdelano iz izmeničnih slojev sintetičnega kloroprenskega kavčuka in plošč iz jekla, ki so spojeni s toplotno vulkanizacijo

ANG.: *laminated bearing pad, reinforced elastomeric bearing*

NEM.: *bewehrtes Elastomerlager* *n*

asfált -a *m* ▶ asfáltni betón

asfáltni betón -ega -a *m* beton, v katerem je namesto cementa za vezivo uporabljena poltrdna težka nafta **s**: asfált, bitúmenski betón

ANG.: *asphalt concrete*

NEM.: *Asphaltbeton* *m*

avtogéno krčenje -ega -a *s* zmanjšanje

prostornine cementne paste zaradi porabe vode, umešane v sveži beton, v procesu hidracije cementa, ki je neodvisno od fizikalne obtežbe, temperaturnih sprememb ali sprememb vlažnosti okolja

ANG.: *autogenous shrinkage*

NEM.: *autogenes Schwinden* *n*

avtokláv -a *m* parno ogrevana komora

s pritiskom od 800 do 1200 kPa in temperaturo približno 190 °C, ki se v gradbeni industriji uporablja v proizvodnji porobetona

ANG.: *autoclave*

NEM.: *Autoklav* *m*

avtoklaviranje -a *s* obdelava sveže ulitega

betona z uporabo suhe pare z namenom pospešitve nege betona, značilna za proizvodnjo izdelkov iz porobetona

ANG.: *autoclaving*

NEM.: *Autoklavieren* *n*

B

barbakána -e *ž* odprtina skozi oporni zid ali podporni zid, ki omogoča odtokanje zaledne ali drenažne vode iz zaledja zidu na prosto

s: drenážni kanál

ANG.: *drainage opening, weep hole*

NEM.: *Entwässerungsschlitz* *m, Sickerschlitz* *m*

béla kád -e -í *ž* armiranobetonska konstrukcija ali prednapetobetonska konstrukcija ali njen del, pri kateri je vodotesnost dosežena z omejeno širino razpok, tesnostjo delovnih stikov in nepropustnim betonom

ANG.: *white tank*

NEM.: *weiße Wanne* *f*

béli cement -ega -énta *m* portlandski cement brez železovega oksida, pri katerem se za žganje uporablja premog brez piritra ali olje, zaradi česar je bele barve, uporabljan predvsem za vidni beton

ANG.: *white cement*

NEM.: *weißer Zement* *m*

bentonit -a *m* naravna glina, ki ob stiku z vodo nabrekne in tvori tiksotropni gel, uporabljena predvsem kot polnilo pred betoniranjem izvrtanih lukenj v zemljini

s: betonít

ANG.: *Bentonite*

NEM.: *Bentonit* *m*

Bernoulli-Eulerjeva teorija nosilca -e -e -lca [bernúli ójlerjeva] *ž* teorija, ki temelji na linearni elastični teoriji in predpostavlja elastičen in homogen material, majhne deformacije, linearno razporeditev specifičnih deformacij po prečnem prerezu upognjenega nosilca ter linearno zvezo med napetostmi in deformacijami **s**: klásična teorija nosilca

ANG.: *Bernoulli-Euler beam theory,*

Euler-Bernoulli beam theory

NEM.: *Euler-Bernoulli Balkentheorie* *f*

Bernoulli-Eulerjev nosilec -ega -lca [bernúli ójlerjev] *m* nosilec, katerega upogibno obnašanje opisuje diferencialna enačba, ki zanemarja strižne deformacije, temelječa na predpostavkah, da je konstrukcijski element obtežen pravokotno na vzdolžno os, da so deformacije majhne v primerjavi z dimenzijami konstrukcijskega elementa, da je material konstrukcijskega elementa linearno elastičen, izotropen in homogen in da je potek specifičnih

B

B

deformacij in napetosti po prečnem prerezu linearen

ANG.: *Bernoulli-Euler beam, Euler-Bernoulli beam*

NEM.: *Euler-Bernoulli-Balken m*

Bernoullijeva hipotéza -e -e [bernúlijeva] ž ► Bernoullijeva predpostavka

Bernoullijeva predpostavka -e -e

[bernúlijeva] ž predpostavka, po kateri prečni prerez, ki je raven pred obremenitvijo, ostane raven tudi po obremenitvi, zaradi česar se specifične deformacije upognjenega nosilca razporejajo linearno po prečnem prerezu in je ravnina prečnega prereza kjerkoli vzdolž osi tega nosilca pravokotna na vzdolžno os

s: Bernoullijeva hipotéza

ANG.: *Bernoulli assumption, Bernoulli hypothesis*

NEM.: *Bernoulli-Hypothese f*

betón -a m mešanica agregata, cementa, vode in dodatkov, ki se v procesu hidratacije strdi v kamnu podoben material visoke tlačne trdnosti in nizke natezne trdnosti

ANG.: *concrete*

NEM.: *Beton m*

betoniranje in situ -a -- -- s vgrajevanje svežega betona na njegovo predvideno stalno mesto, običajno v pripravljeni opaž

ANG.: *cast-in-place, cast-in-situ*

NEM.: *Ortbetonieren n*

betonit -a m ► bentonit

betónska kócka -e -e ž standardizirani testni vzorec betona, ki se uporablja za določanje in preverjanje tlačne trdnosti ter zveze med trdnostjo in deformacijami preizkušanelega betona

ANG.: *concrete test cube*

NEM.: *Betonprobewürfel m, Prüfwürfel m, Versuchswürfel m*

betónska konstrúkcija -e -e ž montažna ali monolitna konstrukcija objekta, izdelana iz armiranega betona ali prednapetega betona

ANG.: *concrete structure*

NEM.: *Betonkonstruktion f*

betónska méšanica -e -e ž ► svěži betón

betónska prizma -e -e ž standardizirani testni vzorec betona, ki se uporablja za določanje in preverjanje upogibne natezne trdnosti

ANG.: *concrete prism*

NEM.: *Betonprisma n*

betónski válj -ega -a m standardizirani testni vzorec betona, ki se uporablja za določanje in preverjanje tlačne in razcepne natezne trdnosti ter zveze med trdnostjo in deformacijami preizkušanelega betona

ANG.: *concrete test cylinder*

NEM.: *Betonzylinder m*

betón visóke trdnosti -a -- -- m beton z višjo tlačno trdnostjo od tiste, ki jo dosegajo betoni ustaljenih receptur, po evropskem standardu večjo od 55 MPa **s:** visókotrdni betón

ANG.: *high-strength concrete*

NEM.: *hochfester Beton m*

bídiagonálna armatúra -e -e ž armatura v obliki palic ali stremen, ki je sočasno položena v dveh diagonalnih smereh in se praviloma uporablja za preprečitev strižnega zdrsa pri nosilnih AB-stenah

ANG.: *bidiagonal reinforcement*

NEM.: *Bidiagonalbewehrung f*

bídiagonálne razpóke -ih razpók ž mn. v dveh diagonalnih smereh prekrizane razpoke, ki nastanejo v betonskih konstrukcijskih elementih zaradi delovanja ciklične strižne obremenitve

ANG.: *bidiagonal cracks*

NEM.: *bidiagonale Risse m*

bílineárni modél -ega -a m model obnašanja materiala ali konstrukcijskega elementa, prikazan s sigma-epsilon-diagramom ali diagramom obremenitev-deformacija, sestavljen iz dveh daljic, od katerih je prva nagnjena in predstavlja elastično obnašanje materiala, definirano z modulom elastičnosti, druga pa vodoravna ali blago nagnjena in predstavlja plastično obnašanje materiala

ANG.: *bilinear model*

NEM.: *bilineares Modell n, Plastizität-Modell n*

bitúmenski betón -ega -a m ► asfáltni betón

bitúmenski tesnílni trák -ega -ega -ú m trak iz elastomernega bitumna, ki se polaga kot samolepilni trak za vodotesno zatesnitev, predvsem stikov različnih gradbenih elementov

ANG.: *bitumen sealing tape*

NEM.: *Bitumendichtungsband n*

bóčna podpóra -e -e ž stranska podpora konstrukcijskega elementa, ki preprečuje pojav uklona

ANG.: *lateral support*

NEM.: *seitliche Abstützung f*

bóčna zvrnítev -e -tve ž uklonska deformacija konstrukcijskega elementa, ki vključuje odklon in zasuk

ANG.: *lateral buckling, lateral-torsional buckling*

NEM.: *Biegedrillknicken n*

brána -e ž ravninska mrežasta konstrukcija, običajno sestavljena iz vodoravnih

linijskih konstrukcijskih elementov, ki so obremenjeni pravokotno na ravnino, v kateri leži konstrukcija

ANG.: *grid*

NEM.: *Betongitter n*

brizgani betón -ega -a m beton, lahko armiran z mrežno armaturo ali sidran, ki je v tanjših slojih pod pritiskom nanašan na želeno površino, kar zahteva uporabo pospešila vezanja, ki dodan tik pred izbrizganjem zagotavlja hitrejše strjevanje betona

S: torkrétni betón

ANG.: *gunite, shotcrete, sprayed concrete*

NEM.: *Spritzbeton m, Torkretbeton m*

brizganje -a s nanašanje svežega betona ali cementne malte s tlačno brizgalko na želeno površino, ki se uporablja pri izgradnji tunelov, vkopanih bazenov, pri sanacijah poškodovanih površin betonskih elementov in za utrjevanje brežin vkopa

S: torkretíranje

ANG.: *guniting, shotcreting*

NEM.: *Torkretieren n, Torkretspritzverfahren n, Torkretverfahren n*

brúto prerèz -- -éza m prerez armiranobetonskega konstrukcijskega elementa ali prednapetobetonskega konstrukcijskega elementa, ki se ga za določanje geometrijskih karakteristik obravnava poenostavljeno, brez vgrajene armature

ANG.: *gross cross section*

NEM.: *Bruttoquerschnitt m*

brív -í ž most, namenjen prehodu pešcev in kolesarjev, ki je ožji kot cestni most ter bolj gibek in vitek

S: péšmóst

ANG.: *footbridge, pedestrian bridge, pedestrian overcrossing*

NEM.: *Steg m*

C

céličasti betón -ega -a m ► pórobetón

célični betón -ega -a m ► pórobetón

celótna dolžina objéкта -e -e -- ž najdaljša zunanja mera objekta v vzdolžni smeri ali večja tlorisna dimenzija pravokotnega objekta

ANG.: *total structure length*

NEM.: *gesamte Aufbaulänge f*

celótna poróznost -e -i ž poroznost, izražena v odstotkih kot razmerje med volumnom por in volumnom vzorca, pri čemer so pri volumnu por upoštevane odprte in zaprte pore

ANG.: *total porosity*

NEM.: *Totalporosität f*

celótna šířina objéкта -e -e -- ž najdaljša zunanja mera objekta v prečni smeri ali manjša tlorisna dimenzija pravokotnega objekta

ANG.: *total structure width*

NEM.: *gesamte Aufbaubreite f*

cemétn -énta m hidravlično anorgansko vezivo v obliki bolj ali manj fino mletega praška, ki po zamešanju z vodo kemijsko reagira in pri tem preide iz mehkega pastoznega stanja v čvrst cementni kamen s sorazmerno veliko tlačno trdnostjo in se uporablja za izdelavo betona, malte in injekcijske mase

ANG.: *cement*

NEM.: *Zement m*

cemétnna máłta -e -e ž sveža ali strjena zmes drobnega agregata, cementa in vode, ki se uporablja kot vez med zidaki ali kamni

ANG.: *cement mortar*

NEM.: *Zementmörtel m*

cemétnna mářica -e -e ž snov, ki se tvori v procesu hidratacije cementa in poveže agregat v beton

S: cemétnna mářica

ANG.: *cement matrix*

NEM.: *Zementmatrix f*

cemétnna mářica -e -e ž ► cemétnna mářica

cemétnna pásta -e -e ž sveža zmes cementa in vode, ki v svežem betonu ali malti obda delce agregata in jih po hidrataciji poveže v trdno snov

ANG.: *cement paste*

NEM.: *Zementbrei m, Zementpaste f*

cemétnni géł -ega -a m poglavitni produkt hidratacije cementa, z večanjem deleža katerega se večja trdnost cementnega kamna

S: C-S-H-gél, kálcij-silikát-hidrát géł

ANG.: *cement gel, C-S-H gel*

NEM.: *Zementgel n*

cemétnni kámen -ega -mna m cementna pasta, ki se v procesu hidratacije strdi in pridobi zadostno trdnost, da lahko prenaša obremenitve

S: čvrřti cemétnni géł, trđi cemétnni géł

ANG.: *hardened cement paste*

NEM.: *Zementstein m*

C

cemêntni klínker -ega -ja m bistvena sestavina cementa, ki nastane z žganjem apnenca in laporja, najprej v obliki kroglic v velikosti oreha, po mletju pa v obliki praška

ANG.: *cement clinker*

NEM.: *Zementklinker m*

cemêntno mléko -ega -a s bel izcedek mešanice cementa, vode in drobnega agregata na površini premokrega ali preveč vibriranega betona, ki se strdi in se odlušči

ANG.: *laitance*

NEM.: *Zementmilch f*

cemênt visóke zgódnje trdnosti -ênta -- --

-- m fineje mlet portlandski cement z večjim deležem trikalcijevega silikata, ki 7-dnevno trdnost navadnega portlandskega cementa doseže v približno 3 dneh

ANG.: *rapid-hardening cement, RHC*

NEM.: *frühhochfester Zement m, schnellerhär-tender Zement m*

cemênt z nizko hidratácijsko toplóto -ênta --

-- -- m cement, katerega sestava je taka, da se med hidratacijo sprošča manj toplote, kar zmanjšuje nevarnost razpokanja masivnega betona in lahko povzroči počasnejše pridobivanje trdnosti betona

ANG.: *low-heat Portland cement*

NEM.: *Zement mit niedriger Hydratation-swärme m*

céntrični kábel -ega -bla m kabel za prednapenjanje betona, ki je umeščen v težišče prereza betonskega elementa

ANG.: *centric tendon*

NEM.: *zentrisches Kabel n*

céntrični natêg -ega -éga m natezna

obremenitev konstrukcijskega elementa, pri kateri natezna osna sila deluje v težišču prereza, zaradi česar je razporeditev natezних normalnih napetosti po prečnem prerezu konstantna

ANG.: *centric tension*

NEM.: *zentrischer Zug m*

céntrični tlák -ega -a m tlačna obremenitev konstrukcijskega elementa, pri kateri je element tlačén, sila, ki tlak povzroča, pa deluje v težišču prečnega prereza konstrukcijskega elementa, zaradi česar je razporeditev tlačnih normalnih napetosti po prečnem prerezu konstantna

ANG.: *centric compression*

NEM.: *zentrischer Druck m*

céntrično prédnapénjanje -ega -a s prednapenjanje, pri katerem so jekleni kabli ali jeklene palice umešчени in napeti v težišču betonskega elementa, zaradi česar je element

obremenjen zgolj s tlačno osno silo in s po prerezu konstantnimi tlačnimi napetostmi

ANG.: *axial prestressing, concentric prestressing*

NEM.: *Achszug m, axiale Vorspannung f, zentrische Vorspannung f*

centrifugirani betón -ega -a m beton zemelj-skovlažne konsistence, ki želeno obliko dobi zaradi sile, povzročene z vrtenjem kalupa, v katerem se nahaja sveži beton, navadno uporabljen pri izdelavi betonskih drogov

ANG.: *spun concrete*

NEM.: *Schleuderbeton m*

cepilna síla -e -e ž sila, ki se pojavlja v prednapetih betonskih elementih ob sidrih kablov v značilnih zankah okoli sidrišča, kjer se v beton vnašajo tlačne napetosti, in v armiranobetonskih elementih v predelu sidranja in preklapljanja armaturnih palic in povzroča razpoke, ki se širijo od sidrišča navzven

ANG.: *splitting force*

NEM.: *Spaltkraft f*

céstni móst -ega -a m most, ki premošča načrtno speljano pot prek naravne ovire, reke ali doline

ANG.: *road viaduct, traffic bridge*

NEM.: *Straßenbrücke f*

cévni móst -ega -a m most, ki premošča energetsko ali komunalno napeljavo, speljano po votlih in podolgovatih kanalih

ANG.: *pipe bridge*

NEM.: *Rohrbrücke f*

cévni prepúst -ega -a m inženirski objekt, ki omogoča napeljavo odvodnjavanja prometnice pod njo, izdelan iz cevi

ANG.: *pipe culvert*

NEM.: *Rohrdüker m*

cévni prerêz -ega -éza m prečni prerez konstrukcijskega elementa z odprtino v sredini prereza

ANG.: *pipe cross section, tube section*

NEM.: *Rohrquerschnitt m*

cíklična obtêžba -e -e ž ponavljajoča se obtežba z menjajočo se smerjo, ki se uporablja npr. pri eksperimentih in numeričnih simulacijah v potresnem inženirstvu

ANG.: *cyclic loading*

NEM.: *zyklische Beanspruchung f*

cíljni pomík -ega -a m vnaprej določen vodoravni pomik najvišje etaže konstrukcije, do katerega se ta potisne pri potisni analizi, iz katere se določita obnašanje in nosilnost konstrukcije

ANG.: *target displacement*

NEM.: *Zielverschiebung f*

CQC-pravilo -a [cekucé] s kompletna kvadratna kombinacija prispevkov posameznih nihajnih oblik pri modalni analizi s spektri odziva

ANG.: *complete-quadratic-combination rule, CQC rule*

NEM.: *CQC-Regel f, Vollständige quadratische Kombination f*

C-S-H-gél -a [ceeshá] m ► cementni gél

cvetenje -a s ► izcvétanje

Č

čas eksploatacije časa -- m obdobje, ko je konstrukcija ali objekt v uporabi skladno s predvidenim namenom uporabe

ANG.: *operation period*

NEM.: *Nutzungsdauer f*

časovna izguba -e -e ž izguba sile prednapetja v konstrukcijskem elementu, ki nastane zaradi časovnih sprememb v deformacijskem in napetostnem stanju v betonu in kablilih

ANG.: *time-dependent tendon loss, time loss*

NEM.: *zeitabhängiger Vorspannungsverlust m*

čas vézanja časa -- m čas otrjevanja standardne cementne zmesi, merjen z vtiskovanjem igle in igle z nastavkom na Vicatovem aparatu

ANG.: *setting time*

NEM.: *Erstarrungszeit f*

čáštasti tételj -ega -a m montažni temelj, ki ima odprtino narebrčene ali gladke površine, v katero se namesti montažni steber in se zalije z zalivno malto

ANG.: *pocket foundation*

NEM.: *Köcherfundament n*

čépasta fólija -e -e ž folija iz umetne snovi z enakomerno razporejenimi izdolbinami, ki se uporablja kot zaščita hidroizolacije pred mehanskimi poškodbami zaradi grobega materiala zasutja

ANG.: *drainage membrane*

NEM.: *Drainagebahn m*

čista torzija -e -e ž torzija, pri kateri v konstrukcijskem elementu nastopajo samo strižne napetosti, povzročá pa jo torzijski

moment, npr. pri odvijanju vijaka s cevastim ključem

ANG.: *pure torsion, Saint-Venant torsion*

NEM.: *reine Torsion f, Saint-Venantsche Torsion f*

čísti tlák -ega -a m idealizacija obremenitve konstrukcije ali njenega elementa, ki jo povzročá zgolj tlačna osna sila, zaradi česar so napetosti po prečnem prerezu obravnavane kot enakomerno razporejene

ANG.: *pure compression*

NEM.: --

čísti upogíb -ega -a m obremenitev konstrukcije ali njenega elementa, ki jo povzročá zgolj upogibni moment, značilna za nosilce

ANG.: *pure bending*

NEM.: *reine Biegung f*

člének -nka m vrtljivi spoj elementov, v katerem zaradi omogočenega zasuka elementov ni upogibnih momentov, v matematičnem modelu in statičnem sistemu pogosta idealizacija dejanskega stanja delne vpetosti

ANG.: *hinge, pin joint*

NEM.: *Gelenk n*

člénkasta podpóra -e -e ž podpora, ki omogoča vrtenje podprtih elementov brez odpora s: prôsto vrtljiva podpóra

ANG.: *hinge support, pin support*

NEM.: *Auflagergelenk n*

člénkasta povezáva -e -e ž povezava dveh konstrukcijskih elementov z gibljivim stikom, ki jima omogoča prosti zasuk okoli stika

ANG.: *hinge joint*

NEM.: *Auflagergelenk n*

člénkasti spój -ega spója m spoj konstrukcijskih elementov, ki omogoča njihovo prosto vrtljivost

ANG.: *pin connection*

NEM.: *Gelenk n*

črna kád -e -í ž betonska konstrukcija ali njen del, pri kateri je vodotesnost dosežena z bitumensko hidroizolacijo, ki je privarjena na konstrukcijo

ANG.: *black tank*

NEM.: *schwarze Wanne f*

črpní betón -ega -a m sveži beton ustrezne tekočnosti in kohezivnosti, namenjen vgrajevanju s črpkami

ANG.: *pumped concrete*

NEM.: *Pumpbeton m, Pumpkretbeton m*

čvrstí cementní gél -ega -ega -a m ► cementni kámen

D

deformabilnost -i ž lastnost, da snov pod vplivom obremenitve spreminja obliko

ANG.: *deformability*

NEM.: *Verformbarkeit f*

deformacija -e ž razlika med začetno in končno atomsko konfiguracijo kontinuumske snovi

ANG.: *deformation*

NEM.: *Deformation f*

deformacija krčenja betona -e -- -- ž specifična deformacija zaradi zmanjšanja volumna betonskega elementa, ki je posledica sušenja betona in hidratacije cementa

ANG.: *drying-shrinkage deformation*

NEM.: *Schwindverformung f*

deformacijska kapaciteta -e -e ž maksimalna sposobnost deformiranja konstrukcije, elementa ali prereza

ANG.: *deformation capacity*

NEM.: *Verformungsvermögen n*

deformacijska metoda -e -e ž metoda analize konstrukcij, pri kateri so sile v konstrukciji prek togosti elementov, kompatibilnostnih pogojev in ravnotežnih enačb vozlišč izražene s pomiki

ANG.: *slope-deflection method, stiffness method*

NEM.: *Verschiebungsmethode f*

deformacijska oblika -e -e ž spremenjena oblika konstrukcije ali njenega elementa, ki je posledica delovanja obtežb ob danih robnih pogojih

ANG.: *deflected shape*

NEM.: *Verformung f*

deformirana léga -e -e ž spremenjen položaj konstrukcije ali njenega elementa, ki je posledica delovanja obtežb ob danih robnih pogojih

ANG.: --

NEM.: *verformte Form f, verformte Geometrie f*

delavniška risba -e -e ž inženirska risba, ki natančno prikazuje značilnosti elementov konstrukcije, njihov položaj in medsebojne spoje, potrebne za izdelavo in montažo elementov, značilna predvsem za jeklene, lesene in montažne betonske konstrukcije

ANG.: *workpiece drawing, workshop drawing*

NEM.: *Werkstattzeichnung f*

délno prèdnápénjanje -ega -a s prednapenjanje konstrukcije ali njenega elementa, pri katerem v konstrukcijskem elementu še ostajajo natezne napetosti, zaradi česar je potrebna vgradnja armature

ANG.: *partial prestressing*

NEM.: *partielle Vorspannung f*

délno prèdnápétje -ega -a s prednapetje, pri katerem v konstrukcijskem elementu pri nekaterih obtežbah še ostajajo natezne napetosti, zaradi česar je potrebna vgradnja natezne armature

ANG.: *partial prestressing*

NEM.: *partielle Vorspannung f*

délovni diagrámm -ega -a m poenostavljen sigma-epsilon diagram, ki se uporablja npr. za dimenzioniranje armature

ANG.: *stress-strain diagram*

NEM.: *Spannungs-Dehnungs-Diagramm n*

délovni stík -ega -a m stik v navpičnih nosilnih elementih, ki nastane na mestu prekinitve betoniranja, npr. med dvema etažama stavbe

ANG.: *construction joint*

NEM.: *Arbeitsfuge f*

detájl -a m risba, izdelana v večjem merilu, ki prikazuje podrobnosti oblikovanja, položaja in sestave konstrukcije, njenega elementa ali spojev med njimi

ANG.: *detail*

NEM.: *Detail n*

detajliranje armatúre -a -- s po Evrokodih ► konstruiranje armatúre

deviátor -ja m pripomoček, ki zagotavlja želeno ukrivljenost kabla za prednapenjanje v primeru poligonalnega vodenja kabla

ANG.: *deviator, saddle*

NEM.: *Sattel m, Umlenkkonstruktion f*

diafrámma -e ž **1.** vodoravna stropna ali strešna konstrukcija, ki povezuje navpične konstrukcijske elemente

ANG.: *diaphragm*

NEM.: *horizontale Scheibe f*

2. navpična stenasta konstrukcija varovalnega oboda gradbene jame, vpeta globoko v tla, sidrana v zaledje ali razpirana v območju gradbene jame, ki z zadrževanjem zaledne zemljine omogoča gradnjo v vkopanih tleh

ANG.: *diaphragm retaining wall*

NEM.: *Spundwand f*

diagonálna razpóka -e -e ž razpoka, ki nastane pod kotom glede na vzdolžno os elementa

ANG.: *diagonal crack*

NEM.: *diagonaler Riss m*

D

diagram momentov -a -- m prikaz vrednosti upogibnega ali torzijskega momenta konstrukcijskega elementa, ki nastane na podlagi specifične obtežbe ali kombinacije obtežb

s: momentna linija, momentni diagram

ANG.: *moment diagram*

NEM.: *Momentlinie f*

diagram moment-zasuk -a -- m diagram, ki prikazuje obnašanje konstrukcijskega elementa ali konstrukcije objekta, predvsem elastičnost, togost, nosilnost, duktilnost in žilavost, pri obremenjevanju z upogibnim momentom, pri čemer je na abscisi prikazana ukrivljenost, na ordinati pa upogibni moment

ANG.: *moment-rotation diagram*

NEM.: *Moment-Drehdiagramm n*

diagram napetost-deformacija -a -- m ► sigma-epsilon diagram

diagram prôstega telésa -a --- m ► prôsto teló

diagram sila-pomik -a -- m diagram, ki prikazuje obnašanje vzorca materiala, konstrukcijskega elementa ali konstrukcije objekta, predvsem elastičnost, togost, nosilnost, duktilnost in žilavost, pri obremenjevanju z osno silo, s strižno silo ali z upogibnim momentom, pri čemer je na abscisi prikazan pomik, na ordinati pa sila

ANG.: *force-displacement diagram*

NEM.: *Kraft-Weg-Diagramm n*

diagram upogibnih momentov -a --- m prikaz vrednosti upogibnega momenta po vzdolžni osi linijskega ali ravnini ploskovnega konstrukcijskega elementa

ANG.: *bending-moment diagram*

NEM.: *Biegemomentlinie f, M-Linie f*

diferénčni posédek -ega -dka m posedek ene od podpor objekta, ki se zaradi neenakih lastnosti zemljine, lokalnega spiranja tal, neenake nosilnosti ali drugih vzrokov bistveno razlikuje od posedka drugih podpor, pogosto upoštevan pri analizi nosilnosti konstrukcije mosta

ANG.: *differential settlement*

NEM.: *Setzungsdifferenz f*

dilatácija -e ž obdelan rez v konstrukcijskem elementu ali konstrukciji ali poseben konstrukcijski element na stiku dveh konstrukcijskih elementov ali konstrukcij, namensko izveden zaradi preprečevanja nastanka napetosti med sosednjima konstrukcijskima elementoma ali konstrukcijama, ki bi lahko nastale kot posledica raztezanja ali krčenja, premikanja, neenakomernega posedanja,

vibracij ali različnih odzivov pri potresni obtežbi

ANG.: *expansion joint, seismic joint*

NEM.: --

dilatácijska enóta -e -e ž samostojni del konstrukcijskega elementa ali konstrukcije, ki je z dilatacijo ločen od preostalih delov istega konstrukcijskega elementa ali iste konstrukcije

ANG.: --

NEM.: --

dilatácijska razpóka -e -e ž razpoka konstrukcijskega elementa ali konstrukcije, ki se pojavi zaradi volumskih sprememb, neenakomernega posedanja ali vibracij, kjer rez konstrukcije ni bil izveden

ANG.: --

NEM.: --

dilatácijska réga -e -e ž presledek v dilataciji, namensko izveden zaradi preprečevanja nastanka napetosti med sosednjima konstrukcijskima elementoma ali konstrukcijama, ki bi lahko nastale kot posledica predvidenega raztezanja ali krčenja, premikanja, neenakomernega posedanja, vibracij ali različnih odzivov pri potresni obtežbi

ANG.: *expansion-joint gap, seismic-joint gap*

NEM.: *Dehnungsfuge f, Spalt der Dehnfuge m*

dimenzija -e ž **1.** merljiva veličina določene vrste, npr. dolžina, širina, globina, višina

s: gabarít

ANG.: *dimension*

NEM.: *Dimension f*

2. razvojna stopnja BIM-modela, ki se začne s prostorskim modelom gradnje, nadaljuje s časovnim potekom gradnje, stroški gradnje, oceno sonaravnosti in konča s podatki za upravljanje gradnje

ANG.: *dimension*

NEM.: *Dimension f*

dimenzioníranje -a s določanje dimenzij konstrukcije, njenih elementov in ploščine armature, ki jih zahteva projektna obtežba, da se zagotovi zadostna nosilnost, uporabnost in duktilnost

ANG.: *dimensioning, proportioning, sizing*

NEM.: *Bemessung f*

dinamična analiza -e -e ž analiza nosilnosti konstrukcije ali njenega elementa, pri kateri zaradi hitrosti pojavljanja ali spreminjanja obtežb, kar povzroča pospeške, primerljive z lastno frekvenco nihanja konstrukcije ali njenega elementa, vztrajnostne sile niso poenostavljeno zanemarjene kot pri statični analizi, kar je matematično opisano z enačbo

gibanja konstrukcije ali njenega elementa, ki poleg togosti vključuje tudi vztrajnost, v splošnem izraženo kot zmnožek mase in pospeška **s**: dinamični račun

ANG.: *structural dynamics*

NEM.: *dynamische Berechnung f*

D **dinamična obtežba** -e -e ž obtežba na konstrukcijo s pospeški, katerih velikost se spreminja s časom, npr. obtežba vozil na mostno konstrukcijo ali obtežba s pospeški temeljnih tal med potresom, pri čemer pa sta velikost in frekvenca pospeškov taki, da lahko pride do povečanih obremenitev na konstrukcijo **s**: po Evrokodih dinamični vpliv

ANG.: *dynamic load*

NEM.: *dynamische Belastung f*

dinamični faktor -ega -ja m faktor, ki zajema povečanje statične obtežbe zaradi dinamičnih obtežb, ki so lahko posledica pospeškov, premikov, trkov ali vibracij konstrukcije ali njene obtežbe

ANG.: *dynamic factor*

NEM.: *dynamischer Faktor m*

dinamični odziv -ega -a m časovno spremenljiv potek deformacij, napetosti in notranjih sil v konstrukciji, ki nastanejo kot učinek dinamične obtežbe

ANG.: *dynamic response*

NEM.: *dynamische Antwort f*

dinamični račun -ega -a m ► dinamična analiza

dinamični vpliv -ega -a m po Evrokodih ► dinamična obtežba

dinamični vzgôn -ega vzgôn m vzgon, ki deluje na predmet, ki se giblje skozi mirujočo kapljevino ali plin, ali na mirujoč predmet v toku kapljevine ali plina, če zaradi oblike predmeta nastane razlika v hitrosti tekočine in posledično v pritisku na zgornji in na spodnji strani predmeta, npr. na krilu letala

ANG.: *lift*

NEM.: *dynamischer Auftrieb m*

dispozicija mósta -e -- ž grafični prikaz osnovnih značilnosti mostne konstrukcije, ki vključuje določitev statičnega sistema, oblike prečnega prereza, načina podpiranja in umestitve v prostor

ANG.: --

NEM.: --

dispozicijska risba -e -e ž tloris, prečni prerez, vzdolžni prerez ali pogled v merilu, ki podrobno prikazuje značilnosti objekta, najpogosteje uporabljen v načrtih arhitekture

ANG.: *general-arrangement drawing*

NEM.: *Aufstellungsplan m*

distánčnik -a m **1.** predmet različnih oblik in materialov, ki zagotavlja projektirano debelino zaščitnega sloja betona

ANG.: *spacer*

NEM.: *Betonstahl-Abstandshalter m*

2. tulec, ki zagotavlja želen razmik dveh opažnih plošč stene

ANG.: *bar spacer, spacer*

NEM.: *Betonstahl-Abstandshalter m*

2D-modél -a [dvadé] m ► ravninski modél

3D-modél -a [tridé] m ► prostórski modél

dodátna nosilnost -e -i ž nosilnost, ki je večja od vrednosti projektne nosilnosti

ANG.: *overstrength*

NEM.: *Überfestigkeit f*

dodátni kontrólني obség -ega -ega -éga m obseg območja gladke plošče okoli stebra, ki obkroža osnovni kontrolni obseg, v katerem prebojna armatura ni več potrebna

ANG.: *further control perimeter*

NEM.: *weitere Rundschritte f*

dopústna obremenitev -e -tve ž obremenitev, pri kateri niso presežene vrednosti napetosti in deformacij, ki so dovoljene s predpisi

ANG.: *working-stress load*

NEM.: *zulässige Beanspruchung f, zulässige Belastung f*

drenáža -e ž sistem za zbiranje in odvajanje površinskih ali podtalnih vod, ki vključuje cevovod luknjastih cevi, vgrajenih na trdno podlago, pod globino zmrzali, zasut z gramozom in obdan s filtrsko tkanino

s: drenážni systém

ANG.: *drainage system*

NEM.: *Entwässerungssystem n*

drenážna cév -e -í ž luknjasta cev, ki omogoča zbiranje in odvajanje površinskih ali podtalnih vod

ANG.: *drainage pipe*

NEM.: *Entwässerungsrohr n*

drenážna vóda -e -e ž voda, ki se zbira v drenážni cevi in po njej odteka na predvideno zbiralno ali ponikovalno mesto

ANG.: *drainage water*

NEM.: *Drainagewasser n, Entwässerungswasser n*

drenážni betón -ega -a m vodoprepustni beton z grobim agregatom, navadno vgrajen na zaledni strani podpornih konstrukcij

ANG.: *drain concrete, gap-graded concrete, no-fines concrete*

NEM.: *wasserdurchlässiger Beton m*

drenážni járek -ega -rka m jarek za vgraditev sistema odvodnjavanja meteorne vode in podtalnice od objekta
 ANG.: *catchwater drain, drainage trench*
 NEM.: *Entwässerungsgraben m*

drenážni kanál -ega -a m ► barbakána

drenážni systém -ega -a m ► drenáža

dreniranje -a s naravno ali umetno zbiranje in odvajanje površinskih ali podtalnih voda
 s: odvodnjavanje
 ANG.: *drainage*
 NEM.: *Drainage f, Dränage f, Entwässerung f, Regenwasserabführung f*

drobljê nec -nca m zrnati material, ki nastane z drobljenjem večjih skal ali kamnov in kot agregat zaradi grobe površine omogoča boljšo zaklinjenost v cementnem kamnu
 s: drobljeni agregát
 ANG.: *crushed aggregate*
 NEM.: *Brechies m, Quetschkies m*

drobljêni agregát -ega -a m ► drobljê nec

drôbna frákci ja -e -e ž ► drôbni agregát

drôbni agregát -ega -a m agregat, ki ima premer zrna manjši od 4 mm s: drôbna frákci ja, drobnozrnati agregát, fina frákci ja, fini agregát
 ANG.: *fine aggregate*
 NEM.: *feine Gesteinskörnung f*

drobnozrnati agregát -ega -a m ► drôbni agregát

dr̄sni opá ž -ega -a m premični opá ž, ki se po fazah premika navzgor in se uporablja za betoniranje visokih konstrukcij po višini konstantnega prečnega prereza in debeline stene, ki je nespremenljiva ali le malo spremenljiva
 ANG.: *slip formwork*
 NEM.: *Gleitschalung f*

dr̄sno ležišče -ega -a s ležišče, ki dovoljuje neodvisno premikanje konstrukcijskega elementa glede na podporni element brez znatnega trenja
 ANG.: *sliding bearing*
 NEM.: *Gleitlager n*

dr̄sno trênje -ega -a s trenje, ki se pojavi na stičnih površinah dveh teles, ki se premikata eden glede na drugega
 ANG.: *sliding friction*
 NEM.: *Gleitreibung f*

duktíl na sténa -e -e ž stena, ki je projektirana in armirana tako, da ob obtežbi s potresno obtežbo prihaja do sipanja energije in posledičnega nastanka razpok v spodnjem delu stene, na mestu vpetja v spodaj ležeče

konstrukcijske elemente, s čimer se tvori plastični členek, ki omogoča vodoravno pomičnost konstrukcije
 ANG.: *ductile wall*
 NEM.: *duktile Wand f*

duktíl ni na čin poruší tve -ega -a -- m način poruší tve, pri katerem se pred poruší tvi jo aktivirajo elementi, ki so sposobni plastičnega deformiranja, s katerim se disipira energija potresa
 ANG.: *ductile failure*
 NEM.: *duktiles Versagen n*

duktíl ni sténa sti systém -ega -ega -a m konstrukcijski sistem, v katerem duktilne stene zagotavljajo pretežni del strižne nosilnosti pri potresu
 ANG.: *ductile-wall system*
 NEM.: *duktiles Wandsystem n*

duktíl nost -i ž sposobnost materiala, elementa ali konstrukcije, da doseže velike plastične deformacije pred poruší tvi jo, kar se lahko meri s specifično deformacijo materiala ali razmerjem trdnosti ob poruší tvi in trdnosti na meji plastifikacije
 ANG.: *ductility*
 NEM.: *Duktilität f*

duš ênje -a s pojav, pri katerem se z notranjim trenjem zmanjšuje mehanska energija konstrukcije in velikost nihanja
 ANG.: *damping*
 NEM.: *Dämpfung f*

duš ílec -lca m naprava, ki s trenjem, viskozniimi učinki, elektromagnetnimi vplivi ali plastičnim preoblikovanjem materiala zmanjšuje mehansko energijo v konstrukciji
 ANG.: *damper*
 NEM.: *Dämpfer m*

dví ž ni mó st -ega -a m most, ki je skonstruiran tako, da se za potrebe prehoda drugih vozil, običajno plovil, lahko dvigne ali vrti in tako sprosti prehod zanje
 ANG.: *movable bridge*
 NEM.: *Hubbrücke f, Klappbrücke f, Zugbrücke f*

dvó čl ênka sti lók -ega -a m lok, ki ima obe peti členkasto vpeti v temelje s: dvó čl ênki lók
 ANG.: *two-pinned arch*
 NEM.: *Zweigelenbogen m*

dvó čl ênka sti okví r -ega -ja m enoetažni okví r z dvema stebroma in nosilcem, ki ima oba stebra členkasto vpeta v temelje s: dvó čl ênki okví r
 ANG.: *two-pinned frame*
 NEM.: *Zweigelenkrahmen m*

dvó čl ênki lók -ega -a m ► dvó čl ênka sti lók

E

dvóčlenski okvír -ega -ja m ► dvóčlénkasti okvír

dvóetážni móst -ega -a m most, ki omogoča premoščanje dveh prometnih tokov, najpogosteje železniškega in cestnega, vsakega v svoji etaži

ANG.: *double-decked bridge*

NEM.: *zweistöckige Brücke f*

dvójni viadúkt -ega -a m viadukt, pri katerem sta prometni smeri fizično ločeni in potekata vsaka po svoji konstrukciji

ANG.: --

NEM.: *Doppelbrücke f*

dvójno armiranje -ega -a s armiranje z natezno in tlačno armaturo, pri čemer slednja zagotavlja zadostno tlačno odpornost kompozitnega prereza in preprečuje krhki lom betona

ANG.: *double reinforcement*

NEM.: *doppelte Bewehrung f*

dvókápní nosilec -ega -lca m strešni nosilec s spremenljivo višino prereza s padcem v obeh smereh od slemena proti kapoma

ANG.: --

NEM.: *Sattelträger m*

dvóosni tlák -ega -a m stanje delovanja obremenitve, pri katerem je konstrukcijski element tlačén v dveh od treh pravokotnih smeri

ANG.: *biaxial compression*

NEM.: *zweiachsigé Dehnung f*

dvóosni upogíb -ega -a m stanje delovanja obremenitve, pri kateri je zaradi součinkovanja dveh upogibnih momentov linijski konstrukcijski element ukrivljan okoli dveh med seboj pravokotnih osi, posledica česar je zasuk nevtralne osi

ANG.: *biaxial bending*

NEM.: *schiefe Biegung f, zweiachsigé Biegung f*

dvorána -e ž ► hála

dvósmérno nosilna plóšča -- -e -e ž armiranobetonska plošča, ki je zaradi svoje kvadrataste geometrije nosilna in armirana v dveh, med seboj pravokotnih smereh s: križém armirana plóšča

ANG.: *two-way slab*

NEM.: --

dvóstrížno stréme -ega -éna s streme v obliki črke O ali U, pri katerem je v prečnem prerezu površina armature dvakratnik površine prereza uporabljene palice

ANG.: --

NEM.: *2-schnittigé Bügel m*

E

efektívna debelína -e -e ž ekvivalentna debelina konstrukcijskega elementa, ki ob predpostavki homogenega materiala daje enake mehanske karakteristike, kot jih ima dejanski element s: učinkovíta debelína

ANG.: *effective thickness*

NEM.: *effektive Dicke f*

efektívna dolžína -e -e ž ekvivalentna dolžína, ki bi jo v računskem modelu imel členkasto podprt element z enakim odnosom med nosilnostjo in deformacijo, kot ga ima obravnavani dejanski element

ANG.: *effective length*

NEM.: *effektive Länge f*

efektívna šírína -e -e ž ► sodelujúča šírína

efektívna tógost -e -i ž nadomestna togost, s katero se upošteva vpliv različnih dejavnikov, npr. razpokanosti betonskega prereza, na odpornost konstrukcijskega elementa proti deformiranju

ANG.: *effective stiffness*

NEM.: *effektive Steifigkeit f*

efektívna višina -e -e ž nadomestna višina zidu ali stebra, ki je enaka produktu njegove svetle višine in faktorja, ki je odvisen od robnih pogojev na vrhu in dnu elementa

ANG.: *effective height*

NEM.: *effektive Höhe f*

efektívni vztrájnostni momént -ega -ega -énta m vztrájnostni moment, ki se ga upošteva pri računu efektívne togosti

ANG.: *effective moment of inertia*

NEM.: *effektives Trägheitsmoment n*

ekscéntrična obtéžba -e -e ž obtéžba, ki ne deluje v težišču prereza konstrukcijskega elementa, zaradi česar se v njem pojavijo dodatne obremenitve

ANG.: *eccentric load*

NEM.: *exzentrische Belastung f*

ekscéntrični natég -ega -éga m stanje delovanja obremenitve, pri katerem rezultanta natezne osne sile deluje zunaj težišča prereza konstrukcijskega elementa

ANG.: *eccentric tension*

NEM.: *exzentrische Zugbelastung f*

ekscéntrični tlák -ega -a m stanje delovanja obremenitve, pri katerem rezultanta tlačne osne sile deluje zunaj težišča prereza konstrukcijskega elementa

ANG.: *eccentric compression*

NEM.: *exzentrische Druckbelastung f*

ekscéntrično prèdnápénjanje -ega -a s prednapenjanje, pri katerem jekleni kabli ali jeklene palice niso umeščeni in napeti v težišču betonskega elementa, zaradi česar element ni obremenjen zgolj s tlačno osno silo, pač pa tudi z upogibnim momentom in zato normalne napetosti po prerezu niso konstantne

ANG.: *eccentric prestressing*
NEM.: *exzentrische Vorspannung f*

ekscéntričnost kábla -i -- ž razdalja med osjo kabla za prednapenjanje in težiščem prereza betonskega konstrukcijskega elementa

ANG.: *cable eccentricity*
NEM.: *Exzentrizität von Kabel f*

ekscéntričnost konstrúkcije -i -- ž razdalja med središčem mas in središčem togosti konstrukcije, ki se uporablja kot mera za torzijske vplive v konstrukciji

ANG.: *structural eccentricity*
NEM.: *konstruktive Ausmittigkeit f*

ekspanzivni cement -ega -ênta m cement, katerega volumen se med vezanjem poveča, s čimer nevtralizira kasnejše krčenje in zmanjšuje nastanek razpok, ki so posledica krčenja zaradi sušenja

ANG.: *expansive cement*
NEM.: *Expansivzement m, Quellzement m, Schwellzement m*

ékstrados -a m zunanja krivulja ločnega ali obočnega konstrukcijskega elementa ali konstrukcije

ANG.: *extrados*
NEM.: *Bogenrücker m, Gewölberücken m*

elástična analiza -e -ê ž analiza konstrukcije, ki upošteva zveze med napetostmi in deformacijami ali silami in pomiki

ANG.: *elastic analysis*
NEM.: *elastische Analyse f, elastische Berechnung f*

elástična deformácija -e -ê ž deformacija konstrukcije ali njenega elementa brez nastanka poškodb ali poslabšanja modula elastičnosti, pri kateri se po razbremenitvi konstrukcija ali njen element lahko povrne v prvotno obliko

ANG.: *elastic deformation*
NEM.: *Verformung f*

elástična nosilnost -e -i ž sposobnost snovi ali konstrukcije, določena z največjo obtežbo, ki jo lahko ta prenese brez plastičnega preoblikovanja materiala

ANG.: *elastic resistance*
NEM.: *elastische Tragfähigkeit f*

elástična teorija -e -ê ž teorija, ki temelji na povratnih zvezah med napetostmi in

deformacijami ali silami in pomiki, ki so običajno premo sorazmerne, lahko pa so tudi nelinearne s: teorija elastičnosti

ANG.: *elasticity theory, elastic theory*
NEM.: *Elastizitätstheorie f*

elástična uklónska sila -e -ê -ê ž ► Eulerjeva kritična uklónska sila

elástična upogibna nosilnost -e -ê -i ž sposobnost konstrukcijskega elementa, določena z največjim upogibnim momentom, ki ga ta lahko pri izbrani osni sili prenese brez plastičnega preoblikovanja materiala

ANG.: *elastic flexural resistance*
NEM.: *elastische Biegetragfähigkeit f*

elástični módul -ega -a m ► módul elastičnosti

elástični pomik -ega -a m pomik ali del pomika, ki se izvrši brez plastičnega preoblikovanja snovi

ANG.: *elastic displacement*
NEM.: *elastische Verschiebung f*

elástični spékter -ega -tra m funkcijska zveza med maksimalnimi vrednostmi elastičnega odziva konstrukcij z eno prostostno stopnjo in njihovimi frekvencami, ki se v potresnem inženirstvu uporablja za prikaz potresne obtežbe

ANG.: *elastic spectrum*
NEM.: *elastisches Spektrum n*

elástično obmóčje -ega -a s razpon obtežnih in deformacijskih stanj, v katerih se elementi konstrukcije še ne plastificirajo

ANG.: *elastic region*
NEM.: *elastischer Bereich f*

elástično podpiranje -ega -a s matematični model podpiranja konstrukcije, pri katerem so namesto podpor, ki preprečujejo pomike, uporabljene vzmeti z določenimi prožnostnimi koeficienti, s čimer se simulira podajnost podpore

ANG.: *elastic bedding*
NEM.: *elastische Bettung f*

elastoméno ležišče -ega -a s ležišče, izdelano iz sintetičnega polimera in jekla, ki zaradi prožnosti lahko omogoča navpične pomike, zasuke okoli navpične osi in vzdolžne strižne pomike

ANG.: *elastomeric bearing pad, elastomeric bridge bearing*
NEM.: *Elastomerlager n*

energetski vòd -ega vóda m kablovod ali cevovod za transport energentov, ki je lahko speljan nad zemljo ali pod njo

ANG.: --
NEM.: *Stromleitung f*

ěnocěliĉni Ńkătlasti prerěz -ega -ega -ěza m
Ńkatlasti prerěz z odprtno v sredini, ki ni
razdeljena na veĉ celic
ANG.: *one-cell box section*
NEM.: --

ěnoĉlěni lěk -ega -a m ► ěnoĉlěnkasti lěk

ěnoĉlěni okvĳr -ega -ja m ► ěnoĉlěnkasti okvĳr

ěnoĉlěnkasti lěk -ega -a m lok, ki ima obe peti
togo vpeti v temelje in ĉlenkasto spojeno
teme **s**: ěnoĉlěni lěk
ANG.: *one-hinged arch*
NEM.: *Eingelenbogen m*

ěnoĉlěnkasti okvĳr -ega -ja m enoetaŹni okvĳr
z dvema stebroma in nosilcem, ki ima oba
stebra togo vpeta v temelje in ĉlenkasto
spojen nosilec **s**: ěnoĉlěni okvĳr
ANG.: *one-hinged frame*
NEM.: *Eingelenkrahmen m*

ěnoĳno armiranje -ega -a s armiranje z natezno
armaturo, ki zagotavlja natezno nosilnost
konstrukcijskega elementa, tlačno nosilnost
pa zagotavlja beton v tlačni coni
ANG.: *single reinforcement*
NEM.: *einzigte Bewehrung f, einzigte klassische
Bewehrung f*

ěnokăpni nosilec -ega -lca m streŃni nosilec s
spremenljivo viŃino prereza in s padcem v
eni smeri
ANG.: *monopitch truss*
NEM.: *Pultrăger m*

ěnoĳsni tlăk -ega -a m stanje delovanja
obremenitve, pri katerem na material deluje
tlačna obteŹba v eni od treh ortogonalnih
smeri, navadno v vzdolŹni
ANG.: *uniaxial compression*
NEM.: *einachsige Kompression f*

ěnoĳsni upogĳb -ega -a m stanje delovanja
obremenitve, pri kateri je linijski konstruk-
cijski element zaradi delovanja upogibnega
momenta ukrivljen okoli osi, okoli katere
deluje upogibni moment
ANG.: *uniaxial bending*
NEM.: *einachsige Biegung f*

ěnosměrno nosilna plěŃŃa -- -e -e Ź
betonska plěŃŃa, ki je zaradi geometrije ali
naĉina podprtja z upogibnim momentom
obremenjena preteŹno le v eni od dveh
pravokotnih smeri in zato tudi armirana ali
prednapeta v tej smeri
ANG.: *one-way slab*
NEM.: *einachsige gespannte Vollplatte f*

ěnoĳtina sila -e -e Ź ► ěnoĳtska sila

ěnoĳtin pomĳk -ega -a m ► ěnoĳtski pomĳk

ěnoĳtin zasŹk -ega -a m ► ěnoĳtski zasŹk

ěnoĳtska sila -e -e Ź sila, ki ima velikost enote,
npr. 1 N **s**: ěnoĳtina sila
ANG.: *unit force*
NEM.: *virtuelle Kraft 1 f*

ěnoĳtski pomĳk -ega -a m pomĳk, ki ima velikost
enote, npr. 1 m **s**: ěnoĳtin pomĳk
ANG.: *unit displacement*
NEM.: *virtuelle Verformung f, virtuelle
Verschiebung f*

ěnoĳtski zasŹk -ega -a m zasŹk, ki ima velikost
enote, npr. 1 radian **s**: ěnoĳtin zasŹk
ANG.: *unit rotation*
NEM.: *virtuelle Verformung f, virtuelle
Verschiebung f*

ěnozŹnati agregăt -ega -a m agregat z zrni
velikosti samo ene frakcije
ANG.: *mono-sized aggregate*
NEM.: *enggestufte Gesteinskĳrnung f*

ětaŹni pomĳk -ega -a m relativna, obiĉajno
vodoravna sprememba poloŹaja ene etaŹe
glede na etaŹo niŹje pri potresni obteŹbi
ANG.: *drift, storey displacement*
NEM.: *Relativverschiebung f*

ětaŹni potresni mehanizem -ega -ega -zma m
stanje veĉetaŹne konstrukcije po potresu,
ko se v eni od etaŹ konstrukcije vzpostavi
poruŃni mehanizem
ANG.: *storey collapse mechanism*
NEM.: *Einsturzmechanismus m*

ětringit -a m hidriran kalcijev sulfoaluminat,
ki nastane kot posledica sulfatne korozije
in v strjenem betonu zaradi volumskega
raztezanja povzroĉa napetosti, kar lahko
vodi do propadanja betona
ANG.: *ettringite*
NEM.: *Ettringit m*

Eulerjeva kritiĉna sila -e -e -e [ĳlerjeva] Ź
sila, pri kateri se ukloni tlačno obremenjena
idealizirana palica, ki je ravna, homogena in
vrtljivo vpeta v obeh krajiŃŃih
ANG.: *Euler's critical load*
NEM.: *Euler-Knickbelastung f*

Eulerjeva kritiĉna uklěnska sila -e -e -e -e
[ĳlerjeva] Ź uklonska sila, ki doloĉa mejo
med stabilnim in nestabilnim obnaŃanjem
konstrukcije ali njenega elementa **s**: elăstična
uklěnska sila
ANG.: *critical buckling force*
NEM.: *kritische Knickkraft f*

F

fáktor dodátne nosilnosti -ja -- -- m faktor, ki upošteva morebitno večjo nosilnost v primerjavi s projektno vrednostjo nosilnosti
 ANG.: *overstrength factor*
 NEM.: *Überfestigkeitsbeiwert m*

fáktor duktilnosti -ja -- m mera sposobnosti plastičnega deformiranja, ki se izraža kot razmerje med porušno vrednostjo značilne deformacijske količine, npr. pomika, in vrednostjo te količine na začetku plastifikacije
 ANG.: *ductility factor*
 NEM.: *Duktilität f*

fáktor obnášanja -ja -- m po Evrokodih faktor, s katerim se deli sile, dobljene z ekvivalentno linearno elastično analizo, in s tem upošteva sposobnost sipanja energije pri nelinearnem odzivu konstrukcije
 ANG.: *behavior factor*
 NEM.: *Verhaltensbeiwert m*

fáktor pomébnosti -ja -- m faktor, s katerim se množi potresne sile in s tem upošteva pomen posledic morebitne porušitve stavbe
 ANG.: *importance factor*
 NEM.: *Bedeutungsbeiwert m*

fáktor várnosti -ja -- m faktor, ki omogoča nadzor projektanta nad obnašanjem modela konstrukcije pri analizi, in sicer z upoštevanjem nižje vrednosti posameznih mehanskih lastnosti materiala ali z upoštevanjem višjih vrednosti predvidenih obtežb
 ANG.: *factor of safety, FOS, safety factor, SF*
 NEM.: *Sicherheitsfaktor m, Sicherheitskoeffizient m, Sicherheitszahl f*

férocement -ênta m cementna malta v tankih slojih, debelih približno 25 mm, ki je armirana z jeklenimi armaturnimi mrežicami, vgrajena brez opaža, vibrirana ali brizgana
 ANG.: *ferrocement*
 NEM.: *Ferrozement m*

fiksni óder -ega ódra m oder, potreben za izvedbo gradbenih del na stavbi ali mostu, ki ostane na istem mestu vse čas gradnje, dokler je zanj potreben
 ANG.: *fixed scaffolding*
 NEM.: *Gerüst n*

fiksno ležišče -ega -a s ležišče, ki prenaša vse obtežbe in ne omogoča nikakršnih pomikov ali zasukov
 ANG.: *fixed bearing*
 NEM.: *Festlager n*

fína frákcija -e -e ž ► dróbní agregát

finální tlák -ega -a m zaključni sloj talne obloge v stavbnih objektih, ki je obnovljiv in zamenljiv
 ANG.: *flooring*
 NEM.: *Bodenbelag m*

fíni agregát -ega -a m ► dróbní agregát

frákcija -e ž velikost zrn materiala, opredeljena s spodnjo mejo, ki jo določa velikost manjše odprtine na situ, skozi katero zrno ne pade, in zgornjo mejo, ki jo določa velikost večje odprtine na situ, skozi katero zrno še pade, izražena v milimetrih, npr. 4/8
 ANG.: *fraction, grain size*
 NEM.: *Fraktion f, Kornfraktion f, Kornklasse f*

fúga -e ž tesnjena reža med vgrajenimi konstrukcijskimi ali nekonstrukcijskimi gradbenimi elementi
 ANG.: *joint*
 NEM.: *Fuge f*

G

gabarit -a m ► dimenzija (1)

galerija -e ž objekt škatlastega prereza, podoben tunelu, le da je na eni strani odprt, podprt s stebričevjem, namenjen zaščiti prometnice pred zdrsi zemljine ali krušenjem skal
 ANG.: *avalanche gallery*
 NEM.: *Lawinengalerie f*

gazéla -e ž most, predvsem nadvoz nad avtocesto, pri katerem je prekladna konstrukcija na obeh koncih podprta z opornikoma, na približno eni četrtini proti drugemu koncu pa z obeh strani še s poševnima stebroma ali stenama
 ANG.: *batter-post rigid-frame bridge*
 NEM.: *Sprengwerkbrücke f*

gél -a m poltrda koloidna suspenzija trdnine v tekočini
 ANG.: *gel*
 NEM.: *Gel n*

generiranje mreže -a -- s del priprave na analizo z metodo končnih elementov, pri katerem je definirana geometrija

F G

konstrukcije pretvorjena v mrežo končnih elementov določene oblike in dimenzije

ANG.: *mesh generation*

NEM.: --

geodétska podlága -e -e ž ► geodétski posnéték

geodétski posnéték -ega -tka m grafični posnetek terena s podanimi višinskimi kotami, razporeditvijo objektov in naravnih ovir, tipom rastja in vsemi komunalnimi vodi, navadno v elektronski obliki

s: geodétska podlága

ANG.: *surveying plan*

NEM.: *Vermessungsplan m*

geolóško-geoméhanska podlága -e -e ž opis in grafični posnetek terena s podano geolóško zgradbo ter višino podtalne vode in navedbo nosilnosti tal, priporočenega načina temeljenja in drugih mogočih posegov v zemljino s: géotéhnična podlága

ANG.: *geotechnical report*

NEM.: *geotechnischer Bericht m*

geolóško-geoméhanski pogóji -ih -ev m mn. analiza in predlog načina temeljenja in izvedbe tega glede na mehanske, kemične in fizikalne lastnosti terena v območju nameravane gradnje konstrukcije objekta, ki sta podana v geolóško-geoméhanskem poročilu s: géoméhanski pogóji, géotéhnični pogóji

ANG.: --

NEM.: *geologisch-geomechanische Bedingungen f*

géoméhanski pogóji -ih -ev m mn. ► geolóško-geoméhanski pogóji

geometrijska nelineárnost -e -i ž neproporcionalni odnos med obtežbo in pomiki ali napetostmi in deformacijami, ki izhaja iz spremenjene geometrije obtežene konstrukcije glede na neobteženo

ANG.: *geometric nonlinearity*

NEM.: *geometrische Nichtlinearität f*

geometrijska nêpopólnost -e -i ž odstopanje od podane idealne geometrije konstrukcije, ki se lahko kaže kot odklon osi konstrukcijskega elementa od predvidene ravnosti ali kot sprememba oblike predvidenega prečnega prereza

ANG.: *geometric imperfection*

NEM.: *geometrische Imperfektion f*

geometrijska vítkost -e -i ž razmerje med dolžino in višino, debelino ali širino konstrukcije ali njenega elementa ali globino oboka loka, predvsem pri mostovih

ANG.: *geometric slenderness*

NEM.: *geometrische Schlankheit f*

geometrijski podátek -ega -tka m podatek, ki opisuje dimenzije ali lego konstrukcije ali njenega dela

ANG.: *geometric datum*

NEM.: *geometrisches Datum n*

géotéhnična podlága -e -e ž ► geolóško-geoméhanska podlága

géotéhnični pogóji -ih -ev m mn. ► geolóško-geoméhanski pogóji

géotéhnično sídro -ega -a s v hribino sidrani jekleni prednapeti kabel, ki se uporablja za stabilizacijo opornih zidov ali temeljev

ANG.: *earth anchor, rock bolt*

NEM.: *Baumanker m, Erdanker m, Schraubanker m*

Gêrberjev nosilec -ega -lca m kontinuirni nosilec s členki, ki je zaradi njih statično določen

ANG.: *Gerber beam*

NEM.: *Gerberträger m*

gládka armatúra -e -e ž armatura brez reber, za katero sta značilni nižja trdnost in večja duktilnost od rebraste armature s: gládko jêklo

ANG.: *plain round reinforcing bar, plain wire reinforcement, smooth reinforcing bar*

NEM.: *glatter Betonstabstahl m*

gládka plôšča -e -e ž betonska plošča, podprta s stebri ali stenami, brez vut

ANG.: *flat slab*

NEM.: *Flachdecke f*

gládko jêklo -ega -a s ► gládka armatúra

glávna napétost -e -i ž najmanjša ali največja normalna napetost, ki deluje v konstrukcijskem elementu in se pojavi v ravnini, v kateri ni strižnih napetosti

ANG.: *principal stress*

NEM.: *Hauptspannung f*

glávna ós -e -í ž ena od treh med seboj pravokotnih osi telesa, okoli katere je vztrajnostni moment telesa največji ali najmanjši

ANG.: *principal axis*

NEM.: *Hauptachse f*

glávna ravnína -e -e ž ravnina v konstrukcijskem elementu, ki je nagnjena tako, da se v njej strižne napetosti ne pojavljajo, glavne napetosti pa dosega ekstreмно vrednost

ANG.: *principal plane*

NEM.: *Hauptebene f*

glávna vztrájnostna ós -e -e -í ž ena od medsebojno pravokotnih osi vrtenja, okoli katere je vztrajnostni moment telesa ekstreмно

ANG.: *principal axis of inertia*

NEM.: *Hauptträgheitsachse f*

glávni nosilec -ega -lca m nosilec, ki stoji sam zase, prevzema obremenitve sekundarnih nosilcev in jih prenaša v podpore, stebre, opornike ali temelje **s**: primárni nosilec
 ANG.: *primary beam*
 NEM.: *Hauptträger m*

glávni razpòn -ega -òna m največji in osrednji razpon med vsemi razponi ene konstrukcije
 ANG.: *main span*
 NEM.: *Hauptspannweite f*

globálna analiza -e -e ž analiza konstrukcije, ki upošteva geometrijske in materialne značilnosti vseh konstrukcijskih elementov in podaja odziv konstrukcije kot celote
 ANG.: *global structural analysis*
 NEM.: --

globálni koordinátni systém -ega -ega -a m koordinatni sistem, v katerem se opisuje lega konstrukcije kot celote
 ANG.: *global coordinate system, structural coordinate system*
 NEM.: *globales Koordinatensystem n*

globálni plástični mehanizem -ega -ega -zma m plastični mehanizem konstrukcije, pri katerem nastopijo plastični členki na koncih gred in ob vpetju stebrov v temelj
 ANG.: *global plastic mechanism*
 NEM.: *globaler plastischer Mechanismus m*

globálni pomik -ega -a m pomik konstrukcije kot celote, v visokogradnji običajno podan s pomikom etaž konstrukcije
 ANG.: *global displacement*
 NEM.: *globale Verschiebung f*

globálno obnášanje konstrukcije -ega -a -- s obnašanje konstrukcije kot celote, ki se npr. v visokogradnji lahko opiše s pomikom vrha konstrukcije, nihajno dobo konstrukcije, etažnimi premiki, skupnimi silami v celi etaži in celotno prečno silo ob vpetju konstrukcije
 ANG.: *global structural response*
 NEM.: *globale Tragwerksantwort f*

globína nevtrálne osí -e -- -- ž razdalja med tlačnim robom prečnega prereza armirano-betonskega konstrukcijskega elementa in nevtrálno osjo
 ANG.: *depth of neutral axis, neutral-axis depth*
 NEM.: *Tiefe der neutralen Achse f*

globòko temeljènje -ega -a s temeljenje globlje v zemljini, navadno z izvedbo pilotov, ki se uporablja pri tleh s slabšo nosilnostjo
 ANG.: *deep foundation*
 NEM.: *Tiefenfundament n*

gostòta -e ž masa snovi na enoto prostornine
s: prostornínska mása
 ANG.: *density*
 NEM.: *Dichte f*

gostòta v nasútem stánju -e -- -- -- ž gostota sipkih snovi, kadar snov ni zgoščena, zaradi česar je med posameznimi zrni več praznega prostora
 ANG.: *loose bulk density*
 NEM.: *Rohdichte f, Schüttdichte f*

gostòta v zbitem stánju -e -- -- -- ž gostota sipkih snovi, kadar je snov zbita, zaradi česar je med posameznimi zrni manj praznega prostora
 ANG.: *compacted bulk density, tapped density*
 NEM.: *Stampfdichte f*

grádbena jáma -e -e ž jama, iz katere je bila izkopana ali odrinjena zemljina in v kateri se izdelujejo temelji objekta
 ANG.: *construction pit*
 NEM.: *Baugrube f*

grádbeni óder -ega ódra m začasna nosilna konstrukcija, ki omogoča dostop delavcev in dostavo materiala, orodja in naprav do objekta med njegovo gradnjo ali za izvedbo vzdrževalnih del in popravil že obstoječega objekta
 ANG.: *scaffolding*
 NEM.: *Gerüst n*

grádbeno projektíranje -ega -a s snovanje gradenj, preverjanje njihove nosilnosti in odpornosti ter risanje inženirskih risb
 ANG.: *structural design*
 NEM.: --

gradbíščni betón -ega -a m beton, zmešan in vgrajen na mestu izdelave objekta
 ANG.: *site-mixed concrete*
 NEM.: *Baustellenbeton m*

gradítev -tve ž po Gradbenem zakonu proces projektiranja objekta, pridobivanja ustreznih mnenj in dovoljenj ter gradnja objekta
 ANG.: --
 NEM.: *Konstruktion f*

grádnja -e ž **1.** po Gradbenem zakonu proces izdelave objekta, ki vključuje izdelavo objekta na novo, rekonstrukcijo obstoječega objekta, vzdrževanje in odstranitev objekta ter spremembo namembnosti objekta
 ANG.: *construction*
 NEM.: *Bau m*
2. ► objékt

grádnja po póljih -e -- -- ž gradnja prekladne konstrukcije mosta, ki se izvaja po delih,

omejenih z dvema vmesnima stebroma z uporabo premičnega opaža
 ANG.: *advanced shoring*
 NEM.: *Feldbauweise f*

grámoz -a m naravni material z zrni, velikimi od 4 do 32 mm, najpogosteje iz kremenastih skal ali kamnov
 ANG.: *gravel*
 NEM.: *Kies m*

gramózna blazína -e -e ž nasuta in utrjena plast kamninskega drobirja, na kateri se temelji gradbeni objekt ali element konstrukcije, npr. temeljna plošča
 ANG.: *gravel bed*
 NEM.: *Kiesschicht f, Kiesschüttung f*

granulometrijska sestáva -e -e ž ► zrnavost

gréda -e ž **1.** ► nosilec (2)
2. konstrukcijski element, ki povezuje posamezne elemente plitvega ali globokega temeljenja, npr. pasovni temelj, pilotna greda
 ANG.: *cap beam, capping beam, connecting beam*
 NEM.: *Balken m*

gréda s prevísi -e -e -e ž greda, ki ni podprta na obeh krajiščih, pač pa ti segata čez obe podpori, zaradi česar je greda nad podporama obremenjena tudi z negativnim upogibnim momentom
 ANG.: *beam with overhangs*
 NEM.: *Träger mit Kragträger m*

grédni sistém -ega -a m konstrukcijski sistem, sestavljen iz vodoravnih linijskih konstrukcijskih elementov
 ANG.: *beam structure*
 NEM.: *Balken-Konstruktion f, Plattenbalken m, Trägerrost m*

gróba frákcija -e -e ž ► gróbi agregát

gróbi agregát -ega -a m agregat, ki ima premer zrna večji od 4 mm **s:** gróba frákcija, grobozrnati agregát
 ANG.: *coarse aggregate*
 NEM.: *grobe Gesteinskörnung f*

grobozrnata plávzna žlindra -e -e -e ž stranski produkt taljenja rude, ki upočasnuje strjevanje betona, pogosto uporabljen pri izdelavi betona v kombinaciji s portlandskim cementom
 ANG.: *blast-furnace slag, slag*
 NEM.: *Hochofenschlacke f*

grobozrnati agregát -ega -a m ► gróbi agregát

H

hála -e ž gradbeni objekt, ki pokriva velik prostor, kjer se odvijajo industrijske, prireditvene, športne in kulturne dejavnosti **s:** dvorána
 ANG.: *building hall*
 NEM.: *Halle f*

hárfá -e ž most s poševnimi zategami, pri katerem kabli potekajo vzporedno
 ANG.: *cable-stayed bridge*
 NEM.: *Schrägseilbrücke f*

hidratácija ceménta -e -e ž niz eksotermnih kemijskih reakcij, kjer voda reagira s kalcijevimi silikati in aluminati v cementu, pri čemer cementna zmes najprej otrdi, nato pa se strdi v cementni kamen **s:** vézanje (1)
 ANG.: *cement hydration*
 NEM.: *Zementhydratation f*

hidratácijska toplóta -e -e ž sprostitvev energije, ki se kaže kot dvig temperature, ki se sprošča med eksotermno reakcijo cementa z vodo, predvsem v prvih urah po umešanju cementne paste, malte ali betona, ko je intenzivnost reakcije največja **s:** toplóta hidratácije
 ANG.: *heat of hydration*
 NEM.: *Hydratationswärme f*

hidrávlični cemént -ega -ênta m cement, ki za strjevanje potrebuje vodo
 ANG.: *hydraulic cement*
 NEM.: *hydraulischer Zement m*

hidrávlično vezívo -ega -a s vezivo, ki kemijsko reagira z vodo in se strdi tudi brez prisotnosti zraka
 ANG.: *hydraulic binder*
 NEM.: *hydraulisches Bindemittel n*

hidrofóbni cemént -ega -ênta m kombinacija cementa visoke zgodnje trdnosti in belega cementa z dodatkom vodooodpornega materiala, ki po strjevanju preprečuje vpoj vlage v beton ali malto
 ANG.: *hydrophobic cement, water-repellent Portland cement*
 NEM.: *hydrophober Zement m*

higroskópnost -i ž zmožnost snovi ali materiala vezati vodo iz okolice nase in jo zadržati z absorpcijo ali adsorpcijo
 ANG.: *hygroscopy*
 NEM.: *Hygroskopie f*

híperplastifikátor -ja m plastifikator tretje generacije, ki omogoča še višje znižanje

vsebnosti vode v svežem betonu in še večje povečanje razleza kot superplastifikator

ANG.: *hyperplasticizer*

NEM.: *Hochleistungsfließmittel n, Hochleistungsverflüssiger m*

histerézni odziv -ega -a m nelinearni odziv konstrukcije na ciklični vpliv ali potresno obtežbo, ki omogoča sipanje dovedene energije

ANG.: *hysteretic response*

NEM.: *hysteretisches Verhalten n*

hitrovézni cement -ega -ênta m ► hitrovezôci cement

hitrovezôci cement -ega -ênta m cement, katerega čas vezanja je skrajšan in traja manj kot 8 ur **s**: hitrovézni cement

ANG.: *rapid-setting cement*

NEM.: *schnellabbindender Zement m*

hladnoobdélano jêklo -ega -a s ► hladnooblikovano jêklo

hládno oblikovánje -ega -a s dodatno preoblikovanje vročevaljanega kosa kovine pod temperaturo njene rekristalizacije, z valjanjem, stiskanjem, nabijanjem, ravnanjem in predenjem, s čimer se spremenijo mehanske lastnosti vročevaljanega jekla, se zvišata natezna trdnost in meja plastifikacije, se zmanjša duktilnost, izboljša pa se tudi obdelanost površine jekla

ANG.: *cold draw, cold work*

NEM.: *Kaltumformung f*

hladnooblikováno jêklo -ega -a s vročevaljano jeklo, ki zahtevane mehanske lastnosti dobi s postopkom hladnega oblikovanja **s**: hladnoobdélano jêklo

ANG.: *cold-worked steel*

NEM.: *kaltverformter Stahl m*

hodník -a m obrobni element zgornje konstrukcije premostitvenega objekta, namenjen pešcem in kolesarjem, ki je dvignjen nad vozišče, poteka vzdolžno ob vozišču in ob izrednih dogodkih omogoča vzdrževalcem in reševalcem varno hojo preko premostitvenega objekta tudi brez zapore ceste

ANG.: *sidewalk*

NEM.: *Gehwegkappe f*

Hookov zákon -ega -óna [húkov] m linearni odnos med obremenitvijo in deformacijami, ki se uporablja za opis elastičnega odziva trdnih snovi na obremenitev in za opis odziva vzmeti na obremenitev

ANG.: *Hooke's law*

NEM.: *Gesetz von Hooke n, Hookesches Gesetz n*

horizontálna nosilnost -e -i ž ► vodorávna nosilnost

horizontálna síla -e -e ž ► vodorávna síla

horizontálna tógost -e -i ž ► vodorávna tógost

horizontální premík -ega -a m ► vodorávni premík

hribína -e ž trden in sprijet material, ki se lahko oblikuje, obdeluje ali odstranjuje z mehanskimi postopki, npr. miniranjem, klesanjem

ANG.: *bedrock, rock head, solid rock*

NEM.: *Grundgestein n*

hribínska podlága -e -e ž čvrsta tla, ki jih tvorijo kamnine in so običajno prekrita s sloji zemljine

ANG.: *base rock*

NEM.: *Grundgestein n*

idealizácija obtéžbe -e -- ž poenostavitev realne časovno spremenljive obtežbe v sile in momente, ki omogočajo preprostejšo in hitrejšo analizo z rezultati inženirsko zadovoljive natančnosti

ANG.: *load idealization*

NEM.: *Lastidealisierung f*

ideální prerèz -ega -éza m prerez armiranobetonskega konstrukcijskega elementa ali prednapetobetonskega konstrukcijskega elementa, pri katerem se za določanje geometrijskih karakteristik upošteva betonski in armaturni ali kabelski del prereza, in sicer s faktorjem, ki je razmerje mehanskih karakteristik obeh materialov, s čimer prerez postane homogen

ANG.: *transformed cross section*

NEM.: *ideeller Querschnitt m*

infrastruktúra -e ž objekti, ki omogočajo oskrbo naselij z vodo, odvajanje odpadnih vod, prometne povezave med naselji, preskrbo z energijo, delovanje telekomunikacijskih omrežij in športne dejavnosti na prostem

ANG.: *infrastructure*

NEM.: *Infrastruktur f*

injékcijska mása -e -e ž material, ki se uporablja za zapolnjevanje reg, sider, razpok in poroznih mest pri injektiranju

ANG.: grout for prestressing tendons, injection grout

NEM.: Einpressmörtel für Spannglieder m, Injektionsmasse f, Rissfüllstoff m

injektiranje -a s vbrizgavanje polnilnega materiala v odprtino ali razpoko, pri čemer se odprtina ali razpoka povsem zapolni, s čimer se zaščiti ali utrdi material okoli nje

s: injiciranje

ANG.: injection

NEM.: Spritzen n

injiciranje -a s ► injektiranje

Í-nosilec -lca [i] m nosilec, katerega prečni prerez spominja na veliko tiskano črko I

ANG.: I-beam

NEM.: I-Träger m

integrálna konstrukcija -e -e ž armirana ali prednapeta betonska konstrukcija masivnejših dimenzij monolitne izvedbe brez dilatacij in ležišč

ANG.: integral structure

NEM.: integrale Konstruktion f

intenziteta potresa -e -- ž merilo učinkov potresa na določeni lokaciji, ki se meri z opisnimi lestvicami ali inženirskimi parametri, npr. maksimalni pospešek temeljnih tal na lokaciji

ANG.: seismic intensity

NEM.: seismische Intensität f

interakcijski diagram -ega -a m **1.** grafični prikaz, ki prikazuje vzajemni vpliv dveh parametrov na obravnavano količino, npr. vpliv vzajemnega delovanja osne sile in upogibnega momenta na nosilnost armiranobetonskega prereza

ANG.: interaction diagram

NEM.: Interaktionsdiagramm n

2. orodje v obliki grafičnega prikaza upogibne nosilnosti armiranobetonskega prereza v odvisnosti od osne sile, ki se ga uporablja pri dimenzioniranju armirano-betonskih elementov na upogib z osno silo

ANG.: interaction diagram

NEM.: Interaktionsdiagramm n

interpolacijska funkcija -e -e ž polinomska, trigonometrična ali kaka druga funkcija, ki aproksimira predviden potek deformacij po končnem elementu **s:** oblikovna funkcija

ANG.: interpolation function, shape function

NEM.: Formfunktion f, Interpolationsfunktion f

intradós -a m notranja krivulja ločnega ali obočnega konstrukcijskega elementa ali konstrukcije

ANG.: intrados

NEM.: Bogenlaibung f, innere Bogenfläche f

investicijsko vzdrževanje -ega -a s

vzdrževanje objekta z izvedbo popravil, gradbenih, obrtniških in drugih del ter izboljšav, ki sledijo napredku tehnike in tehnologije, z njimi pa se ne posega v konstrukcijo objekta in tudi ne spreminja njegove zmožljivosti, velikosti, namembnosti in zunanjega videza

ANG.: maintenance

NEM.: Instandhaltung f

inženirski objékt -ega -a m gradbeni objekt, ki ni namenjen prebivanju, npr. cestni most, oporni zid, hidrotehnični objekt, vodovodni sistem

ANG.: engineering work

NEM.: Ingenieurbauwerk n

izcvétanje -a s odlaganje in kopičenje

vodotopnih, v betonu prisotnih soli, ki sta posledica gibanja vode skozi beton, zaradi česar se na betonskih površinah pojavijo beli madeži **s:** cveténje

ANG.: efflorescence

NEM.: Ausblühung f, Effloreszenz f

izgúba prednapétja -e -- ž izguba tlačne sile v prednapetih konstrukcijskih elementih, npr. zaradi relaksacije jekla ter krčenja in lezenja betona

ANG.: loss of prestressing force

NEM.: Verlust der Vorspannkraft m

izgubljeni opáz -ega -a m ► slépi opáz

izlívna gláva -e -e ž ► iztóčna gláva

izluževanje -a s prehod molekul snovi iz trdne zmesi v tekočino, npr. svinca, kadmija, kroma, cinka iz betona, proizvedenega z recikliranim agregatom, ki je v stiku s tekočo vodo

ANG.: leaching

NEM.: Auslaugung f, Auswaschung f

izolacijski betón -ega -a m beton z dodanimi lahkimi, ekspandiranimi ali ekstrudiranimi umetnimi materiali, ki izboljšajo njegove toplotnoizolacijske lastnosti

ANG.: heat-insulating concrete

NEM.: wärmeisolierender Beton m

izotropija -e ž lastnost snovi, da je neka njena lastnost enaka v vseh smereh

ANG.: isotropy

NEM.: Isotropie f

izotrónna plóšča -e -e ž plošča, ki ima v vseh smereh enake materialne karakteristike

ANG.: isotropic slab

NEM.: isotrope Platte f

iztóčna gláva -e -e ž iztok zaprtega cevovoda na prosto, oblikovan tako, da omogoča dostop do cevovoda, vzdrževanje cevovoda in ustrezno iztekanje, najpogosteje uporabljan pri cestnih prepustih ali iztokih prečiščenih odpadnih voda v vodotoke
S: izlivna gláva
ANG.: *culvert headwall, culvert outflow, outflow*
NEM.: *Auslasskopf m*

izvléček armatúre -čka -e m preglednica, v kateri je seznam s shematskim prikazom v konstrukciji, v njenem delu ali v elementu uporabljene armature z navedenimi podatki posamezne pozicije palične armature in posamezne pozicije mrežne armature
ANG.: *bending bar schedule, reinforcement schedule*
NEM.: --

J

jaháč -a m ukrivljen kos armature manjšega premera v obliki črke omega, ki je nameščen na spodnjo armaturo in zagotavlja ustrezeni razmik med njo in zgornjo armaturo
ANG.: *rebar chair*
NEM.: *Bewehrungstuhl m*

jédro preréza -a -- s območje prečnega prereza konstrukcijskega elementa, znotraj katerega ekscentrično delujoča osna sila povzroči istosmerne napetosti po celotnem prečnem prerezu, in sicer tlake ali natege
ANG.: *core of a cross section, cross-section core*
NEM.: *Kern des Querschnitts m*

jekléno vláknó -ega -a s vlakno iz jeklene žice, navadno premera od 0,2 do 1,0 mm, dolgo od 10 do 60 mm, ravno ali večkrat ukrivljeno, ki se ga vmeša v sveži beton in služi kot mikroarmatura
ANG.: *steel fiber*
NEM.: *Stahlfaser f*

jéklo -a s zlitina železa in do 2,11 odstotka ogljika, ki nastane v metastabilnem Fe-C-sistemu, kjer se iz avstenita formirata ferit in cementit
ANG.: *steel*
NEM.: *Stahl m*

K

kábel -bla m jeklena vrv, narejena kot preplet žic, s katero se s prednapenjanjem v beton vnaša tlačne napetosti
ANG.: *tendon*
NEM.: *Spannglied m*

kábelska armatúra -e -e ž celotna armatura konstrukcije ali njenega elementa, ki je narejena ali oblikovana iz jeklenih vrvi za prednapenjanje
ANG.: *prestressing reinforcement, prestressing steel*
NEM.: *Spannstahl m*

kábelska cév -e -í ž zaščitna plastična cev, v katero se vgradi jeklena vrv za prednapenjanje
ANG.: *tube*
NEM.: *Hüllrohr n, Hüllwellrohr n*

kábelska linija -e -e ž linija poteka jeklene vrvi vzdolž konstrukcijskega elementa ali prečno nanj, ki je lahko lomljena ali gladka
ANG.: *tendon profile*
NEM.: *Spanngliedführung f*

kábelska rísba -e -e ž inženirska risba, ki prikazuje kabelsko linijo in osnovne podatke o jeklenih vrveh ter njihovem vgrajevanju
ANG.: *prestressing drawing, prestressing scheme*
NEM.: *Spannstahlplan m*

kábelski móst -ega -a m ► móst s poševnimi zatégami

kálcij-silikát-hidrát géł -- -a m ► cementni géł

kápa -e ž navadno betonski izdelek, ki varuje navpične odprtine pred vremenskimi vplivi ali zaključuje navpične konstrukcijske elemente
ANG.: *column cap*
NEM.: *Säulendeckel m*

karakterístična kombinácija -e -e ž po Evrokodih kombinacija obtežb, ki se uporablja za kontrolo mejnega stanja uporabnosti, pri kateri so stalne obtežbe in prevladujoča spremenljiva obtežba upoštevane s faktorjem 1, druge spremenljive obtežbe pa so skladno s predpisi zmanjšane
ANG.: *characteristic combination of actions*
NEM.: *charakteristische Kombination f*

karakterístična nosilnost -e -i ž značilna vrednost nosilnosti konstrukcijskega

J K

elementa ali materiala, za katero je verjetnost, da bo presežena, dovolj velika
 ANG.: *characteristic resistance*
 NEM.: *charakteristische Tragfähigkeit f*

karakteristična obtežba -e -e ž značilna vrednost obtežbe, za katero je verjetnost, da bo presežena, dovolj majhna
 ANG.: *characteristic load*
 NEM.: *charakteristische Belastung f*

karakteristična trdnost -e -i ž značilna vrednost trdnosti materiala, za katero je verjetnost, da bo presežena, dovolj velika, pri čemer običajno 95 odstotkov vzorcev to vrednost preseže
 ANG.: *characteristic strength*
 NEM.: *charakteristische Festigkeit f*

karakteristična vrednost -e -i ž značilna vrednost, za katero je verjetnost, da bo presežena ali da ne bo presežena, dovolj majhna
 ANG.: *characteristic value*
 NEM.: *charakteristischer Wert m*

K

karakteristični preréz -ega -éza m prikaz značilnega prereza konstrukcije ali objekta, ki ne podaja specifik, pač pa oriše osnovne značilnosti **s**: karakteristični profil
 ANG.: *characteristic cross section*
 NEM.: *charakteristischer Querschnitt m*

karakteristični profil -ega -a m ► karakteristični preréz

karbonatizácija -e ž kemijska reakcija med kalcijevim hidroksidom v cementnem vezivu in ogljikovim dioksidom iz zraka, do katere pride zaradi raztapljanja ogljikovega dioksida iz ozračja v vodi ali drugi tekočini, ki reagira z apnencem v betonu, kar znižuje pH-vrednost cementnega kamna, in povzroča rjavenje armature
 ANG.: *carbonation*
 NEM.: *Karbonatisierung f*

karbonatizácijsko krčenje -ega -a s krčenje cementnega veziva zaradi kemijske reakcije med kalcijevim hidroksidom v cementni matici z ogljikovim dioksidom v ozračju
 ANG.: *carbonation shrinkage*
 NEM.: *Karbonatisierungsschwinden n*

karbonátna kamnina -e -e ž kamnina, pri kateri v mineralni sestavi prevladujejo minerali kalcita
 ANG.: *carbonate rock*
 NEM.: *Karbonatgestein n*

karbónsko vlákno -ega -a s ► ogljikovo vlákno

kasetirana plošča -e -e ž plošča z nosilci, ki potekajo v dveh smereh
 ANG.: *cassette slab, ribbed slab, waffle slab*
 NEM.: *Kassettendecke f*

kémijski dodátek -ega -tka m proizvod, ki se doda v sveži beton v manjših količinah in bistveno spremeni izbrano lastnost bodisi svežega betona bodisi strjenega betona, npr. aerant, superplastifikator, zaviralec vezanja, pospeševalec vezanja, sredstvo proti zmrzovanju
 ANG.: *admixture*
 NEM.: *Betonzusatzmittel n, Zusatzmittel n*

kinemátična povezáva -e -e ž povezava med dvema vozliščema, ki jima zagotavlja enake premike in zasuke
 ANG.: *kinematic coupling*
 NEM.: *kinematische Kopplung f*

kinemátična veríga -e -e ž sistem medsebojno povezanih togih teles, ki mu povezave določajo možno gibanje
 ANG.: *kinematic chain*
 NEM.: *kinematische Kette f*

klásična teoríja nosílca -e -e -- ž ► Bernoulli-Eulerjeva teoríja nosílca

kljúka -e ž zakrivljeni konec armaturne palice, ki zagotavlja zadostno usidranost armature v beton
 ANG.: *curtailment*
 NEM.: *Haken m, Winkelhaken m*

koeficiènt hrápavosti -ènta -- m **1.** koeficient, s katerim se upošteva neravnost površine materiala, po katerem teče tekočina, npr. pri izračunu pretoka skozi cev
 ANG.: *Manning's roughness coefficient*
 NEM.: *Rauhigkeitskoeffizient m*
2. po Evrokodih koeficient, s katerim se pri določanju vpliva vetra upošteva neravnost terena, ki zmanjšuje hitrost vetra
 ANG.: *roughness coefficient*
 NEM.: *Rauhigkeitskoeffizient m*

koeficiènt izpostávljenosti -ènta -- m po Evrokodih koeficient, ki upošteva vplive topografije in hrapavosti terena ter višine konstrukcijskega elementa nad terenom pri določitvi velikosti vpliva vetra
 ANG.: *exposure coefficient*
 NEM.: *Expositionskoeffizient m*

koeficiènt lézenja -ènta -- m ► koeficiènt tečénja

koeficiènt nérávnosti kábla -ènta -- -- m koeficient, ki določa izgubo sile prednapetja zaradi odstopanja od idealne postavitve kabla v cev
 ANG.: *unintentional-angular-displacement coefficient*
 NEM.: *unbeabsichtigte Winkelverschiebung f*

koeficiènt tečénja -ènta -- m razmerje med dodatno deformacijo zaradi dolgotrajne

obtežbe in začetno deformacijo zaradi navidezno stalne obtežbe **s**: koeficient lézenja, količnik lézenja

ANG.: *creep coefficient*

NEM.: *Kriechkoeffizient m*

koeficient tréna -ênta -- m razmerje med silo trenja in silo, ki deluje normalno na podlago

ANG.: *coefficient of friction*

NEM.: *Reibungsbeiwert m*

koeficient višine tláčne cóne -ênta -- -- -- m razmerje med globino nevtralne osi in statično višino prereza

ANG.: *neutral-axis-depth factor*

NEM.: *bezogene Druckzonenhöhe f*

količnik lézenja -a -- m ► koeficient tečénja

kombinácija vplívov -e -- ž po Evrokodih nabor projektnih vrednosti, ki se uporablja za preverjanje zanesljivosti konstrukcij pri mejnih stanjih pri istočasnem delovanju različnih obtežb

ANG.: *combination of actions*

NEM.: *Einwirkungskombination f*

kompatibilitétni pogóji -ih -ev m mn. pogoji, ki jim morajo ustrezati specifične deformacije, da je zagotovljena zveznost pomikov

ANG.: *compatibility conditions*

NEM.: *Kompatibilitätsbedingungen f*

kompozít -a m material, sestavljen iz dveh ali več osnovnih materialov, pri čemer so meje med njimi običajno vidne s prostim očesom, njegove lastnosti pa so kombinacija lastnosti osnovnih materialov

ANG.: *composite*

NEM.: *Komposit n, Verbundmaterial n, Verbundwerkstoff m*

komprimacijsko sředstvo -ega -a s stroj za zgoščanje svežega betona, npr. stresalna mizica, pervibrator, opažni vibrator

ANG.: *concrete-compacting machine, concrete-compacting tool*

NEM.: *Betonverdichtungsgerät n*

komunální vòd -ega vóda m sistem povezanih cevi, po katerem poteka komunalna infrastruktura, npr. vodovod, kanalizacija, plinovod, toplovod **s**: komunálno-energétski vòd

ANG.: *foul sewer, sanitary sewer*

NEM.: *Kommunalleitung f*

komunálno-energétski vòd -ega vóda m ► komunální vòd

koncentrirana mása -e -e ž masa, ki je v modelu konstrukcije zgoščena v eni točki, npr. masa etažne plošče, zgoščena v njenem težišču

ANG.: *concentrated mass*

NEM.: *konzentrierte Masse f*

koncentrirana obtéžba -e -e ž obtežba, ki je idealizirana s silo ali momentom in deluje v eni točki

ANG.: *concentrated load*

NEM.: *Punktbelastung f*

kônčna podpóra -e -e ž ► krájna podpóra

kônčni element -ega -ênta m osnovni element modela konstrukcije metode končnih elementov, ki ima določene velikost, obliko, število vozlišč, njihov položaj in interpolacijsko funkcijo

ANG.: *finite element*

NEM.: *Finite-Element n*

kondézná vòda -e -e ž voda, ki se nabere na hladnejši površini v toplem prostoru z dovolj visoko relativno vlažnostjo

ANG.: --

NEM.: *Kondenswasser n, Schwitzwasser n, Tauwasser n*

kôniec vézanja -nca -- m čas konca otrjevanja standardne cementne zmesi, določen z globino vtiska igle na Vicatovem aparatu in merjen od trenutka zamešanja vode in cementa

ANG.: *final setting time*

NEM.: *Abbindungsende n*

konsisténcia betóna -e -- ž zgoščenost svežega betona, odvisna od deleža vode, zrnivosti in oblike agregata, razmerja med cementom in agregatom in dodanih utekočinjevalcev, ki se meri z globino poseda, s premerom razleza, z gostoto ali drugimi testi, izraža s standardiziranimi stopnjami ter vpliva na vgradljivost in obdelovalnost betona

ANG.: *consistency*

NEM.: *Konsistenz f*

konstántni prerèz -ega -éza m prečni prerez konstrukcijskega elementa, ki se ne spreminja vzdolž konstrukcijskega elementa

ANG.: *constant cross section*

NEM.: *konstanter Querschnitt m*

konstitutívni zákon -ega -óna m matematično opisano razmerje med silami, ki delujejo na trdno ali tekočo snov, in posledičnimi deformacijami na mikroskopski ravni, s katerim je predstavljen učinek sodelovanja intermolekularnih sil ob raztezanju, tlačanju, ožemanju ali striženju ali kakem drugem načinu deformiranja snovi

ANG.: *constitutive equation, constitutive law, constitutive relation*

NEM.: *Zustandsgleichung f*

konstruiranje armatúre -a -- s določanje razporeditve armature, dopustnih krivin, sidrne dolžine, dolžine kljuk in preklapljanja

K

palične armature, količine in položaja montažne armature, kontrola duktilnosti z najmanjšo in največjo ploščino armature in racionalizacija armature **s:** po Evrokodih detajliranje armatúre

ANG.: rebar detailing, reinforcement detailing

NEM.: Bewehrungsführung f

konstrukcija -e ž nosilno ogrodje objekta, sestavljeno iz elementov, ki zagotavljajo zeleno obliko objekta in ob izkazovanju mehanske odpornosti in stabilnosti prenašajo obtežbe v temeljna tla

ANG.: structure

NEM.: Konstruktion f

konstrukcijska armatúra -e -e ž armatura, ki ni določena s preračuni, pač pa je v betonski konstrukcijski element vgrajena na podlagi izkustvenih pravil stroke **s:** konstruktívna armatúra

ANG.: secondary reinforcement

NEM.: konstruktive Bewehrung f

K

konstrukcijska zasnóva -e -e ž ► zasnóva konstrukcije

konstrukcijski elemènt -ega -ènta m del konstrukcije, ki prenaša obremenitve, ki jih povzročajo obtežbe, ali omogoča prenos teh obremenitev na druge dele ali nosilna tla **s:** nosilni elemènt

ANG.: load-bearing structural element

NEM.: Konstruktionselement n

konstrukcijski systém -ega -a m nosilno ogrodje, določeno z vrsto in povezanostjo konstrukcijskih elementov, ki določajo predvsem vodoravno nosilnost konstrukcije **s:** nosilni systém

ANG.: structural system

NEM.: Konstruktionssystem n

konstrukcijsko jèklo -ega -a s nizkoogljíčno jeklo z nizko trdnostjo in visoko duktilnostjo, primerno za hladno obdelavo, ki ga je mogoče variti in strojno obdelovati

ANG.: structural steel

NEM.: Baustahl m

konstruktívna armatúra -e -e ž ► konstrukcijska armatúra

kontaktna napètosť -e -i ž napetost na stíčni površini dveh teles

ANG.: contact stress

NEM.: Kontaktspannung f

kontaktna sila -e -e ž sila na stíčni površini dveh teles

ANG.: contact force

NEM.: Kontaktkraft f

kontaktni pritísk -ega -a m ► kontaktni tlák

kontaktni tlák -ega -a m tlak na stíčni površini dveh teles **s:** kontaktni pritísk

ANG.: contact compression stress

NEM.: Kontaktdruck m

kontinuírna plóšča -e -e ž plóšča, ki sega prek več polj z vmesnimi podporami

ANG.: continuous slab

NEM.: durchlaufende Platte f

kontinuírni grèdni systém -ega -ega -a m dvosmerni systém neprekinjenih gred, ki so podprte na krajnih ali vmesnih podporah

ANG.: continuous-beam system

NEM.: Balkenstruktur f

kontinuírni nosilec -ega -lca m nosilec, ki poteka čez eno ali več vmesnih podpor, zaradi česar je obremenjen s pozitivnim upogibnim momentom in negativnim upogibnim momentom **s:** nèprekínjeni nosílec

ANG.: continuous beam

NEM.: Durchlaufträger m

kontinuírni stróp -ega strópa m strop, ki neprekinjeno poteka preko vmesnih podpor

ANG.: continuous floor

NEM.: durchgehende Decke f

kontinuum -a m model snovi, ki je zvezno razporejena in povsem zapolnjuje prostor, ki ga obsega, s čimer so lastnosti infinitezimalnega delca te snovi enake lastnostim celotne snovi

ANG.: continuum

NEM.: Kontinuum n

konzóla -e ž enostransko polno vpet nosilec ali plóšča, npr. balkon, vpet v plóščo ali steno

ANG.: cantilever, console

NEM.: Kragarm m, Kragbalken m, Kragträger m

konzólna grádnja -e -e ž gradnja prekladne konstrukcije mosta, ki poteka s posameznega vmesnega stebra proti sredini razpona med dvema stebroma, s čimer se konstrukcijski systém prekladne konstrukcije iz prvotnega konzolnega sistema ob spoju obeh strani spremeni v kontinuirni systém

ANG.: balanced-cantilever method

NEM.: Freivorbau m

konzólna plóšča -e -e ž plóšča, togo vpeta na eni strani in prosto pomična na drugi strani

ANG.: cantilever slab

NEM.: Auslegerplatte f, Kragplatte f

konzólna sténa -e -e ž vitka trakasta podporna konstrukcija, katere togo vpetost zagotavlja zadostna globina usidranosti v temelj ali zemljino

ANG.: *piling wall*
NEM.: *Spundwand f*

konzólni nosilec -ega -lca m nosilec, ki je projektiran kot konzola, togo vpet na eni strani in prosto pomičen na drugi strani
ANG.: *cantilever beam*
NEM.: *Auslegerbalken m*

konzólni stebèr -ega -brà m steber, togo vpet v temelj in prosto pomičen na vrhu
ANG.: *cantilever column*
NEM.: *Kragstütze f*

korístna obtèžba -e -è ž obtèžba, ki je znotraj življenjske dobe objekta spremenljiva in lahko nastopa na različnih mestih, npr. pomična obtèžba ljudi, opreme, vozil
S: koristna téža
ANG.: *live load*
NEM.: *Nutzlast f*

korístna téža -e -è ž ▶ koristna obtèžba

korozija armatúre -e -- ž razkroj armature, ki je posledica elektrokemičnega delovanja, do katerega pride zaradi prisotnosti vode v betonu
ANG.: *corrosion of steel reinforcement*
NEM.: *Korrosion der Bewehrung f*

korozija betóna -e -- ž počasni razkroj ali zmanjšanje kakovosti betona zaradi elektrolize ali kemijskih procesov, ki je posledica dejavnikov določenega okolja, neposrednega delovanja kemikalij, npr. kloridov ali ogljikovih spojin, ali kemijskih procesov med posameznimi komponentami betona
ANG.: *concrete corrosion*
NEM.: *Betonkorrosion f*

kosóvnica -e ž preglednica s podatki o posameznih konstrukcijskih elementih na delavniški risbi
ANG.: *bill of materials, material table*
NEM.: *Materielliste f, Stahlliste f, Stückliste f*

kotálno ležišče -ega -a s jekleno ležišče, ki omogoča zasuk v samo eni smeri
ANG.: *linear rocker bearing, line rocker bearing*
NEM.: *Edelstahl-Rollenlager n*

kót nótranjega trènja -a -- -- m ▶ strižni kót zemljíne

kót tláčnih diagonál -a -- -- m kot med tlačno diagonalo in vzdolžno osjo armiranobetonskega konstrukcijskega elementa v Mörschevem paličju, ki podaja strižno nosilnost konstrukcijskega elementa
ANG.: *angle of diagonal strut, compression-chord angle, strut angle, strut inclination*
NEM.: *Winkel zwischen Stabachse und Druckstrebe m*

krájna podpóra -e -è ž podpora, ki se nahaja na koncu konstrukcije ali njenega elementa
S: kónčna podpóra
ANG.: *abutment*
NEM.: *Widerlager n*

krájni opórnik -ega -a m masivna krajna podpora loka, oboka ali vodoravne prekladne konstrukcije mosta, ki je odporna na vodoravne, lateralne in navpične sile
ANG.: *abutment*
NEM.: *Widerlager n*

krátki stebèr -ega -brà m 1. steber, katerega vitkost ni tolikšna, da bi bil izpostavljen nevarnosti uklona
ANG.: *short column*
NEM.: *Kurzsäule f*
2. steber, ki zaradi svoje manjše vitkosti pri vodoravni obtèžbi prevzame večji del skupne potresne sile kot ostali stebri v isti etaži
ANG.: *short column*
NEM.: --

krčenje -a s zmanjševanje volumna betona, najizraziteje dolžine konstrukcijskih elementov, ki je posledica npr. izhlapevanja odvečne vode iz betona, hidratacije ali karbonizacije in lahko povzroča neželene natezne napetosti in posledično razpoke
ANG.: *shrinkage*
NEM.: *Schwinden n*

krčenje zaradi sušènja -a -- -- s krčenje cementne matice betona zaradi izhlapevanja odvečne vode iz betona v okolje
ANG.: *drying shrinkage*
NEM.: *Trocknungsschwinden n*

kréhka porušítev -e -tve ž ▶ kréhki lóm

kréhki lóm -ega lóma m lom, ki se zgodi brez večjih plastičnih deformacij S: kréhka porušítev
ANG.: *brittle fracture*
NEM.: *Sprödbbruch m, spröder Bruch m*

krílni zíd -ega -a m ▶ krílo

krílo -a s del opornika, ki zadržuje zemljino za opornikom in onemogoča, da bi se ta vsula pod most S: krílni zíd, móstno krílo
ANG.: *wing wall*
NEM.: *Flügelwand f*

kritični prerèz -ega -éza m prečni prerez konstrukcije ali njenega elementa, ki je najbolj obremenjen, zaradi česar je na njem izdelana kontrola nosilnosti in uporabnosti
ANG.: *critical section*
NEM.: *kritischer Querschnitt m*

krivljena pálica -e -è ž armaturna palica, ki zaradi konstrukcijskih potreb ni ravna, pač pa z upogibanjem posameznih odsekov

K

oblikovana tako, da se prilaga geometriji konstrukcijskega elementa

ANG.: *curved rebar*

NEM.: *gebogener Bewehrungsstahl m*

krivljenje armatúre -a -- s oblikovanje ravne armaturne palice v poligonalno ali okroglo obliko, npr. izdelava stremena in kljuge

ANG.: *bending of the reinforcing steel*

NEM.: *Biegen von Bewehrung f*

krivúlja napétost-specifíčna deformácija

-e -- ž grafični prikaz funkcije odnosa med napetostjo in specifično deformacijo, ki se npr. dobi pri enoosnem tlačnem preizkusu betonskega preizkušanca

ANG.: *stress-strain curve*

NEM.: *Spannungs-Dehnungskurve f*

krížem armirana plôšča -- -e -e ž ▶

dvósmérno nosílna plôšča

krógelno ležíšče -ega -a s jekleno ležíšče, ki zaradi

svoje izbočenosti zagotavlja zasuke v vseh smereh, zaradi elastomernih vstavkov z lubrikantom pa je omogočena tudi drsnost ležíšča

ANG.: *spherical bearing pad, spherical bridge bearing*

NEM.: *Kalottenlager n*

kròv króva m ▶ stréha

króvni slòj -ega slòja m ▶ zaščítlni slòj betóna

krvavénje betóna -a -- s nezaželeno izcejanje vode iz cementne paste betona, ki se pojavi na površju med vibriranjem svežega betona ali v notranjosti elementa ob vgrajeni armaturi ali ob večjih zrnih agregata in zmanjšuje adhezijo kompozita

ANG.: *bleeding*

NEM.: *Wasserabsonderung f*

láhki agregát -ega -a m naravni ali umetni zrnati gradbeni material, katerega gostota je manjša od gostote mineralnega agregata, ki po evropskih standardih v suhem stanju znaša 2000 kg/m³ ali manj, v nasipnem stanju pa 1200 kg/m³ ali manj

ANG.: *lightweight aggregate*

NEM.: --

láhki betón -ega -a m beton, izdelan iz lahkega grobega agregata, kar mu bistveno zniža gostoto in poveča toplotno izolativnost

ANG.: *lightweight concrete*

NEM.: *Leichtbeton m*

lamélni kompozít -ega -a m kompozit,

sestavljen iz plošč, ki so zlepljene ena na drugo

ANG.: *composite laminate, laminar composite*

NEM.: *Verbundlaminat n*

lásasta razpóka -e -e ž razpoka, katere širina je manjša ali enaka 0,1 mm

ANG.: *fine crack, small crack*

NEM.: *Haar-Riss m*

lástna frekvénca -e -e ž frekvenca, s katero niha konstrukcija sama zase brez dodatno vsiljenih vplivov

ANG.: *natural frequency*

NEM.: *Eigenfrequenz f*

lástna téža -e -e ž stalna statična obtežba konstrukcije, ki je posledica njene teže in teže nepremičnih nenosilnih elementov objekta

ANG.: *dead load*

NEM.: *Eigengewicht n*

lástno nihanje -ega -a s nihanje konstrukcije zaradi začetnih pomikov ali hitrosti, pri čemer ni dodatnih vplivov, ki bi med nihanjem spreminjali njeno energijo

ANG.: *free vibration*

NEM.: *freie Schwingung f*

lézenje -a s postopno naraščanje specifičnih deformacij in deformacij v armiranobetonskem konstrukcijskem elementu pri dolgotrajni konstantni ali poenjajoči obremenitvi, ki je do 3-kratnik hipne elastične deformacije, odvisno predvsem od velikosti obtežbe, starosti in trdnosti betona, lastnosti agregata, količine cementne paste, oblike in velikosti konstrukcijskega elementa, razmerja med površino in prostornino konstrukcijskega elementa, nege betona in vplivov iz okolja

ANG.: *creep*

NEM.: *Kriechen n*

ležíšče -a s konstrukcijski element na stiku med vodoravnim in navpičnim konstrukcijskim elementom, ki zagotavlja določeno mero povezanosti obeh konstrukcijskih elementov, izolira določene pomike in obremenitve vodoravnega konstrukcijskega elementa prenaša v podporno konstrukcijo

ANG.: *bearing pad*

NEM.: *Lager n*

lineárna analíza -e -e ž analiza nosilnosti in uporabnosti konstrukcije, ki upošteva premo

sorazmerne zveze med napetostmi in deformacijami ali silami in pomiki

ANG.: *linear analysis*

NEM.: *lineare Analyse f, lineare Berechnung f*

lineárna analiza z omejeno prerazporeditvijo -e -e - - - - - ž

linearna analiza nosilnosti konstrukcije, pri kateri je plastično obnašanje materiala zajeto s prerazporeditvijo upogibnih momentov, pri čemer mora biti ohranjeno ravnotežje med obtežbami in obremenitvami ter dokazana rotacijska kapaciteta

ANG.: *linear analysis with limited redistribution*

NEM.: *Lineare Berechnung mit begrenzter Umlagerung f*

lineárna elastična analiza -e -e -e ž

računska kontrola uporabnosti konstrukcije, ki upošteva premo sorazmerne zveze med napetostmi in deformacijami ali silami in pomiki

ANG.: *linear elastic analysis*

NEM.: *lineare elastische Analyse f, lineare elastische Berechnung f*

lineárna elastična teorija -e -e -e ž

teorija, ki temelji na premo sorazmernih in povratnih zvezah med napetostmi in deformacijami ali silami in pomiki **s**: teorija lineárne elastičnosti

ANG.: *linear elastic theory*

NEM.: *lineare Elastizitätstheorie f*

lineárna elastičnost -e -i ž

matematični model, ki poenostavljeno opisuje obnašanje materiala, obravnavanega kot kontinuum, tako da so odnosi med komponentami napetosti in deformacij linearni in da se material ne plastificira

ANG.: *linear elasticity*

NEM.: *lineare Elastizität f*

lineárno tečenje -ega -a s del tečenja, za katerega velja premo sorazmerni odnos med spremembo deformacij in obtežbo

ANG.: *linear creep*

NEM.: *lineares Kriechen n*

linijska obtežba -e -e ž

idealizacija obtežbe, pri kateri je obtežba modelirana po vnaprej določeni daljci zvezno razporejenega zaporedja sil enake ali po določeni funkciji spreminjajoče se velikosti, izražena v kN/m

ANG.: *line load*

NEM.: *Linienlast f*

linijska podpora -e -e ž

podpora, ki poteka vzdolž konstrukcije ali njenega elementa

ANG.: *line support*

NEM.: *Linienauflager n*

linijski konstrukcijski element -ega -ega -ênta m

idealizacija in model konstrukcijskega

elementa, katerega ena od dimenzij, obravnavana kot dolžina, je izrazito večja od preostalih dveh, označenih s širino in višino

ANG.: *beam-column element*

NEM.: *Balken-Element m, eindimensionales finites Element n*

linijski objekt -ega -a m

objekt, katerega dolžina je izrazito večja od drugih dveh dimenzij, pogosto z določeno karakteristično obliko, ki se vzdolž objekta ne spreminja

ANG.: --

NEM.: *Linienobjekt n*

linijsko ležišče -ega -a s

jakleno ležišče, ki omogoča manj premikov kot točkasto ležišče, največkrat samo pomik v eni smeri ali zasuk v eni smeri

ANG.: *linear bearing, line bearing*

NEM.: *Führungslager n, Linienlager n*

lôčna pregráda -e -e ž

jez, ki je skonstruiran v obliki izbočene krivulje

ANG.: *arch dam*

NEM.: *Bogenstaumauer f*

lôčni systém -ega -a m

ravninski konstrukcijski sistem, ukrivljen tako, da v konstrukcijskih elementih preprečuje nastanek nateznih napetosti, zaradi česar so zanj značilne predvsem izrazite tlačne obremenitve

ANG.: *arch system*

NEM.: *Bogentragwerk n*

lók -a m

ukrivljena, pretežno tlačno obremenjena linijska nosilna konstrukcija ali njen element, ki premošča razdaljo med dvema podporama

ANG.: *arch*

NEM.: *Bogen m*

lokálna analiza -e -e ž

analiza posameznih delov konstrukcije in konstrukcijskih elementov, npr. nosilcev, stebrov, vozlišč in stikov, ki se običajno izvrši v tem elementom lastnih koordinatnih sistemih

ANG.: *local analysis*

NEM.: *lokale Analyse f*

lokálna nêpopôlnost -e -i ž

odstopanje od idealnega začetnega stanja geometrije in napetosti na lokalnem nivoju posameznega konstrukcijskega elementa

ANG.: *local imperfection*

NEM.: *lokale Imperfektion f*

lokálni koordinátni systém -ega -ega -a m

koordinatni sistem, ki določa lego in usmerjenost posameznega konstrukcijskega elementa

ANG.: *local coordinate system*

NEM.: *lokales Koordinatensystem n*

lómljenec -nca m neobdelani gradbeni kamen iz kamnoloma, pridobljen z lomljenjem
 ANG.: *crushed stone*
 NEM.: *gebrochenes Gestein n, Schotter m*

lómna žilavost -e -i ž kvalitativno opredeljena sposobnost materiala, da prenaša obtežbo, kljub temu da je v njem prisotna razpoka ali zarez
 ANG.: *fracture toughness*
 NEM.: *Bruchzähigkeit f*

lónčno ležišče -ega -a s ležišče, ki je sestavljeno iz jeklene posode, vanjo vstavljene elastomerne plošče, ki izenačuje neena-komerne napetosti, in jeklenega pokrova, kar zagotavlja veliko navpično nosilnost in vodoravno nosilnost
 ANG.: *pot bearing*
 NEM.: *Topflager n*

L-prerèz -éza [èl] m prerez konstrukcijskega elementa, navadno nosilca ali stene, v obliki črke L
 ANG.: *L-section*
 NEM.: *L-Element n*

lupína -e ž kupolasta, elipsoidna, hiperbolo-idna ali cilindrična konstrukcija v obliki tanke, ukrivljene ploskve, obravnavane kot membrana, ki zagotavlja natezno ali tlačno nosilnost
 ANG.: *shell*
 NEM.: *Schale f*

lupínasti elemènt -ega -ènta m ploskovni konstrukcijski element z dvojno ukrivljeno osnovno ploskvijo, ki se uporablja v računskih modelih za lupine
 ANG.: *shell element*
 NEM.: *Schalenelement n*

M

M

magmátska kamnína -e -e ž kamnina, ki nastane neposredno s strjevanjem tekoče magme
 ANG.: *igneous rock, magmatic rock*
 NEM.: *magmatisches Gestein n*

márka betóna -e -- ž ▶ trdnostni rázred betóna
masívni betón -ega -a m beton, vgrajen v konstrukcije, katerih debelina je tolikšna,

da je zaradi visoke hidratacijske toplote, ki lahko povzroči razpoke, potrebna pazljivost pri izdelavi recepture, vgrajevanju in negi betona

ANG.: *mass concrete*
 NEM.: *Massenbeton m, Massivbeton m*

másni vztrájnostni momènt -ega -ega -ènta m količina, ki izraža vztrajnost konstrukcije pri zasuku, številčno enaka momentu, ki ga povzroči rotacijski pospešek 1,0 v smeri obravnavane prostostne stopnje, pri čemer so vsi ostali pospeški na konstrukciji enaki nič

ANG.: *mass moment of inertia*
 NEM.: *Trägheitsmoment der Masse n*

materiálna nelineárnost -e -i ž nelinearni odnos med napetostjo in deformacijo obravnavanega materiala, ki je lahko elastičen ali plastičen

ANG.: *material nonlinearity*
 NEM.: *Material-Nichtlinearität f*

matrika -e ž shema po vrsticah in stolpcih pravokotno urejenih elementov, npr. togostnih ali podajnostnih koeficientov
 ANG.: *matrix*
 NEM.: *Matrix f*

mehánika kontínuuma -e -- ž veja mehanike, ki materiala ne obravnava kot skupka posameznih delcev, zaradi česar so zanemarljive nehomogenosti v materialu

ANG.: *continuum mechanics*
 NEM.: *Kontinuumsmechanik f*

mehanízem páličja -zma -- m konceptualni model, ki ponazarja strižno nosilnost armiranobetonskega nosilca in temelji na analogiji s konstrukcijskim sistemom paličja

ANG.: *truss mechanism*
 NEM.: *Mörschsche Fachwerkanalogie f*

mehánska odpórnost -e -i ž po Zakonu o graditvi objektov odpornost objekta, ki zagotavlja, da se ta ob pričakovanih obremenitvah ne bo poškodoval ali porušil in presegel predvidenih deformacij

ANG.: *mechanical resistance*
 NEM.: *mechanische Beständigkeit f*

mèhka armatúra -e -e ž armatura, ki se uporablja v armiranju betonskih konstrukcij manj zahtevnih objektov, navadno trdnostnega razreda B500

ANG.: --
 NEM.: *Betonstahl m*

mèhka etáza -e -e ž etaža stavbe, ki ima bistveno manjšo nosilnost in togost v primerjavi z etažo nad in pod njo, zaradi

česar se med potresom v njej koncentrirajo poškodbe, ki pogosto vodijo do porušitev

ANG.: *soft story*

NEM.: *weiches Geschoss n*

méhka vóda -e -e ž voda z majhnim deležem kalcijevih in magnezijevih ionov, npr. deževnica

ANG.: *soft water*

NEM.: *weiches Wasser n*

mēja elástičnosti -e -- ž stanje, ki razmejuje območje elastičnega obnašanja materiala, pri katerem so deformacije povratne, in plastičnega obnašanja materiala, pri katerem so deformacije trajne **s**: mēja tečenja

ANG.: *elastic limit*

NEM.: *Elastizitätsgrenze f*

mēja plástičnosti -e -- ž meja, pri kateri se pojavi prvo trajno raztezanje, npr. napetost, pri kateri se nenadoma pojavi znaten raztezek brez izrazitega prirastka napetosti

ANG.: *yield point*

NEM.: *Fließgrenze f, Plastizitätsgrenze f*

mēja proporciónálnosti -e -- ž stanje, ki razmejuje območje linearnega obnašanja materiala, pri katerem velja Hookov zakon proporcionalnosti napetosti in deformacij, od nelinearnega obnašanja materiala, pri katerem sorazmerja med napetostmi in deformacijami ni več

ANG.: *limit of proportionality*

NEM.: *Proportionalitätsgrenze f*

mēja tečenja -e -- ž ► mēja elástičnosti

mějna deformácija -e -e ž deformacija, pri kateri je doseženo mejno stanje

ANG.: *ultimate deformation*

NEM.: *Grenzverformung f*

mějni mehanizem -ega -zma m ► plástični mehanizem

mějni pomík -ega -a m pomik, pri katerem je doseženo mejno stanje

ANG.: *ultimate displacement*

NEM.: *Grenzverschiebung f*

mějno stánje -ega -a s **1.** stanje, v katerem konstrukcija ali njen del nista več funkcionalna, navadno zato, ker ne izpolnjujeta več napetostnega, obtežnega ali deformacijskega kriterija

ANG.: *limit state*

NEM.: *Grenzzustand m*

2. stanje, ko testni vzorec odpove tako, da se zdrobi, zlomi, pretrga

ANG.: *limit state*

NEM.: *Grenzzustand m*

mějno stánje nosilnosti -ega -a -- s stanje, ki ga konstrukcija ali njen del dosežeta, ko ne

moreta več prevzeti predpisane obtežbe ali napetosti

ANG.: *strength limit state, ultimate limit state*

NEM.: *Grenzzustand der Tragfähigkeit m*

mějno stánje porušítve -ega -a -- s stanje, pri katerem material, konstrukcija ali del konstrukcije odpovedo tako, da se zdrobijo, zlomijo ali pretrgajo

ANG.: *collapse limit state*

NEM.: *Grenzzustand des Versagens m*

mějno stánje stábilnosti -ega -a -- s stanje, ko pri nastopu kritičnega nivoja obtežbe pride do nenadne velike spremembe v obliki ali deformaciji konstrukcije ali njenega dela

ANG.: *stability limit state*

NEM.: *Grenzzustand der Stabilität m*

mějno stánje upórábnosti -ega -a -- s stanje, ki ga konstrukcija doseže, ko ne izpolnjuje več projektnih zahtev zaradi prevelikih povesov, razpok ali vibracij

ANG.: *serviceability limit state*

NEM.: *Grenzzustand der Gebrauchstauglichkeit m*

membrána -e ž tanka ploskev, ki je odporna samo na natezne ali tlačne obremenitve

s: membránski elemènt

ANG.: *membrane*

NEM.: *Membrane f*

membránski elemènt -ega -ènta m ► membrána

měšani agregát -ega -a m mešanica drobnega agregata in grobega agregata za pripravo betona

ANG.: *all-in aggregate*

NEM.: *korn gemisch Gesteinskörnung f*

měšani cement -ega -ènta m cement, ki vsebuje od 20 do 64 odstotkov cementnega klinkerja, od 18 do 50 odstotkov žlindre in od 18 do 30 odstotkov naravnega pucolana, industrijskega pucolana, silicijskega elektrofiltrskega pepela ali mešanice teh treh

ANG.: *composite cement*

NEM.: *Kompositzement m*

měšani konstrúcijski sistém -ega -ega -a m po Evrokodih konstrúcijski sistem, kjer navpično obtežbo nosijo predvsem prostorski okvirji, pri odpornosti na vodoravno obtežbo pa sodelujejo okvirji in stene

ANG.: *dual structural system, frame-wall structural system*

NEM.: --

měšani portlandski cement -ega -ega -ènta m portlandski cement, ki poleg cementnega klinkerja vsebuje od 6 do 35 odstotkov enega od mineralnih dodatkov, in sicer mikrosilike,

M

pucolana, elektrofiltrskega pepela, žganega skrilavca in apnenca, v standardiziranih razmerjih

ANG.: *mixed Portland cement*

NEM.: *Portlandkompositzement m*

metalúrški cemènt -ega -ènta m ► žlindrin cemènt

metamórfna kamnina -e -e ž kamnina, ki nastane pod površjem zemlje s pretvorbo magmatskih kamnin ali sedimentnih kamnin zaradi visokih pritiskov ali visokih temperatur

ANG.: *metamorphic rock*

NEM.: *metamorphes Gestein n*

meteórna vóda -e -e ž voda padavin, ki pada na objekt ali se steka k njemu

ANG.: *rainwater*

NEM.: *Regenwasser n*

metlíčni betón -ega -a m beton, površinsko enosmerno razbrazdan s ščetinami, navadno prečno na smer hoje po obdelani površini, kar preprečuje drsnost površine

ANG.: *brushed concrete*

NEM.: *gebürsteter Beton m*

metóda délnih fáktorjev -e -e -e -e ž postopek projektiranja konstrukcijskih elementov ali dimenzioniranja prerezov, pri katerem so projektne vrednosti trdnosti materiala in velikosti obtežb določene z uporabo ustreznih delnih faktorjev varnosti

ANG.: *partial-factor method, partial-safety-factor method*

NEM.: --

metóda kónčnih elemèntov -e -e -e -e ž numerična metoda za iskanje rešitev parcialnih diferencialnih enačb, pri kateri se sistem z diskretizacijo razdeli v manjše delce s končnim številom vozlišč, v katerih se ti delci stikajo, ter se vnaprej predpiše obnašanje teh delcev ob znanih robnih pogojih, rezultat česar je sistem algebraičnih enačb, ki aproksimirajo potek neznane in iskane funkcije rešitve diferencialnih enačb po njenem definicijskem območju **K**: MKE

ANG.: *FEM, finite-element method*

NEM.: *Finite-Elemente-Methode f*

metóda méjnih stánj -e -e -e -e ž metoda projektiranja, utemeljena na konceptu verjetnosti, ki vključuje preverjanje doseganja mejnega stanja, bodisi nosilnosti bodisi uporabnosti, z jasno definiranimi kriteriji, s čimer sta dokazani varnost in trajnost konstrukcije ali njenega elementa

ANG.: *limit-state design, load-and-resistance-factor design, LRF, LSD*

NEM.: *Grenzzustandsentwurf m*

metóda načrtováńja nosilnosti -e -e -e -e ž

metoda, s katero se določi hierarhija nosilnosti različnih elementov nosilne konstrukcije, s čimer se zagotovi primeren plastični mehanizem in prepreči krhke lome

ANG.: *capacity-design procedure*

NEM.: *Kapazitätsbemessung f*

metóda pòdkonstrúkcij -e -e -e -e ž postopek

analize, pri katerem se celotna konstrukcija sestavi iz manjših konstrukcij in se globalna analiza naredi na modelu cele konstrukcije, lokalna analiza pa na modelu manjših konstrukcij, pri čemer se posebna pozornost posveti obnašanju stikov med manjšimi deli

ANG.: *substructuring*

NEM.: *Substrukturierung f*

metóda sil -e -e -e -e ž metoda za izračun reakcij

statično nedoločenih konstrukcij, ki temelji na sprostitvi zadostnega števila neznanih reakcij ali notranjih sil, s čimer konstrukcija postane statično določena, odvzete sile so nadomeščene s silo ali momentom v velikosti 1, njihova dejanska velikost pa je izračunana z enačbami, po katerih so odvzetim reakcijam komplementarni premiki predpisani, običajno enaki 0

ANG.: *flexibility method, force method, unit dummy force method*

NEM.: *Kraftmethode f*

metóda z vodorávnimi silami -e -e -e -e -e ž

poenostavljena metoda računa pri potresni obtežbi, kjer so vztrajnostne potresne sile nadomeščene s približno določenimi ekvivalentnimi silami, ki delujejo v vodoravni smeri

ANG.: *lateral-force method of analysis*

NEM.: *vereinfachtes Antwortspektrumverfahren n*

mikroarmatúra -e ž armatura v obliki vlaken iz različnih materialov, dolgih do nekaj cm, ki se uporablja za zmanjševanje razpokanosti betona zaradi krčenja ali za povečanje natezne in udarne trdnosti ter duktilnosti betona

ANG.: *fiber-concrete reinforcement, microreinforcement*

NEM.: *Faserbewahrung f*

mikroarmirani betón -ega -a m beton z vgrajenimi poljubno usmerjenimi jeklenimi vlakni, karbonskimi vlakni, steklenimi vlakni ali plastičnimi vlakni, ki izboljšajo njegovo natezno in udarno trdnost ter duktilnost **S**: vláknasti betón

ANG.: *fiber-reinforced concrete*

NEM.: *faserbewehrter Beton m*

minerálni agregát -ega -a m agregat, ki nastane brez človekovega poseganja in se v naravi

nahaja v obliki peska ali gramoza **s**: narávni agregát

ANG.: *natural aggregate*

NEM.: *Natur-Zuschlagstoff* **m**

minimálna armatúra -e -e ž najmanjša potrebna površina prereza armature, predpisana s standardi, ki še zagotavlja duktilnost betona

ANG.: *minimum reinforcement*

NEM.: *Mindestbewehrung* **f**

mírni zêmeljski pritisk -ega -ega -a m srednja vrednost zemeljskega pritiska, upoštevana pri analizi konstrukcij, pri kateri mobilizacija zaledne zemljine ni predvidena, ker konstrukcija tega ne dopušča

ANG.: *at-rest earth pressure*

NEM.: --

MKE -- [emkaé] m krat. ◀▶ metoda kónčnih elementov

mládi betón -ega -a m strjeni beton, navadno star do 28 dni, ki še ni dosegel predvidene tlačne trdnosti in je ranljivejši

ANG.: *young concrete*

NEM.: *junger Beton* **m**

môčna ós -e -í ž os konstrukcijskega elementa, okrog katere ima prečni prerez največji vztrajnostni moment

ANG.: *strong axis*

NEM.: *starke Achse* **f**

modálna analiza -e -e ž linearna metoda računa dinamičnega odziva, ki temelji na superpoziciji prispevkov posameznih načinov nihanja konstrukcijskega sistema

ANG.: *modal analysis*

NEM.: *modale Analyse* **f**

modálna analiza časóvnega odziva -e -e

-- -- ž računska metoda, pri kateri se za vsako nihajno obliko določi popoln časovni potek iskanih količin pri izbrani, običajno časovno spremenljivi obtežbi, nato pa se v vseh posameznih časih prispevke nihajnih oblik algebráično sešteje

ANG.: *response-history modal analysis*

NEM.: *modale Zeitlaufsberechnung* **f**

modálna analiza s spéktri odziva -e -e

-- -- -- ž računska metoda, pri kateri se za vsako nihajno obliko posebej določijo samo maksimumi iskanih količin, pri čemer pa ti maksimumi nastopijo v različnih časih in smereh, ki niso znane, zaradi česar so končne vrednosti dobljene s kombinacijami teh maksimumov, ki temeljijo na verjetnostni teoriji

ANG.: *spectral modal analysis*

NEM.: *modale Berechnung mit Antwortspektrum f, modales Antwortspektrumverfahren* **n**

modél -a m fizična, teoretična, računalniška ali grafična predstavitev realne konstrukcije

ANG.: *model*

NEM.: *Modell* **n**

modeliranje -a s izdelovanje modela z upoštevanjem predpostavk in poenostavitev, ki še omogočajo dovolj natančne rezultate analize

ANG.: *modelling*

NEM.: *Modellbildung* **f**

modél konstrukcije -a -- m idealiziran matematični oris konstrukcije objekta, sestavljen iz elementov predpisanih geometrijskih, materialnih in mehanskih značilnosti, namenjen analizi konstrukcije, največkrat z metodo končnih elementov

ANG.: *structural model*

NEM.: *Konstruktionsmodell* **n**

modél razpór in vezí -a -- -- -- m model armiranobetonske konstrukcije ali njenega elementa, izdelan kot paličje, v katerem se na podlagi sil v posamezni palici modela sklepa o pojavu nateznih ali tlačnih napetosti po elementu, uporabljan predvsem v območju geometrijskih diskontinuitet **s**: modél z razpórami in vezmi

ANG.: *strut-and-tie model*

NEM.: *Stabwerkmodell* **n**

modél z razpórami in vezmi -a -- -- -- m ▶ modél razpór in vezí

modificirana hárfa -e -e ž most s poševnimi zategami, pri katerem kabli ne potekajo vzporedno, pač pa se njihov naklon z bližanjem sidrišč pilonu povečuje

ANG.: *fan cable-stayed bridge*

NEM.: *Schräggabelbrücke mit modifizierten Fächern* **f**

módul elástičnosti -a -- m materialna konstanta, ki opiše razmerje med napetostmi in deformacijami v linearnem elastičnem območju **s**: elástični módul, Youngov módul

ANG.: *modulus of elasticity, Young's modulus of elasticity*

NEM.: *Elastizitätsmodul* **n, E-Modul** **n**

módul réakcije tál -a -- -- m konstanta vzmeti, definirana kot razmerje med obremenitvijo in posedkom tal, s katero se simulira temeljna tla pri Winklerjevem modelu

ANG.: *modulus of subgrade reaction*

NEM.: *Bettungsmodul* **m**

moment -ênta m fizikalna veličina, ki je posledica delovanja sile na določeni razdalji, merjeni od točke opazovanja pravokotno na smer delovanja sile

ANG.: *moment*

NEM.: *Drehmoment* **n, Kraftmoment** **n, Moment** **n**

M

momêntna línija -e -e ž ► diagram momêntov

momêntni diagram -ega -a m ► diagram momêntov

monolitna konstrukcija -e -e ž prednapeta konstrukcija ali armiranobetonska konstrukcija, ki nima členitev, ki omogočajo premike, izvedena v enem kosu iz istovrstnega materiala, z delovnimi spoji med konstrukcijskimi elementi, ki so lahko obravnavani kot togi

ANG.: *monolithic structure*

NEM.: *monolithische Konstruktion f*

montážna armatúra -e -e ž armatura, ki je v konstrukcijo vgrajena kot ogrodje za nameščanje upogibne armature, strižne armature, torzijske armature ali prebojne armature

ANG.: *secondary reinforcement*

NEM.: *konstruktive Bewehrung f*

montážna grádnja -e -e ž grádnja konstrukcije, ki temelji na sestavljanju predizdelanih konstrukcijskih elementov

ANG.: *prefabricated construction*

NEM.: *Fertigbau m*

montážna hála -e -e ž hala večjih dimenzij, ki je izdelana iz predizdelanih konstrukcijskih elementov

ANG.: *industrial prefabricated hall*

NEM.: *Montagehalle f*

montážna konstrukcija -e -e ž konstrukcija, katere konstrukcijski elementi so izdelani v delavnici, pripeljeni na gradbišče in tam sestavljeni

ANG.: *prefabricated structure*

NEM.: *Fertigteilkonstruktion f, Montagekonstruktion f, vorgefertigte Konstruktion f*

montážni element -ega -ênta m konstrukcijski element montažne konstrukcije, izdelan v delavnici

ANG.: *prefabricated element, prefabricated member*

NEM.: *Fertigbauteil m*

montážni móst -ega -a m **1.** most, ki je sestavljen iz predizdelanih elementov, bodisi s klasično montažno gradnjo ali z lepljenjem segmentov

ANG.: *preassembled bridge, segment bridge*

NEM.: *Segmentbrücke f*

2. ► pontónski móst

montážni nosilec -ega -lca m predizdelan nosilec, uporabljen za izdelavo montažnih gradenj, pogosto v obliki T-prereza ali L-prereza

ANG.: *prefabricated beam*

NEM.: *vorgefertigter Strahl m*

Mörschevo páličje -ega -a [mêrševo] s palični model za analizo strižne nosilnosti AB-elementa, pri katerem so pasovi nateznih in tlačnih napetosti nadomeščeni z natezanimi ali tlačnimi palicami

ANG.: *Mörsch truss model*

NEM.: *Fachwerkmodell nach Mörsch n*

móst -a m premostitveni objekt, ki je namenjen premoščanju cestne ali železniške prometnice ali pešcev čez naravno ali urbano vrzel ali prepreko, npr. dolino, reko ali naselje

ANG.: *bridge*

NEM.: *Brücke f*

móstno krílo -ega -a s ► krílo

móst s pošévnimi zatégami -a - - - - m

most, pri katerem je prekladna konstrukcija obešena na serijo kablov, ki so vpeti v enega ali več pylonov **s:** kábelski móst

ANG.: *cable-stayed bridge*

NEM.: *Schrägseilbrücke f*

mréžasta armatúra -e -e ž ► mréžna armatúra

mréžna armatúra -e -e ž armatura, pri kateri so ojačilna vlakna, navadno v obliki jeklenih palic, z varjenjem spojena v preplet, dobavljiva v kosih določenih dimenzij ali v kolutih **s:** mréžasta armatúra

ANG.: --

NEM.: --

Müller-Breslauovo načélo -ega -a [míler bréslavovo] s načélo, po katerem je potek vplivnice neke statične veličine enak deformirani obliki konstrukcije, če nanjo deluje ta statična veličina, uporablja pa se za določanje najbolj neugodnega položaja obtežbe na konstrukciji

ANG.: *Müller-Breslau principle*

NEM.: *Müller-Breslau-Prinzip n*

N

nabijálo -a s naprava z vodoravno ploščo, ki s cikličnim udarjanjem ali vibriranjem te plošče ob površino betona omogoča njegovo zgoščanje, utrjevanje in poravnavo

ANG.: *tammer*

NEM.: *Stampfer m*

nabijanje -a s zgoščevanje v opaž vlitega betona z udarjanjem z nabijalom

ANG.: *punning, ramming, tamping*

NEM.: *Stampfen n, Stampfung f*

nabíti betón -ega -a m beton, zgoščen z nabijanjem **s**: pháni betón

ANG.: *tamped concrete*

NEM.: *Stampfbeton m*

nabrekajóci trák -ega -ú m tesnilni trak, ki se v vodi poveča, s čimer zapolni razpoke in kapilare v betonu, in se uporablja za tesnjenje delovnih stikov v svežem betonu, prebojev cevi, stikov kanalizacijskih cevi in stikov med predizdelanimi konstrukcijskimi elementi

ANG.: *swell band, swelling tape*

NEM.: *Quellband n*

načélo superpozícije -a -- s načelo, po katerem je v vsakem linearnem sistemu rezultat delovanja dveh ali več dejavnikov vsota rezultatov delovanja vsakega posameznega dejavnika

ANG.: *superposition principle*

NEM.: *Superpositionsprinzip n*

načrt -a m strokovni dokument, ki vsebuje tehniške opise, izračune in risbe, ki opisujejo in prikazujejo gradnjo, utemeljujejo njeno izvedbo in dokazujejo njeno ustreznost

ANG.: *plan*

NEM.: *Entwurf m, Plan m*

načrt grádbenih konstrúkcij -a --- m

z zakonom določen in predpisan načrt, v katerem sta konstrukcija objekta in način njene izgradnje enolično opisana in izrisana ter po preračunih dokazano nosilna, stabilna in mehansko odporna, potreben za izvedbo objekta ali evidentiranje lastnosti konstrukcije izgrajenega objekta

ANG.: *civil-engineering design*

NEM.: *Tragwerksplanung f*

nadhòd -óda m transportni objekt, ki pešcem omogoča prečkanje prometnega toka nad prometnico, zaradi česar ne pride do neposrednega križanja dveh prometnih tokov

ANG.: *pedestrian overpass*

NEM.: *Fußgängerbrücke f, Fußgängerüberführung f*

nadkritje -a s nasutje materiala, navadno zemljine, nad objektom, običajno cevjo

ANG.: --

NEM.: --

nadmérno zróno -ega -a s zrno agregata, katerega velikost je večja od odprtine sita, zaradi česar ostane na situ

ANG.: *oversized grain, oversized particle*

NEM.: *Überkorn n*

nadoméštni premér -ega -a m skupni premer svežnja več armaturnih palic, ki se uporablja pri postopkih konstruiranja armature

ANG.: *equivalent diameter*

NEM.: *gleichwertiger Durchmesser m*

nàdvíšanje -a s ukrivljenje vodoravnega nosilnega elementa, npr. nosilca ali plošče, navzgor, kar se doseže z ustreznim oblikovanjem opaža ali kalupa, s čimer se delno izniči poveš v smeri gravitacijske sile, ki je posledica delovanja obtežb, predvsem lastne teže

ANG.: *camber, superelevation*

NEM.: *Überhöhung f*

nadvòz -ôza m transportni objekt, ki vozilom omogoča prečkanje prometnega toka nad prometnico, zaradi česar ne pride do neposrednega križanja dveh prometnih tokov

ANG.: *overpass*

NEM.: *Überführung f*

nakljúčna ekscentríčnost -e -i ž ekscentričnost konstrukcijskega sistema, ki izhaja iz nepričakovanih in med seboj nepovezanih odstopanj v razporeditvi mas ali togosti sistema

ANG.: *accidental eccentricity*

NEM.: *zufällige Ausmittigkeit f*

naklónski betón -ega -a m beton z linearno spremenljivo debelino nanosa, ki omogoča odtekanje vode

ANG.: --

NEM.: --

naklòn tláčnih diagonál -óna --- m kot med tlačnim pasom in vzdolžno osjo elementa pri določanju strižne nosilnosti po modelu Mörschevega paličja

ANG.: --

NEM.: --

naknádnó napéti kábel -- -ega -bla m kabel, ki je natezan po vgradnji betona, torej po zalitju z njim

ANG.: *posttensioned cable*

NEM.: *Nachspannkabel n*

naknádnó prédnapénjanje -ega -a s prednapenjanje, pri katerem so v beton vgrajeni ali ob beton nameščeni s cevjo zaščiteni jekleni kabli, ki so natezani po strditvi betona

ANG.: *posttensioning*

NEM.: *Nachspannung f*

naknádnó prédnapéti betón -- -ega -a m beton, v katerem so jekleni kabli ali palice natezani po njegovi strditvi

ANG.: *posttensioned concrete*

NEM.: *Nachspannbeton m*

napenjalna gláva -e -e ž ► sídrna gláva

N

napenjalna sila -e -e ž sila, s katero so natezani kablji, ki v beton po sprostitvi vnašajo tlačne napetosti, s čimer je dosežen učinek prednapenjanja

ANG.: *prestressing force*

NEM.: *Vorspannkraft f*

napétost -i ž fizikalna veličina, ki izraža razporeditev notranjih sil po površini prereza konstrukcijskega elementa in je posledica delovanja obtežb na konstrukcijski element

ANG.: *stress*

NEM.: *Spannung f*

napétostni blók -ega -a m telo, ki ga funkcija napetosti v tlačnem betonu oklepa s ploskvijo tlačnega dela prereza

ANG.: *stress block*

NEM.: *rechteckiger Spannungsblock m*

napétost tečénja -i -- ž napetost, pri kateri se deformacije snovi, običajno jekla, začnejo zelo hitro večati že ob minimalnem nadaljnjem povečanju obremenitve

ANG.: *yield stress*

NEM.: *Fließspannung f*

narávní agregát -ega -a m ► mineralni agregát

narívanje -a s gradnja mosta z enega opornika proti drugemu, za katero je značilen tedenski cikel, v katerem se segment mosta opaži, armira in zabetonira v delavnici za opornikom in nato porine naprej proti drugemu oporniku

ANG.: *incremental launch*

NEM.: *Taktschiebeverfahren n*

natèg -éga m stanje, v katerem je material konstrukcijskega elementa raztezan, s čimer se povečujejo razdalje med delci materiala

ANG.: *tension*

NEM.: *Tension f*

natézna armatúra -e -e ž armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena za prevzem natezних napetosti

ANG.: *tensile reinforcement*

NEM.: *Zugbewehrung f*

natézna cóna -e -e ž območje prereza armiranobetonskega konstrukcijskega elementa, v katerem se pojavljajo natezne napetosti, v primeru, ko te presegajo natezno trdnost betona, pa tudi razpoke

ANG.: *tension zone*

NEM.: *Zugzone f*

natézna napétost -e -i ž napetost, ki je posledica delovanja natezne osne sile ali upogibnega momenta, ki skuša razvleči element po celotnem prerezu ali samo v enem delu

ANG.: *tensile stress*

NEM.: *Zugspannung f*

natézna nosilnost -e -i ž nosilnost materiala ali konstrukcijskega elementa pri obremenitvi z natezno silo in napetostjo

ANG.: *tensile strength*

NEM.: *Zugfestigkeit f*

natézna obremenitev -e -tve ž osna sila, zaradi katere v prečnem prerezu nastajajo normalne napetosti, ki povzročajo raztezke konstrukcijskega elementa

ANG.: *tensile load*

NEM.: *Zug m, Zugbelastung f*

natézna pálica -e -e ž **1.** armaturna palica, ki je položena v delu armiranobetonskega prereza, ki je v nategu

ANG.: *tensile bar, tensile reinforcing bar*

NEM.: *Zugstab m*

2. element v konstrukcijskem sistemu paličja, ki je obremenjen z natezno silo

ANG.: *tensile bar, tensile reinforcing bar*

NEM.: *Zugstab m*

natézna podpóra -e -e ž podpora, ki konstrukciji ali njenemu elementu preprečuje odmik, najpogosteje dvig v navpični smeri

ANG.: --

NEM.: --

natézna sila -e -e ž osna sila, ki v konstrukcijskem elementu povzroča natege

ANG.: *tension force*

NEM.: *Auszugskraft f, Zugkraft f*

natézna tógost -e -i ž togost konstrukcije ali njenega elementa v njuni osni smeri, izražena kot produkt modula elastičnosti materiala in površine prečnega prereza

ANG.: *tensile stiffness*

NEM.: *Dehnsteifigkeit f*

natézna trdnost -e -i ž največja natezna napetost, ki jo prenese material ali konstrukcijski element, izmerjena pri nateznem preizkusu

ANG.: *tensile strength*

NEM.: *Zugfestigkeit f*

natézna véz -e -i ž konstrukcijski element, del konstrukcijskega elementa ali podkonstrukcija, ki povezuje druge dele konstrukcije z natezno silo

ANG.: *tension tie*

NEM.: *Zugstab m*

natézni preizkús -ega -a m postopek za določanje natezne trdnosti, pri katerem je testni vzorec obremenjevan s postopno naraščajočo natezno silo, dokler se ne zlomi

ANG.: *tension test*

NEM.: *ZerreiÙversuch m, Zugversuch m*

navádni pórtlandski cemènt -ega -ega -ènta m portlandski cement, ki je v 95 do 100 odstotkih

sestavljeno iz cementnega klinkerja, lahko pa vsebuje tudi manjši odstotek dodatkov in kalcijevega sulfata **s**: normalni cement (2)
 ANG.: *OPC, ordinary Portland cement*
 NEM.: *Normalzement m*

navpična komponenta potrésnega vplíva

-e -e -- -- ž po Evrokodih komponenta potresne obtežbe, ki deluje v smeri gravitacije
 ANG.: *vertical component of seismic action*
 NEM.: *Vertikalkomponente der Erdbebenwirkung f*

navpična nosilnost -e -i ž odpornost konstrukcije ali njenega elementa v navpični smeri **s**: vertikalna nosilnost

ANG.: *vertical resistance*
 NEM.: *vertikale Tragfähigkeit f*

nèarmirani betón -ega -a m **1.** beton, ki armature nima vgrajene za prevzem nateznih, upogibnih, strižnih ali torzijskih obremenitev, pač pa zgolj za natezno ojačitev zaradi krčenja in temperaturnih sprememb

ANG.: *plain concrete*
 NEM.: *unbewehrter Beton m*

2. beton, ki ni ojačen z armaturo in se uporablja za nekonstrukcijske namene

ANG.: *plain concrete*
 NEM.: *unbewehrter Beton m*

nèdeformirana léga -e -e ž začetna oblika konstrukcije ali konstrukcijskega elementa pred nanosom obtežbe, ki to obliko spremeni

ANG.: *undeformed shape*
 NEM.: --

néga betóna -e -- ž skupek postopkov, ki obsegajo uravnavanje temperature in vlažnosti, s čimer se preprečuje nastanek razpok v mladem betonu in omogoča pričakovano povečanje trdnosti, po vgrajevanju betona pa zagotavlja ustrezen potek hidratacije

ANG.: *curing of concrete*
 NEM.: *Nachbehandlung f, Schutz m*

négativna armatúra -e -e ž armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena zaradi nategov, ki jih povzročajo negativni upogibni moment

ANG.: *negative steel*
 NEM.: --

négativni upogibni momènt -ega -ega -ênta m upogibni moment, ki ga opredeljuje konveksno zvijanje konstrukcijskega elementa, pri katerem je v spodnjem delu prečnega prereza elementa povzročena tlak, v zgornjem pa nateg

ANG.: *hogging moment, negative bending moment*
 NEM.: *positives Biegemoment n*

nèkonstrukcijski elemènt -ega -ênta m element konstrukcije, ki ne prenaša obtežb in ne zagotavlja nosilnosti konstrukcije
 ANG.: *nonstructural element*
 NEM.: --

nèlineárna analíza -e -e ž analiza konstrukcije, ki upošteva dejanske zveze med napetostmi in specifičnimi deformacijami, ki nastopijo zaradi plastifikacije materiala, ali dejanske zveze med obremenitvami in deformacijami, ki nastopijo zaradi spremembe geometrije konstrukcijskih elementov

ANG.: *nonlinear analysis*
 NEM.: *nichtlineare Berechnung f*

nèlineárna elástična teoríja -e -e -e ž teorija, ki temelji na nelinearnih povratnih zvezah med napetostmi in deformacijami ali silami in pomiki

ANG.: *nonlinear elastic theory*
 NEM.: *nichtlineare elastische Theorie f*

nèlineárna metóda -e -e ž postopek, ki upošteva nelinearne zveze med napetostmi in deformacijami oziroma silami in pomiki, ki nastopijo zaradi nelinearnih lastnosti materiala in konstrukcijskih elementov ali geometrijskih odnosov

ANG.: *nonlinear method*
 NEM.: *nichtlineares Verfahren n*

nèlineárna státična analíza -e -e -e ž statična analiza konstrukcije, pri kateri se zaradi velikih deformacij, spreminjajočih se mehanskih in geometrijskih lastnosti konstrukcije ter načina vpetja konstrukcijskih elementov togostna matrika konstrukcije spreminja v obdobju trajanja obtežbe

ANG.: *nonlinear static analysis*
 NEM.: *nichtlineare statische Analyse f*

nèlineárno tečènje -ega -a s del tečenja, za katerega ne velja premo sorazmerni odnos med spremembo deformacij in obtežbo

ANG.: *nonlinear creep*
 NEM.: *nichtlineares Kriechen n*

nèpomična podpóra -e -e ž podpora, ki omogoča vrtenje podprtih elementov in preprečuje vse pomike

ANG.: *immovable support*
 NEM.: *festes Auflager n*

nèpomični óder -ega ódra m gradbeni oder, ki je pritrjen na tla

ANG.: *fixed scaffolding*
 NEM.: *Gerüst n*

nèpomično ležišče -ega -a s ležišče, ki omogoča vrtenje podprtih elementov in preprečuje vse pomike

ANG.: *pinned bearing*
 NEM.: *allseits Festlager n*

N

nèpovrätna deformäcija -e -e ž ▶ plástična deformäcija

nèprekinjeni nosilec -ega -lca m ▶ kontinuírni nosilec

nèrazpökani prerèz -ega -éza m armirano-betonski prečni prerèz konstrukcijskega elementa, ki zaradi zadostne natezne trdnosti betona še ni nalomljen, nevtralna os se nahaja v težišču prečnega prereza, obnašanje obeh materialov je obravnavano kot elastično, mehanske in geometrijske značilnosti so upoštewane v bruto, neto ali transformiranih vrednostih, stanje prereza pa je označeno kot stanje I

ANG.: *uncracked section*

NEM.: *ungerissener Querschnitt m*

nèrjávno jèklo -ega -a s jeklo z najmanj 11 odstotkov kroma, ki v stiku s kisikom tvori oksid, ki pasivizira površino jeklenega elementa in s tem onemogoča korozijo

ANG.: *stainless steel*

NEM.: *Edelstahl m*

nèto prerèz -- -éza m prerèz prednapetobetonkega konstrukcijskega elementa, pri katerem se za določanje geometrijskih karakteristik upošteva samo betonski del prereza, od katerega se odštejejo odprtine za kable

ANG.: *net cross section*

NEM.: *Beton-Nettoquerschnitt m, Nettoquerschnitt m*

nevtrálna ós -e -í ž navidezna os vzdolž konstrukcijskega elementa, katere dolžina se ob upogibu ne spremeni, kar pomeni, da na njej ni ne tlačnih ne natezних napetosti

ANG.: *neutral axis*

NEM.: *neutrale Faser f, Nulllinie f*

nezgódni vplív -ega -a m po Evrokodih obtežba, s katero se upošteva izredni dogodek, ki lahko povzroči poškodbo konstrukcije, npr. trk vozila v konstrukcijo, eksplozija ali izjemna količina snega

ANG.: *accidental action*

NEM.: *aufgewöhnliche Last f*

nezgódno obtèžno stánje -ega -ega -a s ▶ nezgódno projèktno stánje

nezgódno projèktno stánje -ega -ega -a s računsko stanje konstrukcije, pri katerem se upošteva obtežbe, ki so lahko pomembne, vendar je malo verjetno, da bodo v obravnavanem obdobju sočasno delovale na konstrukcijo **s**: nezgódno obtèžno stánje

ANG.: *accidental design situation*

NEM.: *aufgewöhnliche Bemessungssituation f*

níčelna momèntna tóčka -e -e -e ž ▶ tóčka níčelnih momèntov

níčelna tóčka momèntov -e -e -- ž ▶ tóčka níčelnih momèntov

nihájna oblíka -e -e ž oblíka deformirane konstrukcije pri lastnem nihanju

ANG.: *mode shape*

NEM.: *Eigenform f*

nihájni čas -ega čása m čas, ki je potreben, da konstrukcija opravi pot od ene skrajne lege do druge in nazaj do začetne skrajne lege

ANG.: *period of vibration*

NEM.: *Periodendauer f, Schwingungsdauer f*

níveléta -e ž črta, ki prikazuje absolutno ali relativno višino osi linijskega objekta, npr. prometnice, mosta, in je prikazana v vzdolžnem prerezu, označena pa je tudi v prečnem prerezu objekta

ANG.: *design level, elevation*

NEM.: *Gradiente f*

nízka grádlnja -e -e ž inženirski objekt, katerega obliko v bistveni meri določata njegova namembnost in uporabnost in je del infrastrukture, npr. most, jez, prometnica, kanalizacija, vodovod, čistilna naprava

ANG.: --

NEM.: --

N2-metóda -e [endvá] ž poenostavljena nelinearna statična analiza pri potresni obtežbi, ki v posameznih fazah računa uporablja dva različno kompleksna modela, in sicer model z več prostostnimi stopnjami in ekvivalentni model z eno prostostno stopnjo

ANG.: *N2 method*

NEM.: *N2 Methode f*

normálna napétost -e -í ž napetost, ki deluje pravokotno na ravnino prečnega prereza konstrukcijskega elementa v smeri normale na opazovani prerèz in je lahko tlačna ali natezna

ANG.: *normal stress*

NEM.: *Normalspannung f*

normální cemènt -ega -ènta m **1.** ▶ normálno-vezóci cemènt

2. ▶ navádni pórtlandski cemènt

normálnovezóci cemènt -ega -ènta m cement, pri katerem čas vezanja traja približno 8 ur **s**: normální cemènt (1)

ANG.: *normal-setting cement*

NEM.: *normalbindender Zement m*

nosilec -lca m **1.** linijski element, ki ima eno od dimenzij bistveno večjo od drugih dveh, uporabljen kot idealizacija obnašanja podolgovatih ukrivljenih ali ravnih

konstrukcijskih elementov, najznačilneje obremenjen z upogibnim momentom in prečno silo

ANG.: *beam*

NEM.: *Balken m*

2. konstrukcijski element, ki je obtežen neposredno ali posredno z na njem nalegajočimi konstrukcijskimi elementi, ali pa je del teh konstrukcijskih elementov, in obtežbo prenaša v podporne konstrukcijske elemente, pri čemer je lahko predizdelan ali izdelan na gradbišču **s:** grêda (1)

ANG.: *beam*

NEM.: *Balken m, Träger m*

3. držalo, ki omogoča namestitve komponent konstrukcije ali njenih elementov, npr. nosilec kabla

ANG.: *holder*

NEM.: *Halter m*

nosilec kabla *-lca -- m* držalo, ki omogoča natančno namestitev kabla za prednapenjanje na armaturni koš konstrukcije, s čimer je zagotovljen želen potek kabla in posledična razporeditev tlačnih napetosti

ANG.: *tendon support*

NEM.: *Kabelhalter m*

nosilna tlà *-ih tál s mn.* zemljina ali hribina, ki ima zadostno nosilnost za prenašanje napetosti, ki jih v njej z obtežbami povzroča objekt, ki stoji na njej

ANG.: --

NEM.: --

nosilni element *-ega -ênta m* ► konstrukcijski element

nosilni sistem *-ega -a m* ► konstrukcijski sistem

nosilnost *-i ž* zmožnost konstrukcije ali njenega elementa, da prenaša obtežbo

ANG.: *carrying capacity, load capacity*

NEM.: *Kapazität f, Ladekapazität f*

nótranja státična količina *-e -e -e ž* ► obremenitev

núlta kóta *-e -e ž* začetna višinska kota relativne višine objekta, na podlagi katere se določajo vse druge relativne kote

ANG.: --

NEM.: --

O

obbetoniranje *-a s* vgradnja betona, ki objema komunalni vod ali zaščitno cev komunalnega voda ali energetskega voda in prevzema dinamične in statične obtežbe prometa ali zemljine ali omogoča križanje vodov

ANG.: --

NEM.: --

objékt *-a m* zgradba iz naravnih ali umetnih materialov, temeljena na tleh **s:** grádnja (2)

ANG.: *facility*

NEM.: *Einrichtung f*

objéti betón *-ega -a m* beton znotraj dovolj gosto razporejene stremenske armature, ki pri enoosnem tlačnem preizkusu preprečuje njegove deformacije v prečni smeri, kar povečuje njegovo trdnost in duktilnost

ANG.: *confined concrete*

NEM.: *Beton unter mehraxialer Druckbeanspruchung m*

oblikóvna fúnkcija *-e -e ž* ► interpolácijska fúnkcija

obódna sténa *-e -e ž* stena, ki razmejuje zunanost in notranost objekta

ANG.: --

NEM.: --

obremenílna preizkúšnja *-e -e ž* preizkus nosilnosti konstrukcije, npr. mostne konstrukcije, ki se izvede pred uporabo in pri katerem se na konstrukcijo na več različnih načinov razporedi obtežbo, npr. tovorna vozila določene mase na mostu, ter izmeri pri tem nastale pomike konstrukcije, s čimer se preveri, ali je obnašanje konstrukcije enako projektiranemu **s:** obremenilni tést

ANG.: *load testing*

NEM.: *Belastungstest m*

obremenilni tést *-ega -a m* ► obremenilna preizkúšnja

obremenítev *-tve ž* osna sila, prečna sila in upogibni moment ali torzijski moment, ki v konstrukciji ali njenem elementu zaradi delovanja obtežb povzroča tlačne, natezne ali strižne napetosti **s:** nótranja státična količina, *po Evrokodih* učinek vpliva

ANG.: *internal force, load*

NEM.: *Schnittkraft f, statische Größe f*

obrúš *-a m* mehanska obraba površine betonske konstrukcije ali njenega elementa, ki zmanjšuje debelino zaščitnega sloja betona

ANG.: *abrasion*

NEM.: *Abrieb m*

O

obtěžba -e ž točkovna ali zvezno porazdeljena sila ali moment, ki deluje na konstrukcijo, ali drug dejavnik, ki povzroča deformacije konstrukcije, npr. temperaturna sprememba, pomik podpore, pospešek temeljnih tal
s: po Evrokodih vpliv
ANG.: *action, load*
NEM.: *Belastung f, Ladung f*

obtěžna kombinacija -e -e ž nabor projektnih vrednosti, ki se uporablja za dimenzioniranje konstrukcij pri mejnih stanjih pri istočasnem delovanju različnih obtežb ob upoštevanju obtežnih faktorjev varnosti
ANG.: *load combination*
NEM.: *Lastkombination f*

obtěžni modél -ega -a m po Evrokodih model za upoštevanje vpliva prometa na konstrukcijo glede na statistično verjetnost pojava in razporeditev različnih tipov vozil in pešcev na mostu
ANG.: *load model*
NEM.: *Lastmodell n*

obtěžni primér -ega -a m nanos obtežbe na konstrukcijo ali njen element glede na vrsto obtežbe ali glede na položaj delovanja obtežbe
ANG.: *load case*
NEM.: *Lastfall m*

obtěžno-deformacijska krivúlja -e -e ž grafični prikaz funkcije odnosa med obtežbo in deformacijo, ki je eden osnovnih rezultatov pri eksperimentalnem preizkušanjju konstrukcij
ANG.: *load-deformation curve*
NEM.: *Last-Verformungs-Kurve f*

odgovórni projektánt -ega -a m odgovórna projektántka -e -e ž do leta 2018 ► pooblašćeni inženír

odpórnost -i ž sposobnost konstrukcije, konstrukcijskega elementa ali materiala, da se upre obremenitvi
ANG.: *resistance*
NEM.: *Widerstand m*

odpírni preréz -ega -éza m prećni preréz konstrukcijskega elementa, ki ni sklenjen, zaradi ćesar ima konstrukcijski element manjšo torzijsko odpornost
ANG.: *open cross section*
NEM.: *offenes Profil n*

odpírto stréme -ega -éna s streme, ki ni sklenjeno in se uporablja za armiranje strižno obremenjenih elementov
ANG.: *open stirrup bar, shear reinforcement*
NEM.: *offener Búgel m*

odvodnjávanje -a s ► dreniranje

odzív -a m časovni potek deformacijskih kolićin in obremenitev, ki nastanejo zaradi delovanja dinamićne obtežbe ali statićne obtežbe
ANG.: *response*
NEM.: *Antwort f*

ogljíkovo vlákno -ega -a s vlakno debeline 5 do 10 µm, ki ga tvorijo skoraj izključno atomi ogljika, urejeni v grafitno kristalno strukturo, zanj pa so znaćilne visoka natezna trdnost, togost, kemićna odpornost, temperaturna stabilnost in nizka lastna teža
s: karbónsko vlákno
ANG.: *carbon fiber*
NEM.: *Karbonfaser f*

ojaćilno vlákno -ega -a s del kompozita v obliki vlakna, ki izboljšuje lastnosti drugega materiala, predvsem trdnost in duktilnost
s: ojaćitveno vlákno
ANG.: *reinforcing fiber*
NEM.: *Verstárkungsfaser f*

ojaćitveno vlákno -ega -a s ► ojaćilno vlákno

okvír -ja m navpićna 2D-konstrukcija ali 3D-konstrukcija, ki jo sestavljajo grede in stebri, ki jih v konstrukcijski sistem povezujejo toga ali delno toga vozlišća
s: okvirna konstrukcija
ANG.: *frame*
NEM.: *Rahmen m*

okvirjem ekvivaléntni méšáni konstrukcijski systém -- -ega -ega -ega -a m po Evrokodih méšáni konstrukcijski sistem, v katerem je strižna nosilnost okvirnega sistema ob vpetju stavbe večja od 50 odstotkov skupne strižne nosilnosti celega konstrukcijskega sistema
ANG.: *frame-equivalent dual system*
NEM.: --

okvirna konstrukcija -e -e ž ► okvír

okvirni systém -ega -a m po Evrokodih konstrukcijski sistem, ki tako navpićno kot vodoravno obtežbo prenaša predvsem z okvirji, katerih strižna nosilnost mora biti večja od 65 odstotkov skupne strižne nosilnosti celega konstrukcijskega sistema
s: skelétni systém
ANG.: *frame system*
NEM.: *Rahmensystem n*

opáz -a m poljubno oblikovan kalup, ki se uporablja za vlivanje betona in s tem določanje oblike betonske konstrukcije ali njenega elementa, navadno izdelan iz montažnih plošč
ANG.: *formwork*
NEM.: *Schalung f*

opázna emúlzija -e -e ž tekoćina na osnovi voskov, ki tvori zašćitni film med betonom

in površino opažne plošče ter ju tako štiti ter hkrati omogoča lažje odstranjevanje opažne plošče, primerna predvsem za kovinske in plastične opažne plošče

ANG.: *formwork emulsion*

NEM.: *Schalungsemulsion f*

opázna rísbá -e -e ž grafični prikaz geometrije armiranega ali prednapetega betonskega elementa z vsemi detajli in odprtini, ki omogoča pripravo in izdelavo opaža

s: opázni načrt

ANG.: *formwork drawing*

NEM.: *Schalungs-Zeichnung f*

opázni načrt -ega -a m ► opázna rísbá

opázno ólje -ega -a s viskozna tekočina, ki tvori zaščitni film med betonom in površino opažne plošče ter ju tako štiti ter hkrati omogoča lažje odstranjevanje opažne plošče, primerno predvsem za kovinske in lesene opažne plošče

ANG.: *formwork oil*

NEM.: *Schalöl n*

opórna konstrukcija -e -e ž konstrukcija, ki zadržuje zemljino, da se ta ne vsuje na nižje ležeči objekt

ANG.: *retaining wall*

NEM.: *Stützmauer f*

opórnicá -e ž krivulja, ki jo določa rezultanta notranjih sil, značilna za ločne konstrukcije

ANG.: *line of thrust*

NEM.: *Schublinie f*

opórnik -a m vmesna podpora ali krajna podpora loka oboka ali vodoravne prekladne konstrukcije mesta

ANG.: *support*

NEM.: *Auflager n*

opórni zíd -ega -a m navpična ali poševna stena, vpeta v tla, lahko tudi sidrana v zemljino, ki zadržuje pritiske zaledne zemljine in ima v navpičnem prerezu obliko črke L

ANG.: *retaining wall*

NEM.: *Stützmauer f*

ortogónálná anizotropíja -e -e ž ► ortotropíja

ortotropíja -e ž značilnost materiala, da so njegove fizikalne lastnosti različne v različnih med seboj pravokotnih smereh

s: ortogónálná anizotropíja

ANG.: *orthotropy*

NEM.: *Orthotropie f*

ortotrópna plôšča -e -e ž plošča, katere fizikalne značilnosti v dveh med seboj pravokotnih smereh ravnine plošče niso enake

ANG.: *orthotropic slab*

NEM.: *orthotrope Platte f*

ós osí ž **1.** navidezna referenčna črta, s pomočjo katere se definira koordinate, navadno postavljena v težišče prečnega prereza linijskega konstrukcijskega elementa ali v sredino debeline ploskovnega konstrukcijskega elementa, ki poteka vzdolž konstrukcijskega elementa

ANG.: *axis*

NEM.: *Achse f*

2. navidezna referenčna črta, okoli katere se suče telo

ANG.: *axis*

NEM.: *Achse f*

ósna deformácija -e -e ž deformacija v smeri koordinate, ki poteka v smeri koordinate vzdolž najdaljše dimenzije konstrukcijskega elementa, in sicer skrček ali raztezek

ANG.: *axial deformation*

NEM.: *axiale Verformung f*

ósna obtéžba -e -e ž obtežba v smeri koordinate, ki poteka skozi težišče prečnega prereza konstrukcijskega elementa in povzroča tlak ali nateg, če deluje ekscentrično, pa tudi upogibni moment

ANG.: *axial load*

NEM.: *axiale Belastung f*

ósna razdálja -e -e ž razdalja med težiščema dveh konstrukcijskih elementov

ANG.: *axial distance*

NEM.: *axialer Abstand m*

ósna síla -e -e ž síla vzdolž dolžine konstrukcijskega elementa v smeri normale na prerez prizmatičnega elementa, ki povzroča tlak ali nateg

ANG.: *axial force*

NEM.: *Axialkraft f, Längskraft f*

ósna tógost -e -i ž tlačna ali natezna togost konstrukcijskega elementa v smeri najdaljše dimenzije linijskega elementa ali v ravnini ploskovnega elementa, izražena kot produkt modula elastičnosti materiala in ploščine prečnega prereza

ANG.: *axial stiffness*

NEM.: *axiale Steifigkeit f*

ósno-upogíbna obremenítev -e -tve ž kombinacija osne síle in upogibnega momenta, zaradi katere se spremeni razmerje med tlačnimi in nateznimi napetostmi v prečnem prerezu in ki povzroči pomik nevtralne osi izven težišča prečnega prereza

ANG.: *axial bending load*

NEM.: *axiale Biegebelastung f*

osnovna kontrolna plôškev -e -e -kve ž ploskev, ki jo obkroža osnovni kontrolni

obod pri preverjanju nevarnosti preboja plošče

ANG.: *basic control area*

NEM.: *Kontrollbereich m*

osnovna nihajna oblika -e -e -e ž oblika deformirane konstrukcije pri lastnem nihanju z najnižjo frekvenco

ANG.: *fundamental mode shape*

NEM.: *Grundeigenform f*

osnovna obtežna kombinacija -e -e -e ž nabor projektne vrednosti za stalne obtežbe inčasne obtežbe, ki se uporablja za dimenzioniranje konstrukcij pri mejnih stanjih

ANG.: *basic load combination*

NEM.: *Grundkombination f*

osnovni kontrolni obseg -ega -ega -éga m po Evrokodih obseg območja gladke plošče na določeni razdalji od stebra, ki podpira ploščo, znotraj katerega se kontrolira možnost preboja plošče

ANG.: *basic control perimeter*

NEM.: *Kontrollumfang m*

osnovni kontrolni prerež -ega -ega -éza m prerež, ki je definiran s produktom osnovnega kontrolnega obsega in povprečne efektivne statične višine

ANG.: *basic control cross section*

NEM.: --

otrdéli betón -ega -a m beton, ki je prešel iz mehkega tekočega stanja v čvrsto stanje in ga ni več mogoče oblikovati

ANG.: --

NEM.: --

P

otrjevanje -a s prehod sveže cemente zmesi iz mehkega tekočega stanja, ko jo je mogoče oblikovati, v čvrsto stanje, ko oblikovanje več ni možno, kar se začne 2 do 4 ure po zamešanju in se zaključi v nekaj urah

ANG.: *hardening*

NEM.: *Erhärten n, Erstarren n*

ovirana deformacija -e -e ž v celoti ali delno preprečena deformacija konstrukcije ali njenega elementa zaradi vpetosti ali trenja

ANG.: *restraint, restraint deformation*

NEM.: *Zwang m, Zwängung f*

ovójnica -e ž sočasni prikaz več diagramov obremenitev ali deformacij, iz katerega je mogoče razbrati njihove največje in najmanjše vrednosti v vsaki točki konstrukcijskega elementa za vse obravnavane obtežne primere

ANG.: *envelope*

NEM.: --

ovójnica natéznih síl -e --- ž diagram, ki prikazuje potek nateznih sil po konstrukcijskem

elementu, izpeljan iz diagrama upogibnih momentov ob znani ročici notranjih sil v armiranobetonskem prečnem prerezu

ANG.: --

NEM.: *Zugkraftlinie f*

ovójnica upogibnih moméntov -e --- ž sočasni prikaz več diagramov upogibnih momentov, iz katerega je mogoče razbrati največje vrednosti upogibnega momenta v vsaki točki konstrukcijskega elementa za vse obravnavane obtežne primere

ANG.: *bending-moment envelope*

NEM.: *Momentengrenzlinie f, Momentenverlauf m*

P

pahljāča -e ž most s poševnimi zategami, pri katerem so kabli na vrhu v pilon vpeti na istem mestu ali blizu skupaj

ANG.: *fan bridge*

NEM.: *Büschelssystem der Schrägseilbrücke n, Fächersystem der Schrägseilbrücke n*

páličje -a s konstrukcijski sistem, ki je oblikovan iz ravnih palic, spojenih s členki, da se v konstrukcijskih elementih pojavljajo samo osne sile

ANG.: *truss*

NEM.: *Fachwerk n*

pálična armatúra -e -e ž armatura konstrukcije ali njenega elementa, ki je narejena ali oblikovana iz armaturnih palic, kar vključuje vzdolžno armaturo, stremena in jahače

ANG.: --

NEM.: --

pálični nosílec -ega -lca m linijski konstrukcijski element, obtežen pravokotno na vzdolžno os, sestavljen iz spojenih ravnih ali ukrivljenih elementov, iz katerih so tvorjeni zgornji in spodnji pas ter vmesne prečke in diagonale

ANG.: *truss beam*

NEM.: *Fachwerkträger m*

parabólični kábel -ega -bla m kabel za prednapetje, ki je po konstrukcijskem elementu voden v obliki kvadratne ali kubične krivulje

ANG.: *parabolic tendon*
NEM.: *parabolisches Kabel n*

parazitni moment -ega -ênta m moment, ki se zaradi vsiljenih deformacij pojavlja v prednapetih statično nedoločeni konstrukcijah z ekscentrično vgrajenimi kabli
ANG.: *parasitic moment*
NEM.: *Parasit-Moment m*

partikulárni kompozit -ega -a m kompozit, sestavljen iz kontinuirane faze, v kateri se nahajajo enakomerno porazdeljeni delci, katerih dimenzije so približno enake v vseh smereh, npr. beton, asfaltni beton
ANG.: *particulate composite*
NEM.: *Teilchenverbundwerkstoff m*

pasívna potrésna izolácija -e -e -e ž sistem, s katerim se zmanjšajo potresne obremenitve v konstrukciji, tako da se z vgraditvijo posebnih naprav med temelje in konstrukcijo, ki izolirajo konstrukcijo od tal, spremenijo dinamične karakteristike konstrukcije in poveča sposobnost dušenja v njej, ne da bi se pri tem v konstrukcijo aktivno posegalo z dovajanjem dodatne energije dušenja
ANG.: *passive seismic control, passive seismic isolation*
NEM.: *passive seismische Isolation f*

pasivni zêmeljski pritisk -ega -ega -a m največja vrednost zemeljskega pritiska, upoštevana pri analizi konstrukcije, pri kateri je predvidena mobilizacija zaledne zemljine zaradi premika konstrukcije v smeri zaledne zemljine
ANG.: *passive earth pressure*
NEM.: *passiver Erddruck m*

pásnica -e ž vodoravni del tankostenskega prečne preza v oblike črke I ali T
ANG.: *flange*
NEM.: *Flansch m*

pasôvni têmelj -ega -a m linijski konstrukcijski element, značilen za plitvo temeljenje zidov in sten, ki na tla prenaša obremenitve v navpični in prečni smeri **s**: têmeljna grêda, trákasti têmelj
ANG.: *strip foundation, wall footing*
NEM.: *Streifenfundament n*

pések -ska m naravni material z rzni, velikimi od 0 do 4 mm, najpogosteje iz kremenastih skal ali kamnov, z velikim notranjim trenjem, ki je brez kohezije, kadar je suh, z znatno kohezijo pa, kadar je moker
ANG.: *sand*
NEM.: *Sand m*

péšmóst -a m ▶ bív

pêta lóka -e -- ž del loka, ki je vpet v opornik
ANG.: *skewback, springer*
NEM.: *Kämpfer m*

pêta têmelja -e -- ž razširjeni del temelja na stiku s temeljnimi tlemi, obrnjen v zaledje
ANG.: *heel*
NEM.: --

pháni betón -ega -a m ▶ nabiti betón

PIBK -- [peibeká] m krat. ◀▶ projékt izvédbé betónske konstrukcije

pilón -a m visok monumentalni steber, v katerega so vpeti kabli mosta s poševnimi zategami **s**: pilónski stebèr
ANG.: *pylon*
NEM.: *Pylon m*

pilónski stebèr -ega -brà m ▶ pilón

pilót -a m konstrukcijski element v obliki stebra, navadno z okroglim prečnim prerezom, vgrajen, vlit ali zabit v zemeljsko podlago, ki se uporablja za globoko temeljenje objektov
ANG.: *pile*
NEM.: *Pfahl m*

pilotiranje CFA -a -- [ceefá] s tehnologija izdelave pilotov, pri kateri je beton vlišan v vrtno sočasno z vrtnjem vrtnice, armaturni koš pa vstavljen naknadno
ANG.: *CFA piling method, continuous flight auger piling method*
NEM.: *Schneckenortbetonverfahren n*

pilótna grêda -e -e ž vodoravni linijski konstrukcijski element, ki povezuje glave posameznih pilotov, vgrajene na določenih razmikih
ANG.: *pile cap*
NEM.: *Pfahlkopf m, Pfahlkopfplatte f*

pláštíčna analiza -e -e ž analiza nosilnosti konstrukcije, ki upošteva nepovratne zveze med napetostmi in deformacijami ali silami in pomiki
ANG.: *plastic analysis*
NEM.: *plastisches Verfahren f*

pláštíčna deformácija -e -e ž deformacija konstrukcije ali njenega elementa, ki ostane v materialu tudi po razbremenitvi **s**: nêpovratna deformácija
ANG.: *plastic deformation, plastic flow*
NEM.: *plastische Deformation f, plastische Formänderung f, plastische Verformung f*

pláštíčna rotácija -e -e ž nepovratni del zasuka konstrukcijskega elementa, ki je običajno posledica plastifikacije jekla
ANG.: *plastic rotation*
NEM.: *plastische Rotation f*

P

plástična teorija -e -e ž teorija konstrukcij, ki upošteva nepovratne zveze med napetostmi in deformacijami ali silami in pomiki
 ANG.: *theory of plasticity*
 NEM.: *Plastizitätstheorie f*

plástični betón -ega -a m beton običajne vlažnosti s premerom razleza med 350 in 410 mm
 ANG.: *buttery concrete, plastic concrete*
 NEM.: *plastischer Beton m*

plástični členek -ega -nka m točka nosilca ali stebra v plastični teoriji, v kateri prerez konstrukcijskega elementa zaradi plastifikacije upogibne armature izgubi del togosti, zaradi česar se točka obnaša kot členek, le da upogibni moment v njem ni nič, pač pa tolikšen, kot je povzročil plastifikacijo
 ANG.: *plastic hinge*
 NEM.: *Fließgelenk n, plastisches Gelenk n*

plástični mehanizem -ega -zma m stanje konstrukcije, v kateri nastane ravno toliko plastičnih členkov, da konstrukcija pri ohranjeni nosilnosti preide v labilno stanje
s: méjni mehanizem
 ANG.: *plastic mechanism*
 NEM.: *plastischer Mechanismus m*

plástičnost -i ž **1.** lastnost svežega betona, da ga je že pri majhnem pritisku mogoče oblikovati in gnesti
 ANG.: *plasticity*
 NEM.: *Plastizität f*
2. sposobnost trdega materiala, da se pri obremenjevanju trajno deformira, s čimer pride do nepovratne spremembe oblik
 ANG.: *plasticity*
 NEM.: *Plastizität f*

plastifikácija -e ž fizikalna in kemijska sprememba v materialu, nastala zaradi obremenitve, po kateri se material po razbremenitvi ne povrne več v stanje pred obremenitvijo
 ANG.: *yielding point*
 NEM.: *Streckgrenze f*

plastifikátor -ja m kemijski dodatek svežemu betonu, ki izboljšuje obdelovalnost in vgradljivost svežega betona ob nespremenjenem vodo-cementnem razmerju in praviloma izboljšuje mehanske in obstojnostne lastnosti strjenega betona, ker omogoča pripravo betonov z nižjim vodo-cementnim razmerjem
 ANG.: *plasticizer*
 NEM.: *Betonverflüssiger m, Fließmittel n, Weichmacher m*

plezajóci opáz -ega -a m opaž, ki se uporablja pri betoniranju navpičnih konstrukcij

nespremenljive oblike, pri čemer se predhodno nižje ležeči betonirani in strjeni odsek uporabi za nosilno ogrodje opaža višje ležečega odseka
s: sámoplezajóci opáz
 ANG.: *climbing formwork, self-climbing formwork*
 NEM.: *Kletterschalung f*

plítvo temeljéne -ega -a s temeljenje do globine med 80 in 100 cm pod objektom, ki je mogoče na dobro nosilnih tleh, izvedeno kot temeljna plošča, pasovni temelj ali točkovni temelj
 ANG.: *shallow foundation*
 NEM.: *Flachgründung f*

plóšča -e ž konstrukcijski element, katerega debelina je izrazito manjša od njegove širine in dolžine, obtežen pravokotno na svojo ravnino in zato obremenjen predvsem z enim upogibnim momentom ali dvema upogibnima momentoma in eno prečno silo ali dvema prečnima silama
 ANG.: *plate, slab*
 NEM.: *Platte f*

počasivezóci cement -ega -ênta m cement, katerega čas vezanja je podaljšan in traja več kot 8 ur
 ANG.: *slow-setting cement*
 NEM.: *langsambindender Zement m*

podájnost -i ž razmerje med deformacijo, bodisi pomikom bodisi zasukom, in obremenitvijo, ki je to deformacijo povzročila, ki se kaže kot gibkost ali deformabilnost konstrukcije ali njenega elementa ob obremenitvi in je obratno od togosti
 ANG.: *flexibility*
 NEM.: *Flexibilität f*

podájnostna matrika -e -e ž matrika, katere členi d_{ij} povedo, kolikšen premik nastane v konstrukciji na mestu in v smeri prostostne stopnje i , če na konstrukcijo na mestu in v smeri prostostne stopnje j učinkuje posplošena sila 1,0, vse druge posplošene sile pa so enake nič
 ANG.: *flexibility matrix*
 NEM.: *Flexibilitätsmatrix f*

pòdbetón -a m ► podlóžni betón

podhòd -óda m transportni objekt, ki pešcem omogoča prečkanje prometnega toka pod prometnico, zaradi česar ne pride do neposrednega križanja dveh prometnih tokov
 ANG.: *pedestrian underpass, subway*
 NEM.: *Fußgängerunterführung f*

pòdkonstrúkcija -e ž **1.** manjša enota kompleksne konstrukcije za analizo celotne konstrukcije, pri kateri so upoštevani načini

prenosa obremenitev in podpiranja med posameznimi deli, zaradi česar je njena analiza razmeroma preprosta

ANG.: *substructure*

NEM.: *Unterkonstruktion f*

2. sekundarna konstrukcija, ki dopolnjuje primarno nosilno konstrukcijo tako, da prevzema specifične obtežbe omejenega obsega, npr. fasadna podkonstrukcija

ANG.: --

NEM.: --

podlôžni betôn -ega -a m sloj pustega betona določene debeline, ki služi izravnavi temeljnih tal in zaradi ravne in čiste zgornje površine omogoča namestitve armature

s: pòdbetôn

ANG.: *blinding concrete, mudmat*

NEM.: *Ausgleichsbeton m*

podmérno zrno -ega -a s zrno agregata, katerega velikost je manjša od odprtine sita, zaradi česar pade skozi sito

ANG.: *undersized grain, undersized particle*

NEM.: *Unterkorn n*

podpóra -e ž konstrukcijski element, temeljna tla ali njuna idealizacija, uporabljena v statičnem sistemu, ki prevzemajo obtežbe nanje oprtih konstrukcijskih elementov in preprečujejo ali omejujejo gibanje teh elementov

ANG.: *bearing, pier*

NEM.: *Auflager n, Stütze f*

podpórna konstrúkcija -e -e ž linijska konstrukcija, ki zadržuje zemljino, navadno prečnega prereza L-oblike, lahko zidana, ulita iz betona in armirana ali izvedena z jeklenimi profili, sidrana v zaledje ali vpeta globoko v podlago

ANG.: *substructure*

NEM.: *Unterbau m*

podpórni zid -ega -a m konstrukcija, ki zadržuje zemljino in ji s tem zagotavlja stabilnost

ANG.: *retaining wall*

NEM.: *Stützmauer f*

podtálnica -e ž voda, ki se nahaja pod višinsko koto zunanjega terena in je del podzemnega vodonosnika s: podzémna vòda

ANG.: *groundwater*

NEM.: *Grundwasser n*

podvòdno betoníranje -ega -a s vgrajevanje betona s prilagojeno recepturo in tehnologijo pod vodo

ANG.: *underwater concreting*

NEM.: *Betonieren unter Wasser n*

podvòz -ôza m transportni objekt, ki vozilom omogoča prečkanje prometnega toka pod

prometnico, zaradi česar ne pride do neposrednega križanja dveh prometnih tokov

ANG.: *underpass*

NEM.: *Unterführung f*

podzémna vòda -e -e ž ► podtálnica

pogléd -éda m tehniška risba, ki prikazuje celoten objekt, celotno konstrukcijo ali njen del, od spredaj ali s strani

ANG.: *view*

NEM.: *Aussicht f*

Poissonov količnik -ega -a [poasónov] m količnik, ki izraža razmerje med specifično deformacijo, pravokotno na smer obtežbe, in specifično deformacijo v smeri obtežbe

ANG.: *Poisson's ratio*

NEM.: *Poisson-Verhältnis n, Querdehnungszahl f*

pokriti vkòp -ega vkòpa m podzemni premostitveni objekt, za katerega se najprej izvede izkop, nato se objekt zgradi na prostem in se zasuje

ANG.: *cut & cover structure*

NEM.: *Unterflurtrasse f*

poláganje armatúre -a -- s **1.** prikaz razporeditve armature na armaturnem načrtu, predvsem navedba pozicije, količine armature in razmikov med posameznimi armaturnimi palicami iste pozicije

ANG.: --

NEM.: *Darstellung der Bewehrung f*

2. nameščanje, razporejanje, vezanje in varjenje armature na gradbišču pred betoniranjem

ANG.: *installation of reinforcement*

NEM.: *Montage und Einbau der Bewehrung*

poligonálnni kábel -ega -bla m kabel za prednapenjanje konstrukcije, katerega vzdolžni potek sestavljajo odseki različno usmerjenih daljic

ANG.: *polygonal tendon*

NEM.: *polygonales Kabel n*

polmér krívljenja -a -- m polmer valja, okoli katerega se v železokrivnici ovije armaturna palica, s čimer se ob primerno velikem polmeru doseže taka oblika, da se na mestu spremembe smeri osi palice preprečijo njene poškodbe in zmanjša koncentrirani pritisk na beton

ANG.: *radius of the mandrel*

NEM.: *Dorndurchmesser n*

pôlna plôšča -e -e ž plošča s polnim prerezom brez odprtín

ANG.: *solid slab*

NEM.: *Massivdecke f*

polnilni betón -ega -a m beton, ki se uporablja za zapolnitev predhodno oblikovanih vmesnih prostorov ali votlin v zidovju
 ANG.: --
 NEM.: --

polnilo -a s material, dodan vezivu, ki kvalitete kompozita ne poslabša bistveno ali določene lastnosti celo izboljša, hkrati pa je cenejši in bolj dostopen od veziva
 ANG.: *filler*
 NEM.: *Füllstoff m*

pôlni preréz -ega -éza m prečni prerez betonskega konstrukcijskega elementa, ki je povsem zapolnjen z materialom
 ANG.: *solid cross section*
 NEM.: *Vollquerschnitt m*

pôlno prèdnapénjanje -ega -a s prednapenjanje konstrukcije ali njenega elementa, pri katerem so natezne napetosti povsem izničene s tlačnimi napetostmi napenjanja
 ANG.: *full prestressing*
 NEM.: *volle Vorspannung f*

pôlno prèdnapétje -ega -a s prednapetje, pri katerem so natezne napetosti povsem izničene s tlačnimi napetostmi napenjanja
 ANG.: --
 NEM.: --

polnovpétostni momènt -ega -ênta m ► vpétostni momènt

pomična podpóra -e -e ž podpora, ki omogoča vrtenje podprtih elementov in vodoravni ali navpični pomik, ne pa obeh hkrati, ter tako prevzema reakcijo v eni smeri
 ANG.: *movable support, roller support*
 NEM.: *bewegliches Auflager n*

pomični óder -ega ódra m gradbeni oder, ki je nameščen na kolesa in se ga sestavljenega lahko odpelje na drugo mesto
 ANG.: *movable scaffolding*
 NEM.: *bewegliches Gerüst n, Rollgerüste n*

pomični okvír -ega -ja m okvir, pri katerem vodoravni pomiki niso podprti z vodoravno togimi konstrukcijskimi elementi, npr. s steno ali stopniščnim jedrom, zaradi česar se morajo ti pomiki upoštevati v računskem modelu
 ANG.: *frame with sidesway, horizontally unbraced frame, sway frame*
 NEM.: --

pomični opáz -ega -a m opaž, ki se premika skladno s potekom gradnje
 ANG.: *movable formwork*
 NEM.: *bewegliche Schalung f*

pomično ležíšče -ega -a s ležišče, ki dovoljuje premike v eni smeri ali več smereh

ANG.: *roller bearing*
 NEM.: *Walzenlager n*

pomík -a m translatorna sprememba položaja konstrukcije ali njenega dela **s**: translácija
 ANG.: *displacement, translation*
 NEM.: *Translation f, Verschiebung f*

pontónski móst -ega -a m začasni plavajoči most, ki se poljubno sestavi iz manjših kosov, navadno uporabljan v vojaške namene ali pri reševanju v naravnih nesrečah **s**: montážni móst (2)
 ANG.: *pontoon bridge*
 NEM.: *Pontonbrücke f*

pooblaščèni inženír -ega -ja m pooblaščèna inženírka -e -e ž oseba z opravljenim strokovnim izpitom, ki je včlanjena v inženirsko zbornico in izpolnjuje zakonske pogoje za ukvarjanje s projektantskimi storitvami, nadziranjem gradnje in revidiranjem projektne dokumentacije **s**: **do leta 2018** odgovórni projektánt
 ANG.: --
 NEM.: --

póra -e ž majhna odprtina v konstrukcijskem materialu, napolnjena s tekočino ali zrakom, ki zmanjšuje njegovi trdnost in gostoto, v primeru napoljenosti z zrakom pa povečuje zvočno in toplotno izolativnost
 ANG.: *pore*
 NEM.: *Pore f*

pórna vóda -e -e ž voda, ki zapolnjuje zaprte votlinice betona, kamnine ali zemljine
 ANG.: *pore water*
 NEM.: *Porenwasser n*

pórobetón -a m lahki beton porozne teksture, nastale s sproščanjem zračnih mehurčkov v kemijski reakciji zaradi dodanega aluminija ali cinka, ki se ga neguje z avtoklaviranjem **s**: céličasti betón, célični betón
 ANG.: *aerated concrete, cellular concrete, gas concrete*
 NEM.: *Porenbeton m*

poróznost -i ž volumski delež por v materialu, izražen kot volumen por glede na celoten volumen materiala vključno s porami
 ANG.: *porosity*
 NEM.: *Porosität f*

pórtland cemènt -- -ênta m ► pórtlandski cemènt

pórtlandski cemènt -ega -ênta m cement, ki je sestavljen iz različnih masnih deležev cementnega klinkerja, granulirane plavžne pucolana, elektrofiltrskega pepela, žganega skrilavca, apnenca, mikrosilike, kalcijevega

sulfata in dodatkov v obliki naravne ali umetne organske ali anorganske snovi

s: pórtland cement

ANG.: *Portland cement*

NEM.: *Portlandzement m*

porúšni mehanizem -ega -zma m razporeditev poškodb, ki vodijo do porušitve prečnega prereza, konstrukcijskega elementa ali celotne konstrukcije

ANG.: *collapse mechanism, failure mechanism*

NEM.: *Kollapsmechanismus m*

posèd -éda m znižanje višine zbite gmote svežega betona v obliki prisekanega stožca zaradi lastne teže, s čimer je po standardu določen razred konsistence, ki podaja obdelavnost svežega betona

ANG.: *slump*

NEM.: *Einbruch m*

posédek -dka m višinska razlika, za katero se stisnejo tla pod konstrukcijo zaradi obtežbe konstrukcije

ANG.: *subsidence*

NEM.: *Senkung f*

posnéti rób -ega -a m spoj stranic konstrukcijskega elementa, ki ni pravokoten ali ostrokoten, temveč zaokrožen ali obdelan z izvedbo vmesne ploskve, navadno nagnjene za kot 45°

ANG.: --

NEM.: --

pospešek tèmeljnih tál -ška -- -- m pospešek v zemljini, ki je posledica delovanja potresa

ANG.: *ground acceleration*

NEM.: *Bodenbeschleunigung f*

pospeševálec strjevánja -lca -- m dodatek svežemu betonu, ki pospeši pridobivanje trdnosti betona

ANG.: *accelerating admixture*

NEM.: --

pospeševálec vézanja -lca -- m ► pospešilo vézanja

pospešilo vézanja -a -- s dodatek svežemu betonu, ki pospeši hidracijo cementa
s: pospeševálec vézanja

ANG.: --

NEM.: --

pošévna zatéga -e -e ž kabel, ki povezuje prekladno konstrukcijo mosta s pilonom

ANG.: *cable*

NEM.: *Kabel n*

potísna analiza -e -e ž nelinearna statična analiza, ki se uporablja v potresnem inženirstvu, pri kateri se konstrukcijo potiska do njenega mejnega stanja z vodoravnimi silami, ki so po višini

konstrukcije razporejene približno tako kot potresne sile **s:** pushover analiza

ANG.: *pushover analysis*

NEM.: *Pushover-Analyse f*

potrésna analiza -e -e ž računski postopek, s katerim se ugotavlja obnašanje in obremenitve konstrukcij pri potresni obtežbi

ANG.: *seismic analysis*

NEM.: *Erdbebenberechnung f, seismische Analyse f*

potrésna cóna -e -e ž območje, na katerem so pričakovani potresi določene intenzitete, kar določa obremenitve, ki jih je treba upoštevati pri potresnoodpornem projektiranju

ANG.: *seismic zone*

NEM.: *Erdbebenzone f*

potrésna izolácija -e -e ž naprave in sistemi, s katerimi se zmanjša potresne obremenitve v konstrukciji, tako da spremenijo dinamične karakteristike konstrukcije in povečajo sposobnost dušenja

ANG.: *seismic control, seismic isolation*

NEM.: *seismische Isolierung f*

potrésna obremenitev -e -tve ž učinek potresne obtežbe, npr. notranja sila, moment, napetost, na konstrukcijski element

ANG.: *seismic-action effect*

NEM.: *Erdbebenbeanspruchung f*

potrésna obtéžba -e -e ž obtežba, ki se pojavi zaradi premika tal pri potresu, običajno prikazana z zapisom časovnega poteka pospeškov tal ali z elastičnim spektrom odziva, pogosto izražena z ekvivalentnimi vodoravnimi inercijskimi silami **s:** po Evrokodih potrésni vpliv

ANG.: *seismic action, seismic load*

NEM.: *Erdbebeneinwirkung f*

potrésna obtéžna kombinácija -e -e -e ž nabor obtežb, ki vključujejo potresno obtežbo in se z ustreznimi delnimi obtežnimi faktorji sočasno upoštevajo pri projektiranju

ANG.: *seismic-load combination*

NEM.: *Erdbebenlastkombination f*

potrésna odpórnost -e -l ž sposobnost konstrukcije in njenih elementov, da prevzamejo obremenitve in deformacije, ki jih vsili potresna obtežba

ANG.: *seismic resistance*

NEM.: *Erdbebenwiderstand m*

potrésna síla -e -e ž inercijska sila mase, ki nastopi zaradi njenih pospeškov pri potresni obtežbi

ANG.: *seismic force*

NEM.: *Erdbebenkraft f*

potrésni porušni mehanizem -ega -ega -zma
m način porušitve večetažne konstrukcije med potresom zaradi tvorbe plastičnih členkov

ANG.: *collapse damage pattern, earthquake failure mechanism*

NEM.: *Versagensmechanismus m*

potrésni vpliv -ega -a m po Evrokodih ► potrésna obtežba

potresnoodporna gradnja -e -e ž gradnja konstrukcij, ki se pri najmočnejšem projektne potresu ne smejo porušiti, lahko pa utrpijo določene poškodbe

ANG.: *seismic resistant construction*

NEM.: *Erdbebensicheres Bauen n*

potresnoodporno projektiranje -ega -a s postopki snovanja, načrtovanja, analize, dimenzioniranja, konstruiranja in izvedbe konstrukcij, ki zagotavljajo potresnoodporno gradnjo

ANG.: *seismic resistant design*

NEM.: *Erbebensichere Auslegung f*

potrésno projektno stánje -ega -ega -a s projektno stanje, ki je določeno z obtežno kombinacijo, ki vključuje potresno obtežbo

ANG.: *seismic design situation*

NEM.: *Erdbebenbemessungssituation f*

povès -ésa m razdalja med težiščno osjo ali ravnino konstrukcijskega elementa ob njegovi vgraditvi in po njegovi obtežitvi

ANG.: *sag*

NEM.: *Senkung f*

povézana sténa -e -e ž ► sténa z odprtínami

povrátna dôba -e -e ž časovno obdobje, v katerem je pričakovana ponovitev nekega naravnega pojava, npr. potresa, poplave, sneženja

ANG.: *return period*

NEM.: *Wiederkehrperiode f*

površinska armatúra -e -e ž armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena za preprečevanje luščenja ali razpokanja vrhnjega dela betona, predvsem kadar je premer vzdolžne armaturne palice večji od 32 mm ali kadar je zaščitni sloj debelejši od 70 mm, nameščena okoli stremenske armature

ANG.: *surface reinforcement*

NEM.: *Oberflächenbewehrung f*

póзитivna armatúra -e -e ž natezna armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena zaradi nategov, ki jih povzročajo pozitivni upogibni moment

ANG.: *positive steel*

NEM.: --

póзитivni upogibni momènt -ega -ega -ênta

m upogibni moment v uveljavljenem koordinatnem sistemu, ki nosilec ukrivlja konkavno ter v zgornjem delu prečnega prereza povzroča tlak, v spodnjem pa nateg

ANG.: *positive bending moment, sagging moment*

NEM.: *negatives Biegemoment n*

požárna obremenítev -e -tve ž učinki na konstrukcijo, ki jih povzročijo vpliv požara

ANG.: *fire-action effect, fire loading*

NEM.: *Brandbelastung f*

požárna odpórnost -e -i ž sposobnost snovi in konstrukcij, da pri požaru ne utrpijo usodnih poškodb in primerno ohranijo svojo funkcijo

ANG.: *fire resistance*

NEM.: *Feuerbeständigkeit f, Feuerwiderstand m*

požárno obtežno stánje -ega -ega -a s ► požárno projektno stánje

požárnoodpórno projektiranje -ega -a s

postopki snovanja, načrtovanja, analize, dimenzioniranja, konstruiranja in izvedbe konstrukcij, katerih rezultat je gradnja, ki po veljavnih predpisih izkazuje določeno stopnjo odpornosti na požar, s čimer je zagotovljen zadostni čas za umik iz gradnje ali njene okolice brez smrtnih žrtev zaradi porušitve konstrukcije

ANG.: *fireproof design, structural fire design*

NEM.: *Feuerfestbau m*

požárno projektno stánje -ega -ega -a s računsko stanje konstrukcije, pri katerem se upošteva vpliv požara **s**: požárno obtežno stánje

ANG.: *fire design situation*

NEM.: --

prebòj -ôja m dogodek, značilen za plošče, podprte s stebri, pri katerem steber hipno predre ploščo, pri čemer ni nobenih predhodnih znakov v obliki razpok

ANG.: *punching shear*

NEM.: *Durchstanzschere f*

prebójna armatúra -e -e ž strižna armatura, zlasti v obliki jeklenih čepov ali stremen, nameščenih v obliki ovala v ploščo v okolici spoja s stebrom, ki je v betonski konstrukcijski element, predvsem v gladko ploščo, vgrajena zaradi strižnih napetosti **s**: proti-prebójna armatúra

ANG.: *punching-shear reinforcement*

NEM.: *Durchstanzbewehrung f*

préčna armatúra -e -e ž armatura, ki je položena pravokotno na vzdolžno os linijskega konstrukcijskega elementa

ANG.: *cross reinforcement, transverse reinforcement*

NEM.: *Querbewehrung f*

prèčna dilatácija -e -e ž dilatácija, ki je izvedena pravokotno na vzdolžno smer konstrukcije ali njenega elementa

ANG.: --

NEM.: --

prèčna sila -e -e ž sila, ki linijski konstrukcijski element obremenjuje v eni izmed dveh pravokotnih smeri na njegovo vzdolžno os, ki povzroča strig

ANG.: *shear force*

NEM.: *Querkraft f*

prèčník -a m konstrukcijski element, ki pri prekladni konstrukciji mosta, sestavljeni iz več nosilcev T-prereza, ali pri prekladni konstrukciji mosta s škatlastim prerezom zagotavlja povezanost posameznih delov prèčnega prereza nad podpornimi stebri ali opornikom

ANG.: *cross beam*

NEM.: *Querscheibe f, Querträger m*

prèčni prerèz -ega -éza m **1.** grafični prikaz reza konstrukcijskega elementa, izdelan pravokotno na njegovo vzdolžno os, z definiranimi geometrijskimi in materialnimi značilnostmi

ANG.: *cross section*

NEM.: *Querschnitt m*

2. grafični prikaz konstrukcije, izdelan kot stranski ris, ki prikazuje notranjost in sestavo konstrukcije v pravokotni smeri konstrukcije z oznako smeri gledanja

ANG.: *section A-A*

NEM.: *Querschnittszeichnung f*

predálčje -a s konstrukcijski sistem, v katerem so spoji med posameznimi paličnimi konstrukcijskimi elementi togi in ne členkasti, zaradi česar se v njih poleg osnih sil pojavlja tudi upogibni moment

ANG.: --

NEM.: --

predèlna stèna -e -e ž stena, ki ni nosilna in ne prenaša obremenitev, ampak služi zgolj kot pregrada med dvema prostoroma

ANG.: --

NEM.: --

predhódno napèti kábel -- -ega -bla m kabel, ki je natezan pred vgradnjo betona in zalitjem z njim, popuščen pa po zadostni strditvi betona, ko je ta že pridobil potrebno trdnost

ANG.: --

NEM.: --

predhódno prèdnapénjanje -ega -a s prèdnapénjanje, pri katerem so jekleni kabli ali

jeklene palice umeščeni in napeti znotraj opaža ter pritrjeni zunaj njega, še preden je vanj vlit sveži beton, popuščeni pa po tem, ko beton doseže zadostno tlačno trdnost

ANG.: *pretensioning*

NEM.: *Vorspannung mit sofortigem Verbund f*

predhódno prèdnapèti betón -- -ega -a m

beton, v katerem so jekleni kabli ali palice natezani pred njegovo otrditvijo, popuščeni pa po njegovi strditvi

ANG.: --

NEM.: --

prèdizdèlani betónski element -ega -ega

-ènta m v delavnici izdelan montažni element konstrukcije iz betona, armiranega betona ali prèdnapetega betona **s:** prèfabricirani betónski element

ANG.: *prefabricated concrete module*

NEM.: *vorfabriziertes Element n*

prèdnapénjanje -a s natezanje jeklenih kablov ali palic, umeščenih v betonski konstrukcijski element, in kasnejša popustitev natezanja po zadostni strjenosti betona, s čimer se v konstrukcijski element vnesejo tlačne napetosti, preden je ta izpostavljen obtežbam, ki jih povzročajo uporaba konstrukcije, kar zmanjša natezne napetosti in deformacije

ANG.: *prestressing*

NEM.: *Vorspannung f*

prèdnapèta armatúra -e -e ž armatura, ki

je pred strjevanjem betona ali po njem obremenjena z natezno silo, s čimer v betonu po strjevanju povzroča dodatne ugodne tlačne napetosti

ANG.: *prestressed reinforcement*

NEM.: *Spannbewehrung f*

prèdnapèta konstrukcija -e -e ž monolitna konstrukcija objekta, izdelana iz prèdnapetega betona

ANG.: *prestressed structure*

NEM.: *vorgespannte Konstruktion f*

prèdnapèti betón -ega -a m beton, v katerem so razpoke in natezne sile odpravljene ali izrazito zmanjšane s tlačanjem, ki ga povzročijo nategnjeni kabli, žice ali palice, ki so vgrajeni vanj ali pritrjeni nanj

ANG.: *prestressed concrete*

NEM.: *Spannbeton m*

prèdnapèti kábel -ega -bla m kabel, ki je vgrajen v betonsko konstrukcijo ali ob njo in sidran ter natezan, s čimer so v betonsko konstrukcijo vnesene tlačne napetosti

ANG.: *prestressed cable*

NEM.: *vorgespanntes Kabel n, Vorspannkabel n*

P

prèdnápétje -a s stanje, v katerem so v konstrukcijo ali njen element vnesene tlačne napetosti, še preden sta ta izpostavljena obtežbam, ki jih povzročata uporaba konstrukcije ali njenega elementa, s čimer se zmanjšajo natezne napetosti in deformacije
 ANG.: *prestressing*
 NEM.: *Vorspannung f*

predòr -òra m premostitveni objekt, ki omogoča potek prometnice skozi orografsko oviro, npr. hrib, gorovje
 ANG.: *tunnel*
 NEM.: *Tunnel m*

prèfabricirani betònski elemènt -ega -ega -ènta m ► prèdizdèlani betònski elemènt

prehòdna plòšča -e -e ž konstrukcijski element ploščaste oblike, vgrajen v teren za opornikom, ki nevtralizira posedanje terena za opornikom in omogoča boljše zveznost voziščne konstrukcije ob spremembi togosti podlage
 ANG.: *approach slab*
 NEM.: *Schlepplatte f*

prekládna konstrukcija -e -e ž pretežno vodoravni del zlasti mostne konstrukcije, ki premošča razpone med posameznimi podporami
 ANG.: *superstructure*
 NEM.: *Deck n, Überbau m*

preklápljanje armatúre -a -- s podaljševanje armaturnih palic ali armaturnih mrež, najpogosteje z vzporednim vodenjem dveh armaturnih palic ali armaturnih mrež na določeni dolžini od konca prve in začetka druge, lahko tudi z mehanskimi spojkami ali varjenjem **s:** po Evrokodih stikovanje armatúre
 ANG.: *lap, overlap joint*
 NEM.: *Einlagestoß m*

premik -a m sprememba položaja konstrukcije ali njenega elementa, ki je bodisi pomik bodisi zasuk ali oboje
 ANG.: *displacement*
 NEM.: *Verschiebung f*

premostítveni objékt -ega -a m objekt, ki omogoča potek prometnice ali ustaljene živalske poti čez rečne doline, morske zalive, prometnice ob plazečih pobočjih, skozi orografsko pregrado ali nad naselji
 ANG.: --
 NEM.: --

prepúst -a m premostitveni objekt škatlaste ali cevaste oblike, navadno zasut z zemljino, ki omogoča križanje prometnih tokov ali odvajanje površinskih meteornih vod **s:** propúst
 ANG.: *culvert*
 NEM.: *unterirdischer Kanal m*

prerazporedítev momèntov -tve -- ž prerazporeditev obremenitev iz upogibno bolj obremenjenih prerezov na manj obremenjene, ki je mogoča v statično nedoločenih duktilnih konstrukcijah, s katero se pri analizi konstrukcije po linearni elastični teoriji upošteva tudi materialno plastičnost
 ANG.: *redistribution of moments*
 NEM.: *Umverteilung der Momente f*

prerèz -éza m grafični prikaz konstrukcije, izdelan kot naris ali stranski ris, ki prikazuje notranjost in sestavo konstrukcije
 ANG.: *section drawing*
 NEM.: *Schnittzeichnung f*

presévek -vka m količina in velikost materiala, ki še pride skozi sito določene velikosti pri sejanju
 ANG.: *screened gravel, screened material*
 NEM.: *gesiebter Kies m, Siebkies m*

primárna armatúra -e -e ž armatura, ki je v konstrukcijski element vgrajena zaradi nateznih napetosti
 ANG.: *main reinforcement*
 NEM.: *Hauptbewehrung f*

primárna potrésna grèda -e -e -e ž po Evrokodih greda v okviru, ki je upoštevana kot del konstrukcijskega sistema, ki prenaša potresne obtežbe **s:** primárni potrésni nosílec
 ANG.: *primary seismic beam*
 NEM.: --

primárni nosílec -ega -lca m ► glávni nosílec

primárni potrésni elemènt -ega -ega -ènta m po Evrokodih element, ki je upoštevan kot del konstrukcijskega sistema, ki prenaša potresne obtežbe
 ANG.: *primary seismic element*
 NEM.: *primärer seismischer Bauteil m*

primárni potrésni nosílec -ega -ega -lca m ► primárna potrésna grèda

prispévna površina -e -e ž ► vplívna površina (1, 2)

prítisk -a m sila, ki je razporejena po enoti površine telesa ali tekočine in deluje pravokotno na površino, izražena v Pa **s:** tlák (2)
 ANG.: *pressure*
 NEM.: *Druck m*

pród -a m gramoz, ki se nahaja v ravninskem delu rečnih strug in ima zaradi vodne abrazije značilno okroglasto obliko, po mineralni sestavi različnega izvora
 ANG.: *stream gravel*
 NEM.: *Flusskies m*

pródec -dca m sedimentna kamnina okroglaste oblike in različnih frakcij
 ANG.: gravel
 NEM.: Kies m

projékt betóna -a -- m do leta 2011 dokument, ki vsebuje recepturo, tehnologijo izdelave in predpisane mehanske ter reološke značilnosti betona
 ANG.: DC class, design chemical class
 NEM.: --

projektiranje -a s izdelovanje projektne dokumentacije in z njim povezano tehnično svetovanje, npr. gradbeno projektiranje, arhitekturno projektiranje
 ANG.: design
 NEM.: Planung f

projékt izvédbé betónske konstrukcije -a --- m s standardom določen dokument, ki ga pripravi izvajalec in vsebuje splošne podatke o objektu in opis konstrukcije, zahteve za izvajanje, organizacijo gradnje, načrt betoniranja s potrebnimi postopkovnimi navodili, načrt kontrole kakovosti betoniranja, recepturo ter vse morebitne dopolnitve in spremembe **k**: PIBK
 ANG.: --
 NEM.: --

projéktna dokumentácija -e -e ž sistema-tično urejeni načrti, s katerimi se določijo lokacijske, funkcionalne, oblikovne, tehnične in tehnološke značilnosti nameravane ali izvedene gradnje, ki obsegajo idejno zasnov, idejni projekt, projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekt za izvedbo in projekt izvedenih del
 ANG.: --
 NEM.: --

projéktna nosilnost -e -i ž nosilnost, pri kateri so upoštevani varnostni faktorji za material **s**: projéktna odpórnost
 ANG.: design resistance
 NEM.: Bemessungsbeanspruchbarkeit f

projéktna obtežba -e -e ž obtežba, pri kateri so upoštevani predpisani varnostni faktorji za obtežbe
 ANG.: design load
 NEM.: Entwurfslast f

projéktna odpórnost -e -i ž ► projéktna nosilnost

projéktna trdnost -e -i ž trdnost, pri kateri so upoštevani faktorji varnosti za obtežbe
 ANG.: design strength
 NEM.: Bemessungswert der Festigkeit m

projéktna življénjska dôba -e -e -e ž doba, v kateri mora konstrukcija izpolnjevati projektne zahteve

ANG.: design service life
 NEM.: ausgelegte Lebensdauer f, erwartete Lebensdauer f

projéktni pospéšek tál -ega -ška -- m maksimalni pospéšek temeljnih tal za določeno potresno cono in določeno povratno dobo potresa, ki se ga upošteva pri projektiranju konstrukcij na potresno obtežbo
 ANG.: design acceleration
 NEM.: Bemessungs-Bodenbeschleunigung f

projéktni spékter -ega -tra m elastični spekter pospéškov, zmanjšan za faktor obnašanja, ki upošteva sposobnost konstrukcije, da sipa energijo, ki se uporablja pri projektiranju potresnoodpornih konstrukcij
 ANG.: design spectrum
 NEM.: Bemessungsspektrum n

projéktni upogíbní momént -ega -ega -ênta m upogibni moment, ki je izračunan z upoštevanjem faktorjev varnosti za obtežbe
 ANG.: design value of bending moment
 NEM.: Bemessungswert des Biegemoment m

projéktno stánje -ega -a s s standardi določene okoliščine, ki lahko doletijo konstrukcijo in vključujejo normalno uporabo, gradnjo konstrukcije ali njeno sanacijo, požar, eksplozijo, trk vozil v konstrukcijo in potres, za katere se ločeno preverjata obe mejni stanji
 ANG.: design situation
 NEM.: Bemessungssituation f

prométna obremenítev -e -tve ž ► prométna obtežba

prométna obtežba -e -e ž spremenljiva navidezno statična obtežba objekta, sestavljena iz konstantne enakomerne zvezne obtežbe po navideznih voznih pasovih in iz premične skupine koncentriranih sil, ki predstavlja premično vozilo **s**: prométna obremenítev
 ANG.: traffic load
 NEM.: Verkehrsbelastung f

propúst -a m ► prepúst

prôsti rób -ega -a m rob plošče ali lupine, ki ni podprt
 ANG.: free edge
 NEM.: freier Rand m

prôstoležéča grêda -e -e ž ► prôstoležéči nosílec

prostoležéča plôšča -e -e ž plošča, ki je na vseh robovih podprta tako, da se lahko nad podporami neovirano zasuka, v obeh smereh svoje ravnine pa tudi neovirano krči ali razteza
 ANG.: simply supported slab
 NEM.: einfach gelagerte Platte f

prôstoležéči nosilec -ega -lca m statično določen nosilec, ki je na obeh koncih podprt tako, da se lahko neovirano zasuka, pri čemer je ena podpora nepomična, druga pa pomična **s**: prôstoležéča grêda
 ANG.: *simple beam, simply supported beam*
 NEM.: *einteiliges System n*

prostorninska mása -e -e ž ► gostôta

prostórski modél -ega -a m model v treh razsežnostih, ki je določen s koordinatami x, y in z **s**: 3D-modél
 ANG.: *3D model, space model*
 NEM.: *3D-Modell n*

prostórski okvîr -a -ja m sistem iz stebrov, gred, lahko tudi diagonal, ki ima nosilnost v vseh treh dimenzijah in pri katerem se v posameznih elementih lahko pojavi vseh šest notranjih sil, tj. osna sila, dve prečni sili, dva upogibna momenta in torzijski moment
 ANG.: *3D frame, space frame*
 NEM.: *Raumrahmen m*

prostórsko páliče -ega -a s paliče, katerega posamezni konstrukcijski elementi so razporejeni v treh dimenzijah, zaradi česar je potrebna tridimenzionalna obravnava
 ANG.: *space truss*
 NEM.: *Raumfachwerk n*

prostôtna stôpnja -e -e ž neodvisna koordinata ali parameter, ki določa lego sistema
 ANG.: *degree of freedom*
 NEM.: *Freiheitsgrad m*

Q

prôsto teló -ega -ésa s idealizacija konstrukcije, pri kateri so podpore nadomeščene z njim ustrežajočimi reakcijami **s**: diagrá m prôstega telésa
 ANG.: *free body*
 NEM.: *Freikörperbild n*

prôsto vrtljiva podpóra -- -e -e ž ► členkasta podpóra

protihrúpná ográja -e -e ž ograja, katere glavna naloga je ščititi okolico prometnice pred glasnimi, motečimi zvoki, ki jih povzročá promet
 ANG.: *noise barrier*
 NEM.: *Lärmschutzwand f*

protiprebójna armatúra -e -e ž ► prebójna armatúra

protivétrna ográja -e -e ž ograja, katere glavna naloga je ščititi prometnico, običajno cesto ali železnico, pred močnim vetrom
 ANG.: *wind barrier*
 NEM.: *Windzaun m*

pucolán -a m silikatno-aluminatno vezivo iz fino zrnatega vulkanskega pepela, ki v prisotnosti vode reagira s kalcijevim hidroksidom in ima pri sobni temperaturi lastnosti cementa
 ANG.: *pozzolan*
 NEM.: *Puzzolan n*

pucolánski cemént -ega -ênta m cement, ki poleg cementnega klinkerja vsebuje od 11 do 55 odstotkov mikrosilike, naravnega ali industrijskega pucolana, silicijskega elektro-filtrskega pepela ali zmesi teh materialov
 ANG.: *pozzolanic cement*
 NEM.: *Puzzolan cement m*

pushover analíza -- -e [pušôuver] ž ► potísna analíza

pústi betón -ega -a m beton, ki vsebuje manjši delež cementne paste in se uporablja za nenosilne elemente
 ANG.: *lean concrete*
 NEM.: *Magerbeton m*

púščíca lóka -e -- ž višina loka, najpogosteje merjena po osi loka kot razlika med višino temena loka in mesta vpetja
 ANG.: *rise*
 NEM.: *Stichhöhe f*

Q

Q-mréža -e [kú] ž armaturna mreža, ki ima jeklene palice enakega premera vzdolžno in prečno razporejene na enakih razmikih, s čimer zagotavlja enako površino prereza jekla na dolžinsko mero v obih nosilnih smereh in se uporablja za armiranje plošč, nosilnih v dveh smereh
 ANG.: *mesh type Q*
 NEM.: *Q-Matte f*

R

računski modél -ega -a m matematični opis konstrukcijskega sistema in obtežb, ki delujejo nanj, s katerim se naredi analizo konstrukcije

ANG.: *analytical model, numerical model*

NEM.: *analytisches Modell n*

ravninski modél -ega -a m model v dveh razsežnostih, ki je določen s koordinatama x in y ali x in z **s**: 2D-modél

ANG.: *2D model, plane model*

NEM.: *2D-Modell n*

ravninski nosilec -ega -lca m nosilec, ki je definiran, obremenjen in odporen samo v eni ravnini, zaradi česar se v njem pojavijo le tri obremenitve, in sicer osna sila, prečna sila in upogibni moment

ANG.: *2D beam*

NEM.: --

ravninski okvir -ega -ja m sistem gred in stebrov, v katerem so elementi povezani in obremenjeni v eni sami ravnini in ima nosilnost le v tej ravnini ter se zato v posameznih elementih pojavijo le tri notranje sile, in sicer osna sila, prečna sila in upogibni moment

ANG.: *2D frame, plane frame*

NEM.: *2D-Rahmen m*

ravninsko deformacijsko stánje -ega -ega -a s stanje, v katerem se specifične deformacije pojavljajo zgolj v definirani ravnini, pravokotno na to ravnino pa so enake nič

ANG.: *plane strain*

NEM.: *ebener Dehnungszustand m*

ravninsko napétostno stánje -ega -ega -a s stanje, v katerem je telo definirano, orientirano in obteženo le v dveh dimenzijah ravne ploskve tako, da so napetosti od nič različne samo v smereh dimenzij te ploskve, pravokotno na to ploskev pa so enake nič

ANG.: *plane stress state*

NEM.: *ebener Spannungszustand m*

ravninsko paličje -ega -a s konstrukcijski sistem iz samo osno obremenjenih palic, ki je definiran, obremenjen in odporen samo v dveh dimenzijah ravnine

ANG.: *plane truss*

NEM.: *ebener Fachwerk m*

Rayleighjeva metoda -e -e [rêjlijeva] ž poenostavljen račun osnovnega nihajnega časa konstrukcije, ki se nadomesti z ekvivalentnim sistemom z eno prostostno stopnjo

ANG.: *Rayleigh method*

NEM.: *Rayleigh-Methode f*

razcépna natézna trdnost -e -e -i ž natezna trdnost betona, določena s temenskim stiskanjem betonskega valja pri razcepnem preizkusu, pri katerem se v osrednjem delu prečnega prereza pojavijo konstantne natezne napetosti

ANG.: *splitting tensile strength*

NEM.: *Spaltzugfestigkeit f*

razcépni preizkús -ega -a m standardizirani postopek za določanje razcepne natezne trdnosti, pri katerem je vodoravno nameščen betonski valj na obeh koncih premera prereza obremenjevan s postopno naraščajočo tlačno silo, dokler ne počí zaradi natega vzdolž premera, ki povezuje obe točki obteževanja

ANG.: *splitting tensile test, splitting tension test*

NEM.: *Spaltzugprüfung f*

razdelilna armatúra -e -e ž armatura, ki zagotavlja razmike med vzdolžno armaturo armature mreže in hkrati prevzema natezne napetosti, ki delujejo prečno na smer prevladujoče obremenjenosti, ter preprečuje razpokanost betona, zaradi česar je njena površina majhna, in navadno predstavlja 20 odstotkov ploščine glavne armature, medosni razmiki med palicami pa so večji od razmikov med palicami vzdolžne armature **s**: sekundárna armatúra

ANG.: *distribution reinforcement*

NEM.: *Verteilerstäbe m*

razpetina -e ž ► razpòn

razpókani prerèz -ega -éza m armiranobeton-ski prečni prerez konstrukcijskega elementa, ki se zaradi presežene natezne nosilnosti betona nalomi, zaradi česar se premakne nevtralna os, natezno nosilnost kompozitnega prečnega prereza zagotavlja vgrajena natezna armatura, tlačno pa beton, in pri čemer se spremenijo mehanske in geometrijske značilnosti prečnega prereza, stanje prereza pa je označeno kot stanje II

ANG.: *cracked section*

NEM.: *gerissener Querschnitt m*

razpòn -ôna m razdalja med dvema sosednjima podpornima točkama **s**: razpetína

ANG.: *span*

NEM.: *Spannweite f*

razpóra -e ž tlačni diagonalni element v modelu paličja, ki ponazarja sodelovanje betona in jekla glede na njuno nosilnost v armiranem betonu, ki služi za določanje strižne nosilnosti AB-elementov

ANG.: *strut*

NEM.: *Druckstrebe f*

R

rázred izpostávljenosti -éda -- m vrsta in stopnja kemične in fizične agresivnosti okolja, v katerem se konstrukcija nahaja v svojem predvidenem življenjskem obdobju
 ANG.: *exposure class*
 NEM.: *Expositionsklasse f*

rázred tlačne trdnosti -éda -- m standardizirana klasifikacija materiala, predvsem betona, lahkega betona, malte in opeke, ki temelji na doseženi 28-dnevni tlačni trdnosti
 ANG.: *compressive-strength class*
 NEM.: *Druckfestigkeitsklasse f*

raztézek -zka m osna deformacija, ki nastane zaradi delovanja natezne sile in se izračuna kot razlika med dolžino obremenjenega elementa in dolžino elementa pred obremenitvijo
 ANG.: *elongation*
 NEM.: *Abmessung f*

reakcija -e ž sila ali moment na mestu podpore konstrukcije, ki nastane zaradi delovanja obtežb
 ANG.: *support reaction*
 NEM.: *Auflagerkraft f*

rêbrasta armatúra -e -e ž armaturne palice z izboklinami, ki omogočajo boljše sprijemnost z betonom, višjo trdnost in manjšo duktilnost od gladke armature
s: rêbrasta plôšča
 ANG.: *deformed reinforcing bar, ribbed reinforcing bar, ridged reinforcing bar*
 NEM.: *gerippte Betonstahlmatte f, gerippter Betonstabstahl m*

rêbrasta plôšča -e -e ž ▶ rêbrasta armatúra
rêbrasto jêklo -ega -a s armaturna palica z rebri na zunanem obodu palice
 ANG.: *ribbed bar*
 NEM.: *gerippter Stahl m*

rêbro -a s izboklina na površini armaturne palice, ki povečuje obodno površino in sprijemnost med betonom in jeklom
 ANG.: *rib*
 NEM.: *Rippe f*

redúkcija potrésne síle -e -- ž načelo, ki upošteva sposobnost konstrukcij, da z neelastičnimi deformacijami sipajo dovedeno potresno energijo, tako da v njihovi analizi dovoljuje upoštevanje sil, ki so znatno manjše od inercialnih sil, ki bi nastopile pri elastičnem odzivu
 ANG.: *seismic-force reduction*
 NEM.: *Reduktion der seismischen Kraft f*

rêga -e ž presledek med sosednjima konstrukcijskima elementoma ali konstrukcijama, ki nastane kot posledica raztezanja ali krčenja,

premikanja, neenakomernega posedanja ali vibracij
 ANG.: *gap*
 NEM.: *Spalt m*

rekonstrukcija -e ž po Gradbenem zakonu spreminjanje tehničnih značilnosti objekta, pri katerem se delno ali v celoti spreminjajo njegovi konstrukcijski elementi ali se izvedejo druge izboljšave, pri tem pa se dimenzije objekta ne povečajo, hkrati pa se ohranijo najmanj njegovi temelji ali kletni zidovi
 ANG.: *reconstruction*
 NEM.: *Rekonstruktion f*

relaksácija jêkla -e -- ž reološki pojav, pri katerem se ob konstantni deformaciji s časom zmanjšuje natezna napetost v jeklu
 ANG.: *relaxation of steel*
 NEM.: *Relaxation des Spannstahl f*

relativna vítkost -e -i ž kvocient med dejansko vítkostjo in primerjalno vítkostjo, ki se uporablja za določitev faktorja zmanjšanja tlačne nosilnosti zaradi uklona in se določa z uklonskimi krivuljami
 ANG.: *relative slenderness*
 NEM.: *relative Schlankheit f*

relativni premik -ega -a m medsebojni premik dveh elementov konstrukcije, npr. etažni pomik, medsebojni zasuk dveh nosilcev
 ANG.: *relative deflection*
 NEM.: *relative Verformung f*

reologija -e ž analiza deformacij in tečenja snovi, primarno tekočin ali kapljevin, sekundarno pa tudi trdnin, ko se te na obremenitev odzivajo s plastičnim tečenjem in ne z elastičnim deformiranjem
 ANG.: *rheology*
 NEM.: *Rheologie f, Strömungslehre f*

reologija betóna -e -- ž veda, ki proučuje deformacije svežega in strjenega betona v odvisnosti od časa, in sicer stabilnost, segregacijo in viskoznost svežega betona, ter predvsem lezenje in krčenje strjenega betona
 ANG.: *rheology of concrete*
 NEM.: *Rheologie von Beton f*

rísba -e ž grafični prikaz konstrukcije objekta ali njenega elementa, izdelana po pravilih tehniškega risanja
 ANG.: *drawing*
 NEM.: *Plan m, Zeichnung f*

R-mréža -e [êr] m armaturna mreža, pri kateri je glavna armatura, nameščena na manjših razmikih v vzdolžni smeri, povezana z razdelilno armaturo v prečni smeri, zaradi česar se plošča uporablja za armiranje

konstrukcijskih elementov, ki so izraziteje obremenjeni v eni smeri, npr. enosmerno nosilnih plošč

ANG.: *mesh type R*

NEM.: *R-Matte f*

robník -a m podolgovat predizdelani element, zlasti iz betona ali kamna, s katerim se razmeji dve različni površini, npr. pločnik in trato

ANG.: *curb*

NEM.: *Bordstein m, Randstein m*

róbní pogój -ega -ója m dodatna enačba, potrebna za rešitev diferencialne enačbe ali sistema diferencialnih enačb, podana kot znana vrednost funkcije, njenih odvodov ali linearne kombinacije le-teh v določeni točki

ANG.: *boundary condition*

NEM.: *Grenzbedingung f*

róbní věnec -ega -nca m zaščitna zaključna obroba zgornje konstrukcije mosta na obeh krilih, ki se nadaljuje v morebitni hodnik za pešce

ANG.: *curb*

NEM.: *Brückenkappe f*

robústnost konstrukcije -i -- ž po Evrokodih sposobnost konstrukcije, da zaradi svojih geometrijskih in mehanskih značilnosti izkazuje odpornost na zunanje kemične in fizične dejavnike, npr. trk vozil, eksplozijo, erozijo vode ali vetra in posledice človeške napake, brez tolikšne poškodovanosti, da je ogrožen njen obstoj

ANG.: *robustness*

NEM.: *Robustheit f*

ročica nótranjih síl -e -- -- ž **1.** razdalja med delujočo notranjo silo in težiščem prečnega prereza

ANG.: *lever arm*

NEM.: *Hebelarm m*

2. pravokotna razdalja med prijemališči rezultant tlačnih napetosti in nateznih napetosti v armiranobetonskem prečnem prerezu pri modeliranju obremenitev v prerezu s silami

ANG.: *internal-force lever arm*

NEM.: *innerer Hebelarm m*

rotácija -e ž ► zasúk

rotacijska kapacitéta -e -e ž sposobnost kontinuirnega nosilca ali kontinuirne enosmerno nosilne plošče, da se ob ukrivitvi nad podporami plastično deformira in razpoka, ne izgubi pa nosilnosti **s:** rotacijska sposobnost

ANG.: *rotational capacity, rotation capacity*

NEM.: *Rotationskapazität f*

rotacijska sposobnost -e -i ž ► rotacijska kapacitéta

rotacijska tógost -e -i ž togost, definirana kot razmerje med upogibnim momentom in zasukom, ki izraža odpor prereza ali konstrukcije proti deformaciji pri zasuku

ANG.: *rotational stiffness*

NEM.: *Rotationssteifigkeit f*

S

sámoplezajóci opáž -ega -a m ► plezajóci opáž

sámozgóščevální betón -ega -a m beton, ki je samo zaradi lastne teže in lastne sposobnosti tečenja sposoben povsem zapolniti opaž poljubne oblike, tesno oblití nameščeno armaturo, se odzračiti in poravnati, ne da bi se pri tem segregiral

ANG.: *SCC, self-compacting concrete*

NEM.: *selbstverdichtender Beton m, SVB m, SV-Beton m*

sediméntna kamnina -e -e ž kamnina, ki nastane z usedanjem in sprijemanjem večjih ali manjših delcev drugih kamnin, vulkanskega prahu ali organskih materialov

ANG.: *sedimentary rock*

NEM.: *Sedimentgestein n*

segméntna grádnja -e -e ž izdelava prekladne konstrukcije mosta, ki poteka s spajanjem in naknadnim prednapenjanjem predizdelanih delov konstrukcije v celotno konstrukcijo

ANG.: *precast span-by-span bridge construction method*

NEM.: *Segmentbrückenbau m*

segregácija -e ž izločanje drobnega agregata iz svežega betona zaradi prevelikega deleža vode, nepravilnega zgoščevanja ali vgrajevanja betona, npr. zaradi predolgega in premočnega vibriranja vgrajenega betona ali vgrajevanja betona s prevelike višine

ANG.: *segregation*

NEM.: *Entmischung des Betons f, Segregation f*

segregácijsko gnézdó -ega -a s napaka v strukturi betona, pri kateri so zrna agregata slabo oblitá s cementnim kamnom ali povsem ločena od njega, nastala zaradi

S

neustreznega načrtovanja, mešanja, vgrajevanja ali vibriranja betona

ANG.: *honeycombing*

NEM.: *Betonnest n*

sêizmičnost -i ž izpostavljenost potresnim obtežbam, ki je definirana s pogostnostjo in jakostjo potresov

ANG.: *seismicity*

NEM.: *Seismizität f*

seizmologija -e ž veda o potresih in širjenju elastičnih valov v zemlji, ki proučuje tudi vzroke potresov, npr. tektoniko plošč, vulkane in eksplozije

ANG.: *seismology*

NEM.: *Seismologie f*

sejálna analiza -e -e ž postopek sejanja agregata skozi zaporedno postavljena sita različno velikih odprtín, ki so razporejena od največje do najmanjše, s katerim se ugotovi zastopanost posameznih frakcij

ANG.: *screen analysis, sieve analysis*

NEM.: *Siebanalyse f*

sejálna krivúlja -e -e ž grafični prikaz zrnivosti agregata v logaritemski skali z navedeno odstotno zastopanostjo posameznih frakcij

ANG.: *grading curve*

NEM.: *Kornaufbau m, Kornzusammensetzung f*

sekántni módul elástičnosti -ega -a -- m modúl elástičnosti, določen kot sekanta na krivuljo napetost-deformacija, pri čemer se sekanta običajno izriše skozi izhodišče sigma-epsilon diagrama in skozi točko na krivulji z vnaprej specificirano napetostjo, ki se uporablja za materiale, ki ne izkazujejo linearne elastičnosti obnašanja

ANG.: *secant modulus of elasticity*

NEM.: *Sekantanelastizitätsmodul n, Sekantenmodul n*

sekundárna armatúra -e -e ž ► razdelilna armatúra

sekundárni nosilec -ega -lca m nosilec, ki omogoča pritrditev strešne kritine ali talnih plošč in prek katerega se obtežba prenaša na glavni nosilec

ANG.: --

NEM.: --

sekundárni potrésni elemènt -ega -ega -ênta m po Evrokodih element, ki ni upoštevan kot del konstrukcijskega sistema, ki prenaša potresne obtežbe, njegova nosilnost in togost pri potresnih obtežbah pa sta zanemarljeni

ANG.: *secondary seismic element*

NEM.: *sekundärer seismischer Bauteil m*

separácija -e ž 1. postopek ločevanja zrnatega materiala na posamezne frakcije

ANG.: *separation*

NEM.: *Trennung f*

2. obrat za ločevanje zrnatega materiala na posamezne frakcije

ANG.: *separation plant*

NEM.: *Trennungsanlage f*

sídranje -a s pritrdjevanje in pričvrščevanje konstrukcije, njenega dela ali armature z namenom onemogočanja premikanja, ustrezne pritrditve ali spojenosti

ANG.: *anchoring*

NEM.: *Verankerung f*

sídranje armatúre -a -- s določanje potrebne zadostne sidrne dolžine armature in zagotavljanje te dolžine pri nameščanju in montaži armature

ANG.: *anchoring, tying*

NEM.: *Verankern n*

sídrano elastoméerno ležišče -ega -ega -a s armirano elastomerno ležišče, ki je obremenjeno z velikimi vodoravnimi obtežbami in manjšimi navpičnimi tlačnimi obtežbami in je z namenom preprečitve vodoravnega zdrsa privijačeno v spodnji del konstrukcije

ANG.: *anchored bearing pad, elastomeric bearing with anchorage*

NEM.: *verankertes Elastomerlager n*

sidrišče -a s del konstrukcije, kjer je sidran natezni element, prek katerega se v konstrukcijo vnašajo tlačne napetosti ali se konstrukcija vpenja v hribino

ANG.: *anchorage*

NEM.: *Verankerung f*

sídrna dolžina -e -e ž dolžina armature, ki zagotavlja zadostno prijetost med armaturo in betonom, da prerez kompozita deluje homogeno in je izkoristek armature ob prevzemanju predvidenih nateznih napetosti skladen z načrtovanim

ANG.: *anchorage length*

NEM.: *Verankerungslänge f*

sídrna gláva -e -e ž element, ki se vgradi na rob konstrukcijskega elementa ter omogoča in zagotavlja usidranost posameznega snopa jeklenega kabla ali palice za prednapetje konstrukcije **s**: napenjalna gláva

ANG.: *prestressing concrete anchor head, tensioning anchor*

NEM.: *Spannanker m*

sídro -a s element, ki omogoča vpenjanje konstrukcije v hribino ali v drug element konstrukcije

ANG.: *anchor*

NEM.: *Anker m*

siganje -a s izločanje raztopljenega mineralnega apnenca iz konstrukcije

ANG.: --

NEM.: --

sigma-épsilon diágrám -- -a m diágrám, ki prikazuje razmerje med napetostmi in specifičnimi deformacijami pri določenem preizkusu, npr. nateznem preizkusu ali tlačnem preizkusu

s: diágrám napétost-deformácija

ANG.: *stress-strain curve*

NEM.: *Spannungs-Dehnungs-Kurve f*

sila prédnapétja -e -- ž sila, s katero je neposredno po napenjanju zaradi časovnih izgub in temperaturnih sprememb obtežen prédnapeti konstrukcijski element po vseh izgubah sile prédnapenjanja

ANG.: *prestress force*

NEM.: *Vorspannkraft f*

síntranje -a s tehnika oblikovanja izdelkov, kjer se surovina v obliki praška nasuje v kalup zelene oblike, pri čemer se prašek stisne tako, da se posamezni delci med seboj stikajo, in se nato segreva do temperature, ki je nižja od tališča

ANG.: *sintering*

NEM.: *Sintern n, Sinterung f*

sípanje energije -a -- s spreminjanje dovedene potresne energije v druge, konstrukciji manj nevarne oblike energije, npr. v toplotno energijo, zvočno energijo, s čimer se zmanjša rušni potencial potresa

ANG.: *energy dissipation*

NEM.: *Energiedissipation f*

sistém obrnjenega nihála -a -- -- m konstrukcijski sistem, pri katerem je vsaj 50 odstotkov mase postavljene v zgornji tretjini višine konstrukcije in pri katerem se energija sipa pretežno ob vpetju enega samega elementa stavbe, npr. vodni stolp

ANG.: *inverted-pendulum structure*

NEM.: *umgekehrtes Pendel-System n*

sistém za prédnapénjanje -a -- -- m sistem naprav, s katerimi se pred obremenitvijo s stalnimi obtežbami in spremenljivimi obtežbami v konstrukcijski element vnesejo tlačne napetosti

ANG.: *prestressing system*

NEM.: *Vorspannsystem n*

skelétni sistém -ega -a m ► okvirni sistém

skrčéek -čka m osna deformacija, ki nastane zaradi delovanja tlačne sile in se izračuna kot razlika med dolžino obremenjenega elementa in dolžino elementa pred obremenitvijo

ANG.: *contraction*

NEM.: *Schrumpfung f, Schwindung f, Verkürzung f*

slépi opáž -ega -a m opáž, ki ga po strditvi betona ni mogoče odstraniti, zaradi česar ostane v betonski konstrukciji kot obod

s: izgubljeni opáž

ANG.: *blind formwork, sacrificial formwork*

NEM.: *Blindschalung f*

slòp slòpa m navpični konstrukcijski element, katerega dolžina je približno tri- do petkrat večja od njegove debeline, dolžina pa ni večja od njegove višine, npr. med dvema oknom, ki sta blizu skupaj

ANG.: *pillar*

NEM.: *Pfeiler m, Säule f*

smér vzbújanja -í -- ž smer delovanja dinamične obtežbe

ANG.: *direction of excitation*

NEM.: *Richtung der Anregung f*

sodelujúča širína -e -e ž teoretična širina AB-plošče nad nosilcem, ki se z upoštevanjem enakomerne maksimalne napetosti obravnava kot pasnica T-prereza

s: efektívna širína

ANG.: *effective width*

NEM.: *effektive Breite f*

sòvprézna konstrukcija -e -e ž konstrukcija, izdelana iz jekla, predvsem jeklene pločevine, in armiranega betona ali betona, ki sta med seboj povezana z jeklenimi trni, pri čemer k nosilnosti prispevata oba materiala

ANG.: *composite steel-and-concrete structure, composite structure*

NEM.: *Verbundkonstruktion f*

specifíčna deformácija -e -e ž veličina, ki opisuje relativno deformacijo, vzrok katere so majhni pomiki osnovnih delcev materiala iz njihove normalne lege zaradi povzročenih obremenitev, in se kaže kot sprememba oblike in velikosti elastičnih, plastičnih ali tekočih materialov, izraža pa kot razmerje med vrednostjo spremembe geometrijske veličine in vrednostjo normalne geometrijske veličine

ANG.: *strain*

NEM.: *Dehnung f*

spéktér odziva -tra -- m osnovni prikaz potresnega odziva, ki podaja odvisnost izbranega parametra odziva, npr. pospeška ali pomika, od nihajne dobe konstrukcije z eno prostostno stopnjo

ANG.: *response spectrum*

NEM.: *Antwortspektrum n*

spéktér pospéškov -tra -- m spekter odziva, ki podaja odvisnost pospeška na konstrukciji od nihajne dobe konstrukcije z eno prostostno stopnjo za izbrano dušenje

ANG.: *acceleration spectrum*NEM.: *Beschleunigungsspektrum n*

spirálna armatúra -e -e ž armatura okroglega prečnega prereza, ki se v enem kosu v enakomernih razmikih ovija okoli vzdolžne armature, pogosto uporabljena za armiranje pilotov in stebrov

ANG.: *helix reinforcement, spiral reinforcement*NEM.: *Spiralbewehrung f, Umschnürungsbe-
wehrung f*

spódnja armatúra -e -e ž armatura, ki se nahaja na dnu konstrukcijskega elementa, zaščiten s slojem betona in vgrajena zaradi nateznih napetosti, ki jih povzročata pozitivni upogibni moment pri ploščah in nosilcih

ANG.: *bottom reinforcement*NEM.: *Unterbewehrung f*

spremenljiva obtežba -e -e ž obtežba, za katero ni verjetno, da bo delovala od začetka do konca projektne stanja, pri čemer časovna sprememba velikosti obtežbe glede na povprečno vrednost ni zanemarljiva **s: po Evrokodih** spremenljivi vpliv

ANG.: *variable action, variable load*NEM.: *variable Belastung f*

spremenljivi prečni prerèz -ega -ega -éza m prečni prerez, ki vzdolž osi elementa nima konstantnih dimenzij ali oblike

ANG.: *variable cross section*NEM.: *veränderlicher Querschnitt m*

spremenljivi vpliv -ega -a m **po Evrokodih** ► spremenljiva obtežba

sprijémna napétost -e -i ž napetost, ki nastane na stični površini dveh materialov ali dveh elementov konstrukcije pri njunem relativnem zamiku

ANG.: *bond stress*NEM.: *Verbundspannung f*

sprijémna trdnost -e -i ž največja strižna napetost na spoju med dvema materialoma, ki še ohranja adhezijo med obema materialoma

ANG.: *bond resistance*NEM.: *Verbundfestigkeit f*

sprijémnost -i ž sposobnost dveh materialov, npr. jeklene armaturene palice in betona, da se povežeta v celoto

ANG.: *bond*NEM.: *Verbund m*

središče más -a -- s točka telesa ali konstrukcije, določena kot uteženo povprečje vseh masnih točk telesa tako, da je navor sile teže vseh masnih točk enak nič

ANG.: *center of mass*NEM.: *Massenmittelpunkt m*

središče tógosti -a -- s točka plošče stavbe, za katero velja, da rezultanta vodoravnih sil, ki deluje v tej točki, ne povzroči zasuka te plošče ali stavbe

ANG.: *center of stiffness*NEM.: *Steiifigkeitsmittelpunkt m*

srédnja tlačna trdnost -e -e -i ž vsota vseh meritev tlačne trdnosti, deljena s številom vseh meritev

ANG.: *mean value of compressive strength*NEM.: *Mittelwert der Druckfestigkeit m*

stabilnost -i ž odpornost konstrukcijskega elementa na prevrnitev, bočno zvrnitev ali uklon

ANG.: *stability*NEM.: *Stabilität f*

stálna obtežba -e -e ž obtežba, ki z veliko verjetnostjo deluje od začetka do konca podanega projektne stanja, pri čemer je časovna sprememba velikosti obtežbe glede na povprečno vrednost zanemarljiva ali pa velikost obtežbe narašča, dokler ne doseže končne vrednosti **s: po Evrokodih** stálni vpliv

ANG.: *dead load, permanent action, permanent load*NEM.: *Eigenlast f, ständig wirkende Last f*

stálna teža -e -e ž gravitacijska obtežba, ki se v obdobju uporabe konstrukcije skoraj ne spreminja

ANG.: *constant weight*NEM.: *Eigenlast f, ständig wirkende Last f*

stálni vpliv -ega -a m **po Evrokodih** ► stálna obtežba

stándardna trdnost -e -i ž standardizirana tlačna trdnost cementnega kamna, malte ali betona, izmerjena po osemindvajsetih dneh po umešanju cementne paste, malte ali svežega betona

ANG.: *ultimate strength*NEM.: *Bruchfestigkeit m*

státična analiza -e -e ž analiza konstrukcije, ki predpostavlja, da je spreminjanje obtežb zanemarljivo in da konstrukcija miruje

s: státični računANG.: *structural analysis*NEM.: *statische Analyse f, statische Berechnung f*

státična dolóčenost -e -i ž lastnost stabilnega konstrukcijskega sistema, pri katerem število ravnotežnih enačb natanko zadošča za določitev reakcij in notranjih sil v njej, kar praktično pomeni, da porušitev katerega koli izmed konstrukcijskih elementov sistema povzroči porušitev sistema

ANG.: *static determinacy*NEM.: *statische Bestimmtheit f*

státična nédoločénost -e -i ž lastnost stabilnega konstrukcijskega sistema, da je število neznanih zunanjih sil v podporah večje od števila ravnotežnih enačb, zaradi česar porušitev katerega koli izmed konstrukcijskih elementov še ne pomeni nujno porušitve sistema
 ANG.: *static indeterminacy*
 NEM.: *statische Unbestimmtheit f*

státična obtéžba -e -e ž obtežba, ki ne povzroča upoštevanja vrednih pospeškov konstrukcije
 ANG.: *static load*
 NEM.: *statische Belastung f*

státična predoločénost -e -i ž lastnost konstrukcijskega sistema, da je število neznanih zunanjih sil v podporah konstrukcijskega sistema manjše od števila razpoložljivih ravnotežnih enačb, zaradi česar se konstrukcijski sistem lahko premakne kot sistem togih teles
 ANG.: *static underdeterminacy*
 NEM.: *statische Unterbestimmtheit f*

státična višina -e -e ž razdalja med najbolj tlačnim robom prečnega prereza in težiščem natezne upogibne armature
 ANG.: *effective height*
 NEM.: *statische Nutzhöhe f*

státični račún -ega -a m ► státična analíza

státični razpón -ega -óna m razdalja med dvema sosednjima podpornima točkama, ki se upošteva v modelu konstrukcije za státično analizo
 ANG.: --
 NEM.: --

státični sistém -ega -a m idealizacija konstrukcije, določena predvsem z geometrijo konstrukcije in njenih prečnih prerezov, morebitnimi členitvami, položajem ter vrsto podpor in materialnimi značilnostmi, ki se uporablja za analizo obremenjenosti konstrukcije in njenega obnašanja
 ANG.: *static system*
 NEM.: *statisches System n*

státični vzgón -ega vzgóna m vzgon, ki deluje na mirujoč predmet v mirujoči kapljevini ali plinu, njegova velikost pa je opredeljena z Arhimedovim zakonom
 ANG.: *upthrust*
 NEM.: *statischer Auftrieb m*

státično dolóčeni konstrukcijski sistém
 -- -ega -ega -a m konstrukcijski sistem, pri katerem je število neznanih notranjih sil in reakcij podpor enako številu razpoložljivih ravnotežnih enačb
 ANG.: *isostatic structural system, statically determinate system*
 NEM.: *statisch bestimmtes System n*

státično nédoločeni konstrukcijski sistém
 -- -ega -ega -a m konstrukcijski sistem, pri katerem je število neznanih notranjih sil in reakcij podpor večje od števila razpoložljivih ravnotežnih enačb
 ANG.: *hyperstatic structural system, statically indeterminate system*
 NEM.: *statisch unbestimmtes System n*

státično predolóčeni konstrukcijski sistém
 -- -ega -ega -a m konstrukcijski sistem, pri katerem je število neznanih notranjih sil manjše od števila razpoložljivih ravnotežnih enačb
 ANG.: *hypostatic structural system, statically underdeterminate system*
 NEM.: *statisch unterbestimmtes System n*

státično ravnotéžje -ega -a s stanje konstrukcijskega sistema, v katerem pod vplivom zunanjih sil sistem kot celota in vsi njegovi deli mirujejo in ki nastopi v primeru, ko je rezultanta vseh zunanjih in reakcijskih sil ter vseh zunanjih in reakcijskih momentov na sistem enaka nič
 ANG.: *static equilibrium*
 NEM.: *statisches Gleichgewicht n*

stávba -e ž konstrukcijski objekt z obodnimi stenami in streho, npr. stanovanjska stavba ali tovarniška stavba
 ANG.: *building*
 NEM.: *Gebäude n*

stebèr -brà m pokonci stoječi linijski konstrukcijski element
 ANG.: *column*
 NEM.: *Stütze f*

stekléno vláknó -ega -a s vlakno iz alkalno odpornega stekla, navadno premera od 0,01 do 0,2 mm, dolgo od 10 do 60 mm, ki se vmeša v sveži beton in služi kot mikroarmatura
 ANG.: *glass fiber*
 NEM.: *Glasfaser f*

sténa -e ž navpični konstrukcijski element, ki ima podolgovat prerez
 ANG.: *wall*
 NEM.: *Wand f*

sténam ekvivalétni méšani konstrukcijski sistém -- -ega -ega -ega -a m po Evrokodih méšani konstrukcijski sistem, v katerem je strižna nosilnost sten ob vpetju stavbe večja od 50 odstotkov skupne strižne nosilnosti celega konstrukcijskega sistema
 ANG.: *wall-equivalent dual system*
 NEM.: --

sténasti nosílec -ega -lca m nosilec, pri katerem je razmerje med višino njegovega prečnega prereza in njegovo dolžino

tolikšno, da razporeditev normalnih napetosti po višini prečnega prereza ni linearna

ANG.: *deep beam*

NEM.: *Wandträger m*

sténa z odprtínamí -e --- ž konstrukcijski element iz dveh ali več posameznih sten, ki so povezane z veznimi prečkami **s**: povezana sténa

ANG.: *coupled wall, wall with openings*

NEM.: *gekoppelte Wand f*

stikovánje armatúre -a -- s po Evrokodih ► preklápljanje armatúre

stojína -e ž navpični del tankostenskega prečnega prereza v oblike črke I ali T

ANG.: *web*

NEM.: *Steg m*

stopničenje vzdólžne natézne armatúre

-a --- s optimiranje količine natezne upogibne armature z razvrščanjem palic v pozicije, ki se ločijo po dolžini glede na potrebe po ploščini prečnega prereza in nosilnosti posamezne palice, določene na podlagi ovojnice nateznih sil

ANG.: *curtailment of longitudinal tension reinforcement*

NEM.: *Zugkraftdeckung f*

stopniščno jédro -ega -a s sistem nosilnih sten okoli stopnišča, ki prispeva k togosti in nosilnosti konstrukcije v vodoravni smeri

ANG.: *wall core*

NEM.: *Kern m*

stópnja armíranja -e -- ž razmerje med ploščino prereza armature in ploščino bruto prečnega prereza betona v armiranobetonskem elementu

ANG.: *reinforcement ratio*

NEM.: *Bewehrungsgrad m*

stópnja hidratácije -e -e ž razmerje med nereagiranim in reagiranim cementom, ki se lahko določi na podlagi meritev temperature cementne paste in cementnega kamna, trdnosti cementnega kamna, z opazovanjem količine nereagiranih mineralov ali z merjenjem količine vode v cementni pasti in cementnem kamnu

ANG.: *degree of hydration*

NEM.: *Hydratationsgrad m*

stópnja poséda -e -- ž mera za konsistenco betona, izražena kot razlika med višino kalupa in višino sesedenega betonskega stožca, zaokrožena na 10 mm, ki se določi tako, da se vzorec svežega betona v treh slojih vgradi v standardni kalup v obliki prisekanega stožca, pri čemer se vsak sloj nato zbije s 25 udarci, kalup pa na

koncu dvigne, uporabljá pa se za betone z normalno konsistenco, katerih posed je med 10 in 210 mm

ANG.: --

NEM.: *Setzmaß n*

stópnja razléza -e -- ž mera za konsistenco samozgoščevalnega betona, izražena kot premer betonskega diska, zaokrožena na 10 mm, ki se določi tako, da se vzorec svežega betona v enem sloju brez dodatnega zgoščanja vgradi v standardni kalup v obliki prisekanega stožca, nato pa se kalup dvigne, beton pa razleze

ANG.: *slump-flow spread*

NEM.: *Setzfließmaß n*

stópnja státične nédoločénosti -e --- ž razlika med številom neznanih reakcij podpor in notranjih sil ter številom ravnotežnih enačb, ki se jih lahko zapiše za konstrukcijski sistem

ANG.: *degree of static indeterminacy*

NEM.: *Grad der statischen Unbestimmtheit m*

stópnja vébe -e -- ž mera za konsistenco betona, izražena kot čas, v katerem se beton med vibriranjem razleze tako, da je celotna prozorna plošča v stiku z betonom, ki se določi tako, da se vzorec svežega betona vgradi v standardni kalup v obliki prisekanega stožca, ki je postavljen v cilindrično posodo vebe naprave, po dvigu kalupa pa se na površino vzorca prisloni prozorna plošča

ANG.: *Vebe time*

NEM.: *VEBE-Grad m*

stópnja zgoščénosti -e -- ž gostota zemljine, ki se doseže z zbijanjem, konsolidacijo ali sušenjem

ANG.: *degree of compaction*

NEM.: *Verdichtungsgrad m*

stránski razpòn -ega -óna m del mosta pred glavnim razponom in za njim, za katerega je značilno zgoščevanje podpor

ANG.: *end span, side span*

NEM.: --

stratigráfski profil -ega -a m grafični prikaz zaporedja in vrste slojev tal, ki si v prerezu na izbrani lokaciji sledijo v navpični smeri

ANG.: *stratigraphic profile*

NEM.: *stratigraphisches Profil n*

stréha -e ž konstrukcija, ki pokriva prostor stavbe in jo štíti pred zunanjimi vplivi **s**: kròv

ANG.: *roof*

NEM.: *Dach n*

stréme -éna s krivljena armaturna palica, ki objema in povezuje vzdolžno armaturo,

navadno manjšega premera, npr. 6, 8 ali 10 mm

ANG.: *steel reinforcement link, stirrup, strap*

NEM.: *Bügel m*

streménska armatúra -e -e ž armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena zaradi napetosti, ki jih povzročata prečna sila in torzijski moment, in položena prečno na vzdolžno os konstrukcijskega elementa objema vzdolžno armaturo

ANG.: *stirrup reinforcement*

NEM.: *Bügelbewehrung f*

strešno pravilo -ega -a s pravilo, s katerim se oceni prenos obtežbe plošče na podpore

ANG.: --

NEM.: --

stríg -a m stanje, v katerem je konstrukcijski element obremenjen s sočasnim delovanjem dveh enako velikih sil v nasprotnih smereh na isti nosilki sile

ANG.: *shear*

NEM.: *Scherung f*

strižna armatúra -e -e ž armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena zaradi napetosti, ki jih povzročata prečna sila

ANG.: *shear reinforcement*

NEM.: *Querkraftbewehrung f*

strižna deformácija -e -e ž deformacija, ki nastopi zaradi obremenitve v strižni ravnini in spremeni pravokotni delček elementa v paralelogram, meri pa se kot polovica spremembe kota v ogliščih

ANG.: *shear deformation*

NEM.: *Schubverformung f*

strižna napétost -e -i ž napetost, ki deluje v ravnini prečnega prereza konstrukcijskega elementa in je posledica delovanja prečne sile ali torzijskega momenta

ANG.: *shear stress*

NEM.: *Schubspannung f*

strižna nosilnost -e -i ž nosilnost konstrukcijskega elementa pri obremenitvi s strižno napetostjo **s**: strižna odpornost, strižna trdnost

ANG.: *shear resistance, shear strength*

NEM.: *Schubtragfähigkeit f*

strižna obremenitev -e -tve ž strižne napetosti, ki so posledica delovanja prečne sile ali torzijskega momenta

ANG.: --

NEM.: *Scherspannung f*

strižna odpórnost -e -i ž ▶ strižna nosilnost

strižna porušitev -e -tve ž izguba funkcije nosilnosti zaradi strižne obremenitve

ANG.: *shear failure*

NEM.: *Schubversagen n*

strižna povezáva -e -e ž stik med dvema konstrukcijskima elementoma ali materialoma, ki preprečuje njun medsebojni zdrs

ANG.: *shear link*

NEM.: *Schubverbinder m*

strižna ravnína -e -e ž dvodimenzionalna ploskev, v kateri strižne sile in napetosti povzročijo zamik v smeri njenih dimenzij

ANG.: *shear plane*

NEM.: *Gleitschubebene f*

strižna síla -e -e ž notranja sila, ki deluje prečno na os ali srednjo ploskev elementa

ANG.: *shear force*

NEM.: *Querkraft f*

strižna sténa -e -e ž stena v objektih visokogradnje, ki s svojo strižno nosilnostjo prenaša vodoravne obremenitve konstrukcije, npr. zaradi potresne obtežbe

ANG.: *shear wall*

NEM.: *Schubwand f*

strižna tógost -e -i ž odpor konstrukcije ali njenega elementa zaradi delovanja prečne sile

ANG.: *shear rigidity, shear stiffness*

NEM.: --

strižna trdnost -e -i ž ▶ strižna nosilnost

strižni kót zemljíne -ega -a -- m parameter, izpeljan iz Mohr-Coulombovega kriterija porušitve, ki opisuje strižno nosilnost zemljine ob normalnih napetostih, opazen kot kot naklona zemljine v nasutem stanju glede na vodoravnico **s**: kót nótranjega tréna

ANG.: *angle of friction*

NEM.: *Schubstarre f*

strižni módul -ega -a m fizikalna količina, ki je določena kot razmerje med strižno napetostjo in strižno deformacijo

ANG.: *shear modulus*

NEM.: *Schubmodul n*

strižni tést -ega -a m eksperiment, pri katerem je preizkušaneec strižno obremenjen

ANG.: *shear test*

NEM.: *Schubversuch m*

strižni zdrs -ega -a m strižna porušitev, ki lahko nastane pri ciklični obremenitvi nizkih ali globokih armiranobetonskih elementov

ANG.: *sliding shear*

NEM.: *Schubgleiten n*

strižno valóvanje -ega -a s valovanje, pri katerem se delci gibljejo pravokotno na smer širjenja valovanja

ANG.: *shear wave*

NEM.: *Scherwelle f*

S

střjeni betón -ega -a m otrdeli beton, ki je pridobil vsaj začetno trdnost

ANG.: *hardened concrete*

NEM.: *Festbeton m*

střjevanje -a s proces povečanja trdnosti cementnih zmesi, ki je posledica niza kemijskih reakcij med cementom in vodo in se običajno začne približno 12 ur po zamešanju, kar prvih nekaj dni poteka zelo hitro, večji del procesa pa se odvije v 28 dneh po zamešanju

ANG.: *hardening, strength gain*

NEM.: *Abbinden n*

střóp **střópa** m **1.** vidna obdelana površina ostrejša ali spodnjega dela vodoravnega konstrukcijskega elementa med dvema etažama

ANG.: *ceiling*

NEM.: *Decke f*

2. vodoravni konstrukcijski element med dvema etažama, in sicer plošča ali sistem nosilcev

ANG.: --

NEM.: --

sulfátna agresija -e -e ž kemijska reakcija med kalcijevim aluminatom v cementnem kamnu in topljivimi sulfati iz zemljin ali morske vode, v kateri iz cementnega kamna nastaja volumsko večji etringit, kar povzroča razpokanost betona in posledično zmanjšuje njegovo trdnost

ANG.: *sulphate attack*

NEM.: *Sulfatangriff m*

sulfátnoodpórni cement -ega -ênta m portlandski cement z deležem kalcijevega aluminata, manjšim od 5 odstotkov, ki je odpornejši na sulfatno agresijo iz okolja, značilno za morsko vodo ali kislá tla

ANG.: *sulphate-resistant cement*

NEM.: *sulfatbeständiger Zement m*

súperplastifikátor -ja m plastifikator druge generacije, ki omogoča višje znižanje vsebnosti vode v svežem betonu in znatno povečanje razleza

ANG.: *superplasticizer*

NEM.: *Hochleistungsfließmittel n, Hochleistungsverflüssiger m*

súpersulfátni cement -ega -ênta m fino mleta mešanica žlindre, kalcijevega sulfata in manjšega deleža navadnega portlandskega cementa ali cementnega klinkerja z nižjo hidratacijsko toploto za proizvodnjo betona, odpornega na večino kemikalij, tudi sulfatno agresijo

ANG.: *supersulphate cement*

NEM.: *supersulfater Zement m*

svêtla razdálja -e -e ž razdalja med čelnima ploskvama dveh sosednjih elementov, ki je brez ovir prosto prehodna **s:** svêtli profil

ANG.: *clear distance*

NEM.: *Stützweite f*

svêtla širína -e -e ž dolžina vodoravnega elementa med čelnima ploskvama dveh sosednjih navpičnih elementov

ANG.: *clear width*

NEM.: *lichte Breite f*

svêtla višina -e -e ž dolžina navpičnega elementa med čelnima ploskvama dveh sosednjih stropnih konstrukcij

ANG.: *clear height*

NEM.: *Lichthöhe f*

svêtli profil -ega -a m ► svêtla razdálja

svêtli razpòn -ega -óna m dolžina konstrukcijskega elementa med čelnima ploskvama dveh sosednjih podpor

ANG.: *clear span*

NEM.: *lichte Weite f*

svêži betón -ega -a m tekoči beton pred procesom hidratacije, ki je pripravljen na vgradnjo **s:** betónska méšanica

ANG.: *fresh concrete*

NEM.: *Frischbeton m*

Š

šibka ós -e -í ž os, okoli katere je vztrajnost telesa ali prereza najmanjša

ANG.: *weak axis*

NEM.: *schwache Achse f*

škátlasti nosilec -ega -lca m nosilec, pri katerem je več tankih sten povezanih v obliko zaprte cevi

ANG.: *box girder*

NEM.: *Kastenträger m*

škátlasti prepúst -ega -a m podolgovati objekt pravokotnega prečnega prereza, nameščen v dnu naravnih grap pod nasipi, kjer omogoča nemoten pretok vode iz grap

ANG.: *box culvert*

NEM.: *Kastendurchlass m*

škátlasti preréz -ega -éza m preréz betonskega konstrukcijskega elementa pravokotne oblike

z večjo odprtino v sredini prereza, sestavljen iz pasnic in stojin, ki je značilen za mostne konstrukcije

ANG.: *box section*

NEM.: *Hohlkastenträger m*

škátlasti profil -ega -a m konstrukcijski element, pri katerem je več tankih sten povezanih v obliko zaprte cevi

ANG.: *profile tube*

NEM.: *Kastenprofil n*

štiristržno strême -ega -éna s streme, oblikovano, krivljeno ali sestavljeno tako, da skozi ravnino največjih strižnih napetosti poteka štirikrat, kar pomeni, da je v tej ravnini ploščina strižne armature vsota ploščin prečnih prerezov vseh armaturnih palic, ki sekajo to ravnino

ANG.: --

NEM.: *4-schnittig Bügel m*

štiritočkôvni upogibni preizkús -ega -ega

-a m upogibni preizkus, pri katerem je prostoležeči nosilec na tretjinah dolžine obtežen z dvema enako velikima koncentriranima silama, ki v srednji tretjini nosilca povzročata konstantni upogibni moment in nične prečne sile

ANG.: *four-point flexural test*

NEM.: *Vier-Punkt-Biegeprüfung f, Vier-Punkt-Biegeversuch m*

T

tálna plôšča -e -e ž plošča, ki je armiranobetonski temelj objektov, grajena pod celotnim florisom objekta

ANG.: *foundation slab*

NEM.: *Bodenplatte f, Fundamentplatte f*

tálna vôda -e -e ž voda pod zemeljskim površjem, ki se nahaja v porah zemljin in razpokah kamnin

ANG.: *groundwater*

NEM.: *Grundwasser n*

tandémski sistém -ega -a m po Evrokodih model premične prometne obtežbe, ki upošteva vožnjo vozila po zgornji konstrukciji mosta, sestavljen iz štirih točkovnih sil na določenih razmikih

ANG.: *tandem system*

NEM.: *Tandemsystem n*

tangéntni módul elástičnosti -ega -a -- m

modul elastičnosti, določen z naklonom premice, ki se v eni točki dotika krivulje napetost-deformacija, uporaben za materiale, katerih elastični odziv na obremenitev ni popolnoma linearen

ANG.: *tangent modulus of elasticity*

NEM.: *Tangentenmodul n*

tankosténski préčni preréz -ega -ega -éza

m geometrijsko razgiban odprti ali zaprti stenasti prečni prerez navadno linijskega konstrukcijskega elementa, katerega debelina ostenja je izrazito manjša od dolžine posameznega segmenta

ANG.: *thin-walled cross section*

NEM.: *dünnwandiger Querschnitt m*

tečénje -a s plastično deformiranje materiala zaradi delovanja obtežb, s čimer se izkazuje duktilnost materiala

ANG.: *yield, yielding*

NEM.: *Nachgiebigkeit f*

téhnična méja plástičnosti 0,2 odstótka

-e -e -- -- ž dogovorjena meja plastičnosti, pri kateri nastane 0,2 odstotka plastične deformacije, uporablja pa se za kovine, ki nimajo izrazite meje plastičnosti

ANG.: *offset yield stress, 0.2% proof stress*

NEM.: *0,2-%-Dehngrenze f, Prüfdehngrenze f*

téhnična smérnica -e -e ž uradni strokovni dokument, ki vsebuje praktična navodila in priporočila, kako projektirati gradbene objekte

ANG.: *guideline*

NEM.: *Richtlinie f*

tehnologija grádnje -e -- ž izvedba konstrukcije objekta, ki bistveno vpliva na projektiranje konstrukcije, zlasti pri mostu

ANG.: *construction-building technology*

NEM.: *Bauverfahren n*

tekóči betón -ega -a m lahko vgradljivi kašasti beton s standardnim premerom razleza, ki je večji kot 420 mm

ANG.: *chuted concrete, fluid concrete*

NEM.: *flüssiger Beton m, Gussbeton m, Rinnenbeton m*

têmelj -a m konstrukcijski element, ki povezuje konstrukcijo s tlemi in prenaša obtežbe objektov v tla

ANG.: *foundation*

NEM.: *Fundament n*

temeljênje -a s postopek in način prenosa obtežbe iz konstrukcije v tla

ANG.: *foundation system*

NEM.: *Gründung f*

T

têmeljna blazína -e -e ž inženirsko načrtovane in kontrolirano vgrajene plasti različnih materialov pod temeljno ploščo, npr. gramozni sloj, podložni beton ali sloji hidroizolacije in toplotne izolacije

ANG.: *foundation mat*

NEM.: --

têmeljna grêda -e -e ž ▶ pasovni temelj

têmeljna plôšča -e -e ž element temeljenja, ki prenaša v tla obtežbo stavbe preko celotne florisne površine stavbe

ANG.: *mat foundation*

NEM.: *Platenfundament n*

têmeljni nastávek -ega -vka m stenasti element nad pasovnim temeljem, ki premosti višinsko razliko med pogobljenim temeljem in talno ploščo stavbe

ANG.: *stem wall*

NEM.: --

têmeljni nosílec -ega -lca m podolgovati armanobetonski temelj običajno pravokotnega prečnega prereza, ki podpira niz stebrov

ANG.: *foundation beam*

NEM.: --

tême lóka -éna -- s vrh loka, v katerem je tangenta na os loka vodoravna

ANG.: *arch crown*

NEM.: *Scheitelpunkt m*

teménski člénec -ega -nka m členek v temenu loka, s katerim sta spojena dva dela loka

ANG.: *crown hinge*

NEM.: *Scheitelgelenk n*

temperatúrna deformácija -e -e ž sprememba geometrije telesa, ki nastane zaradi vpliva enakomerne ali neenakomerne spremembe temperature konstrukcije

ANG.: *thermal deformation, thermal expansion*

NEM.: *Wärmeausdehnung f, Wärmedehnung f, Wärmeschumpfung f*

temperatúrni koeficiént dolžinskega

raztézka -ega -ênta -- m fizikalna lastnost materiala, definirana kot relativni raztezek, ki je posledica spremembe temperature za 1 kelvin

ANG.: *linear coefficient of thermal expansion*

NEM.: *Längenausdehnungskoeffizient m*

temperatúrni koeficiént prostorninskega

raztézka -ega -ênta -- m fizikalna lastnost materiala, definirana kot relativna sprememba prostornine na enoto prostornine, ki je posledica spremembe temperature za 1 kelvin

ANG.: *volumetric coefficient of thermal expansion*

NEM.: *Raumausdehnungskoeffizient m*

teoríja drúgega réda -e -- -- ž analiza konstrukcije, pri kateri so upoštevani nelinearno obnašanje materiala konstrukcije in zvez med posameznimi konstrukcijskimi elementi ali njihovimi podporami in spremembe geometrije konstrukcije, predvsem deformacije, kar vpliva na zapis ravnotežnih enačb, pri katerih so vključeni tudi nelinearni členi

ANG.: *second-order analysis*

NEM.: *Theorie zweiter Ordnung f*

teoríja elástičnosti -e -- -- ž ▶ elastična teoríja

teoríja lineárne elástičnosti -e -- -- -- ž ▶ linearna elastična teoríja

teoríja prvéga réda -e -- -- ž analiza konstrukcije, pri kateri sta predpostavljena linearno elastično obnašanje materiala konstrukcije in majhne deformacije, zaradi česar je togost konstrukcijskih elementov nespremenljiva in od sprememb geometrije neodvisna, ravnotežne enačbe pa linearizirane in zapisane za nedeformirane konstrukcijske elemente

ANG.: *first-order analysis, linear static analysis*

NEM.: *Theorie erster Ordnung f*

težiščna ós -e -í ž črta, ki povezuje težišča prerezov vzdolž konstrukcijskega elementa

ANG.: *longitudinal axis*

NEM.: *Längsachse f*

têžki betón -ega -a m beton, izdelan iz agregata, katerega gostota je večja od običajne

ANG.: *heavy concrete*

NEM.: *Schwerbeton m*

Timošénkov nosílec -ega -lca m računski model nosilca, katerega opis upogibnega obnašanja v obliki diferencialne enačbe vsebuje tudi strižne deformacije, ki povzročijo spremembo prvotno pravega kota med ravnino prečnega prereza in vzdolžno osjo upognjenega nosilca, zaradi česar je primeren za nosilce večjih višin

ANG.: *Timoshenko beam*

NEM.: *Timoshenko-Balken m*

tláčna armatúra -e -e ž armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena zaradi tlačnih napetosti ali povečanja njegove duktilnosti

ANG.: *compression reinforcement, compressive reinforcement*

NEM.: *Druckbewehrung f*

tláčna cóna -e -e ž območje prereza armiranobetonskega konstrukcijskega elementa, v katerem se pojavljajo tlačne napetosti

ANG.: *compression zone*

NEM.: *Kompressionszone f*

tláčna deformácija -e -e ž normalna deformacija, ki nastane zaradi vpliva tlačne osne sile, z upogibnim momentom ali brez njega

ANG.: *compressive deformation, compressive strain*

NEM.: *Stauchung f*

tláčna diagonála -e -e ž poševni pas območja tlačne sile v betonu, značilen za Mörschev model nadomestnega ravninskega paličja, v katerem se poleg poševnega tlačnega pasu pojavlja še vodoravni tlačni pas ter poševni natezni pas in vodoravni natezni pas

ANG.: *compression chord, strut diagonal*

NEM.: *Betondruckstrebe f*

tláčna napétost -e -i ž napetost, ki je posledica delovanja tlačne sile ali upogibnega momenta in povzroča skrčke v smeri delovanja te napetosti

ANG.: *compression stress*

NEM.: *Druckspannung f*

tláčna obremenitev -e -tve ž osna sila, zaradi katere v prečnem prerezu nastajajo normalne napetosti, ki povzročajo skrčke konstrukcijskega elementa

ANG.: *compressive load*

NEM.: *Druckbelastung f*

tláčna odpórnost -e -i ž nosilnost prereza ali konstrukcije pri obremenitvi s tlačno silo z upogibnim momentom ali brez njega

ANG.: *compressive resistance*

NEM.: *Drucktragfähigkeit f*

tláčna podpóra -e -e ž podpora, ki preprečuje ugreznjenje konstrukcije ali njenega elementa

ANG.: --

NEM.: --

tláčna porušitev -e -tve ž izguba funkcije nosilnosti zaradi vpliva tlačne osne sile z upogibnim momentom ali brez njega ali zaradi prekoračitve tlačne trdnosti

ANG.: *compression failure*

NEM.: *Druckversagen n*

tláčna sila -e -e ž sila, ki konstrukcijo ali njen element stiska, s čimer se v njej pojavijo tlačne napetosti

ANG.: *compression force, compressive force*

NEM.: *Druckkraft f, Kompressionskraft f*

tláčna trdnost -e -i ž največja tlačna napetost, ki jo konstrukcijski material lahko prevzame

ANG.: *compressive strength*

NEM.: *Druckfestigkeit f*

tláčni pás -ega -ú m del konstrukcijskega elementa, ki je tlačен, npr. tlačna diagonála v Mörschevem paličju ali tlačna cona v upogibanem nosilcu

ANG.: *compression zone*

NEM.: *Betondruckzone f, Druckgurt m*

tláčni preizkús -ega -a m postopek za določanje tlačne trdnosti, pri katerem se testni vzorec obremenjuje s postopno naraščajočo tlačno silo, dokler se ne zdrobi

s: tláčni tést

ANG.: *compression test*

NEM.: *Druckversuch m, Kompressionstest m*

tláčni tést -ega -a m ► tláčni preizkús

tlák -a m **1.** stanje, v katerem je material konstrukcijskega elementa stisnjen

ANG.: *compression*

NEM.: *Kompression f*

2. ► pritisk

tlóris -a m grafični prikaz objekta na izbranem nivoju s pogledom v navpični smeri od zgoraj navzdol

ANG.: *floor plan*

NEM.: *Grundriss m*

tlórisna dimenzija -e -e ž dimenzija gradbenega elementa ali razdalje med gradbenimi elementi, ki je merjena v tlorisu objekta

ANG.: *floor-plan dimension*

NEM.: *Grundrissdimension f*

tóčka ničelnih moméntov -e --- ž točka na vzdolžni osi linijskega konstrukcijskega elementa, v kateri je vrednost upogibnega momenta enaka 0 s: ničelna moméntna tóčka, ničelna tóčka moméntov

ANG.: --

NEM.: *Momentennullpunkt m*

tóčkasto ležišče -ega -a s ležišče, ki omogoča več pomikov v različnih smereh in ima v primerjavi s konstrukcijo v vseh smereh dovolj majhne dimenzije, da ga je v računskem modelu mogoče upoštevati kot točko s: točkôvno ležišče

ANG.: *point bearing*

NEM.: *Punktlager n*

točkôvna obtéžba -e -e ž obtežba, ki deluje na dovolj majhen del konstrukcije, da se lahko v računskem modelu upošteva s koncentrirano silo

ANG.: *point load*

NEM.: *Einzellast f, konzentrierte Belastung f, konzentrierte Last f*

točkôvna podpóra -e -e ž podpora, ki premike konstrukcije ali njenega elementa preprečuje na zelo majhni površini, da se v računskem modelu reakcijo podpore lahko upošteva kot koncentrično silo

ANG.: *point support*

NEM.: *Einzelunterstützung f*

T

točkóvni t emelj -ega -a m element plitvega temeljenja, ki prenaša v tla obteţbo stebra
 ANG.: *pad foundation*
 NEM.: *Einzelfundament n*

točkóvno leţiš e -ega -a s ► tóckasto leţiš e

tóga diafrágma -e -e Ź vodoravna ali strešna konstrukcija, ki povezuje navpične konstrukcijske elemente in se pod vplivom obtežbe v svoji ravnini ne deformira s: tógi str p
 ANG.: *rigid diaphragm, rigid floor*
 NEM.: *starre Scheibe f*

tóga pl š a -e -e Ź v svoji ravnini nedeformabilna plošča, ki povezuje navpične konstrukcijske elemente
 ANG.: *rigid slab*
 NEM.: *starre Platte f*

tóga povezáva -e -e Ź povezava, ki ne dopušča relativnih pomikov in zasukov med povezanimi elementi
 ANG.: *coupling, master-slave connection*
 NEM.: *Kupplung f*

tógi element -ega - nta m del konstrukcije ali povezava med deli konstrukcije, v kateri so deformacije zaradi delovanja obremenitev zanemarljive, npr. togo vozlišče med gredo in stebrom v okviru
 ANG.: *rigid element*
 NEM.: *starres Element n*

tógi sp j -ega sp ja m spoj konstrukcijskih elementov, ki onemogoča njihovo medsebojno vrtenje
 ANG.: *rigid joint*
 NEM.: *biegesteifer Sto  m*

tógi str p -ega str pa m ► tóga diafrágma

tógost -i Ź razmerje med obremenitvijo in deformacijo, pomikom ali zasukom, ki se kaže kot odpor konstrukcije ali njenega elementa deformaciji
 ANG.: *stiffness*
 NEM.: *Starre f, Starrheit f, Steife f, Steifheit f, Steifigkeit f*

tógostna matrika -e -e Ź matrika, katere členi k_i povedo, kolikšna sila ali moment nastane v konstrukciji na mestu in v smeri prostostne stopnje i , če se na konstrukciji na mestu in v smeri prostostne stopnje j zgodi pomik ali zasuk velikosti 1,0, vsi ostali premiki ali zasuki pa so enaki nič
 ANG.: *stiffness matrix*
 NEM.: *Steifigkeitsmatrix f*

tógost vzmeti -i -- Ź lastnost vzmeti, ki opisuje njen odpor proti deformiranju in je numerikno določena s silo, ki je potrebna za enotski skrček ali raztezek

ANG.: *spring stiffness*
 NEM.: *Federh rte f, Federkonstante f, Federrate f, Federsteifigkeit f*

tógo vpétje -ega -a s vpétje, pri katerem ni predvidenih pomikov in zasukov na mestu vp tja konstrukcijskega elementa, zato se v konstrukcijskem elementu na mestu vp tja lahko pojavljajo osna sila in obe prečni sili ter upogibna momenta in torzijski moment
 ANG.: *clamped support, fixed support, restraint*
 NEM.: *Einspannung f, fest eingespanntes Auflager n*

topl ta hidratácije -e -- Ź ► hidratácijska topl ta

topl tna izolácija -e -e Ź izolacija, ki omili ali prepreči prehod toplote iz enega prostora v drugega
 ANG.: *thermal insulation*
 NEM.: *W rmed mmung f*

torkretiranje -a s ► brizganje

torkr tni bet n -ega -a m ► brizgani bet n

torzija -e Ź stanje, v katerem je material konstrukcijskega elementa siljen v zvijanje okoli vzdolžne osi s: vzv j
 ANG.: *torsion*
 NEM.: *Torsion f*

torzijska armat ra -e -e Ź armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena zaradi napetosti, ki jih povzroča torzijski moment
 ANG.: *torsional reinforcement*
 NEM.: *Drillungsbewehrung f, Torsionsbewehrung f, Torsionsb gelbewehrung f, Torsionsl ngsbewehrung f*

torzijska deform cija -e -e Ź deformacija prereza pri obremenitvi s torzijskim momentom
 ANG.: *torsional deformation*
 NEM.: *Torsionsverformung f*

torzijska odp rnost -e -i Ź nosilnost prereza ali konstrukcije pri obremenitvi s torzijskim momentom
 ANG.: *torsional resistance*
 NEM.: *Torsionstragf higkeit f*

torzijska  s -e -i Ź os, okoli katere se zavrti prerez ali konstrukcija pri obremenitvi s torzijskim momentom
 ANG.: *torsional axis*
 NEM.: *Torsionsachse f*

torzijska podpóra -e -e Ź podpora, ki preprečuje vrtenje konstrukcije ali njenega elementa okoli vzdolžne osi, s čimer v

konstrukciji ali njenem elementu povzroča torzijski moment

ANG.: --

NEM.: --

torzijska tógost -e -i ž odpor konstrukcije ali njenega elementa, ki se upira delovanju torzijskega momenta, izražena kot produkt strižnega modula materiala in torzijskega vztrajnostnega momenta prereza **s**: zasúčna tógost

ANG.: *torsional rigidity, torsional stiffness*

NEM.: *Torsionssteifigkeit f*

torzijski momènt -ega -ènta m moment, ki povzroča zvijanje linijskega konstrukcijskega elementa okoli njegove vzdolžne osi

ANG.: *twisting moment*

NEM.: *Torsionsmoment n*

torzijski polmér -ega -a m geometrijska lastnost tlorisa etaže konstrukcije, določena s kvadratnim korenem razmerja med togostjo etaže ob enotskem zasuku in togostjo etaže ob enotskem pomiku, pri čemer so pri določanju togosti upoštevani vsi navpični konstrukcijski elementi v etaži in njihove togosti

ANG.: *torsional-stiffness radius*

NEM.: *Torsionsradius m*

torzijski vztrájnostni momènt -ega -ega -ènta m geometrijska lastnost prečnega prereza linijskega elementa, ki opisuje njegov odpor zvijanju okoli vzdolžne osi glede na njegovo geometrijo

ANG.: *polar moment of inertia, torsional moment of inertia*

NEM.: *polares Flächenmoment zweiten Grades n, polares Flächenträgheitsmoment n, Torsionsträgheitsmoment n*

torzijsko podájni systém -- -ega -a m konstrukcijski sistem, pri katerem je torzijska togost manjša od translacijske togosti v eni ali drugi smeri in kjer je osnovni torzijski nihajni čas daljši od vsaj enega osnovnega translacijskega nihajnega časa

ANG.: *torsionally flexible system*

NEM.: *torsionsweiches System n*

T-prerèz -éza [té] m prerez konstrukcijskega elementa, ki je sestavljen iz dveh pravokotnih delov, navpične stojine in vodoravne pasnice, ki sta med seboj pravokotno povezana

ANG.: *T beam, T section*

NEM.: *T-Träger m*

trájno projéktno stánje -ega -ega -a s projektno stanje, ki ima enako trajanje kot življenjska doba konstrukcije

ANG.: *persistent design situation*

NEM.: *Bemessungssituation BS-P f, ständige Bemessungssituation f*

trájno sídro -ega -a s sidro, ki ima življenjsko dobo več kot dve leti, kar mu zagotavljajo izvedba detajlov in pogoji uporabe

ANG.: *permanent anchor*

NEM.: --

trájnost -i ž lastnost konstrukcije, da ohrani funkcijo uporabnosti in nosilnosti v celotnem času projektirane življenjske dobe

ANG.: *durability*

NEM.: *Dauerhaftigkeit f*

trákasti tèmelj -ega -a m ► pasóvni tèmelj

transláciija -e ž ► pomík

translacijska tógost -e -i ž fizikalna lastnost, ki je definirana kot razmerje med silo in pomikom pri vzporednem premiku konstrukcije in izraža odpor konstrukcije proti takšnemu pomiku

ANG.: *translational stiffness*

NEM.: *Translationssteifigkeit f*

transpórtni betón -ega -a m sveži beton ali suha mešanica betona, ki se dostavi na gradbišče

ANG.: *ready-mixed concrete*

NEM.: *Fertigbeton m, Transportbeton m*

tráda vóda -e -e ž voda z višjo vsebnostjo kalcijevih in magnezijevih soli, ki se lahko nalagajo na konstrukciji vodovodne napeljave

ANG.: *hard water*

NEM.: *hartes Wasser n*

trádi cemèntni gél -ega -ega -a m ► cemèntni kámen

trédnost -i ž materialna lastnost, določena kot največja napetost, ki jo material v določenem napetostnem stanju lahko prevzame

ANG.: *strength*

NEM.: *Festigkeit f*

trédnostni rázred betóna -ega -éda -- m standardna klasifikacija betona glede na tlačno trdnost vzorca, določeno s tlačnim preizkusom **s**: márka betóna

ANG.: *strength class*

NEM.: *Betonfestigkeitsklasse f*

trédóta -e ž odpornost materiala na lokalno plastično deformacijo, ki jo povzroči vtiskovanje tujka ali razenje, odvisna predvsem od trdnosti in duktilnosti in merjena z metodami vtiskanja, razenja in odboja

ANG.: *hardness*

NEM.: *Härte f*

tríčlénki okvír -ega -ja m ► tríčlénski okvír

tríčlénkasti lók -ega -a m ► tríčlénski lók

tríčlénkasti okvír -ega -ja m ► tríčlénski okvír

tríčlenski lók -ega -a m statično določen lok, ki ima nepomična členka v obeh podporah, tretji členek pa je v polju, najpogosteje v temenu loka **s**: tríčlénkasti lók

ANG.: *three-hinged arch*

NEM.: *Dreigelenkbogen m*

tríčlenski okvir -ega -ja m statično določen enoetažni okvir z enim poljem, ki ima nepomična členka v obeh podporah, tretji členek pa je v gredi **s**: tríčléní okvír, tríčlén-kasti okvír

ANG.: *three-hinged frame*

NEM.: *Dreigelenkrahmen m*

trítóčkóvni upogíbni preizkús -ega -ega -a m upogíbni preizkus, pri katerem je prosto-ležeča prizma vzorca materiala na polovici dolžine obtežena s koncentrirano silo, značilen predvsem za določanje upogíbne natezne togosti in trdnosti materiala

ANG.: *three-point flexural test*

NEM.: *Drei-Punkt-Biegeprüfung f, Drei-Punkt-Biegeversuch m*

U

učínek vplíva -nka -- m po Evrokodih ► obremenítev

učínkovíta debelína -e -e ž ► efektivna debelína

udárna trdnost -e -i ž odpornost materiala na delovanje nenadne hipne obtežbe, izražena kot energija, potrebna za porušitev ali zlom vzorca, merjena s standardiziranim Izodovim udarnim preskusom ali Charpyjevim udarnim preskusom

ANG.: *impact strength*

NEM.: *Schlagfestigkeit f, Schlagzähigkeit f*

udárna žilavost -e -i ž sposobnost materiala, da ob udarcu absorbira energijo, pri čemer je hitrost priraščanja deformacije velika, saj je celotna obremenitev izvedena v zelo kratkem času

ANG.: *notch toughness*

NEM.: *Kerbzähigkeit f*

uklón -óna m nestabilnost vitkega konstrukcijskega elementa, povzročena z veliko tlačno

osno silo, ki se odraža kot nenadni odklon konstrukcijskega elementa od začetne lege, zaradi česar lahko pride do porušitve

ANG.: *buckling*

NEM.: *Knicken n*

uklónska dolžína -e -e ž razdalja med dvema zaporednima točkama prevoja sinusoide, ki ponazarja deformirano obliko konstrukcijskega elementa pri izgubi stabilnosti, se uporablja pri določanju Eulerjeve kritične sile in je odvisna od načina vpetja konstrukcijskega elementa

ANG.: *buckling length*

NEM.: *Knicklänge f*

uklónska krivúlja -e -e ž grafični prikaz spreminjanja uklonske nosilnosti v odvisnosti od vitkosti konstrukcijskega elementa

ANG.: *buckling curve*

NEM.: *Knickkurve f*

uklónska oblika -e -e ž geometrija deformirane konstrukcije v stabilnem ravnotežju po nastanku uklona zaradi dovolj velike tlačne osne sile

ANG.: *buckling-mode shape*

NEM.: *Knickmodusform f*

uklónska vitkost -e -i ž razmerje med uklonsko dolžino in najmanjšim vztrajnostnim polmerom konstrukcijskega elementa, ki številčno opredeljuje nagnjenost tega elementa k uklonu

ANG.: --

NEM.: *Knickschlankheit f*

upočasnjévalec vézanja -lca -- m ► zavirálec vézanja

upogíb -a m deformacijsko stanje, pri katerem je prej ravni konstrukcijski element ukrivljen, kar v njegovem prečnem prerezu povzroča natezne napetosti na strani natezane strani in tlačne napetosti na strani tlačene strani elementa

ANG.: *bending*

NEM.: *Biegen n, Biegung f, Durchbiegung f*

upogíbna armatúra -e -e ž vzdolžna armatura, ki je v betonski konstrukcijski element vgrajena za prevzem nateznih napetosti, ki jih povzroča upogíbni moment

ANG.: *bending reinforcement*

NEM.: *Biegebewehrung f*

upogíbna deformácija -e -e ž zasuk in povse konstrukcijskega elementa, ki nastane zaradi vpliva upogíbnega momenta z osno silo ali brez nje

ANG.: *bending deformation, bending strain, flexural deformation, flexural strain*

NEM.: *Biegeverformung f*

upogibna kapaciteta -e -e ž ► upogibna odpornost

upogibna napetost -e -i ž normalna napetost, ki nastane zaradi vpliva upogibnega momenta z osno silo ali brez nje
ANG.: *bending stress, flexural stress*
NEM.: *Biegespannung f*

upogibna natezna trdnost -e -e -i ž največja natezna napetost, ki jo material ali konstrukcijski element lahko preneseta pri upogibnem preizkusu
ANG.: *bending tension strength*
NEM.: *Biegefestigkeit f, Biegezugfestigkeit f*

upogibna obremenitev -e -tve ž upogibni moment, zaradi katerega v prečnem prerezu nastajajo natezne in tlačne normalne napetosti
ANG.: *bending load*
NEM.: *Biegebelastung f*

upogibna odpornost -e -i ž odpornost prereza na upogibni moment z osno silo ali brez nje
s: upogibna kapaciteta
ANG.: *bending capacity, flexural capacity*
NEM.: *Biegetragfähigkeit f*

upogibna porušitev -e -tve ž izguba nosilnosti zaradi vpliva upogibnega momenta z osno silo ali brez nje
ANG.: *bending failure, flexural failure*
NEM.: *Biegeversagen n*

upogibna togost -e -i ž moment, potreben za upognitev konstrukcijskega elementa za enoto ukrivljenosti, opazen kot odpor konstrukcije upogibu in izražen kot produkt modula elastičnosti materiala in vztrajnostnega momenta prereza
ANG.: *bending stiffness*
NEM.: *Biegesteifigkeit f*

upogibni moment -ega -ênta m dvojica vzporednih in nasproti usmerjenih sil enake velikosti, razmaknjenih na določeni razdalji, ki povzročata upogib prizmatičnega elementa okoli osi, pravokotne na os nosilca
ANG.: *bending moment*
NEM.: *Biegemoment n*

upogibni preizkus -ega -a m standardiziran postopek za določanje upogibne natezne trdnosti betona ali opazovanje upogibnega obnašanja armiranobetonskega konstrukcijskega elementa, pri katerem je preizkušavec postopno obremenjevan z upogibnim momentom, pri tem pa so merjene deformacije ali sila, ki povzročata upogibni moment
ANG.: *bending test, flexural test*
NEM.: *Biegeprüfung f*

uravnoteženi lõm -ega lõma m stanje porušitve armiranobetonskega prereza, ko je istočasno dosežena mejna deformacija v tlačnem betonu in meja elastičnosti v natezni armaturi
ANG.: *balanced failure*
NEM.: --

utrjevanje -a s večanje odpornosti materiala, konstrukcije ali objekta, npr. večanje nosilnosti jekla po nastanku tečenja, povečanje potresne odpornosti objekta
ANG.: *strengthening*
NEM.: *Stärkung f, Verstärkung f*

utrújanje -a s izpostavljanje materiala ponavljajočim se izmeničnim ali cikličnim obtežbam, katerih intenziteta je bistveno manjša od trdnosti materiala
ANG.: *fatigue*
NEM.: *Ermüdung f*

uvrtani pilot -ega -a m na gradbišču izvedeni element globokega temeljenja, ki se izvede tako, da se najprej izkoplje zemljino, nato pa sledi vgradnja armaturnega koša in betoniranje
ANG.: *bored pile*
NEM.: *Bohrpfahl m*

V

vakuimirani betón -ega -a m gost, dobro zgoščen beton, ki otrdi po tem, ko sta iz njega izsesana zrak in odvečna voda, in tlačno trdnost doseže že v desetih dneh
ANG.: *vacuum concrete*
NEM.: *Vakuumbeton m*

v/c-razmèrje -a [vecé] s ► vódo-cemèntno razmèrje

véčcélični škátlasti prerèz -ega -ega -éza m škátlasti prerèz, pregrajen z vmesnimi stenami, s katerimi je prvotna odprtina razdeljena na več manjših, s čimer se povečata upogibna togost in strižna togost
ANG.: *multiple-cell box section*
NEM.: --

velika ekscentričnost -e -i ž stanje v upogibno obremenjenem prerezu, pri katerem je en del prereza v tlaku, drugi del pa v nategu
ANG.: *large eccentricity*
NEM.: *große Ausmittigkeit f*

V

velika šibko armirana sténa -e -- -e -e ž po

Evrokodih stena s prerezom velikih dimenzij, to je z vodoravno dolžino, večjo od 4,0 m ali dveh tretjin višine stene, za katero se pri potresnem projektne stanju pričakuje omejena stopnja plastifikacije
 ANG.: *large lightly reinforced wall*
 NEM.: *große leicht bewehrte Stahlbetonwand f*

vê nec -nca m zaključna AB-vez pri zidanih konstrukcijah, ki poveže obodno in vmesno nosilno zidovje

ANG.: --
 NEM.: --

vertikalna nosilnost -e -i ž ► navpična nosilnost

vê trna cóna -e -e ž ► vetróvna cóna

vetróvna cóna -e -e ž območje države z določeno osnovno hitrostjo vetra, ki je opredeljena na podlagi meritev in statistične analize **s**: vê trna cóna

ANG.: *wind zone*
 NEM.: *Windzone f*

vê z -i ž **1.** element različnih togosti, katerega namen je spoj dveh ali več ločenih elementov

ANG.: *connector, coupler, linkage, linkup*
 NEM.: *Kopplung f*

2. gibek natezan konstrukcijski element, ki povezuje ukrivljene ali poševne elemente konstrukcije mosta na stiku s temeljnimi tlemi z namenom prevzemanja vodoravne reakcije

ANG.: *tie*
 NEM.: *Zugband n*

3. natezna sila v jeklu, obravnavana kot element paličja, ki je model sodelovanja betona in jekla glede na njuno nosilnost v armiranem betonu

ANG.: *tie*
 NEM.: *Zugband n*

vê zanje -a s **1.** ► hidratácija cementa

2. otrjevanje cementne zmesi, ki se meri z Vicatovim aparatom

ANG.: *set, setting*
 NEM.: *Abbinden n*

vê zanje armatúre -a -- s pritrjevanje konstrukcijske armature na montažno ali stremensko armaturo ali tvorjenje armaturnih košev s povezovanjem posameznih kosov armature z žico tako, da stik ne omogoča premikanja posamezne palice

ANG.: *reinforcement binding*
 NEM.: *Binden der Bewehrung n*

vezívo -a s sestavni del kompozitnih materialov, ki druge komponente kompozita,

navadno polnila, poveže v bolj ali manj homogeno snov

ANG.: *binder*
 NEM.: *Bindemittel n, Binder m, Bindestoff m*

viadúkt -a m daljši most ali zaporedje spojenih mostov geometrijsko uniformirane zasnovne konstrukcije, ki preko doline ali soteske premoščajo cesto ali železnico

ANG.: *viaduct*
 NEM.: *Talbrücke f, Viadukt m*

vibrirani betón -ega -a m zemeljskovlažni beton, v opažu zgoščen, razporejen in poravnan s pripomočkom, ki povzroča tresljaje v notranjosti svežega betona ali na njegovem površju

ANG.: *vibrated concrete*
 NEM.: *Rüttelbeton m, Vibrationsbeton m*

vibriranje -a s zgoščevanje v opaž vlitega betona z napravami, ki povzročajo tresljaje v svežem betonu ali opažu

ANG.: *vibrating*
 NEM.: *Rütteln n*

Vicatov aparát -ega -a [vikátov] m naprava za določanje standardne cementne zmesi ter začetka vezanja in konca vezanja, ki je sestavljena iz stojala, v katerega se vstavijo bat, igla ali igla z nastavkom, kar se vtiskuje v cementno zmes v kalupu

ANG.: *Vicat apparatus*
 NEM.: *Vicat-Nadelgerät n*

vidni betón -ega -a m beton brez nadaljnje obdelave, ki ostane opazen tudi v času uporabe objekta

ANG.: *decorative concrete, exposed concrete*
 NEM.: *Sichtbeton m*

visé ci móst -ega -a m most, katerega prekladna konstrukcija je prek kablov obešena na nosilno ogrodje

ANG.: *suspension bridge*
 NEM.: *Hängebrücke f*

viskometrija -e ž področje reologije, ki preiskuje povezave med napetostjo in hitrostjo deformiranja z merjenjem viskoznosti tekočin z opazovanjem relativnega gibanja med tekočino in okolico

ANG.: *viscometry*
 NEM.: *Viskosimetrie f*

viskóz n ost -i ž lastnost tekočine, da se upira deformaciji

ANG.: *viscosity*
 NEM.: *Viskosität f*

visó ka grá dnja -e -e ž stavba z enim nadstropjem ali več nadstropji, navadno objekt za stanovanjsko, poslovno ali javno rabo

ANG.: *high-rise building, low-rise building*
 NEM.: *Hochhaus n*

visôkotrdni betôn -ega -a m ► betôn visôke trdnosti

visôkotrdno jêklo -ega -a s kvalitetno jeklo, ki ima zaradi posebne kemijske sestave in posebnega postopka proizvodnje visoko natezno trdnost **s**: visôkovrédno jêklo

ANG.: *high-strength steel*

NEM.: *hochfester Stahl m*

visôkovrédno jêklo -ega -a s ► visôkotrdno jêklo

višina tláčne cône -e -- -- ž razdalja med nevtralnó osjo in robom konstrukcijskega elementa v tlaku

ANG.: *compression-zone height*

NEM.: *Höhe der Kompressionszone f*

višinska kóta -e -e ž oznaka razdalje od referenčne površine, običajno terena, do točke na konstrukciji

ANG.: *vertical datum*

NEM.: *Höhenkote f*

višja nihájna oblika -e -e -e m nihajna oblika, ki ji ustreza krajši nihajni čas od nihajnega časa prve nihajne oblike

ANG.: *higher mode*

NEM.: *höhere Eigenform f, höhere Mode f*

vitki stebèr -ega -brà m steber, katerega dolžina je tolikšna, da je izpostavljen nevarnosti uklona, zaradi česar je tlačna osna sila, ki jo lahko prevzame, majhna

ANG.: *slender column*

NEM.: *schlanke Säule f*

vitkost -i ž lastnost konstrukcije ali njenega elementa, izražena z razmerjem dimenzij konstrukcijskega elementa ali z razmerjem uklonske dolžine in vztrajnostnega polmera konstrukcijskega elementa

ANG.: *slenderness*

NEM.: *Schlankheit f*

vláknasti betôn -ega -a m ► mikroarmirani betôn

vláknasti kompozit -ega -a m kompozit, sestavljen iz kontinuirane faze, v kateri se nahajajo tanki podolgovati kratki ali dolgi delci z urejeno ali neurejeno razporeditvijo, ki imajo v eni smeri bistveno večje dimenzije kot v preostalih dveh smereh, npr. armirani betôn, mikroarmirani betôn

ANG.: *fiber composite*

NEM.: *Faserverbundwerkstoff m*

vmésna podpóra -e -e ž podpora grede ali premostitvenega objekta v osrednjem delu

ANG.: *intermediate support*

NEM.: *Zwischenunterstützung f*

vmésni opórnik -ega -a m vmésna podpora loka, oboka ali vodoravne prekladne

konstrukcije mosta v obliki stebra ali stene, ki je odporna predvsem na navpične in vodoravne sile

ANG.: *intermediate pier*

NEM.: *Mittelunterstützung f*

vmésni stebèr -ega -brà m steber, postavljen med dvema krajnima podporama

ANG.: *intermediate column*

NEM.: *Zwischensäule f*

vôdo-cemétni fáktor -ega -ja m ► vôdo-cemétno razmérje

vôdo-cemétno razmérje -ega -a s količnik mase vode in mase cementa v recepturi svežega betona, katerega vrednost navadno sega od 0,45 do 0,65 in s katerim se uravnava konsistenca, z njo pa obdelovalnost, vgradljivost ali črpnost betona, pri čemer nižje vrednosti pomenijo težjo obdelovalnost, večje pa lažjo **s**: v/c-razmérje, vôdo-cemétni fáktor

ANG.: *water-to-cement ratio, w/c ratio*

NEM.: *Wasser-Zement-Faktor m, Wasser-Zement Verhältnis n*

vodonèprepústni betôn -ega -a m ► vodotèsni betôn

vodoodpórni cemènt -ega -ênta m kombinacija navadnega cementa ali cementa visoke zgodnje trdnosti in deleža kalcijevega ali aluminijevega stearata, ki po strjevanju zagotavlja vodotesnost, onemogoča vpoj olj v betôn ali malto, zagotavlja odpornost na kisline, alkalije in soli odpadnih industrijskih voda

ANG.: *waterproof Portland cement*

NEM.: *wasserabweisender Zement m*

vodoprepústnost -i ž lastnost materiala, da lahko skozenj prehaja voda

ANG.: *water permeability*

NEM.: *Wasserdurchlässigkeit f*

vodorávna komponénta potrésnega vplíva

-e -e -- -- ž po Evrokodih sestavina potresne obtežbe, ki deluje v vodoravni smeri ali ravnini

ANG.: *horizontal component of seismic action*

NEM.: *Horizontalkomponente der Erdbebenwirkung f*

vodorávna nosilnost -e -i ž odpornost konstrukcije ali njenega elementa v vodoravni smeri **s**: horizontalna nosilnost

ANG.: *horizontal resistance*

NEM.: *horizontale Tragfähigkeit f*

vodorávna síla -e -e ž síla, ki deluje v vodoravni smeri ali ravnini **s**: horizontalna síla

ANG.: *horizontal force*

NEM.: *horizontale Kraft f*

vodorávna tógost -e -i ž odpornost konstrukcije na deformiranje pri vodoravni obremenitvi **s**: horizontalna tógost
 ANG.: *horizontal stiffness*
 NEM.: *horizontale Steifigkeit f*

vodorávni premik -ega -a m premik v vodoravni ravnini, npr. pomik, zasuk **s**: horizontalni premik
 ANG.: *horizontal generalized displacement*
 NEM.: *horizontale Verschiebung f*

vodotésna dilatácija -e -e ž prekinitve konstrukcije ali njenega elementa, ki je izvedena tako, da ne prepušča vode
 ANG.: --
 NEM.: --

vodotésni betón -ega -a m beton z omejeno debelino razpok, ki ne prepušča vode
s: vodonèprepústni betón
 ANG.: *impermeable concrete*
 NEM.: *Wasserdichtbeton m*

vôdo-vezívno razmérje -ega -a s količnik mase vode in mase veziva v recepturi svežega betona, pri katerem je za razliko od vodo-cementnega razmerja upoštevana masa vseh standardiziranih cementnih materialov, ki sodelujejo v procesu hidratacije in omogočajo tvorbo cementnega kamna
 ANG.: *water-binder ratio, w/b ratio*
 NEM.: *Wasserbindemittel-Wert m, W/B-Wert m*

vótlí prerèz -ega -éza m prečni prerez konstrukcijskega elementa različnih oblik, ki je sestavljen iz oboda in praznine v sredini, najpogosteje okrogle ali pravokotne oblike
 ANG.: *hollow section*
 NEM.: *Hohlprofil n*

vozišče -a s del cestišča, ki je namenjen prometu prevoznih sredstev in ima en prometni pas ali več prometnih pasov
 ANG.: *carriageway, roadway*
 NEM.: *Fahrbahn f*

voziščna plóšča -e -e ž armiranobetonska plošča na mostu, po kateri poteka promet
 ANG.: *roadway slab*
 NEM.: *Fahrbahnplatte f*

vozišče -a s del konstrukcije ali računskega modela konstrukcije, v katerem se stikajo konstrukcijskih elementi, npr. med gredami in stebri okvirja
 ANG.: *node*
 NEM.: *Knoten m*

vpéta plóšča -e -e ž plošča, ki je vzdolž robov podprta tako, da se ne more zasukati in pomakniti
 ANG.: *clamped slab, fixed slab, restrained slab*
 NEM.: *drillsteife Platte f*

vpétostni momènt -ega -ênta m upogibni moment v konstrukcijskem elementu na mestu podpore, ki preprečuje njegov zasuk
s: polnovpétostni momènt
 ANG.: *fixed-end moment*
 NEM.: *Einspannungsmoment m*

vplív -a m po Evrokodih ► obtéžba

vplívna površina -e -e ž **1.** del površine vodoravnega konstrukcijskega elementa, npr. plošče, ki prenaša obtežbo na podporni element **s**: prispévna površina
 ANG.: *tributary area*
 NEM.: *Einflussbereich m*

2. del površine stropne konstrukcije, ki deluje na podporni element, navadno trikotne ali trapezne oblike **s**: prispévna površina
 ANG.: *tributary area*
 NEM.: *Einflussbereich m*

vplívница -e ž diagram, ki podaja vrednost obremenitve v določeni točki linijskega konstrukcijskega elementa zaradi enotske obtežbe v poljubni točki linijskega konstrukcijskega elementa in se uporablja za opazovanje vpliva jakosti in položaja obtežb nanj
 ANG.: *influence line*
 NEM.: *Einflusslinie f*

vróče váljanje -ega -a s tehnološki postopek oblikovanja jekla pri temperaturi, višji od temperature rekristalizacije jekla, pri katerem se litina vlija v kalupe in nato ob postopnem ohlajanju valja do končne oblike, ki ni detajlno izdelana
 ANG.: *hot rolling*
 NEM.: *Warmwalzen n*

vróčeváljano jèklo -ega -a s jeklo, ki je oblikovano z valjanjem pri temperaturah nad 920 °C, s čimer je presežena rekristalizacijska temperatura jekla in omogočeno lažje oblikovanje, zaradi česar je njegova cena nižja od hladnooblikovanega jekla, zaradi krčenja ob ohlajanju pa sta manjši tudi dimenzijska natančnost in površinska gladkost
 ANG.: *hot-rolled steel*
 NEM.: *warmgewalzter Stahl m*

vrív -í ž preplet manjših žic, ki se uporabljajo za prednapenjanje
 ANG.: *strand wire*
 NEM.: *Litzendraht m*

vsiljena deformácija -e -e ž deformacija, ki nastane pri statično nedoločenih konstrukcijah zaradi krčenja materiala, temperaturnih sprememb konstrukcije ali posledkov podpor
 ANG.: *imposed deformation*
 NEM.: *indirekte Einwirkung f*

vsiljeno nihanje -ega -a s nihanje konstrukcije, pri katerem zunanji vpliv, npr. sila rotirajočih ekscentričnih delov stroja ali gibanje podpor, med nihanjem spreminja njeno energijo

ANG.: *forced vibration*

NEM.: *erzwungene Vibration* *f*

vúta -e ž stopničasta ali linearna odebelitev plošče ali nosilca na mestu podprtja s stebrom ali steno, ki omogoča bolj zvezen potek sil po konstrukciji s plošče ali nosilca na stebre in stene

ANG.: *haunch*

NEM.: *Auszelzung* *f*

vzbújanje -a s dinamična obtežba, ki povzroči gibanje konstrukcije

ANG.: *excitation*

NEM.: *Erregung* *f*

vzdôlžna armatúra -e -e ž armatura, ki je v konstrukcijski element vgrajena po njegovi dolžini

ANG.: *longitudinal reinforcement*

NEM.: *Längsbewehrung* *f*

vzdôlžna ós -e -í ž navidezna krivulja, umeščena v težišče prečnega prereza konstrukcijskega elementa, ki poteka po izrazito daljši dimenziji linijskih konstrukcijskih elementov

ANG.: *longitudinal axis*

NEM.: *Längsachse* *f*

vzdôlžni prerèz -ega -éza m grafični prikaz konstrukcije, izdelan kot stranski ris, ki prikazuje notranjost in sestavo konstrukcije v vzdolžni smeri konstrukcije

ANG.: *section B-B*

NEM.: *Längsschnittzeichnung* *f*

vzgòn *vzgóna* m sila, ki deluje na predmete, potopljene v kapljevino ali plin, nastane pa kot posledica razlike med pritiskom na spodnjem in pritiskom na zgornjem delu predmeta **s**: *vzgónska sila*

ANG.: *buoyancy, buoyant force*

NEM.: *Auftrieb* *m*, *Auftriebskraft* *f*

vzgónska sila -e -e ž ► *vzgòn*

vzmét -í ž idealizacija podpore, spoja ali povezave dveh elementov, uporabljena pri numeričnih ali analitičnih metodah analize obnašanja konstrukcij, definirana s prožnostnim koeficientom, ki določa podajnost podpore in spoja ali povezave dveh elementov

ANG.: *spring element*

NEM.: *Federelement* *n*

vztrájnostni momènt -ega -énta m geometrijska lastnost površine, ki odraža razporeditev posameznih delcev površine glede na izbrano poljubno os, določena kot dvojni

integral kvadrata razdalje v izbrani smeri med izbrano osjo in delcem po celotni površini, v Bernoulli-Eulerjevi teoriji nosilca v produktu z modulom elastičnosti upoštevana pri določanju povesa in napetosti v prečnem prerezu

ANG.: --

NEM.: --

vztrájnostni momènt plôskve -ega -énta -- m

geometrijska lastnost prečnega prereza konstrukcijskega elementa, ki je določena kot vsota produktov elementarnih ploščin in kvadratov razdalj njihovih težišč od izbrane osi

ANG.: *second moment of area*

NEM.: --

vztrájnostni polmér -ega -a m razmerje med vztrajnostnim momentom prereza ali plošče glede na težišče in ploščino etaže

ANG.: *radius of gyration*

NEM.: *Gyrationsradius* *m*, *Streuassenradius* *m*, *Trägheitsradius* *m*

vzvòj *vzvòja* m ► torzija

W

Winklerjev modél -ega -a [vínklerjev] m

matematični model idealizacije temeljnih tal, idealiziran s sistemom identičnih, a medsebojno neodvisnih vzmeti, razpostavljenih blizu skupaj, katerih obnašanje je linearno elastično

ANG.: *Winkler's idealization, Winkler's model*

NEM.: *Winkler-Modell* *n*

Y

Youngov módul -ega -a [jángov] m ► módul elástičnosti

W Y

Z

začasna podpora -e -e ž podpora, ki je nameščena za določeno časovno obdobje, po preteku katerega se odstrani

ANG.: --

NEM.: --

začasno projektno stanje -ega -ega -a s stanje, ki je krajše od življenjske dobe konstrukcije

ANG.: *transient design situation*NEM.: *vorübergehende Bemessungssituation f*

začetek vezanja -tka -- m čas začetka otrjevanja standardne cementne zmesi, določen z globino vtiska igle na Vicatovem aparatu in merjen od trenutka zamešanja vode in cementa

ANG.: *initial setting time*NEM.: *Abbindungsbeginn m*

začetna geometrija -e -e ž opis dimenzij in lege konstrukcije pred nanosom obtežbe

ANG.: *initial geometry*NEM.: *Anfangsgeometrie f*

začetna geometrijska nêpopôlnost -e -e -i ž lokalno ali globalno odstopanje od začetne geometrije, ki je določena v projektu, ki se upošteva pri izdelavi modela za analizo konstrukcije

ANG.: *initial geometric imperfection*NEM.: *Anfangsimperfektion f*

začetna tógost -e -i ž togost konstrukcije ali njenega elementa pred prvimi poškodbami materiala, npr. pred nastankom prve razpoke v betonu, ki spremeni način določanja geometrijskih karakteristik prereza

ANG.: --

NEM.: --

zagátna sténa -e -e ž varovalna konstrukcija pri izkopu gradbene jame za izvedbo podzemnih etaž objekta, ki se izvede s predizdelanimi, najpogosteje jeklenimi elementi, ki se pred izkopom gradbene jame vtisnejo v tla po njenem celotnem obodu z namenom, da zagotovijo stabilnost gradbene jame in preprečijo vdor podtalnice

ANG.: *sheet pile*NEM.: *Spundwand f*

zaključno strême -ega -éna s U-streme brez kljuk, ki se vgradi v prosti rob plošče

ANG.: --

NEM.: *Steckbügel m*

zaprti škátlasti sovpréžni preréz -ega -ega -ega -éza m prečni prerez zgornje konstrukcije

mosta, s sovprežno povezano jekleno škatlo in betonsko ploščo

ANG.: --

NEM.: --

zaprtó strême -ega -éna s streme, ki je sklenjeno s preklpom in se uporablja za armiranje torzijsko obremenjenih elementov in linijskih konstrukcijskih elementov potresno odpornih konstrukcij

ANG.: --

NEM.: --

zasnóva konstrukcije -e -- ž začetni model konstrukcije, s katerim se določijo materiali, geometrija prečnih prereзов konstrukcijskih elementov in statični sistem **s**: konstrukcijska zasnóva

ANG.: *design concept, preliminary design*NEM.: *Entwurf-Projekt n*

zasúčna tógost -e -i ž ► torzijska tógost

zasúk -a m rotacijska sprememba položaja konstrukcije ali njenega elementa **s**: rotácija

ANG.: *rotation*NEM.: *Drehung f, Rotation f, Verdrehung f*

zasčítni slòj betóna -ega slója -- m vrhnja plast betona, ki armaturo varuje pred visokimi temperaturami med požarom **s**: króvni slòj

ANG.: *concrete cover*NEM.: *Betondeckung f*

zavirálec vezanja -lca -- m kemijski dodatek svežemu betonu, ki zamakne začetek vezanja

s: upočasnjevalec vezanjaANG.: *set retarder*NEM.: *Set-Verzögerer m*

zdřs -a m premik konstrukcije ali njenega elementa brez izgube stika s podlago, v projektiranju obravnavan kot način odpovedi stabilnosti opornih ali podpornih zidov in sten

ANG.: *sliding of retaining wall*NEM.: *Gleiten n*

zêmeljski pritisk -ega -a m pritisk, s katerim se modelira obtežbo, ki nastane zaradi delovanja zemljine na konstrukcijo, predvsem v vodoravni smeri

ANG.: *earth pressure, lateral earth pressure*NEM.: *seitlicher Erddruck m*

zêmeljskovlážni betón -ega -a m suhi beton, pri katerem je standardizirano merjena vrednost poseda manjša od 340 mm

ANG.: *dry concrete, no-slump concrete*NEM.: *erdfeuchter Beton m, steifer Beton m*

zemljína -e ž sippek, vlažen, vezan ali nevezan, porozen ali zasičen material v tleh, ki se ga da oblikovati, obdelovati ali odstranjevati

ANG.: *regolith, soil*NEM.: *Boden m*

Z

zgódnja trdnost -e -i ž standardizirana tlačna trdnost cementnega kamna, malte ali betona, izmerjena po dveh ali sedmih dneh po umešanju cementne paste, malte ali svežega betona

ANG.: *early strength, initial strength*

NEM.: *Anfangsfestigkeit f, Frühfestigkeit f*

zgórnja armatúra -e -e ž armatura, ki se nahaja v višje ležeči polovici prereza nosilcev in plošč, vgrajena za prevzem nateznih napetosti, ki jih povzroča negativni upogibni moment

ANG.: *top reinforcement*

NEM.: *Oberbewehrung f*

zid -a m navpični konstrukcijski element, katerega višina in dolžina sta bistveno večji od njegove debeline, sestavljen iz manjših med seboj povezanih elementov

ANG.: *wall*

NEM.: *Mauer f*

zrnavost -i ž zastopanost posameznih frakcij v mešanici agregata in razmerje med njimi, ki se dobi s sejalno analizo **s**: granulometrijska sestava

ANG.: *grading*

NEM.: *Kornaufbau m*

zunánji kábel -ega -bla m kabel za prednapenjanje, ki ni speljan po prednapeti konstrukciji ali v njej, pač pa okoli nje

ANG.: *external prestressing cable, external tendon*

NEM.: *externes Vorspannkabel n*

zvóčna izolácija -e -e ž izolacija, ki zmanjša prehod zvoka iz enega prostora v drugega ali po ogrodju konstrukcije

ANG.: *acoustic insulation, sound insulation*

NEM.: *Schallschutz m*

žilavost -i ž mehanska lastnost materiala, ki opredeljuje sposobnost materiala, da pred porušitvijo absorbira energijo in se plastično deformira, kar je značilno za material, ki ima visoko duktilnost

ANG.: *toughness*

NEM.: *Zähigkeit f*

žlindrin cement -ega -ênta m cement, ki poleg cementnega klinkerja vsebuje od 36 do 95 odstotkov žindre in ima enak čas vezanja kot navadni portlandski cement, vendar nižjo hidracijsko toploto **s**: metalúrški cement

ANG.: *blast-furnace cement*

NEM.: *Hochofenzement m, Hüttenzement m, Schlackenzement m*

Ž

žarjêna žica -e -e ž žica iz mehkega jekla, ki se uporablja za vezanje armature **s**: žgána žica za vezanje

ANG.: *binding wire, tying wire*

NEM.: --

žgána žica za vézanje -e -e -- -- ž ► žarjêna žica

X

B

Angleško-slovenski slovar

A

abrasion ► *obrús*
 absolute density ► *absolutna gostóta*
 abutment ► *krájna podpóra, krájni opórnik*
 accelerating admixture ► *pospeševalec strjevanja*
 acceleration spectrum ► *spéker pospéškov*
 accidental action ► *nezgódni vplív*
 accidental design situation ► *nezgódno projektno stánje*
 accidental eccentricity ► *naključna ekscéntričnost*
 acoustic insulation ► *zvóčna izolácija*
 action ► *obtéžba*
 active earth pressure ► *aktívni zémeljski pritísk*
 admixture ► *kémijski dodátek*
 advanced shoring ► *grádnja po póljih*
 aerated concrete ► *pórobotón*
 aggregate ► *agregát*
 air-entrained concrete ► *aerírani betón*
 air-entraining agent ► *aeránt*
 alkali-silica reaction ► *alkálno-silikátna reakcija*
 all-in aggregate ► *měšani agregát*
 analysis of cracked structure ► *analíza razpókane konstrukcije*
 analysis of uncracked structure ► *analíza nérázpókane konstrukcije*
 analytical model ► *analítíčni modél, račúnski modél*
 anchor ► *sídno*
 anchorage ► *sídríšče*
 anchored bearing pad ► *sídrano elastoméerno ležíšče*
 anchorage length ► *sídrna dolžína*
 anchoring ► *sídranje, sídranje armatúre*
 angle of diagonal strut ► *kót tláčnih diagonál*
 angle of friction ► *strížni kót zemljíne*
 approach slab ► *prehódna plóšča*
 aqueduct ► *akvadúkt*
 arch ► *lók*
 arch crown ► *těme lóka*
 arch dam ► *lóčna pregráda*
 architectural design ► *arhitektúrna zasnová*
 architecture ► *arhitektúra (1, 2)*
 arch system ► *lóčni sistém*

asphalt concrete ► *asfáltni betón*
 at-rest earth pressure ► *mírni zémeljski pritísk*
 autoclave ► *avtokláv*
 autoclaving ► *avtoklavíránje*
 autogenous shrinkage ► *avtogéno krčénje*
 avalanche gallery ► *galeríja*
 axial bending load ► *ósno-upogíbna obremenítev*
 axial deformation ► *ósna deformácija*
 axial distance ► *ósna razddálja*
 axial force ► *ósna síla*
 axial load ► *ósna obtéžba*
 axial prestressing ► *céntrično prédnapénjanje*
 axial stiffness ► *ósna tógost*
 axis ► *ós (1, 2)*

B

balanced-cantilever method ► *konzólna grádnja*
 balanced failure ► *uravnótězeni lóm*
 bar spacer ► *distáncnik (2)*
 base rock ► *hríbínska podlága*
 basic control area ► *osnovna kontrolna plóškev*
 basic control cross section ► *osnovni kontrolni prerěz*
 basic control perimeter ► *osnovni kontrolni obsěg*
 basic load combination ► *osnovna obtěžna kombinácija*
 batter-post rigid-frame bridge ► *gazěla*
 beam ► *nosílec (1, 2)*
 beam-column element ► *línijski konstrukcijski eleměnt*
 beam structure ► *grědni sistém*
 beam with overhangs ► *grěda s prevísi*
 bearing ► *podpóra*
 bearing pad ► *ležíšče*

C

bedrock ► *hribína*
 behavior factor ► *fáktor obnášanja*
 bending ► *upogíb*
 bending bar schedule ► *izvléček armatúre*
 bending capacity ► *upogíbna odpórnost*
 bending deformation ► *upogíbna deformácija*
 bending failure ► *upogíbna porušitev*
 bending load ► *upogíbna obremenitev*
 bending moment ► *upogíbni momént*
 bending-moment diagram ► *diagrám upogíbnih moméntov*
 bending-moment envelope ► *ovójnica upogíbnih moméntov*
 bending of the reinforcing steel ► *krívljenje armatúre*
 bending reinforcement ► *upogíbna armatúra*
 bending stiffness ► *upogíbna tógost*
 bending strain ► *upogíbna deformácija*
 bending stress ► *upogíbna napétost*
 bending tension strength ► *upogíbna natézna trdnost*
 bending test ► *upogíbni preizkus*
 bentonite ► *bentonit*
 Bernoulli assumption ► *Bernoullijeva predpostavka*
 Bernoulli-Euler beam ► *Bernoulli-Eulerjev nosílec*
 Bernoulli-Euler beam theory ► *Bernoulli-Eulerjeva teoríja nosílca*
 Bernoulli hypothesis ► *Bernoullijeva predpostavka*
 biaxial bending ► *dvóosni upogíb*
 biaxial compression ► *dvóosni tlák*
 bidiagonal cracks ► *bídiagonálne razpóke*
 bidiagonal reinforcement ► *bídiagonálna armatúra*
 bilinear model ► *bílineárni model*
 bill of materials ► *kosóvnica*
 binder ► *vezívo*
 binding wire ► *žarjéna žica*
 bitumen sealing tape ► *bitúmenski tesnílni trák*
 black tank ► *črna kàd*
 blast-furnace cement ► *žlíntrin cemènt*
 blast-furnace slag ► *grobozrnata plávžna žlíntra*
 bleeding ► *krvavénje betóna*
 blind formwork ► *slépi opáz*
 blinding concrete ► *podlózni betón*
 bond ► *sprijémnost*
 bonded posttensioned concrete ► *adhezíjsko prèdnápèti betón*
 bond resistance ► *sprijémna trdnost*
 bond stress ► *sprijémna napétost*
 bored pile ► *uvrtani pilót*
 bottom reinforcement ► *spódnja armatúra*
 boundary condition ► *róbni pogòj*
 box culvert ► *škátlasti prepúst*

box girder ► *škátlasti nosílec*
 box section ► *škátlasti prerèz*
 bridge ► *móst*
 brittle fracture ► *křhki lóm*
 brushed concrete ► *metlíčeni betón*
 buckling ► *uklòn*
 buckling curve ► *uklónska krívúlja*
 buckling length ► *uklónska dolžina*
 buckling-mode shape ► *uklónska oblíka*
 building ► *stávba*
 building hall ► *hála*
 buoyancy ► *vzgòn*
 buoyant force ► *vzgòn*
 buttery concrete ► *plástični betón*

C

cable ► *pošévna zatéga*
 cable eccentricity ► *ekscéntričnost kábla*
 cable-stayed bridge ► *hárfa, móst s pošévnimi zatégami*
 camber ► *nádvíšanje*
 cantilever ► *konzóla*
 cantilever beam ► *konzólno nosílec*
 cantilever column ► *konzólno stebèr*
 cantilever slab ► *konzólno plóšča*
 capacity-design procedure ► *metóda načrtovánja nosílnosti*
 cap beam ► *grèda (2)*
 capping beam ► *grèda (2)*
 carbonate rock ► *karbonátna kamnína*
 carbonation ► *karbonatizácija*
 carbonation shrinkage ► *karbonatizácijsko křčenje*
 carbon fiber ► *ogljíkovo vlákno*
 carriageway ► *vozišče*
 carrying capacity ► *nosílnost*
 cassette slab ► *kasetírana plóšča*
 cast-in-place ► *betonírhanje in sítu*
 cast-in-situ ► *betonírhanje in sítu*
 catchwater drain ► *drenážni járek*
 ceiling ► *stròp (1)*
 cellular concrete ► *pórobetón*
 cement ► *cemènt*
 cement clinker ► *cemèntni klínker*

cement gel ▶ *cemêntni gél*
 cement hydration ▶ *hidratácija cemênta*
 cement matrix ▶ *cemêntna mática*
 cement mortar ▶ *cemêntna máltá*
 cement paste ▶ *cemêntna pásta*
 center of mass ▶ *središče más*
 center of stiffness ▶ *središče tógosti*
 centric compression ▶ *céntrični tlák*
 centric tendon ▶ *céntrični kábel*
 centric tension ▶ *céntrični natèg*
 CFA piling method ▶ *pilotranje CFA*
 characteristic combination of actions ▶
karakteristična kombinácija
 characteristic cross section ▶ *karakteristični prerèz*
 characteristic load ▶ *karakteristična obtèžba*
 characteristic resistance ▶ *karakteristična nosilnost*
 characteristic strength ▶ *karakteristična trdnost*
 characteristic value ▶ *karakteristična vrédnost*
 chuted concrete ▶ *tekóči betón*
 civil-engineering design ▶ *načrt grádbenih*
konstrúkcij
 clamped slab ▶ *vpéta plòšča*
 clamped support ▶ *tógo vpétje*
 clear distance ▶ *svètla razdálja*
 clear height ▶ *svètla višina*
 clear span ▶ *svètli razpòn*
 clear width ▶ *svètla širína*
 climbing formwork ▶ *plezajúči opáž*
 coarse aggregate ▶ *gróbi agregát*
 coefficient of friction ▶ *koeficiènt trènja*
 cold draw ▶ *hládno oblikovánje*
 cold work ▶ *hládno oblikovánje*
 cold-worked steel ▶ *hladnooblikováno jèklo*
 collapse damage pattern ▶ *potrèsní porúšni*
mehanizem
 collapse limit state ▶ *mèjno stánje porušitve*
 collapse mechanism ▶ *porúšni mehanizem*
 column ▶ *stebèr*
 column cap ▶ *kápa*
 combination of actions ▶ *kombinácija vplívov*
 compacted bulk density ▶ *gostóta v zbitém stánju*
 compatibility conditions ▶ *kompatibilitétni pogóji*
 complete-quadratic-combination rule ▶
CQC-pravílo
 composite ▶ *kompozít*
 composite cement ▶ *méšani cemènt*
 composite laminate ▶ *lamélni kompozít*
 composite steel-and-concrete structure ▶
sòvprèžna konstrúkcija
 composite structure ▶ *sòvprèžna konstrúkcija*
 compression ▶ *tlák (1)*
 compression chord ▶ *tláčna diagonála*

compression-chord angle ▶ *kót tláčnih diagonál*
 compression failure ▶ *tláčna porušitev*
 compression force ▶ *tláčna síla*
 compression reinforcement ▶ *tláčna armatúra*
 compression stress ▶ *tláčna napétost*
 compression test ▶ *tláčni preizkús*
 compression zone ▶ *tláčna cóna, tláčni pás*
 compression-zone height ▶ *višina tláčne cóna*
 compressive deformation ▶ *tláčna deformácija*
 compressive force ▶ *tláčna síla*
 compressive load ▶ *tláčna obremenitev*
 compressive reinforcement ▶ *tláčna armatúra*
 compressive resistance ▶ *tláčna odpórnost*
 compressive strain ▶ *tláčna deformácija*
 compressive strength ▶ *tláčna trdnost*
 compressive-strength class ▶ *rázred tláčne trdnosti*
 concentrated load ▶ *koncentrirana obtèžba*
 concentrated mass ▶ *koncentrirana mása*
 concentric prestressing ▶ *céntrično prèdnápnjanje*
 concrete ▶ *betón*
 concrete-compacting machine ▶ *komprimacijsko*
srédstvo
 concrete-compacting tool ▶ *komprimacijsko srédstvo*
 concrete corrosion ▶ *korozíja betóna*
 concrete cover ▶ *zaščitni slòj betóna*
 concrete prism ▶ *betónska prizma*
 concrete structure ▶ *betónska konstrúkcija*
 concrete test cube ▶ *betónska kócka*
 concrete test cylinder ▶ *betónski válj*
 confined concrete ▶ *objéti betón*
 connecting beam ▶ *grèda (2)*
 connector ▶ *véz (1)*
 consistency ▶ *konsisténca betóna*
 console ▶ *konzóla*
 constant cross section ▶ *konstántni prerèz*
 constant weight ▶ *stálna téžá*
 constitutive equation ▶ *konstitutívni zákon*
 constitutive law ▶ *konstitutívni zákon*
 constitutive relation ▶ *konstitutívni zákon*
 construction ▶ *grádnja (1)*
 construction-building technology ▶ *tehnológija*
grádnje
 construction joint ▶ *délovni stík*
 construction pit ▶ *grádbena jáma*
 contact compression stress ▶ *kontaktní tlák*
 contact force ▶ *kontaktná síla*
 contact stress ▶ *kontaktná napétost*
 continuous beam ▶ *kontinuírni nosílec*
 continuous-beam system ▶ *kontinuírni grèdni*
sistém
 continuous flight auger piling method ▶
pilotranje CFA

continuous floor ▶ *kontinuírni stròp*
 continuous slab ▶ *kontinuírna plòšča*
 continuum ▶ *kontínuum*
 continuum mechanics ▶ *mehánika kontínuuma*
 contraction ▶ *skróček*
D core of a cross section ▶ *jèdro prerèza*
 corrosion of steel reinforcement ▶ *korozíja armatúre*
 coupled wall ▶ *sténa z odprtínami*
 coupler ▶ *véz (1)*
 coupling ▶ *tóga povezáva*
 CQC rule ▶ *CQC-pravílo*
 cracked section ▶ *razpókani prerèz*
 creep ▶ *lézenje*
 creep coefficient ▶ *koeficiènt tečènja*
 critical buckling force ▶ *Eulerjeva kritična uklònska síla*
 critical section ▶ *kritični prerèz*
 cross beam ▶ *préčnik*
 cross reinforcement ▶ *préčna armatúra*
 cross section ▶ *préčni prerèz (1)*
 cross-section core ▶ *jèdro prerèza*
 crown hinge ▶ *teménski člének*
 crushed aggregate ▶ *drobljenec*
 crushed stone ▶ *lómljenec*
 C-S-H gel ▶ *cemèntni géł*
 culvert ▶ *prepúst*
 culvert headwall ▶ *iztóčna gláva*
 culvert outflow ▶ *iztóčna gláva*
 curb ▶ *robník, róbní vènc*
 curing of concrete ▶ *néga betóna*
 curtailment ▶ *kljúka*
 curtailment of longitudinal tension reinforcement ▶ *stopníčenje vzdòlžne natèzne armatúre*
 curved rebar ▶ *krívljena pálica*
 cut & cover structure ▶ *pokrití vkòp*
 cyclic loading ▶ *ciklična obtèžba*

D

damper ▶ *dušilec*
 damping ▶ *dušènje*
 2D beam ▶ *ravnínski nosílec*
 DC class ▶ *projékt betóna*

dead load ▶ *lástna téžba, stálna obtèžba*
 decorative concrete ▶ *vídni betón*
 deep beam ▶ *sténasti nosílec*
 deep foundation ▶ *globòko temeljènje*
 deflected shape ▶ *deformacijska oblika*
 deformability ▶ *deformabilnost*
 deformation ▶ *deformácija*
 deformation capacity ▶ *deformacijska kapacitèta*
 deformed reinforcing bar ▶ *rèbrasta armatúra*
 degree of compaction ▶ *stòpnja zgoščènosti*
 degree of freedom ▶ *prostòstna stòpnja*
 degree of hydration ▶ *stòpnja hidratácije*
 degree of static indeterminacy ▶ *stòpnja státične nèdolòčenosti*
 density ▶ *gostòta*
 depth of neutral axis ▶ *globína nevtrálne osí*
 design ▶ *projéktiranje*
 design acceleration ▶ *projéktni pospèšek tál*
 design chemical class ▶ *projékt betóna*
 design concept ▶ *zasnòva konstrukcije*
 design level ▶ *nivelèta*
 design load ▶ *projéktna obtèžba*
 design resistance ▶ *projéktna nosilnost*
 design service life ▶ *projéktna življènjska dòba*
 design situation ▶ *projéktno stánje*
 design spectrum ▶ *projéktni spèkter*
 design strength ▶ *projéktna trdnost*
 design value of bending moment ▶ *projéktni upogíbni moment*
 detail ▶ *detájł*
 deviator ▶ *deviátor*
 2D frame ▶ *ravnínski okvír*
 3D frame ▶ *prostòrski okvír*
 diagonal crack ▶ *diagonálna razpòka*
 diaphragm ▶ *diafrágma (1)*
 diaphragm retaining wall ▶ *diafrágma (2)*
 differential settlement ▶ *diferénčni posedek*
 dimension ▶ *dimenzíja (1, 2)*
 dimensioning ▶ *dimenzioniranje*
 direction of excitation ▶ *smér vzbújanja*
 displacement ▶ *pomík, premík*
 distribution reinforcement ▶ *razdelílina armatúra*
 2D model ▶ *ravnínski modél*
 3D model ▶ *prostòrski modél*
 double-decked bridge ▶ *dvòetážni móst*
 double reinforcement ▶ *dvójno armiranje*
 drainage ▶ *dreniranje*
 drainage membrane ▶ *čèpasta fólija*
 drainage opening ▶ *barbakána*
 drainage pipe ▶ *drenážna cév*
 drainage system ▶ *drenáža*
 drainage trench ▶ *drenážni járek*

drainage water ► *drenážna vòda*
 drain concrete ► *drenážni betòn*
 drawing ► *risba*
 drift ► *etážni pomík*
 dry concrete ► *zemeljskovlážni betòn*
 drying shrinkage ► *křčenje zaradi sušenja*
 drying-shrinkage deformation ► *deformácija křčenja betóna*
 dual structural system ► *měšani konstrukcijski sistem*
 ductile failure ► *duktilni način porušitve*
 ductile wall ► *duktilna sténa*
 ductile-wall system ► *duktilni sténasti sistem*
 ductility ► *duktilnost*
 ductility factor ► *fáktor duktilnosti*
 durability ► *trájnost*
 dynamic factor ► *dinámichni fáktor*
 dynamic load ► *dinámiczna obtěžba*
 dynamic response ► *dinámichni odzýv*

E

early strength ► *zgódnja trdnost*
 earth anchor ► *geotéhnično sidro*
 earth pressure ► *zemeljski pritísk*
 earthquake failure mechanism ► *potrésni porúšni mehanizem*
 eccentric compression ► *ekscéntrični tlák*
 eccentric load ► *ekscéntrična obtěžba*
 eccentric prestressing ► *ekscéntrično pèdnápenjanje*
 eccentric tension ► *ekscéntrični natèg*
 effective height ► *efektívna višína, státična višína*
 effective length ► *efektívna dolžina*
 effective moment of inertia ► *efektívni vztrájnostni momènt*
 effective stiffness ► *efektívna tógost*
 effective thickness ► *efektívna debelína*
 effective width ► *sodelujúča širína*
 efflorescence ► *izcvétanje*
 elastic analysis ► *elástična analíza*
 elastic bedding ► *elástično podpíranje*
 elastic deformation ► *elástična deformácija*
 elastic displacement ► *elástični pomík*

elastic flexural resistance ► *elástična upogíbna nosílnost*
 elasticity theory ► *elástična teoríja*
 elastic limit ► *měja elástičnosti*
 elastic region ► *elástično obmòčje*
 elastic resistance ► *elástična nosílnost*
 elastic spectrum ► *elástični spékter*
 elastic theory ► *elástična teoríja*
 elastomeric bearing pad ► *elastoméno ležíšče*
 elastomeric bearing with anchorage ► *sídrano elastoméno ležíšče*
 elastomeric bridge bearing ► *elastoméno ležíšče*
 elevation ► *niveléta*
 elongation ► *raztèzek*
 end span ► *stránski razpòn*
 energy dissipation ► *sípanje energíje*
 engineering work ► *inženírski objékt*
 envelope ► *ovójnica*
 equivalent diameter ► *nadoméstni premér*
 ettringite ► *etringít*
 Euler-Bernoulli beam ► *Bernoulli-Eulerjev nosílec*
 Euler-Bernoulli beam theory ► *Bernoulli-Eulerjeva teoríja nosílca*
 Euler's critical load ► *Eulerjeva krítična síla*
 excitation ► *vzbújanje*
 expansion joint ► *dilatácija*
 expansion-joint gap ► *dilatácijska réga*
 expansive cement ► *ekspanzivni cemènt*
 exposed concrete ► *vidni betòn*
 exposure class ► *rázred izpostávljenosti*
 exposure coefficient ► *koeficiènt izpostávljenosti*
 external prestressing cable ► *zunánji kábel*
 external tendon ► *zunánji kábel*
 extrados ► *ékstrados*

F

facility ► *objékt*
 factor of safety ► *fáktor várnosti*
 failure mechanism ► *porúšni mehanizem*
 fan bridge ► *pahljáča*
 fan cable-stayed bridge ► *modificírana hárfa*
 fatigue ► *utrújanje*
 FEM ► *metóda kònčnih elemèntov*

ferrocement ► *fèroce mènt*
 fiber-concrete reinforcement ► *mikroarmatúra*
 fiber composite ► *vláknasti kompozít*
 fiber-reinforced concrete ► *mikroarmírani betón*
 filler ► *polnílo*
 final setting time ► *kónec vézanja*
 fine aggregate ► *dróbní agregát*
 fine crack ► *lásasta razpóka*
 finite element ► *kónčni elemènt*
 finite-element method ► *metóda kónčnih elemèntov*
 fire-action effect ► *požárna obremenítev*
 fire design situation ► *požárno projektno stánje*
 fire loading ► *požárna obremenítev*
 fireproof design ► *požárnoodpórno projektíranje*
 fire resistance ► *požárna odpórnost*
 first-order analysis ► *teoríja prvéga réda*
 fixed bearing ► *fíksno ležíšče*
 fixed-end moment ► *vpétostni momènt*
 fixed scaffolding ► *fíksni óder, nèpomíčni óder*
 fixed slab ► *vpéta plóšča*
 fixed support ► *tógo vpétje*
 flange ► *pásnica*
 flat slab ► *gládka plóšča*
 flexibility ► *podájnost*
 flexibility matrix ► *podájnostna matrika*
 flexibility method ► *metóda síl*
 flexural capacity ► *upogíbna odpórnost*
 flexural deformation ► *upogíbna deformácija*
 flexural failure ► *upogíbna porušítev*
 flexural strain ► *upogíbna deformácija*
 flexural stress ► *upogíbna napétost*
 flexural test ► *upogíbni preizkús*
 flooring ► *finálni tlák*
 floor plan ► *tlóris*
 floor-plan dimension ► *tlórisna dimenzíja*
 fluid concrete ► *tekóči betón*
 footbridge ► *bív*
 force-displacement diagram ► *diagrám síla-pomík*
 forced vibration ► *vsíljeno níhanje*
 force method ► *metóda síl*
 formwork ► *opáz*
 formwork drawing ► *opázna rísba*
 formwork emulsion ► *opázna emúljíja*
 formwork oil ► *opázno ólje*
 FOS ► *fáktor várnosti*
 foul sewer ► *komunálni vòd*
 foundation ► *tèmelj*
 foundation beam ► *tèmeljni nosílec*
 foundation mat ► *tèmeljna blazína*
 foundation slab ► *tálna plóšča*
 foundation system ► *temeljènje*

four-point flexural test ► *štírtičkóvni upogíbni preizkús*
 fraction ► *frákcija*
 fracture toughness ► *lómna žílavost*
 frame ► *okvír*
 frame-equivalent dual system ► *okvírjem ekvivaléntni méšani konstrúkcíjski sistém*
 frame structure ► *okvírna konstrúkcija*
 frame system ► *okvírni sistém*
 frame-wall structural system ► *méšani konstrúkcíjski sistém*
 frame with sidesway ► *pomíčni okvír*
 free body ► *prósto teló*
 free edge ► *prósti rób*
 free vibration ► *lástno níhanje*
 fresh concrete ► *svéži betón*
 full prestressing ► *pólno prèdnápénjanje*
 fundamental mode shape ► *osnóvna nihájna oblíka*
 further control perimeter ► *dodátni kontrolní obsèg*

G

gap ► *réga*
 gap-graded concrete ► *drenázni betón*
 gas concrete ► *pórobetón*
 gel ► *gél*
 general-arrangement drawing ► *dispozícijska rísba*
 geometric datum ► *geometrijski podátek*
 geometric imperfection ► *geometrijska nèpopólnost*
 geometric nonlinearity ► *geometrijska nèlineárnost*
 geometric slenderness ► *geometrijska vítkost*
 geotechnical report ► *geolóško-geómehánska podlága*
 Gerber beam ► *Gérberjev nosílec*
 glass fiber ► *stekléno vlákno*
 global coordinate system ► *globálni koordinátni sistém*
 global displacement ► *globálni pomík*
 global plastic mechanism ► *globálni plástični mehanízem*
 global structural analysis ► *globálna analíza*
 global structural response ► *globálno obnášanje konstrúkcije*

grading ► *zřnavost*
 grading curve ► *sejálna krivúlja*
 grain size ► *frákcija*
 gravel ► *grámoz, pródec*
 gravel bed ► *gramózna blazína*
 grid ► *brána*
 gross cross section ► *brúto prerèz*
 ground acceleration ► *pospèšek tèmeljnih tál*
 groundwater ► *podtálnica, tálna vòda*
 grout for prestressing tendons ► *injèkcijska mása*
 guideline ► *tèhnična smèrnica*
 gunitite ► *brízgani betón*
 guniting ► *brízganje*

H

HAC ► *aluminátni cemènt*
 hardened cement paste ► *cemèntni kámen*
 hardened concrete ► *střjeni betón*
 hardening ► *otrjevánje, strjevánje*
 hardness ► *trdòta*
 hard water ► *třda vòda*
 haunch ► *vúta*
 heat-insulating concrete ► *izolacijski betón*
 heat of hydration ► *hidratácijska toplòta*
 heavy concrete ► *tèzki betón*
 heel ► *pèta tèmelja*
 helix reinforcement ► *spirálna armatúra*
 high-alumina cement ► *aluminátni cemènt*
 higher mode ► *višja nihájna oblíka*
 high-rise building ► *visòka grádnja*
 high-strength concrete ► *betón visòke trdnosti*
 high-strength steel ► *visòkotřdno jèklo*
 hinge ► *člènek*
 hinge joint ► *člènkasta povezáva*
 hinge support ► *člènkasta podpóra*
 hogging moment ► *nègativni upogíbní momènt*
 holder ► *nosílec (3)*
 hollow section ► *vòtli prerèz*
 honeycombing ► *segregácijsko gnèzdo*
 Hooke's law ► *Hookov zákon*
 horizontal component of seismic action ► *vodorávna komponènta potrèsnèga vplíva*
 horizontal force ► *vodorávna síla*

horizontal generalized displacement ► *vodorávni premík*
 horizontally unbraced frame ► *pomíčni okvír*
 horizontal resistance ► *vodorávna nosílnost*
 horizontal stiffness ► *vodorávna tógost*
 hot-rolled steel ► *vróčeváljano jèklo*
 hot rolling ► *vróče váljanje*
 hydraulic binder ► *hidrávlièno vezivo*
 hydraulic cement ► *hidrávlièni cemènt*
 hydrophobic cement ► *hidrofòbni cemènt*
 hygroscoy ► *higroskòpnost*
 hyperplasticizer ► *híperplastifikátor*
 hyperstatic structural system ► *státièno nèdolòèeni konstrúkcijski systém*
 hypostatic structural system ► *státièno predolòèeni konstrúkcijski systém*
 hysteretic response ► *histerèzni odzív*

H I

I

I-beam ► *Í-nosílec*
 igneous rock ► *magnátska kamnína*
 immovable support ► *nèpomíèna podpóra*
 impact strength ► *udárna trdnost*
 impermeable concrete ► *vodotèsni betón*
 importance factor ► *fáktor pomèbnosti*
 imposed deformation ► *vsíljena deformáciija*
 incremental launch ► *narívanje*
 industrial prefabricated hall ► *montážna hála*
 influence line ► *vplívnica*
 infrastructure ► *infrastruktúra*
 initial geometric imperfection ► *zaèètna geometrijska nèpopòlnost*
 initial geometry ► *zaèètna geometrija*
 initial setting time ► *zaèètek vézanja*
 initial strength ► *zgòdnja trdnost*
 injection ► *injektíránje*
 injection grout ► *injèkcijska mása*
 installation of reinforcement ► *poláganje armatúre (2)*
 integral structure ► *integrálna konstrúkcija*
 interaction diagram ► *interakcijski diagrámm (1, 2)*
 intermediate column ► *vmèsni stebèr*
 intermediate pier ► *vmèsni opòrník*

intermediate support ► *vmésna podpóra*
 internal force ► *obremenitev*
 internal-force lever arm ► *ročica nótranjih sil (2)*
 interpolation function ► *interpolácijska fúnkcija*
 intrados ► *íntrados*
 inverted-pendulum structure ► *sistém obrnjenega nihála*
 isostatic structural system ► *státično dolóčeni konstrukcijski systém*
 isotropic slab ► *izotrópna plóšča*
 isotropy ► *izotropija*

J
K
L

J

joint ► *fúga*

K

kinematic chain ► *kinemátična veríga*
 kinematic coupling ► *kinemátična povezáva*

L

laitance ► *ceméntno mléko*
 laminar composite ► *lamélni kompozít*
 laminated bearing pad ► *armírano elastoméрно ležíšče*
 lap ► *preklápljanje armatúre*
 large eccentricity ► *velíka ekscéntričnost*

large lightly reinforced wall ► *velíka šíbko armíрана sténa*
 lateral buckling ► *bóčna zvrnitev*
 lateral earth pressure ► *zémeljski pritísk*
 lateral-force method of analysis ► *metóda z vodorávnimi sílami*
 lateral support ► *bóčna podpóra*
 lateral-torsional buckling ► *bóčna zvrnitev*
 leaching ► *izluževánje*
 lean concrete ► *pústi betón*
 lever arm ► *ročica nótranjih sil (1)*
 lift ► *dinámični vzgón*
 lightweight aggregate ► *láhki agregát*
 lightweight concrete ► *láhki betón*
 limit of proportionality ► *mèja proporciónálnosti*
 limit state ► *mèjno stánje (1, 2)*
 limit-state design ► *metóda mèjnih stánj*
 linear analysis ► *lineárna analíza*
 linear analysis with limited redistribution ► *lineárna analíza z omejeno prerazporedítvijo*
 linear bearing ► *línijsko ležíšče*
 linear coefficient of thermal expansion ► *temperatúrni koefficiént dolžinskega raztézka*
 linear creep ► *lineárno tečénje*
 linear elastic analysis ► *lineárna elástična analíza*
 linear elasticity ► *lineárna elástičnost*
 linear elastic theory ► *lineárna elástična teoríja*
 linear rocker bearing ► *kotálno ležíšče*
 linear static analysis ► *teoríja prvéga réda*
 line bearing ► *línijsko ležíšče*
 line load ► *línijska obtéžba*
 line of thrust ► *opórnica*
 line rocker bearing ► *kotálno ležíšče*
 line support ► *línijska podpóra*
 linkage ► *véz (1)*
 linkup ► *véz (1)*
 live load ► *korístna obtéžba*
 load ► *obremenitev, obtéžba*
 load analysis ► *analíza obtéžbe*
 load-and-resistance-factor design ► *metóda mèjnih stánj*
 load-bearing structural element ► *konstrukcijski elemént*
 load capacity ► *nosílnost*
 load case ► *obtéžni primér*
 load combination ► *obtéžna kombináciya*
 load-deformation curve ► *obtéžno-deformacijska krivúlja*
 load idealization ► *idealizáciya obtéžbe*
 load model ► *obtéžni modél*
 load testing ► *obremenilna preizkúšnja*
 local analysis ► *lokálna analíza*

local coordinate system ► *lokálni koordinátni systém*
 local imperfection ► *lokálna nêpopôlnosť*
 longitudinal axis ► *težíščna os, vzdôlžna os*
 longitudinal reinforcement ► *vzdôlžna armatúra*
 loose bulk density ► *gostôta v nasútem stánju*
 loss of prestressing force ► *izgúba prêdnapétja*
 low-heat Portland cement ► *cemênt z nízko
 hydratácijsko toplôto*
 low-rise building ► *visôka grádnja*
 LRFD ► *metóda mêjnih stánj*
 LSD ► *metóda mêjnih stánj*
 L-section ► *L-prerêz*

M

magmatic rock ► *magmátska kamnina*
 main reinforcement ► *primárna armatúra*
 main span ► *glávni rozpôn*
 maintenance ► *investicijsko vzdrževánje*
 Manning's roughness coefficient ► *koeficiênt
 hrápavosti (1)*
 mass concrete ► *masívni betón*
 mass moment of inertia ► *másni vztrájnostni
 momênt*
 master-slave connection ► *tóga povezáva*
 material nonlinearity ► *materiálna nêlineárnosť*
 material table ► *kosôvnica*
 mat foundation ► *têmeljna plôšča*
 mat reinforcement ► *armatúrna mréža*
 matrix ► *matrika*
 mean value of compressive strength ► *srédnja
 tláčna trdnosť*
 mechanical resistance ► *mehánska odpôrnosť*
 membrane ► *membrána*
 mesh generation ► *generíránje mréže*
 mesh type Q ► *Q-mréža*
 mesh type R ► *R-mréža*
 metamorphic rock ► *metamórfna kamnina*
 microreinforcement ► *mikroarmatúra*
 minimum reinforcement ► *minimálna armatúra*
 mixed Portland cement ► *mêšani pôrtlandski cemênt*
 modal analysis ► *modálna analíza*
 model ► *modêl*
 modelling ► *modelíránje*

mode shape ► *nihájna oblíka*
 modulus of elasticity ► *móduľ elástičnosť*
 modulus of subgrade reaction ► *móduľ reakcie tál*
 moment ► *momênt*
 moment diagram ► *diagrám momêntov*
 moment-rotation diagram ► *diagrám
 momênt-zasúk*
 monolithic structure ► *monolítna konštrukcia*
 monopitch truss ► *ênokápní nosílec*
 mono-sized aggregate ► *ênozrnatí agregát*
 Mörsch truss model ► *Mörschevo páličje*
 movable bridge ► *dvížni most*
 movable formwork ► *pomíční opáz*
 movable scaffolding ► *pomíční óder*
 movable support ► *pomíčna podpóra*
 mudmat ► *podlôžni betón*
 Müller-Breslau principle ► *Müller-Breslauovo
 načêlo*
 multiple-cell box section ► *vêccélični škátlastí
 prerêz*

N

natural aggregate ► *minerální agregát*
 natural frequency ► *lástna frekvénca*
 negative bending moment ► *négatívni upogíbní
 momênt*
 negative steel ► *négatívna armatúra*
 net cross section ► *nêto prerêz*
 neutral axis ► *nevtrálna os*
 neutral-axis depth ► *globína nevtrálne osí*
 neutral-axis-depth factor ► *koeficiênt višine
 tláčne cône*
 N2 method ► *N2-metóda*
 node ► *vozlišče*
 no-fines concrete ► *drenážni betón*
 noise barrier ► *protihrúpná ográja*
 nonlinear analysis ► *nêlineárna analíza*
 nonlinear creep ► *nêlineárno tečênje*
 nonlinear elastic theory ► *nêlineárna elástična
 teoríja*
 nonlinear method ► *nêlineárna metóda*
 nonlinear static analysis ► *nêlineárna státična
 analíza*

M N

nonstructural element ▶ *nèkonstrukcijski elemènt*
 normal-setting cement ▶ *normálnovezòçi cemènt*
 normal stress ▶ *normálna napètost*
 no-slump concrete ▶ *zèmeljskovlážni betón*
 notch toughness ▶ *udárna žílavost*
 numerical model ▶ *račúnski modél*

O

offset yield stress ▶ *tèhnična mèja plástičnosti 0,2 odstòtka*
 one-cell box section ▶ *ènocélični škátlasti prerèz*
 one-hinged arch ▶ *ènočlénkasti lók*
 one-hinged frame ▶ *ènočlénkasti okvír*
 one-way slab ▶ *ènosmèrno nosilna plòšča*
 OPC ▶ *navádni pórtlandski cemènt*
 open cross section ▶ *odprti prerèz*
 open stirrup bar ▶ *odprto strème*
 operation period ▶ *čas eksploatacije*
 ordinary Portland cement ▶ *navádni pórtlandski cemènt*
 orthotropic slab ▶ *ortotropna plòšča*
 orthotropy ▶ *ortotropija*
 outflow ▶ *iztòčna gláva*
 overlap joint ▶ *preklápljanje armatúre*
 overpass ▶ *nadvòz*
 oversized grain ▶ *nadmèrno zrno*
 oversized particle ▶ *nadmèrno zrno*
 overstrength ▶ *dodátna nosilnost*
 overstrength factor ▶ *fáktor dodátne nosilnosti*

O P

P

pad foundation ▶ *točkòvni tèmelj*
 parabolic tendon ▶ *parabòlični kábel*
 parasitic moment ▶ *parazitni momènt*
 partial-factor method ▶ *metóda dèlnih fáktorjev*

partial prestressing ▶ *dèlno prèdnápénjanje, dèlno prèdnápètje*
 partial-safety-factor method ▶ *metóda dèlnih fáktorjev*
 particulate composite ▶ *partikulárni kompozít*
 passive earth pressure ▶ *pasívni zèmeljski pritísk*
 passive seismic control ▶ *pasívna potrésna izolácija*
 passive seismic isolation ▶ *pasívna potrésna izolácija*
 pedestrian bridge ▶ *bív*
 pedestrian overcrossing ▶ *bív*
 pedestrian overpass ▶ *nadhòd*
 pedestrian underpass ▶ *podhòd*
 period of vibration ▶ *nihájni čas*
 permanent action ▶ *stálna obtèžba, stálni vplív*
 permanent anchor ▶ *trájno sídro*
 permanent load ▶ *stálna obtèžba*
 persistent design situation ▶ *trájno projèktno stánje*
 pier ▶ *podpóra*
 pile ▶ *pílot*
 pile cap ▶ *pílotna grèda*
 piling wall ▶ *konzòlna sténa*
 pillar ▶ *slòp*
 pin connection ▶ *člénkasti spòj*
 pin joint ▶ *člènek*
 pinned bearing ▶ *nèpomíčno ležíšče*
 pin support ▶ *člénkasta podpóra*
 pipe bridge ▶ *cévni móst*
 pipe cross section ▶ *cévni prerèz*
 pipe culvert ▶ *cévni prepúst*
 plain concrete ▶ *nèarmírani betón (1, 2)*
 plain round reinforcing bar ▶ *gládka armatúra*
 plain wire reinforcement ▶ *gládka armatúra*
 plan ▶ *načrt*
 plane frame ▶ *ravnínski okvír*
 plane model ▶ *ravnínski modél*
 plane strain ▶ *ravnínsko deformácijsko stánje*
 plane stress state ▶ *ravnínsko napètostno stánje*
 plane truss ▶ *ravnínsko páliče*
 plastic analysis ▶ *plástična analíza*
 plastic concrete ▶ *plástični betón*
 plastic deformation ▶ *plástična deformácija*
 plastic flow ▶ *plástična deformácija*
 plastic hinge ▶ *plástični člènek*
 plasticity ▶ *plástičnost (1, 2)*
 plasticizer ▶ *plastifikátor*
 plastic mechanism ▶ *plástični mehanízem*
 plastic rotation ▶ *plástična rotácija*
 plate ▶ *plòšča*
 pocket foundation ▶ *časasti tèmelj*
 point bearing ▶ *tóčkasto ležíšče*

point load ► *točkôvna obtéžba*
 point support ► *točkôvna podpóra*
 Poisson's ratio ► *Poissonov kôličník*
 polar moment of inertia ► *torzijski vztrájnostni moment*
 polygonal tendon ► *poligonálni kábel*
 pontoon bridge ► *pontónski móst*
 pore ► *póra*
 pore water ► *pórna vôda*
 porosity ► *poróznost*
 Portland cement ► *pórtlandski cement*
 positive bending moment ► *póžitivni upogíbní moment*
 positive steel ► *póžitivna armatúra*
 posttensioned cable ► *naknádnô napéti kábel*
 posttensioned concrete ► *naknádnô prèdnapéti betón*
 posttensioning ► *naknádnô prèdnapénjanje*
 pot bearing ► *lónčno ležišče*
 pozzolan ► *pucolán*
 pozzolanic cement ► *pucolánski cement*
 preassembled bridge ► *montážni móst (1)*
 precast span-by-span bridge construction method ► *segmentna grádnja*
 prefabricated beam ► *montážni nosílec*
 prefabricated concrete module ► *prèdizdélani betónski elemènt*
 prefabricated construction ► *montážna grádnja*
 prefabricated element ► *montážni elemènt*
 prefabricated member ► *montážni elemènt*
 prefabricated structure ► *montážna konstrukcija*
 preliminary design ► *zasnôva konstrukcije*
 pressure ► *pritisk*
 prestressed cable ► *prèdnapéti kábel*
 prestressed concrete ► *prèdnapéti betón*
 prestressed reinforcement ► *prèdnapéti armatúra*
 prestressed structure ► *prèdnapéti konstrukcija*
 prestress force ► *síla prèdnapétja*
 prestressing ► *prèdnapénjanje, prèdnapétje*
 prestressing concrete anchor head ► *sídrna gláva*
 prestressing drawing ► *kábelska risba*
 prestressing force ► *napenjálna síla*
 prestressing reinforcement ► *kábelska armatúra*
 prestressing scheme ► *kábelska risba*
 prestressing steel ► *kábelska armatúra*
 prestressing system ► *sistém za prèdnapénjanje*
 pretensioning ► *predhódno prèdnapénjanje*
 primary beam ► *glávni nosílec*
 primary seismic beam ► *primárna potrèсна grèda*
 primary seismic element ► *primárni potrèsní elemènt*
 principal axis ► *glávna ós*

principal axis of inertia ► *glávna vztrájnostna ós*
 principal plane ► *glávna ravnína*
 principal stress ► *glávna napétost*
 profile tube ► *škátlasti profil*
 0.2% proof stress ► *téhnična mèja plástičnosti 0,2 odstótka*
 proportioning ► *dimenzioníranje*
 pumped concrete ► *črpní betón*
 punching shear ► *prebòj*
 punching-shear reinforcement ► *prebójna armatúra*
 punning ► *nabíjanje*
 pure bending ► *čísti upogíb*
 pure compression ► *čísti tlák*
 pure torsion ► *čísta torzija*
 pushover analysis ► *potísna analiza*
 pylon ► *pilón*

R

radius of gyration ► *vztrájnostni polmèr*
 radius of the mandrel ► *polmèr krívljenja*
 rainwater ► *meteórna vôda*
 rammer ► *nabíjalo*
 ramming ► *nabíjanje*
 rapid-hardening cement ► *cemènt visòke zgòdnje trdnosti*
 rapid-setting cement ► *hitrovezóci cement*
 Rayleigh method ► *Rayleighjeva metoda*
 ready-mixed concrete ► *transpórtni betón*
 rebar ► *armatúrna pálica*
 rebar chair ► *jahác*
 rebar detailing ► *konstruíranje armatúre*
 reconstruction ► *rekonstrukcija*
 redistribution of moments ► *prerazporeditev momentov*
 regolith ► *zemljina*
 reinforced concrete ► *armírani betón*
 reinforced-concrete beam ► *armíranobetónska grèda*
 reinforced-concrete pile ► *armíranobetónski pilót*
 reinforced-concrete structure ► *armíranobetónska konstrukcija*
 reinforced-concrete wall ► *armírana stèna*
 reinforced elastomeric bearing ► *armírano elastométno ležišče*

R

reinforcement ► *armatúra*
 reinforcement binding ► *vézanje armatúre*
 reinforcement detailing ► *konstruiranje armatúre*
 reinforcement drawing ► *armatúrni načrt*
 reinforcement ratio ► *stôpnja armíranja*
 reinforcement schedule ► *izvléček armatúre*
 reinforcing ► *armíranje*
 reinforcing bar ► *armatúrna pálica*
 reinforcing cage ► *armatúrni kôš*
 reinforcing fiber ► *ojačilno vlákno*
 reinforcing mesh ► *armatúrna mréža*
 reinforcing steel ► *armatúrno jêklo*
 relative deflection ► *relatívni premík*
 relative slenderness ► *relatívna vítkost*
 relaxation of steel ► *relaksácija jêkla*
 renovation ► *adaptácija*
 resistance ► *odpórnost*
 response ► *odzív*
 response-history analysis ► *analíza časóvnega odziva*
 response-history modal analysis ► *modálna analíza časóvnega odziva*
 response spectrum ► *spéktér odziva*
 restrained slab ► *vpéta plôšča*
 restraint ► *ovírana deformácija, tógo vpétje*
 restraint deformation ► *ovírana deformácija*
 retaining wall ► *opórna konstrukcija, opórni zíd, podpórni zíd*
 return period ► *povrátna dôba*
 RHC ► *cemént visóke zgódnje tránosti*
 rheology ► *reologíja*
 rheology of concrete ► *reologíja betóna*
 rib ► *rêbro*
 ribbed bar ► *rêbrasto jêklo*
 ribbed reinforcing bar ► *rêbrasta armatúra*
 ribbed slab ► *kasetírana plôšča*
 ridged reinforcing bar ► *rêbrasta armatúra*
 rigid diaphragm ► *tóga diafrágma*
 rigid element ► *tógi elemènt*
 rigid floor ► *tóga diafrágma*
 rigid joint ► *tógi spòj*
 rigid slab ► *tóga plôšča*
 rise ► *púščica lóka*
 road viaduct ► *céstni móst*
 roadway ► *vozišče*
 roadway slab ► *voziščna plôšča*
 robustness ► *robústnost konstrukcije*
 rock bolt ► *géotéhnično sídlo*
 rock head ► *hribína*
 roller bearing ► *pomično ležišče*
 roller support ► *pomična podpóra*
 roof ► *stréha*

rotation ► *zasúk*
 rotational capacity ► *rotacijska kapacitéta*
 rotational stiffness ► *rotacijska tógost*
 rotation capacity ► *rotacijska kapacitéta*
 roughness coefficient ► *koeficiènt hrápavosti (2)*

S

sacrificial formwork ► *slépi opáz*
 saddle ► *deviátor*
 safety factor ► *fáktor várnosti*
 sag ► *povès*
 sagging moment ► *póзитivni upogíbní momènt*
 Saint-Venant torsion ► *číta torzíja*
 sand ► *pések*
 sanitary sewer ► *kunúnalni vòd*
 scaffolding ► *grádbeni óder*
 SCC ► *sámozgóščeválni betón*
 screen analysis ► *sejálna analíza*
 screened gravel ► *presévek*
 screened material ► *presévek*
 secant modulus of elasticity ► *sekántni módul elástičnosti*
 secondary reinforcement ► *konstrukcijska armatúra, montážna armatúra*
 secondary seismic element ► *sekundárni potrésni elemènt*
 second moment of area ► *vztrájnostni momènt plôskve*
 second-order analysis ► *teoríja drúgega réda*
 section A-A ► *préčni prerèz (2)*
 section B-B ► *vzdôlžni prerèz*
 section drawing ► *prerèz*
 sedimentary rock ► *sedimèntna kamnína*
 segment bridge ► *montážni móst (1)*
 segregation ► *segregácija*
 seismic action ► *potrésna obtěžba*
 seismic-action effect ► *potrésna obremenítev*
 seismic analysis ► *potrésna analíza*
 seismic control ► *potrésna izolácija*
 seismic design situation ► *potrésno projéktno stánje*
 seismic force ► *potrésna síla*
 seismic-force reduction ► *redúkcija potrésne síle*
 seismic intensity ► *intenzitéta potrésa*

seismic isolation ► *potrésna izolácia*
 seismicity ► *sêizmičnosť*
 seismic joint ► *dilatácia*
 seismic-joint gap ► *dilatácijska réga*
 seismic load ► *potrésna obtéžba*
 seismic-load combination ► *potrésna obtéžna kombinácia*
 seismic resistance ► *potrésna odpórnosť*
 seismic resistant construction ► *potresnoodpórna grádňa*
 seismic resistant design ► *potresnoodpórnoprojektovanie*
 seismic zone ► *potrésna cóna*
 seismology ► *seizmologija*
 self-climbing formwork ► *plezajúci opáž*
 self-compacting concrete ► *sámozgoščevalni betón*
 separation ► *separácia (1)*
 separation plant ► *separácia (2)*
 serviceability limit state ► *mějno stánje uporábnosti*
 set ► *vézanje (2)*
 set retarder ► *zavirálec vézania*
 setting ► *vézanje (2)*
 setting time ► *čas vézania*
 SF ► *fáktor várnosti*
 shallow foundation ► *plívto temeljénje*
 shape function ► *interpolácijska fúnkcija*
 shear ► *stríg*
 shear deformation ► *strížna deformácia*
 shear failure ► *strížna porušítev*
 shear force ► *préčna síla, strížna síla*
 shear link ► *strížna povezáva*
 shear modulus ► *strížni módul*
 shear plane ► *strížna ravnína*
 shear reinforcement ► *odprto strême, strížna armatúra*
 shear resistance ► *strížna nosílnosť*
 shear rigidity ► *strížna tógost*
 shear stiffness ► *strížna tógost*
 shear strength ► *strížna nosílnosť*
 shear stress ► *strížna napétosť*
 shear test ► *strížni tést*
 shear wall ► *strížna sténa*
 shear wave ► *strížno valovánje*
 sheet pile ► *zagátna sténa*
 shell ► *lupína*
 shell element ► *lupínasti elemènt*
 short column ► *krátke stebèr (1, 2)*
 shotcrete ► *brízgani betón*
 shotcreting ► *brízganje*
 shrinkage ► *kríčenje*
 side span ► *stránski rozpòn*

sidewalk ► *hodník*
 sieve analysis ► *sejálna analíza*
 simple beam ► *próstoležéči nosílec*
 simply supported beam ► *próstoležéči nosílec*
 simply supported slab ► *prostoležéča plôšča*
 single reinforcement ► *enójno armíranje*
 sintering ► *síntranje*
 site-mixed concrete ► *gradbiščni betón*
 sizing ► *dimenzioníranje*
 skewback ► *pêta lóka*
 slab ► *plôšča*
 slag ► *grobozrnata plávžna žlíndra*
 slender column ► *vítke stebèr*
 slenderness ► *vítkosť*
 sliding bearing ► *dršno ležíšče*
 sliding friction ► *dršno trénje*
 sliding of retaining wall ► *zdrš*
 sliding shear ► *strížni zdrš*
 slip formwork ► *dršni opáž*
 slope-deflection method ► *deformácijska metóda*
 slow-setting cement ► *počasivezúči cement*
 slump ► *posèd*
 slump-flow spread ► *stôpnja razléza*
 small crack ► *lásasta rozpóka*
 smooth reinforcing bar ► *gládka armatúra*
 soft story ► *mêhka etáža*
 soft water ► *mêhka vôda*
 soil ► *zemljína*
 solid cross section ► *pôlni prerèz*
 solid rock ► *hribína*
 solid slab ► *pôlna plôšča*
 sound insulation ► *zvóčna izolácia*
 space frame ► *prostórske okvír*
 space model ► *prostórske modél*
 spacer ► *distáncník (1, 2)*
 space truss ► *prostórske páliče*
 span ► *rozpòn*
 spectral modal analysis ► *modálna analíza s spéktri odzvíva*
 spherical bearing pad ► *krógelno ležíšče*
 spherical bridge bearing ► *krógelno ležíšče*
 spiral reinforcement ► *spirálna armatúra*
 splitting force ► *cepílna síla*
 splitting tensile strength ► *razcèpna natéžna trdnosť*
 splitting tensile test ► *razcèpni preizkús*
 splitting tension test ► *razcèpni preizkús*
 sprayed concrete ► *brízgani betón*
 spring element ► *vzmét*
 springer ► *pêta lóka*
 spring stiffness ► *tógost vzmetí*
 spun concrete ► *centrifugírani betón*
 stability ► *stabilnosť*

stability limit state ▶ *mějno stánje stabilnosti*
 stainless steel ▶ *nerjávno jěklo*
 statically determinate system ▶ *státično dolóčeni konstrukcijski systém*
 statically indeterminate system ▶ *státično nédolóčeni konstrukcijski systém*
 statically underdeterminate system ▶ *státično predolóčeni konstrukcijski systém*
 static determinacy ▶ *státična dolóčenost*
 static equilibrium ▶ *státično ravnótěžje*
 static indeterminacy ▶ *státična nédolóčenost*
 static load ▶ *státična obtěžba*
 static system ▶ *státični systém*
 static underdeterminacy ▶ *státična predolóčenost*
 steel ▶ *jěklo*
 steel fiber ▶ *jekléno vlákno*
 steel reinforcement link ▶ *strěme*
 stem wall ▶ *těmeljni nastávek*
 stiffness ▶ *tógost*
 stiffness matrix ▶ *tógostna matrika*
 stiffness method ▶ *deformacijska metóda*
 stirrup ▶ *strěme*
 stirrup reinforcement ▶ *streměnska armatúra*
 storey collapse mechanism ▶ *etážni potrésni mehanizem*
 storey displacement ▶ *etážni pomik*
 strain ▶ *specifična deformácija*
 strand wire ▶ *vrv*
 strap ▶ *strěme*
 stratigraphic profile ▶ *stratigráfski profil*
 stream gravel ▶ *pród*
 strength ▶ *trdnost*
 strength class ▶ *trdnostni rázred betóna*
 strengthening ▶ *utrjevánje*
 strength gain ▶ *strjevánje*
 strength limit state ▶ *mějno stánje nosilnosti*
 stress ▶ *napětost*
 stress block ▶ *napětostni blók*
 stress-strain curve ▶ *krivúlja napětost-specifična deformácija, sigma-épsilon diágram*
 stress-strain diagram ▶ *dělovni diágram*
 strip foundation ▶ *pasovni těmelj*
 strong axis ▶ *móčna ós*
 structural analysis ▶ *státična analíza*
 structural coordinate system ▶ *globální koordinátni systém*
 structural design ▶ *grádbeno projektíranje*
 structural dynamics ▶ *dinámická analíza*
 structural eccentricity ▶ *ekscéntričnost konstrukcije*
 structural fire design ▶ *požárnoodpórno projektíranje*
 structural model ▶ *moděl konstrukcije*
 structural steel ▶ *konstrukcijsko jěklo*

structural system ▶ *konstrukcijski systém*
 structure ▶ *konstrukcija*
 strut ▶ *razpóra*
 strut-and-tie model ▶ *moděl razpór in vezi*
 strut angle ▶ *kót tláčnih diágonál*
 strut diagonal ▶ *tláčna diágonála*
 strut inclination ▶ *kót tláčnih diágonál*
 subsidence ▶ *posédek*
 substructure ▶ *pòdkonstrukcija (1), podpórna konstrukcija*
 substructuring ▶ *metóda pòdkonstrukcij*
 subway ▶ *podhòd*
 sulphate attack ▶ *sulfátna agresija*
 sulphate-resistant cement ▶ *sulfátnoopdórni ceměnt*
 superelevation ▶ *nádvíšanje*
 superplasticizer ▶ *súperplastifikátor*
 superposition principle ▶ *načělo superpozícije*
 superstructure ▶ *prekládna konstrukcija*
 supersulphate cement ▶ *súpersulfátni ceměnt*
 support ▶ *opórnik*
 support reaction ▶ *reakcija*
 surface reinforcement ▶ *površínska armatúra*
 surveying plan ▶ *geodětski posnětek*
 suspension bridge ▶ *visěcí móst*
 sway frame ▶ *pomíční okvír*
 swell band ▶ *nabrekajóči trák*
 swelling tape ▶ *nabrekajóči trák*

T

T

tamped concrete ▶ *nabiti betón*
 tamping ▶ *nabíjanje*
 tandem system ▶ *tanděmski systém*
 tangent modulus of elasticity ▶ *tangěntni módul elástičnosti*
 tapped density ▶ *gostóta v zbitěm stánju*
 target displacement ▶ *cílni pomik*
 T beam ▶ *T-prerěz*
 tendon ▶ *kábel*
 tendon profile ▶ *kábelska línija*
 tendon support ▶ *nosílec kábła*
 tensile bar ▶ *natězna pálica (1, 2)*
 tensile load ▶ *natězna obremenítev*
 tensile reinforcement ▶ *natězna armatúra*

tensile reinforcing bar ► *natézna pálica (1, 2)*
 tensile stiffness ► *natézna tógost*
 tensile strength ► *natézna nosilnost, natézna trdnost*
 tensile stress ► *natézna napétost*
 tension ► *natèg*
 tension force ► *natézna síla*
 tensioning anchor ► *sídrna gláva*
 tension test ► *natézni preizkús*
 tension tie ► *natézna véz*
 tension zone ► *natézna cóna*
 theory of plasticity ► *plástična teoríja*
 thermal deformation ► *temperatúrna deformácija*
 thermal expansion ► *temperatúrna deformácija*
 thermal insulation ► *toplòtna izolácija*
 thin-walled cross section ► *tankosténski préčni prerèz*
 three-hinged arch ► *tríchlénski lók*
 three-hinged frame ► *tríchlénski okvír*
 three-point flexural test ► *trítočkòvni upogíbní preizkús*
 tie ► *véz (2, 3)*
 time-dependent tendon loss ► *časòvna izgúba*
 time loss ► *časòvna izgúba*
 Timoshenko beam ► *Timošénkov nosílec*
 top reinforcement ► *zgòrnja armatúra*
 torsion ► *torzíja*
 torsional axis ► *torzíjska ós*
 torsional deformation ► *torzíjska deformácija*
 torsionally flexible system ► *torzíjsko podájni systém*
 torsional moment of inertia ► *torzíjski vztrájnostni momènt*
 torsional reinforcement ► *torzíjska armatúra*
 torsional resistance ► *torzíjska odpòrnost*
 torsional rigidity ► *torzíjska tógost*
 torsional stiffness ► *torzíjska tógost*
 torsional-stiffness radius ► *torzíjski polmèr*
 total porosity ► *celòtna poròznost*
 total structure length ► *celòtna dolžína objèkta*
 total structure width ► *celòtna šírina objèkta*
 toughness ► *žilavost*
 traffic bridge ► *céstni móst*
 traffic load ► *prométna obtèžba*
 transformed cross section ► *ideálni prerèz*
 transient design situation ► *začasno projèktno stánje*
 translation ► *pomík*
 translational stiffness ► *translacíjska tógost*
 transverse reinforcement ► *préčna armatúra*

tributary area ► *vplívna površína (1, 2)*
 truss ► *páličje*
 truss beam ► *pálični nosílec*
 truss mechanism ► *mehanízem páličja*
 T section ► *T-prerèz*
 tube ► *kábelska cév*
 tube section ► *cévni prerèz*
 tunnel ► *predòr*
 twisting moment ► *torzíjski momènt*
 two-hinged frame ► *dvòchlénski okvír*
 two-pinned arch ► *dvòchlénkasti lók*
 two-pinned frame ► *dvòchlénkasti okvír*
 two-way slab ► *dvòsmèrno nosílina plòšča*
 tying ► *sídranje armatúre*
 tying wire ► *žarjèna žica*

U

ultimate deformation ► *mèjna deformácija*
 ultimate displacement ► *mèjni pomík*
 ultimate limit state ► *mèjno stánje nosilnosti*
 ultimate strength ► *stándardna trdnost*
 uncracked section ► *nèrazpòkani prerèz*
 undeformed shape ► *nèdeformírana léga*
 underpass ► *podvòz*
 undersized grain ► *podmèrno zrno*
 undersized particle ► *podmèrno zrno*
 underwater concreting ► *podvòdno betoníranje*
 uniaxial bending ► *ènoósní upogíb*
 uniaxial compression ► *ènoósní tlák*
 unintentional-angular-displacement coefficient ► *koeficiènt nèrávnosti kábla*
 unit displacement ► *enòtski pomík*
 unit dummy force method ► *metóda síl*
 unit force ► *enòtska síla*
 unit rotation ► *enòtski zasúk*
 upthrust ► *státíčni vzgòn*

U

V

vacuum concrete ▶ *vakuumirani betón*
 variable action ▶ *spremenljiva obtěžba*
 variable cross section ▶ *spremenljivi prěčni prerěz*
 variable load ▶ *spremenljiva obtěžba*
 Vebe time ▶ *stõpnja vébe*
 vertical component of seismic action ▶ *navpíčna komponěnta potrésnega vplíva*
 vertical datum ▶ *višínska kóta*
 vertical resistance ▶ *navpíčna nosílnost*
 viaduct ▶ *viadúkt*
 vibrated concrete ▶ *vibrírani betón*
 vibrating ▶ *vibríranje*
 Vicat apparatus ▶ *Vicatov aparát*
 view ▶ *poglěd*
 viscometry ▶ *viskometrija*
 viscosity ▶ *viskóznost*
 volumetric coefficient of thermal expansion ▶ *temperatúrni koeficiěnt prostornínskega raztězka*

W

V W Y

waffle slab ▶ *kasetírana plõšča*
 wall ▶ *stěna, zíd*
 wall core ▶ *stopníščno jědro*
 wall-equivalent dual system ▶ *stěnam ekvivalěntni měšani konstrúkcijski systém*
 wall footing ▶ *pasõvni tēmelj*
 wall with openings ▶ *stěna z odprtínami*
 water-binder ratio ▶ *võdo-vezívno rozměrje*
 water permeability ▶ *vodoprepústnost*
 waterproof Portland cement ▶ *vodoodpõrni ceměnt*
 water-repellent Portland cement ▶ *hidrofõbni ceměnt*
 water-to-cement ratio ▶ *võdo-ceměntno rozměrje*
 w/b ratio ▶ *võdo-vezívno rozměrje*
 w/c ratio ▶ *võdo-ceměntno rozměrje*
 weak axis ▶ *šíbka ós*
 web ▶ *stõjína*

weep hole ▶ *barbakána*
 white cement ▶ *béli ceměnt*
 white tank ▶ *béla kád*
 wind barrier ▶ *protivětrna ográja*
 wind zone ▶ *vetrõvna cóna*
 wing wall ▶ *krílo*
 Winkler's idealization ▶ *Winklerjev moděl*
 Winkler's model ▶ *Winklerjev moděl*
 working-stress load ▶ *dopústna obremenítev*
 workpiece drawing ▶ *delávniška rísba*
 workshop drawing ▶ *delávniška rísba*

Y

yield ▶ *tečěnje*
 yielding ▶ *tečěnje*
 yielding point ▶ *plastifikácija*
 yield point ▶ *měja plástičnosti*
 yield stress ▶ *napětost tečěnja*
 young concrete ▶ *mládi betón*
 Young's modulus of elasticity ▶ *módul elástičnosti*

Nemško-slovenski slovar

A

Abbinden *n* ▶ *strjevánje, vézanje (2)*
 Abbindungsbeginn *m* ▶ *začétek vézanja*
 Abbindungsende *n* ▶ *kônc vézanja*
 Abmessung *f* ▶ *raztêzek*
 Abrieb *m* ▶ *obrús*
 absolute Dichte *f* ▶ *absolútna gostôta*
 Achse *f* ▶ *ós (1, 2)*
 Achszug *m* ▶ *céntrično prèdnapénjanje*
 aktiver Erddruck *m* ▶ *aktívni zêmeljski pritísk*
 Alkali-Kieselsäure-Reaktion *f* ▶ *alkálno-silikátna reakcija*
 Alkalireaktion *f* ▶ *alkálno-silikátna reakcija*
 Alkalitreiben *n* ▶ *alkálno-silikátna reakcija*
 allseits Festlager *n* ▶ *nèpomíčno ležíšče*
 Aluminoszement *m* ▶ *aluminátni cement*
 Analyse des gerissenen Querschnitts *f* ▶ *analiza razpókane konstrukcije*
 Analyse des ungerissenen Querschnitts *f* ▶ *analiza nèrazpókane konstrukcije*
 analytisches Modell *n* ▶ *analitični modél, račúnski modél*
 Anfangsfestigkeit *f* ▶ *zgódnja trdnost*
 Anfangsgeometrie *f* ▶ *začetna geometrija*
 Anfangsimperfektion *f* ▶ *začetna geometrijska nèpopólno*
 Anker *m* ▶ *sídro*
 Antwort *f* ▶ *odzív*
 Antwortspektrum *n* ▶ *spéker odziva*
 Aquädukt *m* ▶ *akvadúkt*
 Arbeitsfuge *f* ▶ *délovni stík*
 architektonisches Design *n* ▶ *arhitektúrna zasnôva*
 Architektur *f* ▶ *arhitektúra (1, 2)*
 Armierungsplan *m* ▶ *armatúrni načrt*
 Asphaltbeton *m* ▶ *asfáltni betón*
 Auflager *n* ▶ *opórnik, podpóra*
 Auflagergelenk *n* ▶ *člénkasta podpóra, člénkasta povezáva*
 Auflagerkraft *f* ▶ *reakcija*
 Aufstellungsplan *m* ▶ *dispozícijska rísba*
 Auftrieb *m* ▶ *vzgon*

Auftriebskraft *f* ▶ *vzgon*
 Ausblühung *f* ▶ *izcvétanje*
 ausgelegte Lebensdauer *f* ▶ *projéktna življênska dôba*
 Ausgleichsbeton *m* ▶ *podlôžni betón*
 Auslasskopf *m* ▶ *iztôčna gláva*
 Auslaugung *f* ▶ *izluževánje*
 Auslegerbalken *m* ▶ *konzólno nosílec*
 Auslegerplatte *f* ▶ *konzólna plôšča*
 außergewöhnliche Bemessungssituation *f* ▶ *nezgódno projéktno stánje*
 außergewöhnliche Last *f* ▶ *nezgódni vplív*
 Aussicht *f* ▶ *poglèd*
 Austelzung *f* ▶ *vúta*
 Auswaschung *f* ▶ *izluževánje*
 Auszugskraft *f* ▶ *natézna síla*
 autogenes Schwinden *n* ▶ *avtogéno kréenje*
 Autoklav *m* ▶ *avtokláv*
 Autoklavieren *n* ▶ *avtoklavíranje*
 axiale Belastung *f* ▶ *ósna obtéžba*
 axiale Biegebelastung *f* ▶ *ósno-upogíbná obremenítev*
 axialer Abstand *m* ▶ *ósna razdálja*
 axiale Steifigkeit *f* ▶ *ósna tógost*
 axiale Verformung *f* ▶ *ósna deformácija*
 axiale Vorspannung *f* ▶ *céntrično prèdnapénjanje*
 Axialkraft *f* ▶ *ósna síla*

B

Balken *m* ▶ *grêda (2), nosílec (1, 2)*
 Balken-Element *m* ▶ *línijski konstrukcijski element*
 Balken-Konstruktion *f* ▶ *grêdni systém*
 Balkenstruktur *f* ▶ *kontinuírni grêdni systém*
 Bau *m* ▶ *grádnja (1)*
 Baugrube *f* ▶ *grádbena jáma*
 Baumanker *m* ▶ *géotéhnično sídro*

B

Baustahl *m* ▶ *konstrukcijsko jêklo*
 Baustellenbeton *m* ▶ *gradbišni betôn*
 Bauverfahren *n* ▶ *tehnologija gradnje*
 Bedeutungsbeiwert *m* ▶ *fâktor pomébnosti*
 Belastung *f* ▶ *obtéžba*
 Belastungsanalyse *f* ▶ *analiza obtéžbe*
 Belastungstest *m* ▶ *obremenilna preizkúšnja*
 Bemessung *f* ▶ *dimenzioniranje*
 Bemessungsbeanspruchbarkeit *f* ▶ *projéktna nosilnost*
 Bemessungs-Bodenbeschleunigung *f* ▶ *projéktni pospêšek tál*
 Bemessungssituation *f* ▶ *projéktno stánje*
 Bemessungssituation BS-P *f* ▶ *trájno projéktno stánje*
 Bemessungsspektrum *n* ▶ *projéktni spêkter*
 Bemessungswert der Festigkeit *m* ▶ *projéktna trdnost*
 Bemessungswert des Biegemoment *m* ▶ *projéktni upogibni momént*
 Bentonit *m* ▶ *bentonit*
 Bernoulli-Hypothese *f* ▶ *Bernoullijeva predpostavka*
 Beschleunigungsspektrum *n* ▶ *spêkter pospêškov*
 Beton *m* ▶ *betôn*
 Betonbalken *m* ▶ *armíranobetónska grêda*
 Betondeckung *f* ▶ *zaščitni slôj betóna*
 Betondruckstrebe *f* ▶ *tláčna diagonála*
 Betondruckzone *f* ▶ *tláčni pás*
 Betonfestigkeitsklasse *f* ▶ *trdnostni rázred betóna*
 Betongitter *n* ▶ *brána*
 Betonieren unter Wasser *n* ▶ *podvôdno betoniranje*
 Betonkonstruktion *f* ▶ *betónska konstrukcija*
 Betonkorrosion *f* ▶ *korozija betóna*
 Betonest *n* ▶ *segregácijsko gnêzdo*
 Beton-Nettoquerschnitt *m* ▶ *nêto prerèz*
 Betonpfahl *m* ▶ *armíranobetónski pilôt*
 Betonprisma *n* ▶ *betónska prizma*
 Betonprobewürfel *m* ▶ *betónska kôcka*
 Betonstabstahl *m* ▶ *armatúrna pálica*
 Betonstahl *m* ▶ *mêhka armatúra*
 Betonstahl-Abstandhalter *m* ▶ *distánčnik (1, 2)*
 Beton unter mehraxialer Druckbeanspruchung *m* ▶ *objéti betôn*
 Betonverdichtungsgerät *n* ▶ *komprimacijsko srédstvo*
 Betonverflüssiger *m* ▶ *plastifikátor*
 Betonzusatzmittel *n* ▶ *kémijski dodátek*
 Betonzylinder *m* ▶ *betónski válj*
 Bettungsmodul *m* ▶ *módul réakcije tál*
 bewegliches Auflager *n* ▶ *pomična podpóra*
 bewegliche Schalung *f* ▶ *pomični opáz*
 bewegliches Gerüst *n* ▶ *pomični óder*

bewehrtes Elastomerlager *n* ▶ *armirano elastoméрно ležišče*
 Bewehrung *f* ▶ *armatúra, armiranje*
 Bewehrungsführung *f* ▶ *konstruiranje armatúre*
 Bewehrungsgerüst *n* ▶ *armatúrni kôš*
 Bewehrungsgrad *m* ▶ *stôpnja armiranja*
 Bewehrungskorb *m* ▶ *armatúrni kôš*
 Bewehrungsnetz *n* ▶ *armatúrna mreža*
 Bewehrungsstahl *m* ▶ *armatúrno jêklo*
 Bewehrungsstuhl *m* ▶ *jahác*
 Bewehrungszeichnung *f* ▶ *armatúrni načrt*
 bezogene Druckzonenhöhe *f* ▶ *koeficiènt višine tláčne cône*
 Bidiagonalbewehrung *f* ▶ *bídiagonálna armatúra*
 bidiagonale Risse *m* ▶ *bídiagonálne razpóke*
 Biegebelastung *f* ▶ *upogibna obremenitev*
 Biegedrillknicken *n* ▶ *bóčna zvrnitev*
 Biegefestigkeit *f* ▶ *upogibna natézna trdnost*
 Biegemoment *n* ▶ *upogibni momént*
 Biegemomentlinie *f* ▶ *diagrám upogibnih moméntov*
 Biegen *n* ▶ *upogib*
 Biegenbewehrung *f* ▶ *upogibna armatúra*
 Biegen von Bewehrung *f* ▶ *krívljenje armatúre*
 Biegeprüfung *f* ▶ *upogibni preizkús*
 Biegespannung *f* ▶ *upogibna napétost*
 biegesteifer Stoß *m* ▶ *tógi spôj*
 Biegesteifigkeit *f* ▶ *upogibna tógost*
 Biegetragfähigkeit *f* ▶ *upogibna odpórnost*
 Biegeverformung *f* ▶ *upogibna deformácija*
 Biegeversagen *n* ▶ *upogibna porušitev*
 Biegezugfestigkeit *f* ▶ *upogibna natézna trdnost*
 Biegung *f* ▶ *upogib*
 bilineares Model *n* ▶ *bílineárni modél*
 Bindemittel *n* ▶ *vezívo*
 Binden der Bewehrung *n* ▶ *vèzanje armatúre*
 Binder *m* ▶ *vezívo*
 Bindestoff *m* ▶ *vezívo*
 Bitumendichtungsband *n* ▶ *bitúmenski tesnilni trák*
 Blindschalung *f* ▶ *slépi opáz*
 Boden *m* ▶ *zemljína*
 Bodenbelag *m* ▶ *finální tlák*
 Bodenbeschleunigung *f* ▶ *pospêšek témeljnih tál*
 Bodenplatte *f* ▶ *tálna plôšča*
 Bogen *m* ▶ *lók*
 Bogenlaibung *f* ▶ *íntrados*
 Bogenrücker *m* ▶ *ékstrados*
 Bogenstaumauer *f* ▶ *lôčna pregráda*
 Bogentragwerk *n* ▶ *lôčni systém*
 Bohrpfahl *m* ▶ *uvrtani pilôt*
 Bordstein *m* ▶ *robník*

Brandbelastung *f* ▶ *požárna obremenitev*
 Brechkies *m* ▶ *drobljê nec*
 Bruchfestigkeit *m* ▶ *stândardna trdnost*
 Bruchzähigkeit *f* ▶ *lómna žilavost*
 Brücke *f* ▶ *móst*
 Brückenkappe *f* ▶ *róbni vè nec*
 Bruttoquerschnitt *m* ▶ *brúto prerè z*
 Bügel *m* ▶ *strê me*
 Bügelbewehrung *f* ▶ *stremènska armatúra*
 Büschelsystem der Schrägseilbrücke *n* ▶ *pahljáča*

C

charakteristische Belastung *f* ▶ *karakterístična obtè zba*
 charakteristische Festigkeit *f* ▶ *karakterístična trdnost*
 charakteristische Kombination *f* ▶ *karakterístična kombinácija*
 charakteristischer Querschnitt *m* ▶ *karakterístični prerè z*
 charakteristischer Wert *m* ▶ *karakterístična vrè dnost*
 charakteristische Tragfähigkeit *f* ▶ *karakterístična nosíl nost*
 CQC-Regel *f* ▶ *CQC-pravilo*

D

Dach *n* ▶ *stré ha*
 Dämpfer *m* ▶ *duš ílec*
 Dämpfung *f* ▶ *duš ènje*
 Darstellung der Bewehrung *f* ▶ *polá ganje armatú re (1)*
 Dauerhaftigkeit *f* ▶ *tráj nost*

Deck *n* ▶ *prekládna konstrukcija*
 Decke *f* ▶ *strò p (1)*
 Deformation *f* ▶ *deformácija*
 0,2-%-Dehngrenze *f* ▶ *tè hnična mè ja plástičnosti 0,2 odstòtka*
 Dehnsteifigkeit *f* ▶ *natè zna tógost*
 Dehnung *f* ▶ *specíf ična deformácija*
 Dehnungsfuge *f* ▶ *dilatácijska ré ga*
 Detail *n* ▶ *detáj l*
 diagonaler Riss *m* ▶ *diagonálna razpó ka*
 Dichte *f* ▶ *gostò ta*
 Dimension *f* ▶ *dimenzija (1, 2)*
 2D-Modell *n* ▶ *ravnínski modè l*
 3D-Modell *n* ▶ *prostó rski modè l*
 Doppelbrücke *f* ▶ *dvój ni viadú kt*
 doppelte Bewehrung *f* ▶ *dvój no armí ranje*
 Dorndurchmesser *n* ▶ *polmè r krí vljenja*
 2D-Rahmen *m* ▶ *ravnínski okví r*
 Drainage *f* ▶ *drení ranje*
 Drainagebahn *m* ▶ *čè pasta fó lija*
 Drainagewasser *n* ▶ *drenáz na vò da*
 Dränage *f* ▶ *drení ranje*
 Drehmoment *n* ▶ *momè nt*
 Drehung *f* ▶ *zasú ik*
 Dreigelenbogen *m* ▶ *trí člènski lók*
 Dreigelenkrahmen *m* ▶ *trí člènski okví r*
 Drei-Punkt-Biegeprüfung *f* ▶ *trítočkóvni upogí bni preizkú s*
 Drei-Punkt-Biegeversuch *m* ▶ *trítočkóvni upogí bni preizkú s*
 drillsteife Platte *f* ▶ *vpè ta plò šča*
 Drillungsbewehrung *f* ▶ *torzíjska armatúra*
 Druck *m* ▶ *prít isk*
 Druckbelastung *f* ▶ *tláčna obremenitev*
 Druckbewehrung *f* ▶ *tláčna armatúra*
 Druckfestigkeit *f* ▶ *tláčna trdnost*
 Druckfestigkeitsklasse *f* ▶ *ráz red tláčne trdnosti*
 Druckgurt *m* ▶ *tláčni pás*
 Druckkraft *f* ▶ *tláčna sí la*
 Druckspannung *f* ▶ *tláčna napè tost*
 Druckstrebe *f* ▶ *razpó ra*
 Drucktragfähigkeit *f* ▶ *tláčna odpó rnost*
 Druckversagen *n* ▶ *tláčna poruší tev*
 Druckversuch *m* ▶ *tláčni preizkú s*
 duktiles Versagen *n* ▶ *duktíl ni nač ín poruší tve*
 duktiles Wandsystem *n* ▶ *duktíl ni stè nasti sistè m*
 duktile Wand *f* ▶ *duktíl na stè na*
 Duktilität *f* ▶ *duktíl nost, fá ktor duktíl nosti*
 dünnwandiger Querschnitt *m* ▶ *tankostènski préčni prerè z*
 Durchbiegung *f* ▶ *upogí b*
 durchgehende Decke *f* ▶ *kontinuír ni strò p*

durchlaufende Platte *f* ▶ *kontinuirna plošča*
 Durchlaufräger *m* ▶ *kontinuirni nosilec*
 Durchstanzbewehrung *f* ▶ *prebójna armatúra*
 Durchstanzschere *f* ▶ *prebòj*
 dynamische Antwort *f* ▶ *dinamični odziv*
 dynamische Belastung *f* ▶ *dinamična obtežba*
 dynamische Berechnung *f* ▶ *dinamična analiza*
 dynamischer Auftrieb *m* ▶ *dinamični vzgòn*
 dynamischer Faktor *m* ▶ *dinamični faktor*

E

E

ebener Dehnungszustand *m* ▶ *ravnínsko deformacijsko stánje*
 ebener Fachwerk *m* ▶ *ravnínsko páličje*
 ebener Spannungszustand *m* ▶ *ravnínsko napétostno stánje*
 Edelstahl *m* ▶ *nèrjávno jèklo*
 Edelstahl-Rollenlager *n* ▶ *kotálno ležišče*
 effektive Breite *f* ▶ *sodelujúča širína*
 effektive Dicke *f* ▶ *efektívna debelina*
 effektive Höhe *f* ▶ *efektívna višina*
 effektive Länge *f* ▶ *efektívna dolžina*
 effektive Steifigkeit *f* ▶ *efektívna tógost*
 effektives Trägheitsmoment *n* ▶ *efektívni vztrájnostni moment*
 Effloreszenz *f* ▶ *izcvétanje*
 Eigenform *f* ▶ *nihájna oblika*
 Eigenfrequenz *f* ▶ *lástna frekvéncia*
 Eigengewicht *n* ▶ *lástna téža*
 Eigenlast *f* ▶ *stálna obtežba, stálna téža*
 einachsige Biegung *f* ▶ *ènoósní upogíb*
 einachsige Kompression *f* ▶ *ènoósní tlák*
 einachsige gespannte Vollplatte *f* ▶ *ènosméрно nosílina plošča*
 Einbruch *m* ▶ *posèd*
 eindimensionales finites Element *n* ▶ *linijski konstrukcijski element*
 einfach gelagerte Platte *f* ▶ *prostoležéča plošča*
 Einflussbereich *m* ▶ *vplívna površina (1, 2)*
 Einflusslinie *f* ▶ *vplívnicá*
 Eingelenkbogen *m* ▶ *ènočlénkasti lók*
 Eingelenkrahmen *m* ▶ *ènočlénkasti okvír*
 Einlastestoß *m* ▶ *preklápljanje armatúre*

Einpressmörtel für Spannglieder *m* ▶ *injekcijská mása*
 Einrichtung *f* ▶ *objékt*
 Einspannung *f* ▶ *tógo vpétje*
 Einspannungsmoment *m* ▶ *vpétostni moment*
 Einsturzmechanismus *m* ▶ *etázni potrésni mehanizem*
 einteiliges System *n* ▶ *pròstoležéči nosilec*
 Einwirkungskombination *f* ▶ *kombinácija vplívov*
 Einzelfundament *n* ▶ *točkòvni témelj*
 Einzellast *f* ▶ *točkòvna obtežba*
 Einzelunterstützung *f* ▶ *točkòvna podpóra*
 einzige Bewehrung *f* ▶ *enójno armíranje*
 einzige klassische Bewehrung *f* ▶ *enójno armíranje*
 elastische Analyse *f* ▶ *elástična analiza*
 elastische Berechnung *f* ▶ *elástična analiza*
 elastische Bettung *f* ▶ *elástično podpíranje*
 elastische Biegetragfähigkeit *f* ▶ *elástična upogíbná nosílnost*
 elastischer Bereich *f* ▶ *elástično obmòčje*
 elastisches Spektrum *n* ▶ *elástični spèkter*
 elastische Tragfähigkeit *f* ▶ *elástična nosílnost*
 elastische Verschiebung *f* ▶ *elástični pomík*
 Elastizitätsgrenze *f* ▶ *mèja elástičnosti*
 Elastizitätsmodul *n* ▶ *módul elástičnosti*
 Elastizitätstheorie *f* ▶ *elástična teoríja*
 Elastomerlager *n* ▶ *elastoméрно ležišče*
 E-Modul *n* ▶ *módul elástičnosti*
 Energiedissipation *f* ▶ *sípanje energíje*
 enggestufte Gesteinskörnung *f* ▶ *ènozrnatí agregát*
 Entmischung des Betons *f* ▶ *segregácija*
 Entwässerung *f* ▶ *dreníranje*
 Entwässerungsgraben *m* ▶ *drenázni járek*
 Entwässerungsrohr *n* ▶ *drenázna cév*
 Entwässerungsschlitz *m* ▶ *barbakána*
 Entwässerungssystem *n* ▶ *drenáža*
 Entwässerungswasser *n* ▶ *drenázna vòda*
 Entwurf *m* ▶ *načrt*
 Entwurf-Projekt *n* ▶ *zasnòva konstrukcije*
 Entwurfslast *f* ▶ *projéktna obtežba*
 Erbebensichere Auslegung *f* ▶ *potresnoodpórno projektíranje*
 Erdanker *m* ▶ *géotéhnično sídro*
 Erdbebenbeanspruchung *f* ▶ *potrésna obremenítev*
 Erdbebenbemessungssituation *f* ▶ *potrésno projéktno stánje*
 Erdbebenberechnung *f* ▶ *potrésna analiza*
 Erdbebeneinwirkung *f* ▶ *potrésna obtežba*
 Erdbebenkraft *f* ▶ *potrésna síla*
 Erdbebenlastkombination *f* ▶ *potrésna obtežna kombinácija*

Erdbebensicheres Bauen *n* ▶ *potresnoodpórna grádnja*
 Erdbebenwiderstand *m* ▶ *potrésna odpórnost*
 Erdbebenzone *f* ▶ *potrésna cóna*
 erdfeuchter Beton *m* ▶ *zémeljaskovlážni betón*
 Erhärten *n* ▶ *otrjevanje*
 Ermüdung *f* ▶ *utrújanje*
 Erregung *f* ▶ *vzbújanje*
 Erstarren *n* ▶ *otrjevanje*
 Erstarrungszeit *f* ▶ *čas vézanja*
 erwartete Lebensdauer *f* ▶ *projéktna življénjska dòba*
 erzwungene Vibration *f* ▶ *vsíljenò níhanje*
 Ettringit *m* ▶ *etringít*
 Euler-Bernoulli-Balken *m* ▶ *Bernoulli-Eulerjev nosílec*
 Euler-Bernoulli Balkentheorie *f* ▶ *Bernoulli-Eulerjeva teoríja nosíla*
 Euler-Knickbelastung *f* ▶ *Eulerjeva kritična síla*
 Expansivzement *m* ▶ *ekspanzívni cemènt*
 Expositionsklasse *f* ▶ *rázred izpostávljenosti*
 Expositionsbeiwert *m* ▶ *koeficiènt izpostávljenosti*
 externes Vorspannkabel *n* ▶ *zunánji kábel*
 exzentrische Belastung *f* ▶ *ekscéntrična obtéžba*
 exzentrische Druckbelastung *f* ▶ *ekscéntrični tlák*
 exzentrische Vorspannung *f* ▶ *ekscéntrično prèdnápénjanje*
 exzentrische Zugbelastung *f* ▶ *ekscéntrični natèg*
 Exzentrizität von Kabel *f* ▶ *ekscéntričnost kábla*

F

Fächersystem der Schrägseilbrücke *n* ▶ *pahljáča*
 Fachwerk *n* ▶ *páličje*
 Fachwerkmodell nach Mörsch *n* ▶ *Mörschevo páličje*
 Fachwerkträger *m* ▶ *pálični nosílec*
 Fahrbahn *f* ▶ *vozišče*
 Fahrbahnplatte *f* ▶ *voziščna plòšča*
 Faserbewehrung *f* ▶ *mikroarmatúra*
 faserbewehrter Beton *m* ▶ *mikroarmírani betón*
 Faserverbundwerkstoff *m* ▶ *vláknasti kompozít*
 Federelement *n* ▶ *vzmét*
 Federhärte *f* ▶ *tógost vzmetí*

Federkonstante *f* ▶ *tógost vzmetí*
 Federrate *f* ▶ *tógost vzmetí*
 Federsteifigkeit *f* ▶ *tógost vzmetí*
 feine Gesteinskörnung *f* ▶ *dròbni agregát*
 Feldbauweise *f* ▶ *grádnja po póljih*
 Ferrozement *m* ▶ *fèrocemènt*
 Fertigbau *m* ▶ *montážna grádnja*
 Fertigbauteil *m* ▶ *montážni elemènt*
 Fertigbeton *m* ▶ *transpórtni betón*
 Fertigteilkonstruktion *f* ▶ *montážna konstrukcija*
 Festbeton *m* ▶ *stíjeni betón*
 fest eingespanntes Auflager *n* ▶ *tógo vpétje*
 festes Auflager *n* ▶ *nèpomíčna podpóra*
 Festigkeit *f* ▶ *tárdnost*
 Festlager *n* ▶ *fíksno ležišče*
 Feuerbeständigkeit *f* ▶ *požárna odpórnost*
 Feuerfestbau *m* ▶ *požárnoodpórno projektíranje*
 Feuerwiderstand *m* ▶ *požárna odpórnost*
 Finite-Element *n* ▶ *kónčni elemènt*
 Finite-Elemente-Methode *f* ▶ *metóda kónčnih elemèntov*
 Flachdecke *f* ▶ *gládka plòšča*
 Flachgründung *f* ▶ *plítvo temeljènje*
 Flansch *m* ▶ *pásnica*
 Flexibilität *f* ▶ *podájnost*
 Flexibilitätsmatrix *f* ▶ *podájnostna matrika*
 Fließgelenk *n* ▶ *plástični člének*
 Fließgrenze *f* ▶ *mèja plástičnosti*
 Fließmittel *n* ▶ *plastifikátor*
 Fließspannung *f* ▶ *napétost tečènja*
 Flügelwand *f* ▶ *krílo*
 flüssiger Beton *m* ▶ *tekóči betón*
 Flusskies *m* ▶ *pród*
 Formfunktion *f* ▶ *interpolácijska fúnkcija*
 Fraktion *f* ▶ *frákcija*
 freier Rand *m* ▶ *pròsti rób*
 freie Schwingung *f* ▶ *lástno níhanje*
 Freiheitsgrad *m* ▶ *prostótna stòpnja*
 Freikörperbild *n* ▶ *pròsto teló*
 Freivorbau *m* ▶ *konzólna grádnja*
 Frischbeton *m* ▶ *svèži betón*
 Frühfestigkeit *f* ▶ *zgódnja tárdnost*
 frühhochfester Zement *m* ▶ *cemènt visòke zgódnje tárdnosti*
 Fuge *f* ▶ *fúga*
 Führungslager *n* ▶ *línijsko ležišče*
 Füllstoff *m* ▶ *polnílo*
 Fundament *n* ▶ *tèmelj*
 Fundamentplatte *f* ▶ *tálna plòšča*
 Fußgängerbrücke *f* ▶ *nadhòd*
 Fußgängerüberführung *f* ▶ *nadhòd*
 Fußgängerunterführung *f* ▶ *podhòd*

F

G

Gebäude *n* ▶ *stávba*
 gebogener Bewehrungsstahl *m* ▶ *krívljena pálica*
 gebrochenes Gestein *n* ▶ *lómľenec*
 gebürsteter Beton *m* ▶ *metľičeni betón*
 Gehwegkappe *f* ▶ *hodník*
 gekoppelte Wand *f* ▶ *sténa z odprtinami*
 Gel *n* ▶ *gél*
 Gelenk *n* ▶ *člénec, člénkasti spoj*
 geologisch-geomechanische Bedingungen *f* ▶ *geolóško-geoméchaníski pogóji*
 geometrische Imperfektion *f* ▶ *geometrijska nêpopólňnosť*
 geometrische Nichtlinearität *f* ▶ *geometrijska nêlineárňnosť*
 geometrische Schlankheit *f* ▶ *geometrijska vítkost*
 geometrisches Datum *n* ▶ *geometrijski podátek*
 geotechnischer Bericht *m* ▶ *geolóško-geoméchaníska podlága*
 Gerberträger *m* ▶ *Gérberjev nosilec*
 gerippte Betonstahlmatte *f* ▶ *rêbrasta armatúra*
 gerippter Betonstabstahl *m* ▶ *rêbrasta armatúra*
 gerippter Stahl *m* ▶ *rêbrasto jêklo*
 gerissener Querschnitt *m* ▶ *razpókani prerêz*
 Gerüst *n* ▶ *fíksni óder, grádbeni óder, nêpomíčni óder*
 gesamte Aufbaubreite *f* ▶ *celótna šírína objektá*
 gesamte Aufbaulänge *f* ▶ *celótna dolžína objektá*
 Gesetz von Hooke *n* ▶ *Hookov zákon*
 gesiebter Kies *m* ▶ *presévek*
 Gesteinskörnung *f* ▶ *agregát*
 Gewölberücken *m* ▶ *ékstrados*
 Glasfaser *f* ▶ *stekléno vláknó*
 glatter Betonstabstahl *m* ▶ *gládka armatúra*
 gleichwertiger Durchmesser *m* ▶ *nadoméstni premér*
 Gleiten *n* ▶ *zdřs*
 Gleitlager *n* ▶ *dřsno ležíščé*
 Gleitreibung *f* ▶ *dřsno trênje*
 Gleitschalung *f* ▶ *dřsni opáz*
 Gleitschubebene *f* ▶ *strížna ravnína*
 globaler plastischer Mechanismus *m* ▶ *globální plástiční mehanízem*
 globales Koordinatensystem *n* ▶ *globální koordinátní systém*
 globale Tragwerksantwort *f* ▶ *globálnó obnášanje konstrukcije*
 globale Verschiebung *f* ▶ *globální pomík*
 Grad der statischen Unbestimmtheit *m* ▶ *stôpnja státične nêdolóčenosti*

G
H

Gradiente *f* ▶ *niveléta*
 Grenzbedingung *f* ▶ *róbni pogòj*
 Grenzverformung *f* ▶ *mêjna deformácija*
 Grenzverschiebung *f* ▶ *mêjni pomík*
 Grenzzustand *m* ▶ *mêjno stánje (1, 2)*
 Grenzzustand der Gebrauchstauglichkeit *m* ▶ *mêjno stánje uporabnosti*
 Grenzzustand der Stabilität *m* ▶ *mêjno stánje stábilnosti*
 Grenzzustand der Tragfähigkeit *m* ▶ *mêjno stánje nosilnosti*
 Grenzzustand des Versagens *m* ▶ *mêjno stánje porušítve*
 Grenzzustandsentwurf *m* ▶ *metóda mêjnih stánj*
 grobe Gesteinskörnung *f* ▶ *gróbi agregát*
 große Ausmittigkeit *f* ▶ *velíka ekscéntričňnosť*
 große leicht bewehrte Stahlbetonwand *f* ▶ *velíka šíbko armírana sténa*
 Grundeigenform *f* ▶ *osňovna nihájna oblika*
 Grundgestein *n* ▶ *hribína, hribínska podlága*
 Grundkombination *f* ▶ *osňovna obtêžna kombinácija*
 Grundriss *m* ▶ *tlóris*
 Grundrissdimension *f* ▶ *tlórisna dimenzíja*
 Gründung *f* ▶ *temeljênje*
 Grundwasser *n* ▶ *podtálnica, tálna vóda*
 Gussbeton *m* ▶ *tekóči betón*
 Gyrationradius *m* ▶ *vztrájňnostni polmér*

H

Haar-Riss *m* ▶ *lásasta razpóka*
 Haken *m* ▶ *kljúka*
 Halle *f* ▶ *hála*
 Halter *m* ▶ *nosilec (3)*
 Hängebrücke *f* ▶ *viséči móst*
 Härte *f* ▶ *trdóta*
 hartes Wasser *n* ▶ *trdá vóda*
 Hauptachse *f* ▶ *glávna ós*
 Hauptbewehrung *f* ▶ *primárná armatúra*
 Hauptebene *f* ▶ *glávna ravnína*
 Hauptspannung *f* ▶ *glávna napétost*
 Hauptspannweite *f* ▶ *glávni rozpón*
 Hauptträger *m* ▶ *glávni nosilec*

Hauptträgersachse *f* ▶ *glávna vztrájnostna ós*
 Hebelarm *m* ▶ *ročica nótranjih síl (1)*
 hochfester Beton *m* ▶ *betón visóke trdnosti*
 hochfester Stahl *m* ▶ *visókotrdno jèklo*
 Hochhaus *n* ▶ *visóka grádnja*
 Hochleistungsfließmittel *n* ▶ *hiperplastifikátor, súperplastifikátor*
 Hochleistungsverflüssiger *m* ▶ *hiperplastifikátor, súperplastifikátor*
 Hochofenschlacke *f* ▶ *grobóznata plávžna žlándra*
 Hochofenzement *m* ▶ *žlándrin cemènt*
 Höhe der Kompressionszone *f* ▶ *višina tláčne cónce*
 Höhenkote *f* ▶ *višínska kóta*
 höhere Eigenform *f* ▶ *višja nihájna oblíka*
 höhere Mode *f* ▶ *višja nihájna oblíka*
 Hohlkastenträger *m* ▶ *škátlasti prerèz*
 Hohlprofil *n* ▶ *vótlí prerèz*
 Hookesches Gesetz *n* ▶ *Hookov zákon*
 horizontale Kraft *f* ▶ *vodorávna síla*
 horizontale Scheibe *f* ▶ *diafrágma (1)*
 horizontale Steifigkeit *f* ▶ *vodorávna tógost*
 horizontale Tragfähigkeit *f* ▶ *vodorávna nosilnost*
 horizontale Verschiebung *f* ▶ *vodorávni premík*
 Horizontalkomponente der Erdbebenwirkung *f* ▶ *vodorávna komponènta potrésnega vplíva*
 Hubbrücke *f* ▶ *dvížni móst*
 Hüllrohr *n* ▶ *kábelska cév*
 Hüllwellrohr *n* ▶ *kábelska cév*
 Hüttenzement *m* ▶ *žlándrin cemènt*
 Hydratationsgrad *m* ▶ *stópnja hidratácije*
 Hydratationswärme *f* ▶ *hidratácijska toplóta*
 hydraulischer Zement *m* ▶ *hidrávlični cemènt*
 hydraulisches Bindemittel *n* ▶ *hidrávlično vezívo*
 hydrophober Zement *m* ▶ *hidrofóbní cemènt*
 Hygroskopie *f* ▶ *higroskópnost*
 hysteretisches Verhalten *n* ▶ *histerézni odzív*

I

ideeller Querschnitt *m* ▶ *ideálni prerèz*
 indirekte Einwirkung *f* ▶ *vsiljena deformácija*
 Infrastruktur *f* ▶ *infrastruktúra*
 Ingenieurbauwerk *n* ▶ *inženírski objékt*
 Injektionsmasse *f* ▶ *injékcijska mása*

innere Bogenfläche *f* ▶ *intradós*
 innerer Hebelarm *m* ▶ *ročica nótranjih síl (2)*
 Instandhaltung *f* ▶ *investicijsko vzdrževanje*
 integrale Konstruktion *f* ▶ *integrálna konstrukcija*
 Interaktionsdiagramm *n* ▶ *interakcijski diagram (1, 2)*
 Interpolationsfunktion *f* ▶ *interpolácijska fúnkcija*
 isotrope Platte *f* ▶ *izotrópna plóšča*
 Isotropie *f* ▶ *izotropija*
 I-Träger *m* ▶ *í-nosílec*

J

junger Beton *m* ▶ *mládi betón*

K

Kabel *n* ▶ *pošévna zatéga*
 Kabelhalter *m* ▶ *nosílec kábla*
 Kalottenlager *n* ▶ *krógelno ležíšče*
 Kaltumformung *f* ▶ *hládno oblikovánje*
 kaltverformter Stahl *m* ▶ *hladnooblikováno jèklo*
 Kämpfer *m* ▶ *pèta lóka*
 Kapazität *f* ▶ *nosilnost*
 Kapazitätsbemessung *f* ▶ *metóda načrtovánja nosilnosti*
 Karbonatgestein *n* ▶ *karbonátna kamnína*
 Karbonatisierung *f* ▶ *karbonatizácija*
 Karbonatisierungsschwinden *n* ▶ *karbonatizácijsko krčenje*
 Karbonfaser *f* ▶ *ogljíkovo vlákno*
 Kassettendecke *f* ▶ *kasetrana plóšča*
 Kastendurchlass *m* ▶ *škátlasti prepúst*
 Kastenprofil *n* ▶ *škátlasti profil*

I J K

Kastenträger *m* ▶ *škátlasti nosílec*
 Kerzbähigkeit *f* ▶ *udárna žilavost*
 Kern *m* ▶ *stopniščno jédro*
 Kern des Querschnitts *m* ▶ *jédro preréza*
 Kies *m* ▶ *grámoz, pródec*
 Kiesschicht *f* ▶ *gramózna blazína*
 Kiesschüttung *f* ▶ *gramózna blazína*
 kinematische Kette *f* ▶ *kinemátična veríga*
 kinematische Kopplung *f* ▶ *kinemátična povezáva*
 Klappbrücke *f* ▶ *dvižni móst*
 Kletterschalung *f* ▶ *plezajóci opáž*
 Knicken *n* ▶ *uklòn*
 Knickkurve *f* ▶ *uklónska krivúlja*
 Knicklänge *f* ▶ *uklónska dolžína*
 Knickmodusform *f* ▶ *uklónska oblíka*
 Knickschlankheit *f* ▶ *uklónska vitkost*
 Knoten *m* ▶ *vozlíšče*
 Köcherfundament *n* ▶ *čáštasti tèmelj*
 Kollapsmechanismus *m* ▶ *porúšni mehanízem*
 Kommunalleitung *f* ▶ *komunálni vòd*
 Kompatibilitätsbedingungen *f* ▶ *kompatibilitétni pogóji*
 Komposit *n* ▶ *kompozít*
 Kompositzement *m* ▶ *měšani cemènt*
 Kompression *f* ▶ *tlák (1)*
 Kompressionskraft *f* ▶ *tláčna síla*
 Kompressionstest *m* ▶ *tláčni preizkús*
 Kompressionszone *f* ▶ *tláčna cóna*
 Kondenswasser *n* ▶ *kondézná vòda*
 Konsistenz *f* ▶ *konsisténcja betóna*
 konstanter Querschnitt *m* ▶ *konstántni prerèz*
 Konstruktion *f* ▶ *gradítev, konstrúkcija*
 Konstruktionselement *n* ▶ *konstrúkcijski elemènt*
 Konstruktionsmodell *n* ▶ *modél konstrúkcije*
 Konstruktionssystem *n* ▶ *konstrúkcijski sistém*
 konstruktive Ausmittigkeit *f* ▶ *ekscéntričnost konstrúkcije*
 konstruktive Bewehrung *f* ▶ *konstrúkcijška armatúra, montážna armatúra*
 Kontaktdruck *m* ▶ *kontaktni tlák*
 Kontaktkraft *f* ▶ *kontaktna síla*
 Kontaktspannung *f* ▶ *kontaktna napétost*
 Kontinuum *n* ▶ *kontínuum*
 Kontinuumsmechanik *f* ▶ *mehánika kontínuuma*
 Kontrollbereich *m* ▶ *osnòvna kontrólna plòskev*
 Kontrollumfang *m* ▶ *osnòvni kontrólni obsèg*
 konzentrierte Belastung *f* ▶ *točkòvna obtěžba*
 konzentrierte Last *f* ▶ *točkòvna obtěžba*
 konzentrierte Masse *f* ▶ *koncentrirana mása*
 Kopplung *f* ▶ *véz (1)*
 Kornaufbau *m* ▶ *sejálna krivúlja, zrnávnost*
 Kornfraktion *f* ▶ *frákcija*

korngemisch Gesteinskörnung *f* ▶ *měšani agregát*
 Kornklasse *f* ▶ *frákcija*
 Kornzusammensetzung *f* ▶ *sejálna krivúlja*
 Korrosion der Bewehrung *f* ▶ *korozíja armatúre*
 Kraftmethode *f* ▶ *metóda síl*
 Kraftmoment *n* ▶ *momènt*
 Kraft-Weg-Diagramm *n* ▶ *diagrám síla-pomík*
 Kragarm *m* ▶ *konzóla*
 Kragbalken *m* ▶ *konzóla*
 Kragplatte *f* ▶ *konzólna plòšča*
 Kragstütze *f* ▶ *konzólni stebèr*
 Kragträger *m* ▶ *konzóla*
 Kriechen *n* ▶ *lézenje*
 Kriechkoeffizient *m* ▶ *koeficiènt tečènja*
 kritische Knickkraft *f* ▶ *Eulerjeva kritična uklónska síla*
 kritischer Querschnitt *m* ▶ *kritični prerèz*
 Kupplung *f* ▶ *tóga povezáva*
 Kurzsäule *f* ▶ *krátki stebèr (1)*

L

Ladepazität *f* ▶ *nosílnost*
 Ladung *f* ▶ *obtěžba*
 Lager *n* ▶ *ležišče*
 Längenausdehnungskoeffizient *m* ▶ *temperatúrni koeficiènt dolžinskega raztézka*
 Längsachse *f* ▶ *težiščna ós, vzdòlžna ós*
 langsambindender Zement *m* ▶ *počasivezóci cemènt*
 Längsbewehrung *f* ▶ *vzdòlžna armatúra*
 Längskraft *f* ▶ *ósna síla*
 Längsschnittzeichnung *f* ▶ *vzdòlžni prerèz*
 Lärmschutzwand *f* ▶ *protihrúpna ográja*
 Lastfall *m* ▶ *obtěžni primèr*
 Lastidealisierung *f* ▶ *idealizácija obtěžbe*
 Lastkombination *f* ▶ *obtěžna kombinácija*
 Lastmodell *n* ▶ *obtěžni modél*
 Last-Verformungs-Kurve *f* ▶ *obtěžno-deformacijska krivúlja*
 Lawinengalerie *f* ▶ *galeríja*
 Leichtbeton *m* ▶ *láhki betón*
 Leichtzuschlagstoff *m* ▶ *armatúrna pálica*
 L-Element *n* ▶ *L-prerèz*

lichte Breite *f* ▶ *světla šířina*
 lichte Weite *f* ▶ *světli rozpòn*
 Lichthöhe *f* ▶ *světla výšina*
 lineare Analyse *f* ▶ *lineárna analíza*
 lineare Berechnung *f* ▶ *lineárna analíza*
 Lineare Berechnung mit begrenzter Umlagerung *f* ▶
lineárna analíza z omeženo prerazporeditvijo
 lineare elastische Analyse *f* ▶ *lineárna elástična*
analíza
 lineare elastische Berechnung *f* ▶ *lineárna elástična*
analíza
 lineare Elastizität *f* ▶ *lineárna elástičnost*
 lineare Elastizitätstheorie *f* ▶ *lineárna elástična*
teoríja
 lineares Kriechen *n* ▶ *lineárno tečènje*
 Linienauflager *n* ▶ *linijska podpóra*
 Linienlager *n* ▶ *linijsko ležišče*
 Linienlast *f* ▶ *linijska obtěžba*
 Linienobjekt *n* ▶ *linijski objekt*
 Litzendraht *m* ▶ *vrv*
 lokale Analyse *f* ▶ *lokálna analíza*
 lokale Imperfektion *f* ▶ *lokálna nèpopòlnost*
 lokales Koordinatensystem *n* ▶ *lokálni koordinátni*
sistém
 Luftporenbeton *m* ▶ *aerírani betón*
 Luftporenbildner *m* ▶ *aeránt*

M

Magerbeton *m* ▶ *pústi betón*
 magmatisches Gestein *n* ▶ *magmátska kamnína*
 Massenbeton *m* ▶ *masívni betón*
 Massenmittelpunkt *m* ▶ *središče más*
 Massivbeton *m* ▶ *masívni betón*
 Massivdecke *f* ▶ *pòlna plòšča*
 Materialliste *f* ▶ *kosòvnicna*
 Material-Nichtlinearität *f* ▶ *materiálna nelineárnost*
 Matrix *f* ▶ *matríka*
 Mauer *f* ▶ *zíd*
 mechanische Beständigkeit *f* ▶ *mehánska odpòrnost*
 Membrane *f* ▶ *membrána*
 metamorphes Gestein *n* ▶ *metamórfna kamnína*
 Mindestbewehrung *f* ▶ *minimálna armatúra*
 Mittelunterstützung *f* ▶ *vmésni opòrník*

Mittelwert der Druckfestigkeit *m* ▶ *srédnja*
tláčna trdnost
 M-Linie *f* ▶ *diagrám upogíbnih momèntov*
 modale Analyse *f* ▶ *modálna analíza*
 modale Berechnung mit Antwortspektrum *f* ▶
modálna analíza s spèktri odziva
 modales Antwortspektrumverfahren *n* ▶
modálna analíza s spèktri odziva
 modale Zeitlaufsberechnung *f* ▶ *modálna*
analíza časòvnega odziva
 Modell *n* ▶ *modél*
 Modellbildung *f* ▶ *modelíranje*
 Moment *n* ▶ *momènt*
 Moment-Drehdiagramm *n* ▶ *diagrám*
momènt-zasúk
 Momentengrenzlinie *f* ▶ *ovòjnica upogíbnih*
momèntov
 Momentennullpunkt *m* ▶ *tóčka ničelnih momèntov*
 Momentenverlauf *m* ▶ *ovòjnica upogíbnih*
momèntov
 Momentlinie *f* ▶ *diagrám momèntov*
 monolithische Konstruktion *f* ▶ *monolítina*
konstrukcija
 Montagehalle *f* ▶ *montážna hála*
 Montagekonstruktion *f* ▶ *montážna konstrukcija*
 Montage und Einbau der Bewehrung ▶
poláganje armatúre (2)
 Mörschsche Fachwerkanalogie *f* ▶ *mehanízem*
páličja
 Müller-Breslau-Prinzip *n* ▶ *Müller-Breslauovo*
načèlo

M N

N

Nachbehandlung *f* ▶ *nèga betóna*
 Nachgiebigkeit *f* ▶ *tečènje*
 Nachspannbeton *m* ▶ *naknádno prèdnapèti betón*
 Nachspannkabel *n* ▶ *naknádno napèti kábel*
 Nachspannung *f* ▶ *naknádno prèdnapénjanje*
 Natur-Zuschlagstoff *m* ▶ *minerálni agregát*
 negatives Biegemoment *n* ▶ *pòzitivni upogíbní*
momènt
 Nettoquerschnitt *m* ▶ *nèto prerèz*
 Netzbewehrung *f* ▶ *armatúrna mrèža*

neutrale Faser *f* ▶ *nevtrálna ós*
 nichtlineare Berechnung *f* ▶ *nèlineárna analíza*
 nichtlineare elastische Theorie *f* ▶ *nèlineárna elástična teoríja*
 nichtlineares Kriechen *n* ▶ *nèlineárno tečénje*
 nichtlineare statische Analyse *f* ▶ *nèlineárna státična analíza*
 nichtlineares Verfahren *n* ▶ *nèlineárna metóda*
 N2-Methode *f* ▶ *N2-metóda*
 normalbindender Zement *m* ▶ *normálnovezóči cement*
 Normalspannung *f* ▶ *normálna napétost*
 Normalzement *m* ▶ *navádni pórtlandski cement*
 Nulllinie *f* ▶ *nevtrálna ós*
 Nutzlast *f* ▶ *koristna obtéžba*
 Nutzungsdauer *f* ▶ *čas eksploatacije*

O

O P

Oberbewehrung *f* ▶ *zgórnja armatúra*
 Oberflächenbewehrung *f* ▶ *površínska armatúra*
 offener Bügel *m* ▶ *odpřto strême*
 offenes Profil *n* ▶ *odpřti preréz*
 Ortbetonieren *n* ▶ *betoníranje in sítu*
 orthotrope Platte *f* ▶ *ortotrópna plôšča*
 Orthotropie *f* ▶ *ortotropíja*

P

parabolisches Kabel *n* ▶ *parabólični kábel*
 Parasit-Moment *m* ▶ *parazitni momènt*
 partielle Vorspannung *f* ▶ *délno prèdnápénjanje, délno prèdnápétje*
 passiver Erddruck *m* ▶ *pasívni zèmeljski pritísk*
 passive seismische Isolation *f* ▶ *pasívna potrésna izolácija*
 Periodendauer *f* ▶ *nihájni čas*

Pfahl *m* ▶ *pilót*
 Pfahlkopf *m* ▶ *pilótna grèda*
 Pfahlkopfplatte *f* ▶ *pilótna grèda*
 Pfeiler *m* ▶ *slòp*
 Plan *m* ▶ *načřt, rísbá*
 Planung *f* ▶ *projektíranje*
 plastische Deformation *f* ▶ *plástična deformácija*
 plastische Formänderung *f* ▶ *plástična deformácija*
 plastischer Beton *m* ▶ *plástični betón*
 plastischer Mechanismus *m* ▶ *plástični mehanizem*
 plastische Rotation *f* ▶ *plástična rotácija*
 plastisches Gelenk *n* ▶ *plástični členek*
 plastisches Verfahren *f* ▶ *plástična analíza*
 plastische Verformung *f* ▶ *plástična deformácija*
 Plastizität *f* ▶ *plástičnost (1, 2)*
 Plastizität-Modell *n* ▶ *bílineárni modél*
 Plastizitätsgrenze *f* ▶ *mèja plástičnosti*
 Plastizitätstheorie *f* ▶ *plástična teoríja*
 Platenfundament *n* ▶ *tèmeljna plôšča*
 Platte *f* ▶ *plôšča*
 Plattenbalken *m* ▶ *grèdni systém*
 Poisson-Verhältnis *n* ▶ *Poissonov količnik*
 polares Flächenmoment zweiten Grades *n* ▶ *torzijski vztrájnostni momènt*
 polares Flächenträgheitsmoment *n* ▶ *torzijski vztrájnostni momènt*
 polygonales Kabel *n* ▶ *poligonální kábel*
 Pontonbrücke *f* ▶ *pontónski móst*
 Pore *f* ▶ *póra*
 Porenbeton *m* ▶ *pórobetón*
 Porenwasser *n* ▶ *pórna voda*
 Porosität *f* ▶ *poróznost*
 Portlandkompositzement *m* ▶ *měšani pórtlandski cement*
 Portlandzement *m* ▶ *pórtlandski cement*
 positives Biegemoment *n* ▶ *négativni upogíbní momènt*
 primärer seismischer Bauteil *m* ▶ *primárni potrésni elemènt*
 Proportionalitätsgrenze *f* ▶ *mèja proporcionálnosti*
 Prüfdehngrenze *f* ▶ *téhníčna mèja plástičnosti 0,2 odstótka*
 Prüfwürfel *m* ▶ *betónska kócka*
 Pulträger *m* ▶ *ènokápní nosilec*
 Pumpbeton *m* ▶ *čřpni betón*
 Pumpkretbeton *m* ▶ *čřpni betón*
 Punktbelastung *f* ▶ *koncentrírana obtéžba*
 Punktlager *n* ▶ *tóčkasto ležíšče*
 Pushover-Analyse *f* ▶ *potísna analíza*
 Puzzolan *n* ▶ *pucolán*
 Puzzolanement *m* ▶ *pucolánski cement*
 Pylon *m* ▶ *pilón*

Q

- Q-Matte *f* ▶ *Q-mreža*
 Quellband *n* ▶ *nabrekajoči trák*
 Quellzement *m* ▶ *ekspanzivni cement*
 Querbewehrung *f* ▶ *préčna armatúra*
 Querdehnungszahl *f* ▶ *Poissonov količnik*
 Querkraft *f* ▶ *préčna sila, strižna sila*
 Querkraftbewehrung *f* ▶ *strižna armatúra*
 Querscheibe *f* ▶ *préčnik*
 Querschnitt *m* ▶ *préčni prerèz (1)*
 Querschnittszeichnung *f* ▶ *préčni prerèz (2)*
 Querträger *m* ▶ *préčnik*
 Quetschkies *m* ▶ *drobljènc*

R

- Rahmen *m* ▶ *okvir*
 Rahmensystem *n* ▶ *okvirni sistem*
 Randstein *m* ▶ *robník*
 Rauigkeitskoeffizient *m* ▶ *koeficiènt hrápvosti (1, 2)*
 Raumausdehnungskoeffizient *m* ▶ *temperatúrni koeficiènt prostornínskega raztèzka*
 Raumfachwerk *n* ▶ *prostórsko páličje*
 Raumrahmen *m* ▶ *prostórski okvir*
 Rayleigh-Methode *f* ▶ *Rayleighjeva metóda*
 rechteckiger Spannungsblock *m* ▶ *napétostni blók*
 Reduktion der seismischen Kraft *f* ▶ *redukcijska potrésne síle*
 Regenwasser *n* ▶ *meteórna vóda*
 Regenwasserabführung *f* ▶ *dreníranje*
 Reibungsbeiwert *m* ▶ *koeficiènt trènja*
 reine Biegung *f* ▶ *čisti upogíb*
 reine Torsion *f* ▶ *čista torzija*
 Rekonstruktion *f* ▶ *rekonstrukcija*
 relative Schlankheit *f* ▶ *relativna vítkost*
 relative Verformung *f* ▶ *relativni premík*
 Relativverschiebung *f* ▶ *etázni pomik*
 Relaxation des Spannstahl *f* ▶ *relaksácija jèkla*
 Renovierung *f* ▶ *adaptácija*

- Rheologie *f* ▶ *reologija*
 Rheologie von Beton *f* ▶ *reologija betóna*
 Richtlinie *f* ▶ *téhnična smérnica*
 Richtung der Anregung *f* ▶ *smér vzbújanja*
 Rinnenbeton *m* ▶ *tekóči betón*
 Rippe *f* ▶ *rèbro*
 Rissfüllstoff *m* ▶ *injékcijnska mása*
 R-Matte *f* ▶ *R-mreža*
 Robustheit *f* ▶ *robústnost konstrukcije*
 Rohdichte *f* ▶ *gostóta v nasútem stánju*
 Rohrbrücke *f* ▶ *cévni móst*
 Rohrdüker *m* ▶ *cévni prepúst*
 Rohrquerschnitt *m* ▶ *cévni prerèz*
 Rollgerüste *n* ▶ *pomični óder*
 Rotation *f* ▶ *zasúk*
 Rotationskapazität *f* ▶ *rotacijska kapacitèta*
 Rotationssteifigkeit *f* ▶ *rotacijska tógost*
 Rüttelbeton *m* ▶ *vibrírani betón*
 Rütteln *n* ▶ *vibríranje*

S

- Saint-Venantsche Torsion *f* ▶ *čista torzija*
 Sand *m* ▶ *pések*
 Sattel *m* ▶ *deviátor*
 Sattelträger *m* ▶ *dvókápní nosilec*
 Säule *f* ▶ *slòp*
 Säulendeckel *m* ▶ *kápa*
 Schale *f* ▶ *lupína*
 Schalenelement *n* ▶ *lupínasti elemènt*
 Schallschutz *m* ▶ *zvóčna izolácija*
 Schalöl *n* ▶ *opázno ólje*
 Schalung *f* ▶ *opáz*
 Schalungsemulsion *f* ▶ *opázna emúlzija*
 Schalungs-Zeichnung *f* ▶ *opázna risba*
 Scheitelenk *n* ▶ *teménski élènek*
 Scheitelpunkt *m* ▶ *tème lóka*
 Scherspannung *f* ▶ *strižna obremenítev*
 Scherung *f* ▶ *stríg*
 Scherwelle *f* ▶ *strižno valóvanje*
 schiefe Biegung *f* ▶ *dvóósní upogíb*
 Schlackenzement *m* ▶ *žlíntrin cement*
 Schlagfestigkeit *f* ▶ *udárna trédnost*
 Schlagzähigkeit *f* ▶ *udárna trédnost*

Q R S

schlanke Säule *f* ▶ *vítki stebër*
 Schlankheit *f* ▶ *vítkost*
 Schleppplatte *f* ▶ *prehódna plôšča*
 Schleuderbeton *m* ▶ *centrifugírani betón*
 Schneckentortbetonverfahren *n* ▶ *pilotíranje CFA*
 schnellabbindender Zement *m* ▶ *hitrovezóči cemènt*
 schnellerhärtender Zement *m* ▶ *cemènt visòke zgódnje trádnosti*
 2-schnittig Bügel *m* ▶ *dvóstrižno strême*
 4-schnittig Bügel *m* ▶ *štíristrižno strême*
 Schnittkraft *f* ▶ *obremenítev*
 Schnittzeichnung *f* ▶ *prerèz*
 Schotter *m* ▶ *lómljenec*
 Schrägkabelbrücke mit modifizierten Fächern *f* ▶ *modificírana hárfa*
 Schrägeilbrücke *f* ▶ *hárfa, móst s pošévnimi zatégami*
 Schraubanker *m* ▶ *géotéhnično sídro*
 Schrumpfung *f* ▶ *skřček*
 Schubgleiten *n* ▶ *strižni zdřs*
 Schublinie *f* ▶ *opórnica*
 Schubmodul *n* ▶ *strižni módul*
 Schubspannung *f* ▶ *strižna napétost*
 Schubstarre *f* ▶ *strižni kót zemljíne*
 Schubtragfähigkeit *f* ▶ *strižna nosilnost*
 Schubverbinder *m* ▶ *strižna povezáva*
 Schubverformung *f* ▶ *strižna deformácija*
 Schubversagen *n* ▶ *strižna porušítev*
 Schubversuch *m* ▶ *strižni tést*
 Schubwand *f* ▶ *strižna sténa*
 Schüttdichte *f* ▶ *gostóta v nasútem stánju*
 Schutz *m* ▶ *néga betóna*
 schwache Achse *f* ▶ *šibka ós*
 schwarze Wanne *f* ▶ *črna kàd*
 Schwellzement *m* ▶ *ekspanzívni cemènt*
 Schwerbeton *m* ▶ *těžki betón*
 Schwinden *n* ▶ *křčenje*
 Schwindung *f* ▶ *skřček*
 Schwindverformung *f* ▶ *deformácija křčenja betóna*
 Schwingungsdauer *f* ▶ *nihájni čas*
 Schwitzwasser *n* ▶ *kondézná vóda*
 Sedimentgestein *n* ▶ *sedimèntna kamnína*
 Segmentbrücke *f* ▶ *montážni móst (1)*
 Segmentbrückenbau *m* ▶ *segmentna grádnja*
 Segregation *f* ▶ *segregácija*
 seismische Analyse *f* ▶ *potrésna analíza*
 seismische Intensität *f* ▶ *intenzitéta potrésa*
 seismische Isolierung *f* ▶ *potrésna izolácija*
 Seismizität *f* ▶ *sèizmičnost*
 Seismologie *f* ▶ *seizmologíja*
 seitliche Abstützung *f* ▶ *bóčna podpóra*

seitlicher Erddruck *m* ▶ *zémeljski pritřsk*
 Sekantenelastizitätsmodul *n* ▶ *sekántni módul elástičnosti*
 Sekantenmodul *n* ▶ *sekántni módul elástičnosti*
 sekundärer seismischer Bauteil *m* ▶ *sekundárni potrésni elemènt*
 selbstverdichtender Beton *m* ▶ *sámogzóšèevální betón*
 Senkung *f* ▶ *posèdek, povès*
 Set-Verzögerer *m* ▶ *zavirálec vézanja*
 Setzfließmaß *n* ▶ *stòpnja razléza*
 Setzmaß *n* ▶ *stòpnja poséda*
 Setzungsdifferenz *f* ▶ *diferénčni posèdek*
 Sicherheitsfaktor *m* ▶ *fáktor várnosti*
 Sicherheitskoeffizient *m* ▶ *fáktor várnosti*
 Sicherheitszahl *f* ▶ *fáktor várnosti*
 Sichtbeton *m* ▶ *vidní betón*
 Sickerschlitz *m* ▶ *barbakána*
 Siebanalyse *f* ▶ *sejálna analíza*
 Siebkies *m* ▶ *presèvek*
 Sintern *n* ▶ *sintranje*
 Sinterung *f* ▶ *sintranje*
 Spalt *m* ▶ *réga*
 Spalt der Dehnfuge *m* ▶ *dilatácijska réga*
 Spaltkraft *f* ▶ *cepílna síla*
 Spaltzugfestigkeit *f* ▶ *razcèpna natézna trádnost*
 Spaltzugprüfung *f* ▶ *razcèpni preizkús*
 Spannanker *m* ▶ *sídrna gláva*
 Spannbeton *m* ▶ *prèdnápèti betón*
 Spannbewehrung *f* ▶ *prèdnápèta armatúra*
 Spannglied *m* ▶ *kábel*
 Spanngliedführung *f* ▶ *kábelska línija*
 Spannstahl *m* ▶ *kábelska armatúra*
 Spannstahlplan *m* ▶ *kábelska rísba*
 Spannung *f* ▶ *napétost*
 Spannungs-Dehnungs-Diagramm *n* ▶ *délovni diagrámm*
 Spannungs-Dehnungskurve *f* ▶ *krivúljá napétost-specifična deformácija*
 Spannungs-Dehnungs-Kurve *f* ▶ *sigma-épsilon diagrámm*
 Spannweite *f* ▶ *razpòn*
 Spiralbewehrung *f* ▶ *spirálna armatúra*
 Sprengwerkbrücke *f* ▶ *gazéla*
 Spritzbeton *m* ▶ *brízgani betón*
 Spritzen *n* ▶ *injektíranje*
 Sprödbbruch *m* ▶ *křhki lòm*
 spröder Bruch *m* ▶ *křhki lòm*
 Spundwand *f* ▶ *diafrágma (2), konzólna sténa, zagátna sténa*
 Stabilität *f* ▶ *stabilnost*
 Stabwerkmodell *n* ▶ *modél razpór in vezí*

Stahl *m* ▶ *jèklo*
 Stahlbeton *m* ▶ *armirani betón*
 Stahlbetonkonstruktion *f* ▶ *armíranobetónska*
konstrukcija
 Stahlbetonwand *f* ▶ *armírana sténa*
 Stahlfaser *f* ▶ *jekléno vláknó*
 Stahlliste *f* ▶ *kosóvnica*
 Stampfbeton *m* ▶ *nabíti betón*
 Stampfdichte *f* ▶ *gostóta v zbitém stánju*
 Stampfen *n* ▶ *nabíjanje*
 Stampfer *m* ▶ *nabijálo*
 Stampfung *f* ▶ *nabíjanje*
 ständige Bemessungssituation *f* ▶ *trájno projektno*
stánje
 ständige Einwirkung *f* ▶ *stálni vplív*
 ständig wirkende Last *f* ▶ *stálna obtéžba, stálna*
téža
 starke Achse *f* ▶ *mòčna ós*
 Stärkung *f* ▶ *utrjevánje*
 Starre *f* ▶ *tógost*
 starre Platte *f* ▶ *tóga plòšča*
 starre Scheibe *f* ▶ *tóga diafrágmá*
 starres Element *n* ▶ *tógi elemènt*
 Starrheit *f* ▶ *tógost*
 statisch bestimmtes System *n* ▶ *státično dolóčeni*
konstrukcijski systém
 statische Analyse *f* ▶ *státična analíza*
 statische Belastung *f* ▶ *státična obtéžba*
 statische Berechnung *f* ▶ *státična analíza*
 statische Bestimmtheit *f* ▶ *státična dolóčenost*
 statische Größe *f* ▶ *obremenítev*
 statische Nutzhöhe *f* ▶ *státična višina*
 statischer Auftrieb *m* ▶ *státični vzgòn*
 statisches Gleichgewicht *n* ▶ *státično ravnotéžje*
 statisches System *n* ▶ *státični systém*
 statische Unbestimmtheit *f* ▶ *státična nédolóčenost*
 statische Unterbestimmtheit *f* ▶ *státična*
predolóčenost
 statisch unbestimmtes System *n* ▶ *státično*
nédolóčeni konstrukcijski systém
 statisch unterbestimmtes System *n* ▶ *státično*
predolóčeni konstrukcijski systém
 Stauchung *f* ▶ *tláčna deformácija*
 Steckbügel *m* ▶ *zaključno stréme*
 Steg *m* ▶ *brív, stojná*
 Steife *f* ▶ *tógost*
 steifer Beton *m* ▶ *zèmeljskovlážni betón*
 Steifheit *f* ▶ *tógost*
 Steifigkeit *f* ▶ *tógost*
 Steifigkeitsmatrix *f* ▶ *tógostna matrika*
 Steifigkeitsmittelpunkt *m* ▶ *središče tógosti*
 Stichhöhe *f* ▶ *púščica lóka*

Straßenbrücke *f* ▶ *céstni móst*
 stratigraphisches Profil *n* ▶ *stratigráfski profil*
 Streckgrenze *f* ▶ *plastifikácija*
 Streifenfundament *n* ▶ *pasóvni témelj*
 Streumassenradius *m* ▶ *vztrájnostni polmér*
 Stromleitung *f* ▶ *energétski vòd*
 Strömungslehre *f* ▶ *reologíja*
 Stückliste *f* ▶ *kosóvnica*
 Stütze *f* ▶ *podpóra, stebèr*
 Stützmauer *f* ▶ *opórna konstrukcija, opórni zíd,*
podpórni zíd
 Stützweite *f* ▶ *svètla razdálja*
 Substrukturierung *f* ▶ *metóda podkonstrukcij*
 Sulfatangriff *m* ▶ *sulfátna agresíja*
 sulfatbeständiger Zement *m* ▶ *sulfátmoodpórni*
cemènt
 Superpositionsprinzip *n* ▶ *načèlo superpozícijske*
superpózicije
 supersulfater Zement *m* ▶ *súpersulfátni cemènt*
 SVB *m* ▶ *sámozgóščeválni betón*
 SV-Beton *m* ▶ *sámozgóščeválni betón*

T

Taktschiebeverfahren *n* ▶ *narívanje*
 Talbrücke *f* ▶ *viadúkt*
 Tandemsystem *n* ▶ *tandémski systém*
 Tangentenmodul *n* ▶ *tangéntni módul elástičnosti*
 Tauwasser *n* ▶ *kondézná vòda*
 Teilchenverbundwerkstoff *m* ▶ *partikulárni*
kompozít
 Tension *f* ▶ *natèg*
 Theorie erster Ordnung *f* ▶ *teoríja prvéga réda*
 Theorie zweiter Ordnung *f* ▶ *teoríja drúgega réda*
 Tiefe der neutralen Achse *f* ▶ *globína nevtrálne osí*
 Tiefenfundament *n* ▶ *globòko temeljènje*
 Timoshenko-Balken *m* ▶ *Timošénkov nosílec*
 Topflager *n* ▶ *lónčno ležíšče*
 Torkretbeton *m* ▶ *brízgani betón*
 Torkretieren *n* ▶ *brízganje*
 Torkretspritzverfahren *n* ▶ *brízganje*
 Torkretverfahren *n* ▶ *brízganje*
 Torsion *f* ▶ *torzíja*
 Torsionsachse *f* ▶ *torzíjska ós*
 Torsionsbewehrung *f* ▶ *torzíjska armatúra*

T

Torsionsbügelbewehrung *f* ▶ *torzijska armatúra*
 Torsionslängsbewehrung *f* ▶ *torzijska armatúra*
 Torsionsmoment *n* ▶ *torzijski moment*
 Torsionsradius *m* ▶ *torzijski polmér*
 Torsionssteifigkeit *f* ▶ *torzijska tógost*
 Torsionstragfähigkeit *f* ▶ *torzijska odpórnost*
 Torsionstragheitsmoment *n* ▶ *torzijski vztrájnostni moment*
 Torsionsverformung *f* ▶ *torzijska deformácija*
 torsionsweiches System *n* ▶ *torzijsko podájni systém*
 Totalporosität *f* ▶ *celótna poróznost*
 Träger *m* ▶ *armíranobetónska grèda, nosilec (2)*
 Träger mit Kragträger *m* ▶ *grèda s prevísi*
 Trägerrost *m* ▶ *grèdni systém*
 Trägheitsmoment der Masse *n* ▶ *másni vztrájnostni moment*
 Trägheitsradius *m* ▶ *vztrájnostni polmér*
 Tragwerksplanung *f* ▶ *načrt grádbenih konstrukcij*
 Translation *f* ▶ *pomík*
 Translationssteifigkeit *f* ▶ *translacijska tógost*
 Transportbeton *m* ▶ *transpórtni betón*
 Trennung *f* ▶ *separácija (1)*
 Trennungsanlage *f* ▶ *separácija (2)*
 Trocknungsschwinden *n* ▶ *křćenje zaradi sušenja*
 T-Träger *m* ▶ *T-prerèz*
 Tunnel *m* ▶ *predòr*

U

U

Überbau *m* ▶ *prekládna konstrukcija*
 Überfestigkeit *f* ▶ *dodátna nosilnost*
 Überfestigkeitsbeiwert *m* ▶ *fáktor dodátne nosilnosti*
 Überführung *f* ▶ *nadvòz*
 Überhöhung *f* ▶ *nádvíšanje*
 Überkorn *n* ▶ *nadmérno zrno*
 umgekehrtes Pendel-System *n* ▶ *sistém obrńjenega nihála*
 Umlenkkonstruktion *f* ▶ *deviátor*
 Umschnürungsbewehrung *f* ▶ *spirálna armatúra*
 Umverteilung der Momente *f* ▶ *prerazporedítev momentov*
 unbeabsichtigte Winkelverschiebung *f* ▶ *koeficiènt nerávnosti kábla*

unbewehrter Beton *m* ▶ *nèarmírani betón (1, 2)*
 ungerissener Querschnitt *m* ▶ *nèrazpókani prerèz*
 Unterbau *m* ▶ *podpórna konstrukcija*
 Unterbewehrung *f* ▶ *spódnja armatúra*
 Unterflurtrasse *f* ▶ *pokrítí vkòp*
 Unterführung *f* ▶ *podvòz*
 unterirdischer Kanal *m* ▶ *prepúst*
 Unterkonstruktion *f* ▶ *pòdkonstrúkcija (1)*
 Unterkorn *n* ▶ *podmérno zrno*

V

Vakuumbeton *m* ▶ *vakuumírani betón*
 variable Belastung *f* ▶ *spremenljíva obtéžba*
 VEBE-Grad *m* ▶ *stòpnja vébe*
 veränderlicher Querschnitt *m* ▶ *spremenljívi přèčni prerèz*
 Verankern *n* ▶ *sídranje armatúre*
 verankertes Elastomerlager *n* ▶ *sídrano elastoméрно ležišče*
 Verankerung *f* ▶ *sídranje, sídrišče*
 Verankerungslänge *f* ▶ *sídrna dolžina*
 Verbund *m* ▶ *sprijémnost*
 Verbundfestigkeit *f* ▶ *sprijémna trdnost*
 Verbundkonstruktion *f* ▶ *sòvprèžna konstrukcija*
 Verbundlaminat *n* ▶ *lamélni kompozít*
 Verbundmaterial *n* ▶ *kompozít*
 Verbundspannung *f* ▶ *sprijémna napétost*
 Verbundwerkstoff *m* ▶ *kompozít*
 Verdichtungsgrad *m* ▶ *stòpnja zgošćenosti*
 Verdrehung *f* ▶ *zasúk*
 vereinfachtes Antwortspektrumverfahren *n* ▶ *metóda z vodorávnimi silami*
 Verformbarkeit *f* ▶ *deformabilnost*
 verformte Form *f* ▶ *deformírana léga*
 verformte Geometrie *f* ▶ *deformírana léga*
 Verformung *f* ▶ *deformacijska oblíka, elástična deformácija*
 Verformungsvermögen *n* ▶ *deformacijska kapacitéta*
 Verhaltensbeiwert *m* ▶ *fáktor obnášanja*
 Verkehrsbelastung *f* ▶ *prométna obtéžba*
 Verkürzung *f* ▶ *skřček*
 Verlust der Vorspannkraft *m* ▶ *izgúba přèdnápétja*
 Vermessungsplan *m* ▶ *geodétski posnétek*

Versagensmechanismus *m* ▶ *potrésni porúšni mehanizem*
 Verschiebung *f* ▶ *pomik*
 Verschiebung *f* ▶ *premík*
 Verschiebungsmethode *f* ▶ *deformacijska metóda*
 Verstärkung *f* ▶ *utrjevanje*
 Verstärkungsfaser *f* ▶ *ojačilno vlákno*
 Versuchswürfel *m* ▶ *betónska kocka*
 Verteilerstäbe *m* ▶ *razdelilna armatúra*
 vertikale Tragfähigkeit *f* ▶ *navpična nosilnost*
 Vertikalkomponente der Erdbebenwirkung *f* ▶ *navpična komponéna potrésnega vplíva*
 Viadukt *m* ▶ *viadúkt*
 Vibrationsbeton *m* ▶ *vibrirani betón*
 Vicat-Nadelgerät *n* ▶ *Vicatov aparát*
 Vier-Punkt-Biegeprüfung *f* ▶ *štíritočkòvni upogíbní preizkús*
 Vier-Punkt-Biegeversuch *m* ▶ *štíritočkòvni upogíbní preizkús*
 virtuelle Kraft *1 f* ▶ *enòtska síla*
 virtuelle Verformung *f* ▶ *enòtski pomik, enòtski zasúk*
 virtuelle Verschiebung *f* ▶ *enòtski pomík, enòtski zasúk*
 Viskosimetrie *f* ▶ *viskometrija*
 Viskosität *f* ▶ *viskóznost*
 volle Vorspannung *f* ▶ *pólno prèdnapénjanje*
 Vollquerschnitt *m* ▶ *pólni prerèz*
 Vollständige quadratische Kombination *f* ▶ *CQC-pravilo*
 vorfabriziertes Element *n* ▶ *prèdizdèlani betónski elemènt*
 vorgefertigte Konstruktion *f* ▶ *montážna konštrúkcija*
 vorgefertigter Strahl *m* ▶ *montážni nosílec*
 vorgespannte Konstruktion *f* ▶ *prèdnapéta konštrúkcija*
 vorgespanntes Kabel *n* ▶ *prèdnapéti kábel*
 Vorspannkabel *n* ▶ *prèdnapéti kábel*
 Vorspannkraft *f* ▶ *napénjalna síla, síla prèdnapétja*
 Vorspannsystem *n* ▶ *sistém za prèdnapénjanje*
 Vorspannung *f* ▶ *prèdnapénjanje, prèdnapétje*
 Vorspannung mit sofortigem Verbund *f* ▶ *predhódno prèdnapénjanje*
 vorübergehende Bemessungssituation *f* ▶ *začasno projéktno stánje*

W

Walzenlager *n* ▶ *pomíčno ležíšče*
 Wand *f* ▶ *sténa*
 Wandträger *m* ▶ *sténasti nosílec*
 Wärmeausdehnung *f* ▶ *temperatúrna deformácija*
 Wärmedämmung *f* ▶ *toplòtna izolácija*
 Wärmedehnung *f* ▶ *temperatúrna deformácija*
 wärmeisolierender Beton *m* ▶ *izolacijski betón*
 Wärmeschrumpfung *f* ▶ *temperatúrna deformácija*
 warmgewalzter Stahl *m* ▶ *vróčeváljano jèklo*
 Warmwalzen *n* ▶ *vróče váljanje*
 Wasserabsonderung *f* ▶ *krvavènje betóna*
 wasserabweisender Zement *m* ▶ *vodoodpórni cemènt*
 Wasserbindemittel-Wert *m* ▶ *vòdo-vezívno rozmérje*
 Wasserdichtbeton *m* ▶ *vodotèsni betón*
 wasserdurchlässiger Beton *m* ▶ *drenážni betón*
 Wasserdurchlässigkeit *f* ▶ *vodoprepústnost*
 Wasser-Zement-Faktor *m* ▶ *vòdo-cemèntno rozmérje*
 Wasser-Zement Verhältnis *n* ▶ *vòdo-cemèntno rozmérje*
 W/B-Wert *m* ▶ *vòdo-vezívno rozmérje*
 weiches Geschoss *n* ▶ *mèhka etáza*
 weiches Wasser *n* ▶ *mèhka vòda*
 Weichmacher *m* ▶ *plastifikátor*
 weißer Zement *m* ▶ *béli cemènt*
 weiße Wanne *f* ▶ *béla kàd*
 weitere Rundschnitte *f* ▶ *dodátni kontrolní obsèg*
 Werkstattzeichnung *f* ▶ *delávniška risba*
 Widerlager *n* ▶ *krájna podpóra, krájni opórnik*
 Widerstand *m* ▶ *odpórnost*
 Wiederaufbau *m* ▶ *adaptácija*
 Wiederkehrperiode *f* ▶ *povratna dôba*
 Windzaun *m* ▶ *protivètrna ográja*
 Windzone *f* ▶ *vetróvna cóna*
 Winkelhaken *m* ▶ *kljúka*
 Winkel zwischen Stabachse und Druckstrebe *m* ▶ *kót tláčnih diagonál*
 Winkler-Modell *n* ▶ *Winklerjev modél*

W

Z

Zähigkeit *f* ▶ *žilavost*
 Zeichnung *f* ▶ *risba*
 zeitabhängiger Vorspannungsverlust *m* ▶ *časovna izguba*
 Zeitlaufsberechnung *f* ▶ *analiza časovnega odziva*
 Zement *m* ▶ *cemènt*
 Zementbrei *m* ▶ *cemèntna pásta*
 Zementgel *n* ▶ *cemèntni gél*
 Zementhydratation *f* ▶ *hidratácija cemènta*
 Zementklinker *m* ▶ *cemèntni klínker*
 Zementmatrix *f* ▶ *cemèntna mática*
 Zementmilch *f* ▶ *cemèntno mléko*
 Zement mit niedriger Hydratationswärme *m* ▶ *cemènt z nízko hidratácijsko toplóto*
 Zementmörtel *m* ▶ *cemèntna máltá*
 Zementpaste *f* ▶ *cemèntna pásta*
 Zementstein *m* ▶ *cemèntni kámen*
 zentrischer Druck *m* ▶ *céntrični tlák*
 zentrischer Zug *m* ▶ *céntrični natèg*
 zentrisches Kabel *n* ▶ *céntrični kábel*
 zentrische Vorspannung *f* ▶ *céntrično prèdnapénjanje*
 Zerreiversuch *m* ▶ *natézni preizkús*
 Zielverschiebung *f* ▶ *ciljni pomík*
 zufällige Ausmittigkeit *f* ▶ *nakljúčna ekscéntričnost*
 Zug *m* ▶ *natézna obremenítev*
 Zugband *n* ▶ *véz (2, 3)*
 Zugbelastung *f* ▶ *natézna obremenítev*
 Zugbewehrung *f* ▶ *natézna armatúra*
 Zugbrücke *f* ▶ *dvíni móst*
 Zugfestigkeit *f* ▶ *natézna nosilnost, natézna tránost*
 Zugkraft *f* ▶ *natézna síla*
 Zugkraftdeckung *f* ▶ *stopničenje vzdólzne natézne armatúre*
 Zugkraftlinie *f* ▶ *ovójnica natézni sil*
 Zugspannung *f* ▶ *natézna napétost*
 Zugstab *m* ▶ *natézna pálica (1, 2), natézna véz*
 Zugversuch *m* ▶ *natézni preizkús*
 Zugzone *f* ▶ *natézna cóna*
 zulässige Beanspruchung *f* ▶ *dopústna obremenítev*
 zulässige Belastung *f* ▶ *dopústna obremenítev*
 Zusatzmittel *n* ▶ *kémijski dodátek*
 Zuschlagstoff *m* ▶ *agregát*
 Zustandsgleichung *f* ▶ *konstitutívni zákon*
 Zwang *m* ▶ *ovírana deformácija*
 Zwängung *f* ▶ *ovírana deformácija*
 zweiachsige Biegung *f* ▶ *dvóosni upogíb*
 zweiachsige Dehnung *f* ▶ *dvóosni tlák*

Zweigelenkbogen *m* ▶ *dvóčlénkasti lók*
 Zweigelenkrahmen *m* ▶ *dvóčlénkasti okvír*
 zweistöckige Brücke *f* ▶ *dvóetázni móst*
 Zwischensäule *f* ▶ *vmésni stebèr*
 Zwischenunterstützung *f* ▶ *vmésna podpóra*
 zyklische Beanspruchung *f* ▶ *cíklična obtéba*

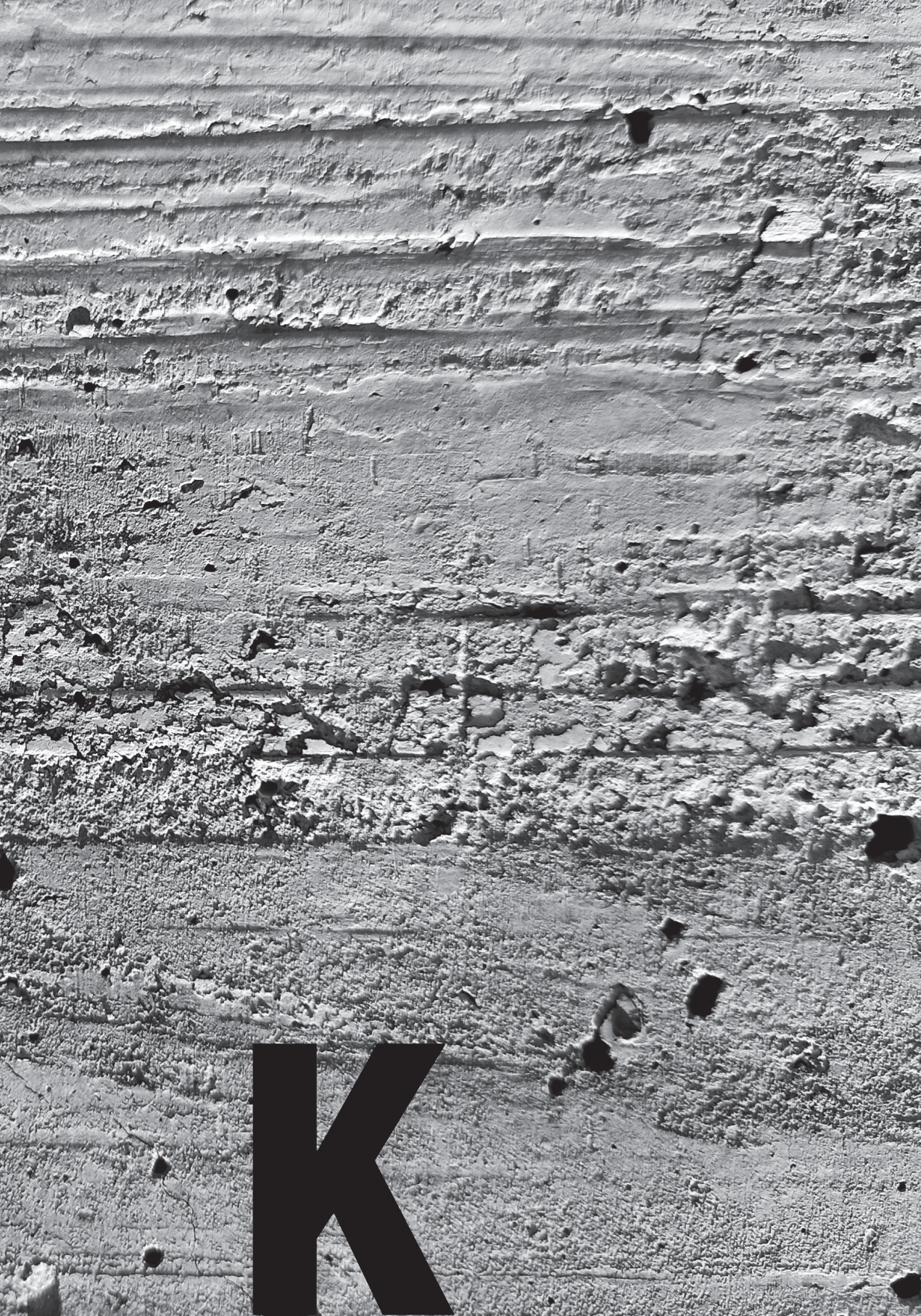
Z

Viri in literatura

- ASHBY, Michael, SHERCLIFF, Hugh, CEBON, David, 2007: *Materials, Engineering, Science, Processing and Design*. Oxford: Elsevier.
- BAAR, Stefan, EBELING, Karsten, 2017: *Lohmeyer Stahlbetonbau: Bemessung – Konstruktion – Ausführung*. Wiesbaden: Springer Vieweg.
- BHATT, Prab, MACGINLEY, Thomas J., CHOO, Ban Seng, 2014: *Reinforced Concrete Design to Eurocodes: Design Theory and Examples*. Boca Raton: CRC Press.
- BRETT, Peter, 1997: *An Illustrated Dictionary of Building: A Reference Guide for Practitioners and Students*. Abingdon: Routledge.
- Construction Materials: Their Nature and Behaviour* (ur. Peter Domone, John Illston), 2010. Abingdon: Spon Press.
- Design Guidelines for Wall Panel Connections* (ur. Antonella Colombo, Marco Lamperti, Paolo Negro, Giandomenico Toniolo), 2016. Ispra: Joint Research Centre.
- EL-METWALLY, Salah El-Din E., CHEN, Wai-Fah, 2018: *Structural Concrete: Strut-and-Tie Models for Unified Design*. Boca Raton: CRC Press.
- Encyclopedia of Continuum Mechanics* (ur. Holm Altenbach, Andreas Öchsner), 2020. Berlin: Springer.
- FANELLA, David A., 2016: *Reinforced Concrete Structures Analysis and Design*. New York: McGraw Hill.
- GORSE, Christopher, JOHNSTON, David, PRITCHARD, Martin, 2020: *A Dictionary of Construction, Surveying and Civil Engineering*. Oxford: Oxford University Press.
- Gradnja z lesom – izziv in priložnost za Slovenijo* (ur. Manja Kitek Kuzman), 2008. Ljubljana: Biotehniška fakulteta, Oddelek za lesarstvo.
- GUPTA, Ram S., 2020: *Principles of Structural Design: Wood, Steel, and Concrete*. Boca Raton: CRC Press.
- HEIDENREICH, Sharon, 2019: *Englisch für Architekten und Bauingenieure - English for Architects and Civil Engineers*. Wiesbaden: Springer Vieweg.
- KAVČIČ, Franci idr., 2018: *Priročnik za beton: načrtovanje in proizvodnja betona*. Ljubljana: ZBS, Združenje za beton Slovenije.
- KILAR, Vojko, 2014: *Statika I. z osnovami trdnosti in projektiranja: učbenik za študente arhitekture*. Ljubljana: Fakulteta za arhitekturo.
- KILAR, Vojko, 2014: *Statika II. z osnovami konstrukcij: učbenik za študente arhitekture*. Ljubljana: Fakulteta za arhitekturo.
- KRAUT, Bojan, 2007: *Krautov strojniški priročnik*. Ljubljana: Littera picta.
- MARINKOVIČ, Snežana, PECIĆ, Nenad, 2018: *Teorija betonskih konstrukcija*. Beograd: Akademski misao.
- MEHTA, P. Kumar, MONTEIRO, Paulo J. M., 2014: *Concrete: Microstructure, Properties, and Materials*. New York: McGraw Hill.
- NEVILLE, Adam Matthew, 2002: *Properties of Concrete*. Harlow: Pearson Education.
- PINTERIČ, Marko, 2017: *Building Physics: From Physical Principles to International Standards*. Cham: Springer.
- PLEVRIS, Vagelis, KREMMYDA, Georgia, FAHJAN, Yasin, 2017: *Performance-Based Seismic Design of Concrete Structures and Infrastructures*. Hershey: IGI Global.
- Priročnik za projektiranje gradbenih konstrukcij po Evrokod standardih* (ur. Darko Beg, Andrej Pogačnik), 2009. Ljubljana: Inženirska zbornica Slovenije.
- Reinforced Concrete: Design, Performance and Applications* (ur. Sharon Robinson), 2017. New York: Nova Science Publishers.
- ROMBACH, Guenter A., 2011: *Finite-element Design of Concrete Structures: Practical Problems and their Solutions*. London: ICE Publishing.
- SLAK, Tomaž, KILAR, Vojko, 2005: *Potresno odporna gradnja in zasnova konstrukcij v arhitekturi*. Ljubljana: Fakulteta za arhitekturo.
- Slovenski standard. SIST EN 1990:2004, *Evrokod – Osnove projektiranja / Eurocode – Basis of structural design*, 2004. Ljubljana: Slovenski inštitut za standardizacijo.
- Slovenski standard. SIST EN 1991:2004, *Evrokod 1 – Vplivi na konstrukcije, del 1–7 / Eurocode 1 – Actions on structures, Part 1–7*, 2004. Ljubljana: Slovenski inštitut za standardizacijo.
- Slovenski standard. SIST EN 1992:2005, *Evrokod 2 – Projektiranje betonskih konstrukcij, del 1–1: Splošna pravila in pravila za stavbe / Eurocode 2 – Design of concrete structures, Part 1–1: General rules and rules for buildings*, 2006. Ljubljana: Slovenski inštitut za standardizacijo.
- Slovenski standard. SIST EN 1998:2005, *Evrokod 8 – Projektiranje potresnoodpornih konstrukcij, del 1: Splošna pravila, potresni vplivi in pravila za stavbe / Eurocode 8 – Design of structures for earthquake resistance, Part 1: General rules, seismic actions and rules for buildings*, 2006. Ljubljana: Slovenski inštitut za standardizacijo.

- STANEK, Marjan, TURK, Goran, 1998: *Osnove mehanike trdnih teles*. Ljubljana: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.
- STANEK, Marjan, TURK, Goran, 2005: *Statika I*. Ljubljana: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.
- Structural Concrete: Textbook on Behaviour, Design and Performance*, Vol. 2, fib Bulletin 52, 2010 (ur. György L. Balázs). Lausanne: International Federation for Structural Concrete.
- WIETEK, Bernhard, 2019: *Beton – Stahlbeton – Faserbeton: Eigenschaften und Unterschiede*. Wiesbaden: Springer Vieweg.
- ZILCH, Konrad, ZEHETMEIER, Gerhard, 2010: *Bemessung in konstruktiven Betonbau. Nach DIN 1045-1 (Fassung 2008) und EN 1992-1-1 (Eurocode 2)*. Berlin: Springer.
- ZUPANIČ, Franc, ANŽEL, Ivan, 2007: *Gradiva: Visokošolski učbenik*. Maribor: Fakulteta za strojništvo.
- ŽARNIČ, Roko, 2003: *Lastnosti gradiv*. Ljubljana: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.
- ŽITNIK, Davorin, SLAK, Tomaž, VRATUŠA, Srečko, BERDAJS, Andrej, 2012: *Gradbeniški priročnik*. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
- ŽNIDARIČ, Jaš, DIMIC, Damijana, 2005: *Slovar strokovnih izrazov s področja uporabe betona: angleški, slovenski, nemški*. Ljubljana: Združenje za beton Slovenije, ZBS.

Terminološki slovar betonskih konstrukcij

Slovar vsebuje 1296 terminov s področja betonskih konstrukcij. Poleg definicij in podatkov o prednostnih terminih vsebuje tudi 1255 angleških ustreznikov in 1195 nemških ustreznikov. Namenjen je profesorjem, raziskovalcem in študentom, ki se ukvarjajo z betonskimi konstrukcijami, pa tudi strokovnjakom v praksi, tj. v gradbenih podjetjih, državni upravi in drugod.

armiranje - a s utrditev betonskega elementa z armaturnimi palicami ali armaturnimi mrežami; ki mu zagotovijo višjo natezno trdnost in povečajo duktilnost
ANG.: *reinforcement*
NEM.: *Bewehrung*

28 €

9 789610 505716

